

Marihuana als medicijn
PAGINA 5

Angst voor de onvermijdelijke oorlog
PAGINA 7

Het kind als staatsbelang
PAGINA 9

Jan Tops wint Lage Landenprijs
PAGINA 23

Frank Kemperman regelt het JIM
PAGINA 27

Basketbalreus Rik Smits
PAGINA 28

● Frank Kemperman

De Zangeres is moe
PAGINA 29

● Mary Servaes-Bey

Heerlen-centrum beetje veiliger
PAGINA 31

Minima: leven zonder franje
PAGINA 33

Drielandenpunt was lang vierlandenpunt
PAGINA 37

Een prullenmand van oud papier
PAGINA 41

De emoties van Marco Borsato
PAGINA 45

Programma's voor het weekeinde
PAGINA'S 47 EN 49

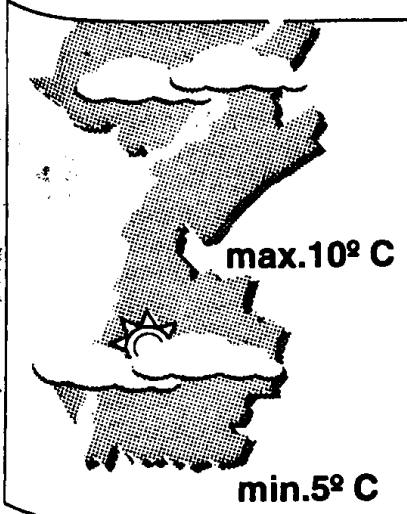
Navo-aanval op Bihac mislukt

AGREB - Navo-gevechtstoe... hebben gisteravond ver... geprobeerd Bosnisch-Ser... doelen aan te vallen bij de... enclave Bihac. De toe... zoudten door de duisternis... doelen niet hebben kunnen lokaliseren.

De actie werd uitgevoerd op ver... van de VN, nadat bleek dat de Serviers de stad Bihac op... beschoten, ondanks een wapenstilstand die eerder op de dag was afgesproken. De Navo-troepen werden tijdens hun actie bestookt met SAM-6 raketten, maar deze troffen geen doel.

Als gevolg van de voortdurende gevechten rond Bihac, waar Servische eenheden de buitenwijken hebben bereikt, is een vluchtingenstroom op gang gekomen. In de stad is de wanhoop van de achtergebleven burgers groot, zo meddele een woordvoerder van de VN.

Zie verder pagina 3
● Bihac staat op punt van vallen

VEEL BEWOLKING

Met een westelijke stroming wordt een storing naar onze omgeving gestuurd. Deze zorgt voor veel bewolking en van tijd tot tijd valt er wat lichte regen of motregen. In de late middag is de storing weggetrokken en kan er een enkele opklaring voorkomen. In deze situatie komt niet veel verandering. Ook morgen is er naast een enkele opklaring overwegend veel bewolking. De temperatuur bereikt waarden van zo'n 10 graden en de wind is matig uit een west tot noordwestelijke richting. 's Nachts daalt het kwik tot 5 graden. Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 08.17 onder: 16.32
maan op: 23.41 onder: 13.06

MORGEN:
zon op: 08.19 onder: 16.31
maan op: 00.54 onder: 13.29

Brunssummerheide natuurmonument

„Eindelijk rust!”

Verontwaardigd VSL neemt juridische stappen Amerikaan wint strijd om busvervoer in Z-Limburg

Van onze redactie economie

HEERLEN - Het Amerikaanse busbedrijf Vancom is als winnaar in de strijd om het busvervoer in Zuid-Limburg uit de bus gekomen. Vanaf mei mogen de Amerikanen vier jaar het openbaar vervoer verzorgen in het gebied tussen Maastricht, Valkenburg, Margraten, Gulpen, Wittem en Eijsden. Dat heeft minister Annemarie Jorritsma van het ministerie van Verkeer en Waterstaat gisteren bekendgemaakt. Door het verlies van die opdracht vreest streekvervoerder VSL vanaf mei 1995 35 tot 40 chauffeurs te moeten ontslaan. De streekvervoerder heeft juridische stappen tegen het ministerie aangekondigd.

In totaal hadden vijf vervoerders een offerte ingediend, waaronder Stadsbus Maastricht, VSL, De Valk Tours en Personenvervoer Nederland. Verontwaardigd kondigde VSL aan geen genoegen te nemen met het ministerieel besluit. Het bedrijf houdt 40 medewerkers en 17 bussen over. Het overkoepelend orgaan Streekvervoer Nederland (VSN) zal beroep aantekenen tegen de gunning. De Vervoersbond CNV en FNV betreuren het ontslag van de chauffeurs. De bonden vinden het 'zorgelijk' dat het openbaar vervoer wordt 'veramerikaniseerd'.

Kwaliteit

Volgens een woordvoerder van minister Jorritsma heeft Vancom de voorkeur gekregen omdat het bedrijf belooft voor hetzelfde budget 30 procent meer kilometers te rijden dan VSL nu in het gebied doet. Overigens werd ook in alle andere aanbestedingen veel beter openbaar vervoer beloofd. De offerte van Vancom scoorde goed waar het gaat om aansluitingen, kwaliteit en sociale aspecten. Volgens het ministerie gaan de passagiers er straks 'opmerkelijk' op vooruit. „Dit toont aan dat concurrentie leidt tot meer marktgericht en klantgericht denken.”

Vancom Nederland verklaart bij het werven van personeel overtuigde VSL-chauffeurs een voorkeursbehandeling te geven. De woordvoerder geeft geen spijkerharde garantie dat alle chauffeurs zullen worden overgenomen.

Zie verder pagina 19

● Minister negeert advies gunning te schrappen

(ADVERTENTIE)

JONG ZWEEDS TOPMODEL ZOEKT COMMERCIELE TYPES.
Ziepag. 36

(ADVERTENTIE)

PRIJSTREFFER

Leder broque molière in zwart en bordo.
Maten 40 - 45.
Normaal 44,95 Bristolprijs 35,-
Alleen vandaag

19,-

BRISTOL

HEERLEN: Hogeweg 2,4
ROTHEN/MEERSSEN: „Au Ciel” Kullensstraat 75
SITTARD: Winkelcentrum „Den Tempel”
KERKRADE: Nulanderstraat 102

Van onze verslaggever

SITTARD - De Duitse politie heeft gistermiddag in Dormagen (bij Keulen) de man opgepakt die vermoedelijk donderdagavond de 26-jarige Janine Smeets uit Berg aan de Maas doodschoot in de drukke Limbrichterstraat in Sittard. De verdachte is een 32-jarige man uit Geleen, die na zijn daad op de vlucht was geslagen. Hij bood geen verzet bij zijn aanhouding.

(ADVERTENTIE)

KOMPIER **SAAB**

Een begrip in SAAB in Zuid-Limburg
HEERLENBAAN 66 HEERLEN TELEFOON 045-428840

Verdachte van moord in Dormagen opgepakt

● Bij het reisbureau werden gisteren bloemen op het trottoir gelegd als teken van medeleven.

Foto: PETER ROOZEN

Gistermorgen troffen Duitse agenten zijn auto in Dormagen aan. Daar kon hij worden aangehouden, voordat hij in Keulen op de trein zou stappen om verder te vluchten. De Nederlandse politie had de Duitsers getipt, omdat de verdachte familie in Dormagen heeft. De politie ontdekte daar zijn auto en kon hem om twintig minuten over twaalf aanhouden. Justitie in Maastricht heeft de Duitse autoriteiten om uitlevering van de verdachte gevraagd.

Het staat vrijwel vast dat een verbroken relatie aanleiding tot de schietpartij is geweest. De dader zou in een Sittards café, waar hij regelmatig kwam, vaker hebben aangekondigd dat hij haar zou neerschieten.

De man werd donderdagavond herkend door diverse omstanders, toen hij de medewerkster van een Sittards reisbureau in koelen bloede neerschoot op de winkelpromenade. De dader haalde in de drukke

winkelstraat een vuurwapen tevoorschijn en vuurde vijf kogels af. Daardoor ontstond grote paniek. Mensen vluchtten de winkels in. Een getuige die de dader wilde achtervolgen, werd ook beschoten.

Na de schietpartij sloten de winkels in de buurt hun deuren. Het reisbureau in de Limbrichterstraat, waar het 26-jarige slachtoffer uit Berg aan de Maas werkte, bleef ook gisteren dicht.

Zie verder pagina 19

● 'Ik dacht eerst dat het vuurwerk was'

ALLEEN VANDAAG

Kado-tip

f 10,-

EXTRA KORTING OP ALLE TRAININGSPAKKEN VAN

HENDRIKS TEXTIEL

HEERLEN SCHELSBERG 88, TEL. 045-721124 (5 MAANDAGS GEOPEND VANAF 10.30 UUR)
SITTARD BRUGSTRAAT 1, TEL. 046-51 56 56
VAALS KERKSTRAAT 4, TEL. 0454 5 36 36

TEXTIEL, SCHOENEN EN SPORTARTIKELN... NERGENS BETER, NERGENS GOEDKOPER!

limburgs agblad

DE KRANT VAN LIMBURG

Naam: .....
Adres: .....
Postcode: .....
Plaats: .....
Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): .....
(VEX44)

Hiervoor betaal ik automatisch: f 29,- per maand
f 96,90 per kwartaal
via acceptgiro: f 30,50 per maand
f 88,40 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: .....

Handtekening: .....

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:
☐ badhanddoek ☐ Parkerpen
☐ reiswekker ☐ pocketcalculator

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar:
Limburgs Dagblad,
antwoordnr. 46, 6400 VE Heerlen

8 710404 400017

26-11

Volkskunst op een Maastrichts gedicht

gens met mosterd. Leg de plakken ham op de plakjes bladdeeg en bestrijk de rand van het deeg licht met water. Voer het deeg over de ham heen en bewerk de eegranden met de tanden van een vork. Haal de eiervoorlos en bestrijk hieraf de bovenzijde. Leg de pakketjes op een met bakpapier bedekte of met butter ingesmeerde en met water besprenkelde bakplaat en schik de plaat in het midden van de warme oven. Bak de hambroodjes 15 tot 20 minuten gaar en bruin.

Van onze redactie binnenland

Meisjes van school wegens hoofddoekje

sultaat. Van der Steen: „Hij be-roept zich op de koran.” De rector en de wethouder be-roepen zich op hun beurt op een verplicht programma tijdens de gymlessen, waaronder oefeningen die met hoofddoekjes omvolgens hen gevaar opleveren. Als voorbeeld noemen zij oefeningen op het klimrek. Als het

hoofddoekje ergens achter blijft haken, zouden de meisjes zichzelf kunnen wurgen. Van der Steen wijst erop dat het de school niet is te doen om de religieuze lading die hoofddoekjes hebben. „Het gaat hier om een voorbeeldschool wat betreft integratie van allochtone en autochtone leerlingen. De school

accepteert wel degelijk leerlingen die gekleed gaan zoals de koran dat voorschrijft. Alleen tijdens gymastieklessen kunnen er problemen ontstaan.”

De vader van de meisjes heeft inmiddels een advocaat ingeschakeld. Hij meent dat de school met twee maten meet. Hij wijst erop dat leerlingen met lang haar of een bril evengoed gevaar lopen. Staatssecretaris Netelenbos van Onderwijs heeft de onderwijsinspectie gevraagd na te gaan of het mogelijk is de partijen weer om de tafel te krijgen.

Meldpunt voor vrouwen voor vragen pensioen

DEN HAAG - Het Instituut Vrouw & Arbeid zet een tijdelijk meldpunt op voor de reparatie van pensioenen van vrouwen. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft hiervoor 130.000 gulden subsidie toegezegd. Aanleiding voor het meldpunt is een aantal uitspraken van het Europese Hof van Justitie over pensioenen van vrouwen. Op grond van die uitspraken vragen veel vrouwen zich af of zij met te-

rugwerkende kracht kunnen deelnemen aan pensioenregelingen, waarvan zij eerder op grond van deeltijdwerk, geslacht of huwelijkse staat waren uitgesloten. Ook willen zij weten welke voorwaarden aan zo'n toetreding zijn verbonden. Het meldpunt blijft in ieder geval tot 1 juli volgend jaar gehandhaafd. Vrouwen kunnen daar informatie krijgen over hun rechtspositie en waar zij rechtshulp kunnen verkrijgen. Daarnaast houdt het meldpunt bureaus voor rechtshulp, de sociale advocatuur en particuliere pensioenvoerders op de hoogte van actuele ontwikkelingen. Het instituut start binnenkort een grote publiciteitscampagne.

punt uit

• Borssele

Het kabinet neemt ruim de tijd om zich nader te beraden over de toekomst van de kerncentrale in Borssele. Volgens premier Kok moet de motie die de Kamer hierover dinsdag aannam wel zo worden uitgelegd dat de centrale volgens de Kamer in 2004 moet sluiten. De motie vraagt immers alleen om de bedrijfsduur van de centrale niet verder te verlengen en Kok zei gisteren na afloop van de ministerraad zich precies te houden aan de tekst.

• Reisbureau

Het aantal gewapende overvallen op reisbureaus stijgt. Dit jaar werden al vijftien boekingskantoren het slachtoffer van berovingen. Dat is driemaal zo veel als in 1993. Gemiddeld werd bij de overvallen vijftienduizend gulden buitgemaakt. Holland International, zelf slachtoffer van overvallen, heeft uit voorzorg alle kantoren voorzien van camera's.

• Ww

Vreemdelingen van buiten de Europese Unie die legaal in Nederland verblijven, hebben voortaan ook recht op een ww-uitkering als ze onvrijwillig zijn ontslagen. Zij moeten zich dan wel inschrijven bij het arbeidsbureau. Dat heeft het kabinet gisteren besloten.

• Albanië

Het Albanese parlement heeft gisteren een algemene amnestie afgekondigd waardoor ruim eenhonderd van de twaalfhonderd gevangenen op vrije voeten komt. De vervroegde vrijlating geldt niet voor de meest prominente gedetineerden van het land, zoals voormalige communistische kopstukken en de wegens corruptie veroordeelde leider van de grootste oppositiepartij. De amnestie is afgekondigd ter gelegenheid van de vijftigste verjaardag van de Albanese onafhankelijkheid.

Stad nog maar door 400 moslim-soldaten verdedigd

Bihac staat op punt van vallen

Vervolg van pagina 1

AGREB - Een VN-zegsman verklaarde dat Bihac nu helemaal is overgeleverd aan de handen van de Serviërs. De stad zou nog slechts worden verdedigd door vierhonderd moslim-soldaten, de rest zou naar andere plaatsen moeten vluchten. Bihac hebben verlaten om zich veilig te hergroeperen.

De militaire eenheden waren gisteren tot op minder dan een kilometer genaderd van het hoofdkwartier van de Bosnische verdedigers in Bihac. Tijdens hun opmars hebben zij verschillende dorpen in de buurt van de stad platgebrand. De Bosnisch-Servische commandant, generaal Manojlo Milovanovic, deed vrijdagavond een, zoals hij uitdrukte, „laatste oproep” aan de Bosnische Vijfde Legerkorps om zich over te geven. De generaal verklaarde persoonlijk in te staan voor de veiligheid van de verdedigers na hun overgave.

Reeds op de dag waren onderhandelingen over een wapenstilstand in Bihac-regio in onzekerheid gezet. De commandant van de Servische troepen in Bosnië, luitenant-generaal Michael Rose, verklaarde dat de strijdende partijen een monetair staakt-het-vuren waren overeengekomen voor Bihac. De Servische Serviërs verbonden echter harde voorwaarden aan een wapenstilstand. De moslims zouden alleen moeten teruggeven dat ze twee maanden op de Bosnische Servische heroverden in het midden van Bosnië.

De Bosnische premier Hajle Silajdzic bood gisteren een wapenstilstand voor heel Bosnië aan. Hij verklaarde echter zijn oproep aan de VN en de VN om over te gaan tot het aanvaarden van de Bosnische Serviërs als zij de strijd in Bihac zouden voortzetten. De speciale afgevaardigde van de VN, Yasushi Akashi, bevestigde daarop dat hij om luchtsteun zou vragen als één van de partijen zou overgaan tot een „onrechtvaardige provocatie.”

Tegenstrijdig

Radat leiders van de strijdende partijen tijdens een bijeenkomst in Sarajevo een mondeling akkoord bereikt tot het staken van de gevechten in Bihac, kwamen er tegenstrijdige berichten uit het gebied. VN-woordvoerders verklaarden aanvankelijk dat de strijd was geluwd. Bosnische journalisten ter plekke meldden echter dat de stad onder Servisch vuur bleef liggen. VN-toestellen voerden eerder de week ook enkele luchtaanvallen uit op Servische doelen.

(ADVERTENTIE)

RESTAURANT GELEENHOF
Valkenburgerweg 54, Heerlen
tel. 045-718000

(ADVERTENTIE)

WIJ HEBBEN DE KERSTPAKKETTEN VOOR U UITGESTALD!

De KEPU presenteert de mooiste kerst-, feest- en relatiepakketten vandaag 26 november.

Bij een bestelling tijdens deze showdag ontvangt u van ons een leuk kado.

OPENINGSTIJDEN
Maandag van 11.00 tot 17.30 uur
Dinsdag t/m vrijdag van 09.00 tot 17.30 uur
Zaterdag van 09.00 tot 16.00 uur
Koopavond: donderdag tot 20.30 uur
Ganzeweide 175a, Heerlen Tel. 045-210606 Fax 045-213602

DE MEEST KOMPLETE HORECAGROOTHANDEL VAN HET ZUIDEN

Noodweer verhindert betoging

● **Hevige regenval legde het openbare leven gisteren in de Gazastrook zo goed als lam. Dat was voor de fundamentalistische islamitische beweging Hamas aanleiding een groots opgezette manifestatie in Gaza met een dag uit te stellen. De betoging had de kracht van Hamas moeten tonen. In verband met de manifestatie heeft Israël militaire versterkingen gestuurd naar de Gazastrook om de ongeveer 5.000 joodse kolonisten aldaar te beschermen. Vorige week kwamen bij botsingen tussen Hamas-aanhangers en de Palestijnse politie twaalf mensen om het leven.**
Foto: REUTERS

Corruptie bij rechter door Justitie ontkend

AMSTERDAM - Er is geen sprake van dat een strafrechter bij de Amsterdamse rechtbank zich schuldig heeft gemaakt aan corruptie. Een officier van Justitie heeft dat in 1991 in een memo wel gesuggereerd, maar de toenmalig hoofdofficier van Justitie stelde geen onderzoek in. Het memo werd beschouwd „als een wat overtrokken reactie op een onwelgevallige beslissing van de rechter. Dat zelf gisteren mr. Gisolf, president van de rechtbank in Amsterdam. Hij reageerde daarmee op een uitzending van het Tros-programma Deadline van gisteravond waaruit zou moeten blijken dat één van de Amsterdamse strafrechters corrupt is. Die informatie is afkomstig van de

diskettes die in augustus van dit jaar werden gestolen uit de woning van een Amsterdamse officier van Justitie. De diskettes onthullen, volgens de programmamakers, nog veel meer waaruit zou blijken dat er, in tegenstelling tot wat Justitie destijds beweerde, wel degelijk vitale informatie bij de officier in huis lag. Dat zegt de journalist die de gestolen informatie in handen kreeg. De informatie zou zelfs mensen in gevaar kunnen brengen.

Justitie blijft echter staande houden dat de informatie op de diskettes „vanaf het moment van de inbraak geen levensgevaar voor mensen heeft doen ontstaan.” Justitie is een vooronderzoek begonnen om te zien of de Tros zich schuldig heeft gemaakt aan heling.

Bom wellicht bedoeld voor bedreigde advocaat Arrestatie in verband met aanslag op Scholte

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM - De Amsterdamse politie heeft gistermiddag een man gearresteerd wegens mogelijke betrokkenheid bij de aanslag die donderdag werd gepleegd op de kunstenaar Rob Scholte. Het politie-onderzoek gaat overigens onverminderd door. Inmiddels is definitief vast komen te staan dat onder de auto van Scholte een handgranaat was bevestigd. Direct na de aanslag had de politie al het vermoeden dat het om een granaat ging. Het explosief is vermoedelijk met een touwtje volgens het „booby trap”-systeem tot ontsteking gebracht.

Inmiddels wordt ook rekening gehouden met de mogelijkheid dat de aanslag bedoeld was voor een bij Scholte in de buurt wonende advocaat die een identieke auto heeft. De raadsman in kwestie zegt de laatste tijd enkele malen met de dood te zijn bedreigd.

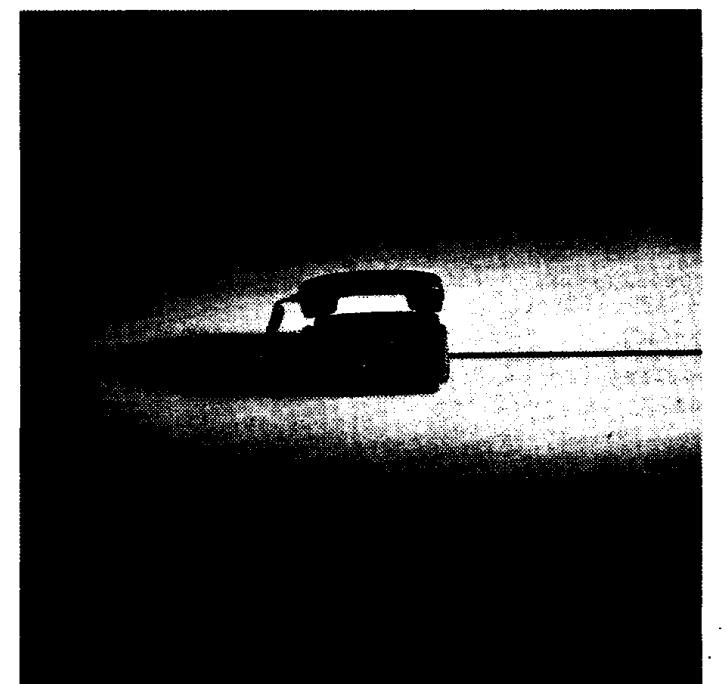
Donderdagochtend raakte de kunstenaar beide onderbenen kwijt toen de granaat onder zijn auto explodeerde. Een woordvoerder van

de Amsterdamse politie zegt dat de recherche weliswaar al over enkele aanwijzingen beschikt, maar dat hierover verder geen mededelingen worden gedaan. Acht rechercheurs werken fulltime aan de oplossing van de zaak. Rob Scholte zelf verkeert inmiddels buiten levensgevaar. Donderdagavond zag het er nog naar uit dat zijn toestand verslechterde.

Zelfde

De Amsterdamse advocaat O. Hammerstein acht het goed mogelijk dat de aanslag niet voor Scholte maar voor hém bedoeld was. Hammerstein beschikt over eenzelfde type BMW van dezelfde kleur. Hammersteins auto, waarvan het kenteken dezelfde beginletters als dat van Scholte heeft, stond vaak bij de kunstenaar in de buurt. De advocaat zou de laatste weken een aantal keren met de dood zijn bedreigd en Justitie daarvan op de hoogte hebben gebracht. Waarom en door wie de advocaat - die volgende week op beschuldiging van betrokkenheid bij drugshandel moet terechtstaan - werd bedreigd, is niet bekend.

(ADVERTENTIE)

ÉÉN TELEFOONTJE EN UW SPAARGELD GENIET HOGE RENTE EN VEEL GEMAK.

Sparen bij Roparco levert u meer op dan hoge rente en winstdeling. Het betekent ook gemak. Met slechts één telefoontje opent u bijvoorbeeld al een rekening. En kunt u makkelijk geld storten en opnemen. Zo kunt u, indien u 's morgens belt, in de meeste gevallen nog dezelfde dag weer over uw geld beschikken. Vul de bon in voor meer informatie. Of bel, van maandag tot en met zaterdag van 's morgens 8 uur tot 's avonds 9 uur.

06-8380

(40 cent per minuut)

Stuur mij vrijblijvend informatie over Roparco.

De heer/Mevr.: _____

Voorletters: _____ Geb. datum: _____

Straat: _____

Postcode/Plaats: _____

Telefoon: _____

Ik heb wel/geen Rogiro Rekening.

Verzend de bon in een envelop zonder postzegel naar:
Robeco Groep, Antwoordnummer 5555, 3000 VB Rotterdam.

ROPARCO

Met gemak betrouwbaar beleggen.

* Overschrijft uw tegenged een bepaalde grens (momenteel 500.000,-), dan geldt voor het merendeel een afwijkend rempactage.

Nieuwe auto's duurder door invoering van milieuheffing

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Alle nieuwe auto's worden op 1 januari 250 gulden duurder. Het geld, de verwijderingsbijdrage, is bedoeld om autosloperijen te steunen die hebben geïnvesteerd in milieuvriendelijke verwerking van wrakken. Dat is nu nog niet rendabel, maar moet dat op den duur wel worden.

Of alle dealers de prijzen van hun nieuwste modellen ook daadwerkelijk met 250 gulden verhogen, is niet duidelijk. „Ze kunnen daar natuurlijk op een creatieve manier mee omgaan,” aldus woordvoerder R. van der

Linde van de RAI. Het bedrag wordt alleen in rekening gebracht bij de verkoop van nieuwe modellen en speelt in de tweedehands handel naar verwachting geen rol. Op de nieuwprijs van een auto is 250 gulden een gering bedrag. Het ligt niet voor de hand dat het meespelt in de onderhandelingen over de prijs als de wagen van eigenaar wisselt, aldus de RAI.

De laatste eigenaar van de auto merkt niets van de prijsverhoging. De bijdrage is uitdrukkelijk niet bedoeld als statiegeld. De laatste eigenaar krijgt het dus niet terug als hij de wagen naar de sloop brengt. De RAI

verwacht dat er desondanks snel een eind komt aan het achterlaten van autowrakken in de sloot of langs de snelweg. De eigenaar moet in de toekomst - vanaf 1 april 1995 - in plaats van wegenbelasting „houderschapsbelasting” gaan betalen. Daar komt pas een eind aan als hij een vrijwaringsbewijs heeft.

De autobranche gaat ervan uit dat de sloperijen in de toekomst efficiënter werken, omdat bij de fabricage van automobielen steeds vaker rekening wordt gehouden met milieuvriendelijke verwerking van het wrak. De sloperijen hebben dan geen extra steun meer nodig.

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden f 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: f 2,35. Advertenties onder nummer: f 7,50. Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

0930

Inge

proficiat met het behalen van je Drs. titel in de Bestuurlijke Informatiekunde aan de KUB in Tilburg Mama, Papa, Marie, Julien.

Onze

Trut wordt 30!

Proficiat
Eveline en Arno
12½ jaar getrouwd

80 jaar?

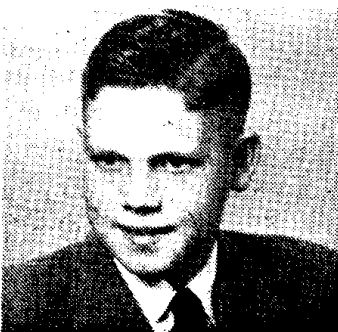
dat zou je niet zeggen!!

Hoera Pap
Proficiat met je 50-ste

Ram jod

os Sanderites weet 18 jaar

wenst je dochter Kitty

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Mededelingen

Alleenstaande mannen en vrouwen tussen de 35 en 45 jaar gezocht die willen meewerken aan een nieuw tv-programma. Leeftijd tussen de 8 en 17 jaar. Bel tussen 12.00 en 17.00 uur naar IDTV: 020-5282158 of 020-5282160.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Bijdehante kinderen van alleenstaande ouders gezocht voor een nieuw tv-programma. Leeftijd tussen de 8 en 17 jaar. Bel tussen 12.00 en 17.00 uur naar IDTV: 020-5282158 of 020-5282160.

Vermist/Gevonden
Verloren: Gouden KINDERARMBANDJE met naam, aandenken. Teg. bel. ter te bez. 045-244361 of 243164.

Vanavond 20.30 u

Droomkans of grootspraak?

Kijk 'Wie-o-Wie'

Personeel aanbod

AANNEMERSBEDRIJF kan nog verbouwing en nieuwbouw aanpakken op korte termijn. ☎ 045-414594.

Vrouw 38 jr. met ervaring zoekt ADMIN. werk in ochtend, o.a. als typiste WP5.1, receptioniste of telefoniste. Br.o.nr. B-06250, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Adm./comm. MEDEWERKSTER opl. MEAO-C met assurantie, met ervaring, 21 jr., wil graag voor u werken! Br.o.nr. B-06251, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

DATATYPISTE zoekt werk voor 20 uur per week, ook voor lichte adm. werkzaamheden. Br.o.nr. B-06261, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gedipl. schilder kan nog SCHILDERWERK aanpakken. Tel. 04450-1970.

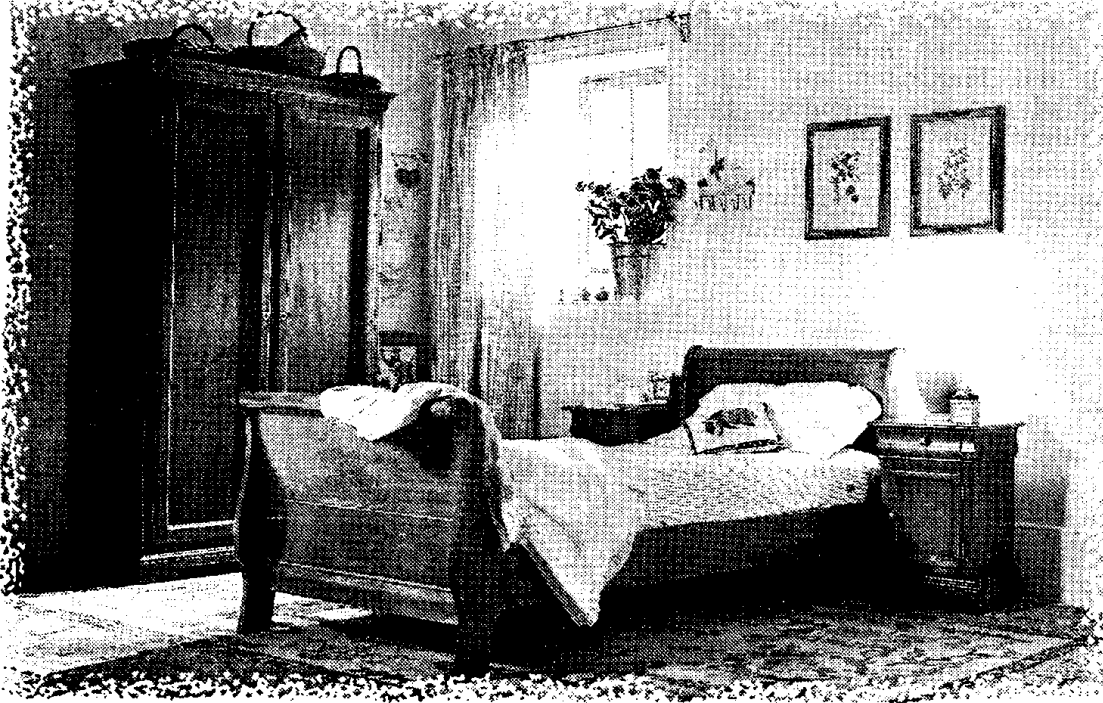
Vrouw 47 zkt. baan als AMD. MEDEWERKSTER of als verkoopster voor plm. 20 u. per week. (adm.) thuisw. is mogelijk. Br.o.nr. B-06281, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ergens zal een werk. op zoek zijn naar een enthous. TEL/REC. met erv. (lt. 23 jr.). Br.o.nr. B-06282, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

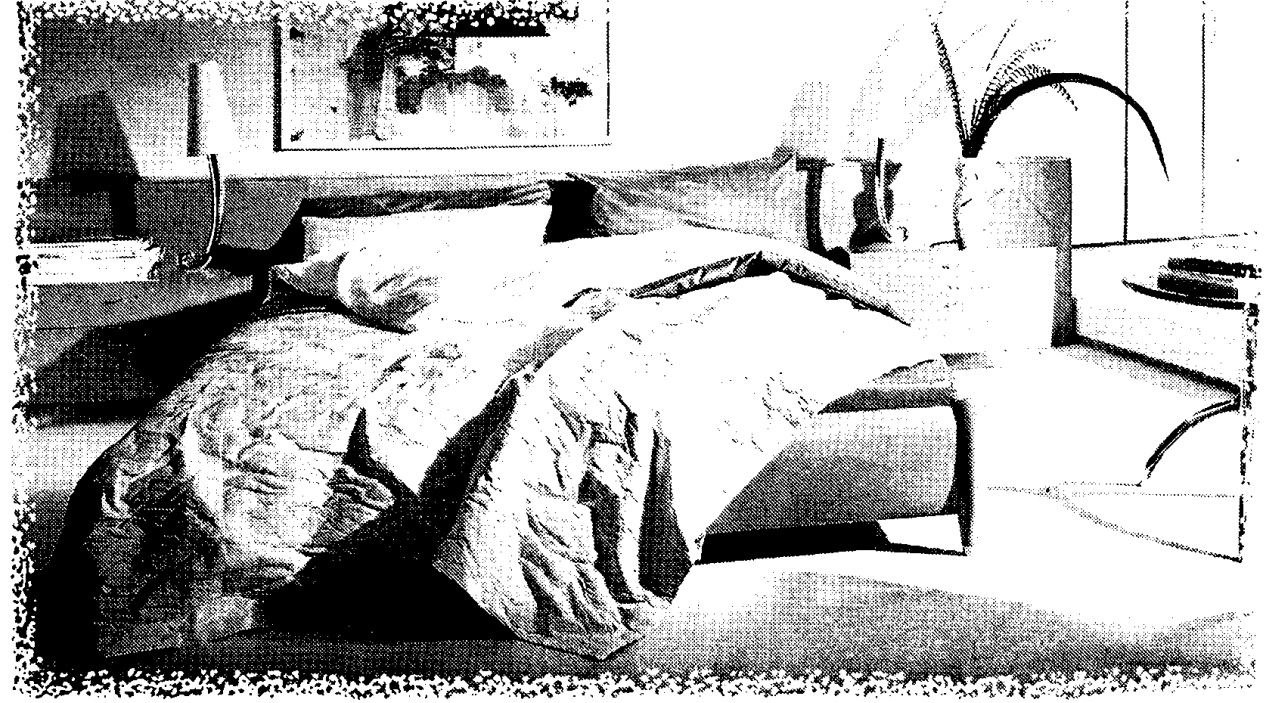
Man 47 jr. zkt v. enkele uren p.dag werk als CHAUFFEUR/bezorger of evt. lichte loods- of magazijnwerkzaamheden, i.b.v. rijbewijs B-C-D-E. Tel. 045-323481.

Voor Piccolo's zie verder pagina 6

Alle slaapkamers saai?

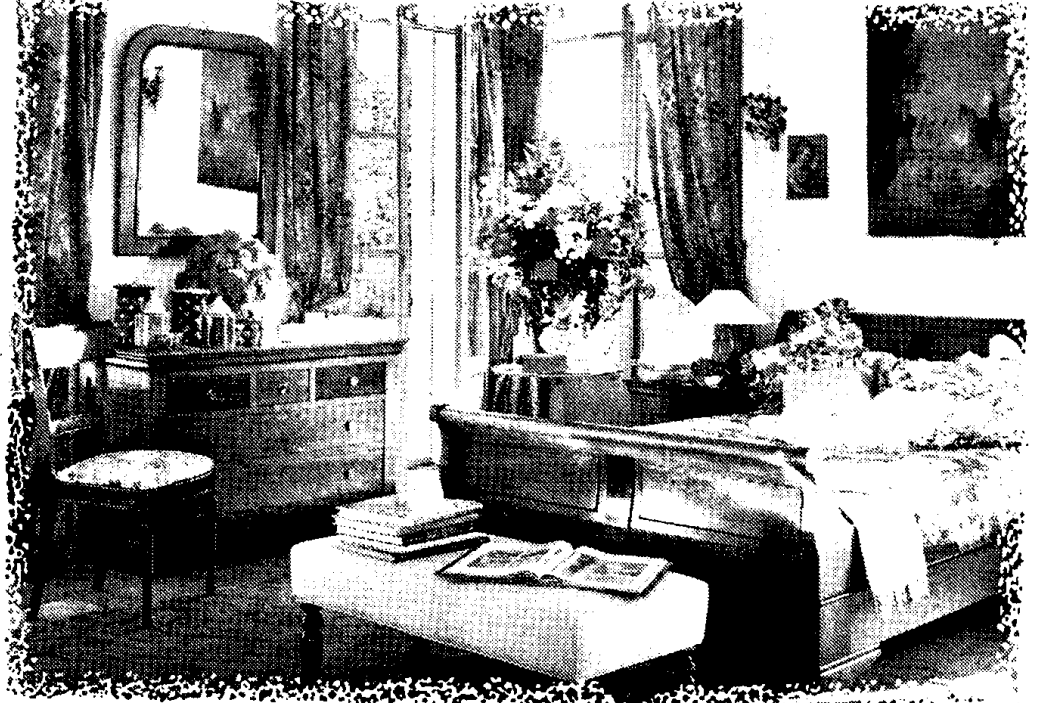
Dartwood

Interlücke

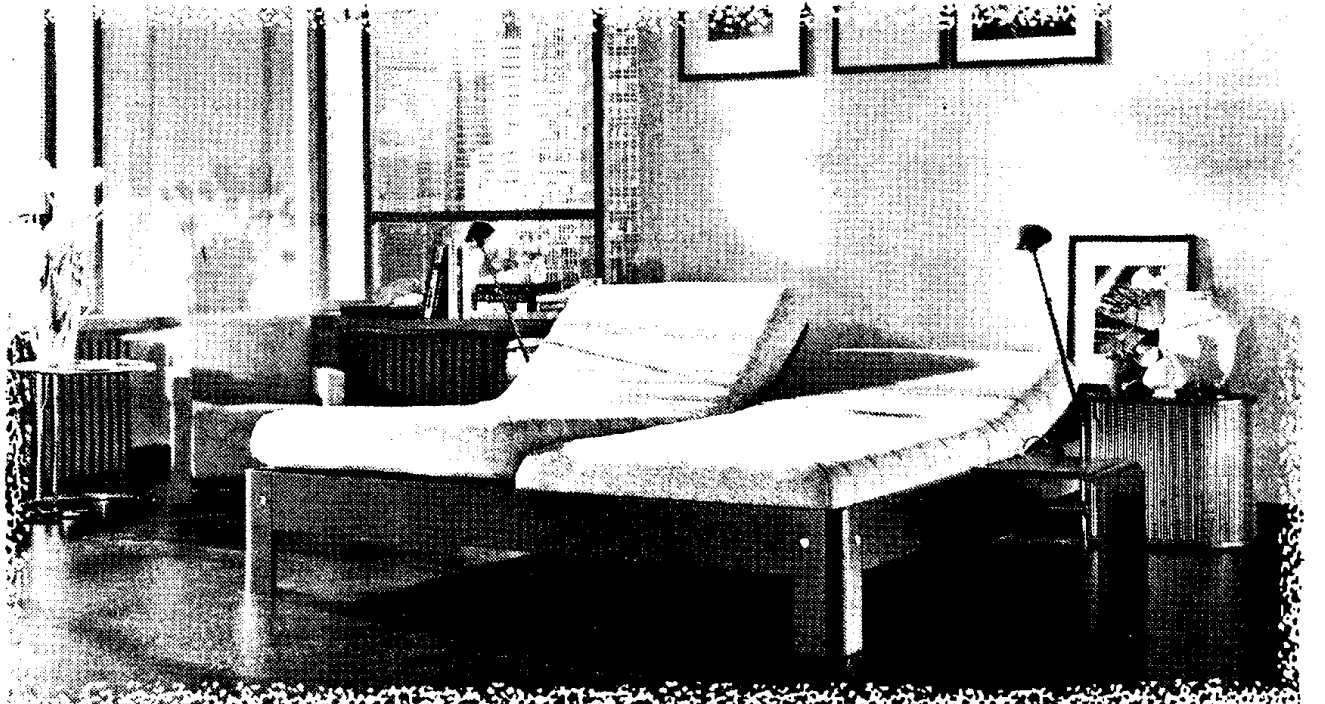
Swissflex

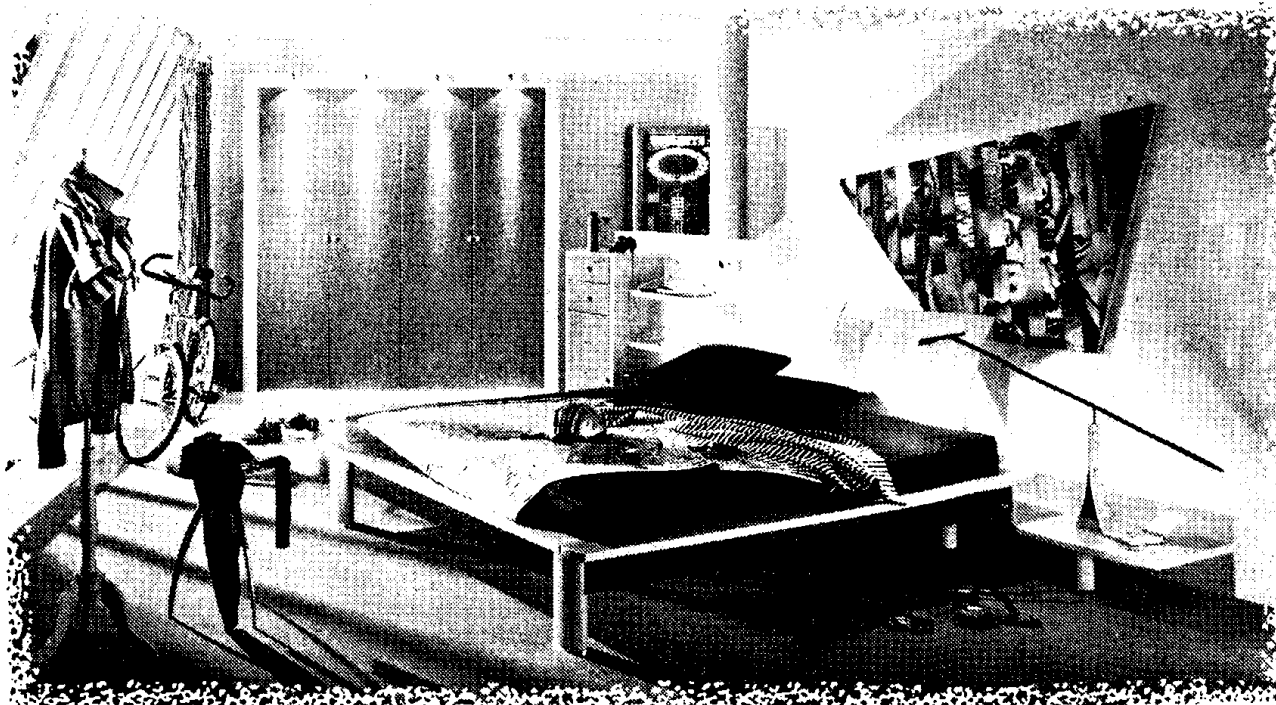
Donegal

Ligne Roset

Auping

Hüsta

Niet bij Sijben!

Bent u, na heel wat slaapkamerzaken te zijn afgelopen, tot de konklusie gekomen dat er van de inrichting van uw slaapkamer weinig opwindends te maken valt? Dan bent u vast nog niet bij Sijben geweest. Daar vindt u namelijk het allerlaatste nieuws op het gebied van slapen en slaapkamers. En dan hebben we het niet alleen over 'de techniek' van het slapen (dus matrask keuze, bodemkeuze, dekbedden en kussens), maar ook vooral over de 'vormgeving' van het slapen. Er gaat gewoon een wereld voor u open. Mooi modern, stijlvol design, romantisch

landelijk of chique klassiek: we hebben het allemaal. Bedden, linnenkasten, nachtkastjes, toilettafels. Maar ook 1001 andere meubelen en accessoires waarmee u uw slaapkamer iets eigens en extra's kunt geven. Onze slaapkamercollectie

is dus een geweldige bron van inspiratie voor iedereen die dacht dat er op het gebied van slaapkamerinrichting 'niet veel te beleven was'. Dus slaapt u even goed uit en ga fris op weg naar Sijben. U zult zien: bij Sijben is het begrip slaapkamerinrichting alles, behalve slaapverwekkend.

Openingstijden:

Ma. 13.00 - 18.00 uur.

Dinsdag t/m vrijdag 9.00 - 18.00 uur.

Za. 9.30 - 17.00 uur.

Donderdag koopavond.

De milde oppositie van Heerma

DOOR WILFRED SCHOLTEN
EN PETER DE VRIES

DEN HAAG - Hij wil beslist geen politiek leider heten en weigert een hofhouding om zich heen te verzamelen. De CDA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer, Enneüs Heerma (49 jaar), is bescheiden en wars van 'image-building'. Anders dan zijn afgebrante voorganger Elco Brinkman wenst hij niet de 'molensteen' van het persoonlijke leiderschap om zijn nek te hangen. „Het gaat niet om de persoon Heerma, maar om de missie die ik voor de fractie te vervullen heb: een team vormen, politiek de teugels strak in handen nemen en zonodig de zweep hanteren.”

Nuchter en ingetogen ging de oudstaatssecretaris van volkshuisvesting op 18 augustus aan het werk, toen hij onverwacht tot opvolger van Brinkman werd gekozen. Zijn debuut als oppositieleider tijdens het debat over de regeringsverklaring was sprakelend, maar het optreden enkele weken later bij de algemene politieke beschouwingen viel tegen. Net als zijn partij bleef de nieuwe fractieleider daarna vooral onzichtbaar voor de buitenwereld. Lezend, praten en intern debatterend was Heerma bezig zich een beeld te vormen van de 33 mede-fractieleden, en partij-interne kwesties. Bewust werden spreekbeurten en openbare optredens gemeden.

Onbekend

Enneüs Heerma heeft het geweten. Bijna honderd dagen na zijn aantreden blijkt maar liefst driekwart van zijn eigen CDA-kiezers niet eens te weten dat Heerma de nieuwe fractieleider is, aldus een enquête van Brandpunt. Geen opwekkend gegeven, maar de Friese Amsterdamer tilt er niet aan. „Ik maak me daar geen zorgen om,” zegt Heerma, opnieuw zijn sigaar aanstekend. „Dat is nu eenmaal het gevolg van mijn keuze om in het begin vooral binnenshuis bezig te zijn. Ik kan me daarom best voorstellen dat kiezers bij het CDA nog steeds aan Lubbers en Brinkman denken. Het is niet mijn prioriteit geweest om dat beeld te veranderen. Dat heeft tijd nodig. Deze fase van werken achter de schermen is voor mij bovendien afgesloten. Vanaf deze week ga ik het land in, spreekbeurten houden.”

„Wat ik veel opvallender vind,” gaat Heerma in één adem verder, „zijn andere opiniecijfers, waaruit blijkt dat de herkenbaarheid van het CDA gering is en het paarse kabinet welwillend wordt bejegend. Onze achterban denkt overwegend neutraal over het nieuwe kabinet en beoordeelt het niet op voorhand als negatief. Daaruit blijkt opnieuw dat de CDA-achterban redelijk is en niet snel zal roepen dat het allemaal brandhout is. De marges voor het oppositievoeren zijn dus klein.”

Blijkbaar hebben ook de CDA'ers zich mee laten voeren door het overheersende beeld dat de ministers in het paarse pretkabinet zo-

● CDA-fractieleider Heerma tijdens Algemene Beschouwingen. „Kabinet krijgt voordeel van de twijfel.”

Foto: GPD.

veel plezier hebben in hun werk. Ondanks de pijnlijke 18 miljard gulden aan bezuinigingen op onder meer het hoger onderwijs, de krijgsmacht en de kinderbijslag, wordt er veel gelachen. Heerma: „Er is een onmiskenbare euforie over de wisseling van de wacht. Een gevoel van 'alles is anders'. Maar kom over een half jaar nog eens terug. Wat is 100 dagen voor een kabinet? Het is een hele korte periode, dat kan ik u verzekeren.”

Rapportcijfers

De kentering is volgens Heerma al duidelijk waarneembaar. Vorige week toonde de paarse coalitie weinig samenhang toen het ging om

uiteenlopende zaken als het media-beleid, de beperking van het aantal asielzoekers en de parlementaire enquête naar de zware misdaad. VVD-leider Bolkestein waarschuwde al openlijk voor een kabinetscrisis als de afgesproken bezuinigingen niet worden gehaald.

Deze week spant de aftakeling van de paarse droom de kroon met alle heisa rond Borsselle. „Dit alles is niet meer onder de noemer te brengen dat het kabinet een hoog politiek discussiegehalte kent. Deze coalitie spat alle kanten op.” Desalniettemin weigert het CDA er de beuk in te gooien. Alsof al het gekrakeel de partij nauwelijks aangaat. „We moeten als fractie onze eigen lijn trekken,” klinkt het uit de

mond van Heerma. Het lijkt wel erg afwachtend. Alsof Heerma zeggen wil: 'Paars krijgt zijn trekken wel thuis'. Oppositievoeren is toch gewoon zorgen dat het kabinet zo snel mogelijk naar huis wordt gestuurd?

De oppositieleider weert af: „O nee; zeker niet. In beginsel ga ik er van uit dat een kabinet er voor vier jaar zit. Natuurlijk krijgt paars het moeilijker. Het heeft nog niet echt over geld gesproken. De ervaring leert dat bij de eerste echte begroting (volgend jaar) het werk pas begint. Maar het is nu te vroeg voor rapportcijfers.”

„Bovendien is oppositievoeren geen doel op zich. Het CDA heeft met voldoende vastgesteld dat er een meerderheidskabinet is. De rol van

een oppositiepartij is dat je het kabinet aan z'n eigen afspraken houdt. Waar die sporen met ons eigen program, zullen we die steunen. Anders bestrijden we ze, zoals bij de kinderbijslag en winkelsluitingswet. Soms draag je alternatieven aan en in weer andere gevallen houd je het kabinet een spiegel voor. Dat deed onze onderwijswoordvoerder Wim van de Camp uitstekend bij het debat over de onderwijsbegroting. Onze oppositiestrategie is: onze eigen agenda bepalen en het kabinet het voordeel van de twijfel gunnen.”

Spanning

In zijn fraaie oude werkkamer in de Tweede Kamer, ooit de zetel van oud-premier Van Agt, steekt Heerma zijn tweede sigaar van het rookpakket op. Hij beseft dat er spanning zit tussen zo'n constructieve houding en het streven voor de kiezer herkenbaar te zijn. Maar het CDA heeft even tijd nodig om intern de boel op orde te brengen. De wond van de verkiezingsnederlaag zit net geheeld en de bijstelling van de politieke koers aan de actuele problemen moet nog beginnen. Het CDA is nog niet echt klaar om de roer over te nemen. „We hebben nog een lange weg te gaan. Al al zijn we nog wel twee jaar bezig. Tegen die tijd dienen de eerste resultaten zichtbaar te zijn.”

De vraag is of het CDA die tijd gund is. In maart volgend jaar zijn er verkiezingen van de Provinciale Staten. Dan moet het CDA erin staan? „Dat zou mooi zijn,” zegt Heerma, maar hij ziet de verkiezingen liever als een tussentijdse de weg omhoog. „Als het kan, heb ik er alle vertrouwen in dat de partij zal lukken om terug te komen met een herkenbaar profiel. Dat we als CDA voor een deel van het electoraat weer perspectief kunnen bieden.”

„We moeten ons niet van de wijs laten brengen. Het CDA staat voor een lange weg. Natuurlijk weet ik dat het ook om macht en invloed gaat. Maar alleen macht die dienstbaar is. Dat is ook een onderdeel van ons gedachtengoed. Persoonlijk heb ik er alle vertrouwen in dat de partij zal lukken om terug te komen met een herkenbaar profiel. Dat we als CDA voor een deel van het electoraat weer perspectief kunnen bieden.”

(ADVERTENTIE)

Roland Oostwegel
goudsmid
Platina juwelen - sieraden
Geleenstraat 55, Heerlen
Tel. 045-712660

(ADVERTENTIE)

DEENS DESIGN
MØBLER VOOR
JE LEVEN
DANSK DESIGN MØBLER
Beckers
AKERSTRAAT Nrd. 116-118
6431 HP HOENSBROEK
TEL. 045-212352

(ADVERTENTIE)

UTTERMANN
JEWELIER VAN LIESEBROUNEN
AACHEN - FRIEDR. WILH. PLATZ 13 - TEL. 0241 355000

EN VOGUE

ORICUP GOLD IS K

A 24 BRILL. / 1.765,- DM
B 20 BRILL. / 2.120,- DM
C 8 BRILL. / 1.150,- DM

inburger dagblad

binnen/buitenland

Zaterdag 26 november 1994 ● Pagina 5

De milde oppositie van Heerma

DOOR WILFRED SCHOLTEN
EN PETER DE VRIES

DEN HAAG - Hij wil beslist geen politiek leider heten en weigert een hofhouding om zich heen te verzamelen. De CDA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer, Enneüs Heerma (49 jaar), is bescheiden en wars van 'image-building'. Anders dan zijn afgebrante voorganger Elco Brinkman wenst hij niet de 'molensteen' van het persoonlijke leiderschap om zijn nek te hangen. „Het gaat niet om de persoon Heerma, maar om de missie die ik voor de fractie te vervullen heb: een team vormen, politiek de teugels strak in handen nemen en zonodig de zweep hanteren.”

Nuchter en ingetogen ging de oudstaatssecretaris van volkshuisvesting op 18 augustus aan het werk, toen hij onverwacht tot opvolger van Brinkman werd gekozen. Zijn debuut als oppositieleider tijdens het debat over de regeringsverklaring was sprakelend, maar het optreden enkele weken later bij de algemene politieke beschouwingen viel tegen. Net als zijn partij bleef de nieuwe fractieleider daarna vooral onzichtbaar voor de buitenwereld. Lezend, praten en intern debatterend was Heerma bezig zich een beeld te vormen van de 33 mede-fractieleden, en partij-interne kwesties. Bewust werden spreekbeurten en openbare optredens gemeden.

Onbekend

Enneüs Heerma heeft het geweten. Bijna honderd dagen na zijn aantreden blijkt maar liefst driekwart van zijn eigen CDA-kiezers niet eens te weten dat Heerma de nieuwe fractieleider is, aldus een enquête van Brandpunt. Geen opwekkend gegeven, maar de Friese Amsterdamer tilt er niet aan. „Ik maak me daar geen zorgen om,” zegt Heerma, opnieuw zijn sigaar aanstekend. „Dat is nu eenmaal het gevolg van mijn keuze om in het begin vooral binnenshuis bezig te zijn. Ik kan me daarom best voorstellen dat kiezers bij het CDA nog steeds aan Lubbers en Brinkman denken. Het is niet mijn prioriteit geweest om dat beeld te veranderen. Dat heeft tijd nodig. Deze fase van werken achter de schermen is voor mij bovendien afgesloten. Vanaf deze week ga ik het land in, spreekbeurten houden.”

„Wat ik veel opvallender vind,” gaat Heerma in één adem verder, „zijn andere opiniecijfers, waaruit blijkt dat de herkenbaarheid van het CDA gering is en het paarse kabinet welwillend wordt bejegend. Onze achterban denkt overwegend neutraal over het nieuwe kabinet en beoordeelt het niet op voorhand als negatief. Daaruit blijkt opnieuw dat de CDA-achterban redelijk is en niet snel zal roepen dat het allemaal brandhout is. De marges voor het oppositievoeren zijn dus klein.”

Blijkbaar hebben ook de CDA'ers zich mee laten voeren door het overheersende beeld dat de ministers in het paarse pretkabinet zo-

● CDA-fractieleider Heerma tijdens Algemene Beschouwingen. „Kabinet krijgt voordeel van de twijfel.”

Foto: GPD.

veel plezier hebben in hun werk. Ondanks de pijnlijke 18 miljard gulden aan bezuinigingen op onder meer het hoger onderwijs, de krijgsmacht en de kinderbijslag, wordt er veel gelachen. Heerma: „Er is een onmiskenbare euforie over de wisseling van de wacht. Een gevoel van 'alles is anders'. Maar kom over een half jaar nog eens terug. Wat is 100 dagen voor een kabinet? Het is een hele korte periode, dat kan ik u verzekeren.”

Rapportcijfers

De kentering is volgens Heerma al duidelijk waarneembaar. Vorige week toonde de paarse coalitie weinig samenhang toen het ging om

uiteenlopende zaken als het media-beleid, de beperking van het aantal asielzoekers en de parlementaire enquête naar de zware misdaad. VVD-leider Bolkestein waarschuwde al openlijk voor een kabinetscrisis als de afgesproken bezuinigingen niet worden gehaald.

Deze week spant de aftakeling van de paarse droom de kroon met alle heisa rond Borsselle. „Dit alles is niet meer onder de noemer te brengen dat het kabinet een hoog politiek discussiegehalte kent. Deze coalitie spat alle kanten op.” Desalniettemin weigert het CDA er de beuk in te gooien. Alsof al het gekrakeel de partij nauwelijks aangaat. „We moeten als fractie onze eigen lijn trekken,” klinkt het uit de

mond van Heerma. Het lijkt wel erg afwachtend. Alsof Heerma zeggen wil: 'Paars krijgt zijn trekken wel thuis'. Oppositievoeren is toch gewoon zorgen dat het kabinet zo snel mogelijk naar huis wordt gestuurd?

De oppositieleider weert af: „O nee; zeker niet. In beginsel ga ik er van uit dat een kabinet er voor vier jaar zit. Natuurlijk krijgt paars het moeilijker. Het heeft nog niet echt over geld gesproken. De ervaring leert dat bij de eerste echte begroting (volgend jaar) het werk pas begint. Maar het is nu te vroeg voor rapportcijfers.”

„Bovendien is oppositievoeren geen doel op zich. Het CDA heeft met voldoende vastgesteld dat er een meerderheidskabinet is. De rol van

een oppositiepartij is dat je het kabinet aan z'n eigen afspraken houdt. Waar die sporen met ons eigen program, zullen we die steunen. Anders bestrijden we ze, zoals bij de kinderbijslag en winkelsluitingswet. Soms draag je alternatieven aan en in weer andere gevallen houd je het kabinet een spiegel voor. Dat deed onze onderwijswoordvoerder Wim van de Camp uitstekend bij het debat over de onderwijsbegroting. Onze oppositiestrategie is: onze eigen agenda bepalen en het kabinet het voordeel van de twijfel gunnen.”

Spanning

In zijn fraaie oude werkkamer in de Tweede Kamer, ooit de zetel van oud-premier Van Agt, steekt Heerma zijn tweede sigaar van het rookpakket op. Hij beseft dat er spanning zit tussen zo'n constructieve houding en het streven voor de kiezer herkenbaar te zijn. Maar het CDA heeft even tijd nodig om intern de boel op orde te brengen. De wond van de verkiezingsnederlaag zit net geheeld en de bijstelling van de politieke koers aan de actuele problemen moet nog beginnen. Het CDA is nog niet echt klaar om de roer over te nemen. „We hebben nog een lange weg te gaan. Al al zijn we nog wel twee jaar bezig. Tegen die tijd dienen de eerste resultaten zichtbaar te zijn.”

De vraag is of het CDA die tijd gund is. In maart volgend jaar zijn er verkiezingen van de Provinciale Staten. Dan moet het CDA erin staan? „Dat zou mooi zijn,” zegt Heerma, maar hij ziet de verkiezingen liever als een tussentijdse de weg omhoog. „Als het kan, heb ik er alle vertrouwen in dat de partij zal lukken om terug te komen met een herkenbaar profiel. Dat we als CDA voor een deel van het electoraat weer perspectief kunnen bieden.”

„We moeten ons niet van de wijs laten brengen. Het CDA staat voor een lange weg. Natuurlijk weet ik dat het ook om macht en invloed gaat. Maar alleen macht die dienstbaar is. Dat is ook een onderdeel van ons gedachtengoed. Persoonlijk heb ik er alle vertrouwen in dat de partij zal lukken om terug te komen met een herkenbaar profiel. Dat we als CDA voor een deel van het electoraat weer perspectief kunnen bieden.”

(ADVERTENTIE)

Roland Oostwegel
goudsmid
Platina juwelen - sieraden
Geleenstraat 55, Heerlen
Tel. 045-712660

(ADVERTENTIE)

DEENS DESIGN
MØBLER VOOR
JE LEVEN
DANSK DESIGN MØBLER
Beckers
AKERSTRAAT Nrd. 116-118
6431 HP HOENSBROEK
TEL. 045-212352

(ADVERTENTIE)

UTTERMANN
JEWELIER VAN LIESEBROUNEN
AACHEN - FRIEDR. WILH. PLATZ 13 - TEL. 0241 355000

EN VOGUE

ORICUP GOLD IS K

A 24 BRILL. / 1.765,- DM
B 20 BRILL. / 2.120,- DM
C 8 BRILL. / 1.150,- DM

inburger dagblad

binnen/buitenland

Zaterdag 26 november 1994 ● Pagina 5

De milde oppositie van Heerma

DOOR WILFRED SCHOLTEN
EN PETER DE VRIES

DEN HAAG - Hij wil beslist geen politiek leider heten en weigert een hofhouding om zich heen te verzamelen. De CDA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer, Enneüs Heerma (49 jaar), is bescheiden en wars van 'image-building'. Anders dan zijn afgebrante voorganger Elco Brinkman wenst hij niet de 'molensteen' van het persoonlijke leiderschap om zijn nek te hangen. „Het gaat niet om de persoon Heerma, maar om de missie die ik voor de fractie te vervullen heb: een team vormen, politiek de teugels strak in handen nemen en zonodig de zweep hanteren.”

Nuchter en ingetogen ging de oudstaatssecretaris van volkshuisvesting op 18 augustus aan het werk, toen hij onverwacht tot opvolger van Brinkman werd gekozen. Zijn debuut als oppositieleider tijdens het debat over de regeringsverklaring was sprakelend, maar het optreden enkele weken later bij de algemene politieke beschouwingen viel tegen. Net als zijn partij bleef de nieuwe fractieleider daarna vooral onzichtbaar voor de buitenwereld. Lezend, praten en intern debatterend was Heerma bezig zich een beeld te vormen van de 33 mede-fractieleden, en partij-interne kwesties. Bewust werden spreekbeurten en openbare optredens gemeden.

Onbekend

Enneüs Heerma heeft het geweten. Bijna honderd dagen na zijn aantreden blijkt maar liefst driekwart van zijn eigen CDA-kiezers niet eens te weten dat Heerma de nieuwe fractieleider is, aldus een enquête van Brandpunt. Geen opwekkend gegeven, maar de Friese Amsterdamer tilt er niet aan. „Ik maak me daar geen zorgen om,” zegt Heerma, opnieuw zijn sigaar aanstekend. „Dat is nu eenmaal het gevolg van mijn keuze om in het begin vooral binnenshuis bezig te zijn. Ik kan me daarom best voorstellen dat kiezers bij het CDA nog steeds aan Lubbers en Brinkman denken. Het is niet mijn prioriteit geweest om dat beeld te veranderen. Dat heeft tijd nodig. Deze fase van werken achter de schermen is voor mij bovendien afgesloten. Vanaf deze week ga ik het land in, spreekbeurten houden.”

„Wat ik veel opvallender vind,” gaat Heerma in één adem verder, „zijn andere opiniecijfers, waaruit blijkt dat de herkenbaarheid van het CDA gering is en het paarse kabinet welwillend wordt bejegend. Onze achterban denkt overwegend neutraal over het nieuwe kabinet en beoordeelt het niet op voorhand als negatief. Daaruit blijkt opnieuw dat de CDA-achterban redelijk is en niet snel zal roepen dat het allemaal brandhout is. De marges voor het oppositievoeren zijn dus klein.”

Blijkbaar hebben ook de CDA'ers zich mee laten voeren door het overheersende beeld dat de ministers in het paarse pretkabinet zo-

● CDA-fractieleider Heerma tijdens Algemene Beschouwingen. „Kabinet krijgt voordeel van de twijfel.”

Foto: GPD.

veel plezier hebben in hun werk. Ondanks de pijnlijke 18 miljard gulden aan bezuinigingen op onder meer het hoger onderwijs, de krijgsmacht en de kinderbijslag, wordt er veel gelachen. Heerma: „Er is een onmiskenbare euforie over de wisseling van de wacht. Een gevoel van 'alles is anders'. Maar kom over een half jaar nog eens terug. Wat is 100 dagen voor een kabinet? Het is een hele korte periode, dat kan ik u verzekeren.”

Rapportcijfers

De kentering is volgens Heerma al duidelijk waarneembaar. Vorige week toonde de paarse coalitie weinig samenhang toen het ging om

uiteenlopende zaken als het media-beleid, de beperking van het aantal asielzoekers en de parlementaire enquête naar de zware misdaad. VVD-leider Bolkestein waarschuwde al openlijk voor een kabinetscrisis als de afgesproken bezuinigingen niet worden gehaald.

Deze week spant de aftakeling van de paarse droom de kroon met alle heisa rond Borsselle. „Dit alles is niet meer onder de noemer te brengen dat het kabinet een hoog politiek discussiegehalte kent. Deze coalitie spat alle kanten op.” Desalniettemin weigert het CDA er de beuk in te gooien. Alsof al het gekrakeel de partij nauwelijks aangaat. „We moeten als fractie onze eigen lijn trekken,” klinkt het uit de

mond van Heerma. Het lijkt wel erg afwachtend. Alsof Heerma zeggen wil: 'Paars krijgt zijn trekken wel thuis'. Oppositievoeren is toch gewoon zorgen dat het kabinet zo snel mogelijk naar huis wordt gestuurd?

De oppositieleider weert af: „O nee; zeker niet. In beginsel ga ik er van uit dat een kabinet er voor vier jaar zit. Natuurlijk krijgt paars het moeilijker. Het heeft nog niet echt over geld gesproken. De ervaring leert dat bij de eerste echte begroting (volgend jaar) het werk pas begint. Maar het is nu te vroeg voor rapportcijfers.”

„Bovendien is oppositievoeren geen doel op zich. Het CDA heeft met voldoende vastgesteld dat er een meerderheidskabinet is. De rol van

een oppositiepartij is dat je het kabinet aan z'n eigen afspraken houdt. Waar die sporen met ons eigen program, zullen we die steunen. Anders bestrijden we ze, zoals bij de kinderbijslag en winkelsluitingswet. Soms draag je alternatieven aan en in weer andere gevallen houd je het kabinet een spiegel voor. Dat deed onze onderwijswoordvoerder Wim van de Camp uitstekend bij het debat over de onderwijsbegroting. Onze oppositiestrategie is: onze eigen agenda bepalen en het kabinet het voordeel van de twijfel gunnen.”

Spanning

In zijn fraaie oude werkkamer in de Tweede Kamer, ooit de zetel van oud-premier Van Agt, steekt Heerma zijn tweede sigaar van het rookpakket op. Hij beseft dat er spanning zit tussen zo'n constructieve houding en het streven voor de kiezer herkenbaar te zijn. Maar het CDA heeft even tijd nodig om intern de boel op orde te brengen. De wond van de verkiezingsnederlaag zit net geheeld en de bijstelling van de politieke koers aan de actuele problemen moet nog beginnen. Het CDA is nog niet echt klaar om de roer over te nemen. „We hebben nog een lange weg te gaan. Al al zijn we nog wel twee jaar bezig. Tegen die tijd dienen de eerste resultaten zichtbaar te zijn.”

De vraag is of het CDA die tijd gund is. In maart volgend jaar zijn er verkiezingen van de Provinciale Staten. Dan moet het CDA erin staan? „Dat zou mooi zijn,” zegt Heerma, maar hij ziet de verkiezingen liever als een tussentijdse de weg omhoog. „Als het kan, heb ik er alle vertrouwen in dat de partij zal lukken om terug te komen met een herkenbaar profiel. Dat we als CDA voor een deel van het electoraat weer perspectief kunnen bieden.”

„We moeten ons niet van de wijs laten brengen. Het CDA staat voor een lange weg. Natuurlijk weet ik dat het ook om macht en invloed gaat. Maar alleen macht die dienstbaar is. Dat is ook een onderdeel van ons gedachtengoed. Persoonlijk heb ik er alle vertrouwen in dat de partij zal lukken om terug te komen met een herkenbaar profiel. Dat we als CDA voor een deel van het electoraat weer perspectief kunnen bieden.”

(ADVERTENTIE)

Roland Oostwegel
goudsmid
Platina juwelen - sieraden
Geleenstraat 55, Heerlen
Tel. 045-712660

(ADVERTENTIE)

DEENS DESIGN
MØBLER VOOR
JE LEVEN
DANSK DESIGN MØBLER
Beckers
AKERSTRAAT Nrd. 116-118
6431 HP HOENSBROEK
TEL. 045-212352

(ADVERTENTIE)

UTTERMANN
JEWELIER VAN LIESEBROUNEN
AACHEN - FRIEDR. WILH. PLATZ 13 - TEL. 0241 355000

EN VOGUE

ORICUP GOLD IS K

A 24 BRILL. / 1.765,- DM
B 20 BRILL. / 2.120,- DM
C 8 BRILL. / 1.150,- DM

inburger dagblad

binnen/buitenland

Zaterdag 26 november 1994 ● Pagina 5

De milde oppositie van Heerma

DOOR WILFRED SCHOLTEN
EN PETER DE VRIES

DEN HAAG - Hij wil beslist geen politiek leider heten en weigert een hofhouding om zich heen te verzamelen. De CDA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer, Enneüs Heerma (49 jaar), is bescheiden en wars van 'image-building'. Anders dan zijn afgebrante voorganger Elco Brinkman wenst hij niet de 'molensteen' van het persoonlijke leiderschap om zijn nek te hangen. „Het gaat niet om de persoon Heerma, maar om de missie die ik voor de fractie te vervullen heb: een team vormen, politiek de teugels strak in handen nemen en zonodig de zweep hanteren.”

Nuchter en ingetogen ging de oudstaatssecretaris van volkshuisvesting op 18 augustus aan het werk, toen hij onverwacht tot opvolger van Brinkman werd gekozen. Zijn debuut als oppositieleider tijdens het debat over de regeringsverklaring was sprakelend, maar het optreden enkele weken later bij de algemene politieke beschouwingen viel tegen. Net als zijn partij bleef de nieuwe fractieleider daarna vooral onzichtbaar voor de buitenwereld. Lezend, praten en intern debatterend was Heerma bezig zich een beeld te vormen van de 33 mede-fractieleden, en partij-interne kwesties. Bewust werden spreekbeurten en openbare optredens gemeden.

Onbekend

Enneüs Heerma heeft het geweten. Bijna honderd dagen na zijn aantreden blijkt maar liefst driekwart van zijn eigen CDA-kiezers niet eens te weten dat Heerma de nieuwe fractieleider is, aldus een enquête van Brandpunt. Geen opwekkend gegeven, maar de Friese Amsterdamer tilt er niet aan. „Ik maak me daar geen zorgen om,” zegt Heerma, opnieuw zijn sigaar aanstekend. „Dat is nu eenmaal het gevolg van mijn keuze om in het begin vooral binnenshuis bezig te zijn. Ik kan me daarom best voorstellen dat kiezers bij het CDA nog steeds aan Lubbers en Brinkman denken. Het is niet mijn prioriteit geweest om dat beeld te veranderen. Dat heeft tijd nodig. Deze fase van werken achter de schermen is voor mij bovendien afgesloten. Vanaf deze week ga ik het land in, spreekbeurten houden.”

„Wat ik veel opvallender vind,” gaat Heerma in één adem verder, „zijn andere opiniecijfers, waaruit blijkt dat de herkenbaarheid van het CDA gering is en het paarse kabinet welwillend wordt bejegend. Onze achterban denkt overwegend neutraal over het nieuwe kabinet en beoordeelt het niet op voorhand als negatief. Daaruit blijkt opnieuw dat de CDA-achterban redelijk is en niet snel zal roepen dat het allemaal brandhout is. De marges voor het oppositievoeren zijn dus klein.”

Blijkbaar hebben ook de CDA'ers zich mee laten voeren door het overheersende beeld dat de ministers in het paarse pretkabinet zo-

● CDA-fractieleider Heerma tijdens Algemene Beschouwingen. „Kabinet krijgt voordeel van de twijfel.”

Foto: GPD.

veel plezier hebben in hun werk. Ondanks de pijnlijke 18 miljard gulden aan bezuinigingen op onder meer het hoger onderwijs, de krijgsmacht en de kinderbijslag, wordt er veel gelachen. Heerma: „Er is een onmiskenbare euforie over de wisseling van de wacht. Een gevoel van 'alles is anders'. Maar kom over een half jaar nog eens terug. Wat is 100 dagen voor een kabinet? Het is een hele korte periode, dat kan ik u verzekeren.”

Rapportcijfers

De kentering is volgens Heerma al duidelijk waarneembaar. Vorige week toonde de paarse coalitie weinig samenhang toen het ging om

uiteenlopende zaken als het media-beleid, de beperking van het aantal asielzoekers en de parlementaire enquête naar de zware misdaad. VVD-leider Bolkestein waarschuwde al openlijk voor een kabinetscrisis als de afgesproken bezuinigingen niet worden gehaald.

Deze week spant de aftakeling van de paarse droom de kroon met alle heisa rond Borsselle. „Dit alles is niet meer onder de noemer te brengen dat het kabinet een hoog politiek discussiegehalte kent. Deze coalitie spat alle kanten op.” Desalniettemin weigert het CDA er de beuk in te gooien. Alsof al het gekrakeel de partij nauwelijks aangaat. „We moeten als fractie onze eigen lijn trekken,” klinkt het uit de

mond van Heerma. Het lijkt wel erg afwachtend. Alsof Heerma zeggen wil: 'Paars krijgt zijn trekken wel thuis'. Oppositievoeren is toch gewoon zorgen dat het kabinet zo snel mogelijk naar huis wordt gestuurd?

De oppositieleider weert af: „O nee; zeker niet. In beginsel ga ik er van uit dat een kabinet er voor vier jaar zit. Natuurlijk krijgt paars het moeilijker. Het heeft nog niet echt over geld gesproken. De ervaring leert dat bij de eerste echte begroting (volgend jaar) het werk pas begint. Maar het is nu te vroeg voor rapportcijfers.”

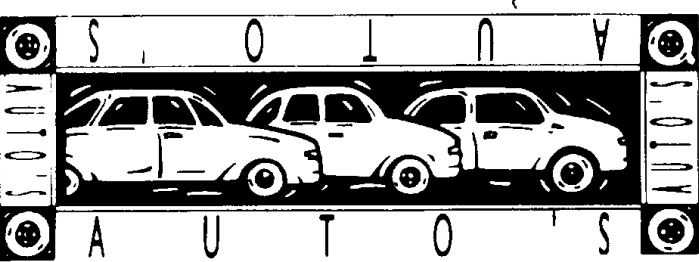
„Bovendien is oppositievoeren geen doel op zich. Het CDA heeft met voldoende vastgesteld dat er een meerderheidskabinet is. De rol van

een oppositiepartij is dat je het kabinet aan z'n eigen afspraken houdt. Waar die sporen met ons eigen program, zullen we die steunen. Anders bestrijden we ze, zoals bij de kinderbijslag en winkelsluitingswet. Soms draag je alternatieven aan en in weer andere gevallen houd je het kabinet een spiegel voor. Dat deed onze onderwijswoordvoerder Wim van de Camp uitstekend bij het debat over de onderwijsbegroting. Onze oppositiestrategie is: onze eigen agenda bepalen en het kabinet het voordeel van de twijfel gunnen.”

Spanning

In zijn fraaie oude werkkamer in de Tweede Kamer, ooit de zetel van oud-premier Van Agt, steekt Heerma zijn tweede sigaar van het rookpakket op. Hij beseft dat er spanning zit tussen zo'n constructieve houding en het streven voor de kiezer herkenbaar te zijn. Maar het CDA heeft even tijd nodig om intern de boel op orde te brengen. De wond van de verkiezingsnederlaag zit net geheeld en

Auto's	
Diversen	
Nissan 100 NX veel extra type	1992 f 24.750,-
Nissan Micra 1.2 GL Trend	1991 f 12.900,-
Opel Vectra 1.8i GL Frisco	1992 f 25.900,-
Opel Kadett 1.4i Club	1990 f 14.900,-
Opel Kadett 1.3i Club v.a.	87/88 f 8.250,-
Opel Corsa 1.2 GL	1986 f 7.250,-
Ford Sierra Azur 4-drs.	1991 f 17.900,-
VW Golf 1.6 CL	1986 f 6.750,-
Mazda 323 1.6 GLX F coupé	1991 f 22.900,-
Mazda 323 1.3 GLX 4-drs.	1992 f 20.750,-
Mazda 323 1.3 GLX 3-drs.	1988 f 10.250,-
Mazda 626 GLX 2.5i 5-drs.	1991 f 20.900,-
Suzuki Swift 1.3 GL	1990 f 13.900,-
Suzuki Swift 1.3 GL 4-drs.	1992 f 19.250,-
Suzuki Alto GL	1990 f 8.900,-
Toyota Corolla 1.3 SLX 4-drs.	1987 f 7.900,-
Toyota Corolla 1.3 SLX 5-drs.	1987 f 8.500,-
BMW 316i Edition veel extra's	1990 f 21.500,-
Volvo 340 GL 5-drs.	1985 f 3.900,-
Mazda 2200 E diesel bestel	1993 f 22.000,-

Bovag garantie, Nat. autopas. APK keuringstation.
Autocentrum P. Veenstra,
 Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Honda Prelude EX 1.8	1985 f 8.750,-
Mazda 2.0 GSI	1983 f 4.500,-
VW Golf 1.6 GTS	1985 f 6.750,-
Kadett 1.6i apart.	1989 f 13.000,-
Escort 1.4i zilver	10-87 f 8.500,-
VW Passat 5-drs.	1986 f 4.500,-
Nissan Sunny Florida Diesel	1989 f 9.500,-
Escort Station Diesel	1985 f 4.250,-
Opel Rekord 2.0 Caravan	1987 f 4.750,-

Autobedrijf Ad van Neer
 Zandweg 160, Heerlen. 045-416023.

Opel Astra 1.4i GL 5-drs. Duitstancar 1992; Citroën XM 2.0i, 40.000 km., 1990; Opel Kadett GSi 2.0 16 V, 5-drs., 1988; Audi 80 1800 E, div. Lancia Ypsilon 1050, 3-drs., 1987; VW Kever 1300 Luxe, in prima staat, 1979; Ford Escort XR3i, 3-drs., 1983; Ford Fiesta 1.1, 3-drs., 1986; Honda Integra, 5-drs., 1987; Honda Civic 1.5i, 4-drs., Sedan, 1990; Mercedes 230 E, div. extra's, 85.000 km., met ANWB rapport, 1988; Mazda 626 Hardtop, 1982; Opel Omega 2.0 GL, met stuurbeek, 1990; Porsche 924 met tax. rapp., 1979; Volvo 360 GLS, 5-drs., 2.0, 1985; Vauxhall Cavalier HB, Manta, 1979, in nieuwst. Autobedrijf HAVE, Industrie-31, Sittard, 046-515195. Auto's zijn incl. APK en bovaggarantiebewijs.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Ford Sierra 20 CL Sedan '88, Ford Escort 14 Bravo 5-drs. '88; VW Passat CL Variant 18i autom. '86; Ford Escort XR3i cabrio '84; VW Golf 1.6 GTS 1e eig. '85; BMW 320i '84; Opel Kadett 12S '86; Fiat Uno 60 S, 5-drs. '87; Volvo 340 diesel, 5-drs. '87; Renault 11 GTD '86; Volvo 360 GLS '83; Citroën BX 14 RE 5-bak '83; Renault 25 GTX 2.2i '85; Ford Sierra 16L '84; Fiat 127 1050 CL '85; Opel Ascona 16S autom. '82; Citroën BX 16 RS '84; Subaru Mini Jumbo '83; Citroën Visa 17 RD 11-86; Opel Kadett 16S '82; Peugeot 305 GL '84; Toyota Corolla LB 1.3 DX '80; Opel Ascona 1.9 autom. '80 f 11.000,-. Inkoop, verkoop, financ. Div. inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Hoepeend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

Voor een goede AUTO v.a. f 750,- tot f 10.000,- met APK gaat u naar Math. Koenen, Handelsweg 1, Susteren. Tel. 04499-5204.

Auto KALDEBORN bet. de hoogste prijs voor uw auto! Ook Lada's 045-411572.

Te k. gevraagd alle type LADA's voor export van 1984 t/m 1991. Correcte afhandeling. Tel. 077-515511.

Alfa 75 4-drs. '87; Ford Escort 1.6S '91; Ford Sierra 1.6 Laser '86; Hyundai Scoupe '91; Mitsubishi Colt 1.3 '91; Nissan 100 NX '91; BMW 318i 4-drs. '87; Opel Astra '91; Opel Corsa '92; Opel Frontera Sport '93; Opel Kadett '86-90; Opel Omega 2.3 D '87; Opel Omega 4-drs. 2.0i Diamond GL '91; Peugeot 309 '92; Volvo 440 GL '90; Opel Vectra '93. Inr. financ. mog. WELING Autobedrijf, Heerlen 2. Brunssum. Tel. 045-257700.

Alfa
 Te k. ALFA Romeo Spider 2000 met zomer en winterdak, auto 100% in orde, zeer mooi, bw. '79, met veel chromewerk, eventueel inruil mogelijk, pr. f 16.750,-. Tel. 045-710032.

Audi
 Weg. omst. AUDI 100, model '86, bw. 11-85, RDW + APK, 90.000 km, schuifdak, veel extra's, showroom cond., 1e lak, schadevrij, vr. pr. f 5.500,-. 045-312134.

Te koop AUDI 80S, bw. type '89, LPG, 5-bak, rood, nieuwste sportwielren, brede banden, verlaagd, trekk., get. glas, schadevrij, Hollandse auto, nw.st. f 15.500,-. Zien is kopen. Tel. 045-223090.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

BMW
 Te k. BMW 327i Hartge, 200 PK, km.st. 102.000, bw. '87, APK, diamantzwart, 4-drs., zeer mooi, f 18.900,-. Tel. 045-315421.

Te koop BMW 1602 bw. '73, f 3.250,-. Tel. 045-258298 na 17.00 uur.

BMW dealer Keram biedt aan:
 325 E groenmet. automaat sportwielren. 318i wit sportw. alarm mistlampen 98.000 km. 1988
 3 serie nieuw model
 316i gravit grijsmet. radiovoorb. 48.000 km. 1991
 318i brokat roodmet. radiovoorb. 85.000 km. 1991
 320i grijsmet. alarm airco mistlamp 80.000 km. 1991
 316i d.blaauw ABS alarm tempomaat 80.000 km. 1992
 316i zwart ABS schuifdak 29.000 km. 1992
 316i roodmet. ABS stuurbeekrachtiging 318i groenmet. ABS 36.000 km. 1993
 316i d.groen ABS stuurbeek. 37.000 km. 1994

520i zwartmet. ABS schuifdak 65.000 km. 1988
 525i bruinmet. automaat sportwielren. 520i beigemet. schuifdak sportw. 87.000 km. 1988
 520i grijsmet. schuifdak el. ramen 520i zwartmet. alarm radiovoorb. 525i grijsmet. ABS alarm radiovoorb. 525i brokat roodmet. schuifdak ABS alarm

7 serie
 735i zilvermet. airco automaat alle opties
 8 serie
 850i zwartmet. alle opties 55.000 km. 1991
 Taxfree levering mogelijk
 Diverse
 Peugeot 205 GTi 1.9 rood schuifdak 70.000 km. 1989

Keram Maastricht
 Molensingel 17 (Autoparc), 043-618555.

op de Woonboulevard in Heerlen!

B&B Italia - Interlückbe - deSede - Montis - Leolux - Cassina - Molteni - Rolf Benz - Arflex - Artifort - Gelderland - Cappellini - Pastoe - Arco - Metaform - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durler - Ligne Roset - Sahco Hesslein - Ghychez - Ploeg - Flos - Artemide - Young - Möller Design - Danskina - Frighetto - Jori - Zanotta - Tecta - Vitra - Team by Wellis - Label - Bellato - Brühl & Sippold - Wittmann - Felice Rossi - Alessi - Castelijin - Minotti.

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen Telefoon 045 - 754200
 Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. / m vr. 9.00 - 18.00 uur.
 Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Te koop BMW 728i, bw. '83, pr.n.o.t.k. Tel. 046-373311.

BMW 635 CSI, bw. '85, zeer veel extra's, in abs. nw.st., vr. pr. f 18.950,-. Inruil mog. ☎ 046-754895.

BMW 732i, '84, bordeauxmet., veel extra's, APK, i.z.g.st., f 3.950,-. ☎ 045-322463.

Zeer mooie BMW 728i bw. '79, APK 11-95, blauw, sportvlg. get. glas incl. res. onderd., zoals 4 BBS-vlg. n. banden, radiator etc. vr. pr. f 3.250,-. 045-227201.

Te koop zeer mooie BMW 316, bw. '86, pr. f 8.200,-. Tel. 045-425072.

Cabriolet
 BMW 325i Cabrio, bw. '87, rood, electr. ramen, leren bekleding etc., vraagprijs f 25.000,-. Tel. 045-220073.

Te k. AUSTIN Healey, bw. '68, tax.rapp. aanw., vr. pr. f 12.000,-. Tel. 045-420119.

Te k. GOLF Cabriolet Sportline, bw. '86, kl. donker-groenmetall., i.z.g.st., prijs f 15.500,-. ☎ 045-420174.

Te koop AUDI 80, bw. '89, 77.000 km. Zien is kopen. Tel. 045-459553.

Te koop AUDI 80, bw. type '89, LPG, 5-bak, rood, nieuwste sportwielren, brede banden, verlaagd, trekk., get. glas, schadevrij, Hollandse auto, nw.st. f 15.500,-. Zien is kopen. Tel. 045-223090.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Chrysler
 Citroën BX 1.9 GTi-16, bw. '88, rood, electr. ramen, central lock, stuurbeek, ABS. Officieel SAAB Dealer Kompij, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes t snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Cadillac
 Cadillac Fleetwood limousine 9-pers. 5.2 ltr, kl. maroonrood met zwart vlijndak, exc. omroepauto, o.lm. ter, gasinstallatie p.m. 12 op 100km, koopje i.z.g.st., f 13.000,-. 04450-1778 na 17.00 uur 04455-1325.

Te k. BMW 327i, '84-86, Diamantzwart. Telefoon 045-222177.

2 x CX 2500 GTi
 v.v. alle alle extra's, 1 x automaat, 1 x 5 bak, bw. '88, zeer weinig gelopen, ABS, alles elec., zeer weinig km., in absolute nw. staat, vr. pr. f 13.000,-. Inruil mogelijk. Tel. 04750-36910 b.g.g. 04759-2330.

CITROËN ZX 1.6i Aura 5-drs., bw. '91, 54.000 km, i.z.g.st., pr. f 17.750,-. Inr. mog. 04404-1263 of 1571.

CITROËN-ONDERDELEN
 gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Cruizen, 045-752121.

Te koop Citroën VISA, bw. '83, (2 cyl.), APK okt. '95, f 1.150,-. Tel. 045-252947.

Citroën 10 t/m 20% korting, wegens verbouwing. Auto JASPER bv, keuze uit 75 auto's. 046-521944.

Te koop CITROËN AX K-way, bw. '89, div. extra's, f 6.900,-. Tel. 046-742907.

Te koop DIANA, bw. '82, APK nov. '95, i.g.st., f 1.650,-. Tel. 04451-1446.

CITROËN BX Break diesel, i.z.g.st., div. extra's, APK 11-95, t.e.a.b. Tel. 04405-3091.

BX 1.6 TGI, 5-drs., 1.6, '91, f 15.950,-. A. FEYTS BV, 043-214175.

Citroën XM 2.0 Comfort, bw. '91, zwartmetall., alarm, schuifdak, trekhaak. Officieel SAAB Dealer Kompij, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

CITROËN BX 1.6 Leader, '86, nwe. APK, f 4.950,-. Kissel 42, Heerlen.

2 CV 6 Special, bw. '86, APK 12 mnd. f 2.250,-. Tel. 04492-3489.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes t snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Te koop Fiat PANDA 34, bw. '86, nieuwe APK, deze auto is in st.v.nw. geen roest, f 2.750,-. Tel. 045-223090.

Fiat Uno 45, zeer fraai, 1 jaar APK, vr. pr. f 2.500,-. Telefoon 045-711493.

Fiat UNO SX 1.5 IE, bw. '88, zeer mooi; Panda 45 S, 5-gang, '86, f 3.950,-. Kissel 42, Heerlen.

Fiat PANDA, bw. '84, APK 11-95, i.z.g.st., vr. pr. f 1.850,-. Tel. 045-720289.

Fiat TEMPRA 1.6 SXi, blauwmet., LPG, 105.000 km., 4-91. Jurgen Autocentrum. 045-452570.

Te koop Fiat UNO 45, bw. '84, f 1.450,-. Telefoon 045-324942.

Te koop Fiat UNO 55S, bw. '86, nwe. APK, getint glas, bak, grijsblauwmetall., 5-bak, 3.950,-. Tel. 045-326663 of 046-360007.

PANDA 45, bw. '85, blauw + striping, weinig km., i.z.g.st. Tel. 045-352092.

Fiat TIPO 1.4 Fire, bw. '89, sportw., bijz. mooi, inr. mog. f 8.950,-. Tel. 045-424128.

FIAT type UNO 45, white, 5-bak enz. '88, bijz. mooi f 4.500,-. ☎ 045-424128.

Fiat PANDA, bw. dec. '86, APK dec. '95, i.z.g.st., vr. pr. f 3.950,-. 045-220328.

Fiat UNO 55S, kleur donkerblauw, 5-drs, bw. '85, km.st. 105.000, prijs f 1.950,-. Tel. 04450-1778 na 17.00 uur 04455-1325.

Te koop FIAT REGATA 100S, bw. '86, APK sept. '95, pr.n.o.t.k. Tel. 046-583313.

KOOPJE! Weg. omst. te k. Fiat Tipo 1.4 IE, div. extra's, bw. '93, kl. zwart, vr. pr. f 18.000,-. Tel. 045-275666.

Te koop Fiat UNO 70 IE 1400cc, bw. 1990, zwart met striping, 40.000 km, 1e eigenaar, i.z.g.st., f 9.950,-. Tel. 045-322463.

PANDA 1000 IE, bw. '92, 28.000 km, 5-bak injectie, wit + fantasie striping, auto verkeert in nieuwstaat, iedere keuring toegestaan, f 9.950,-. Inl. 043-258150.

Te koop FIAT TIPO DGT bw. '89, vr. pr. f 9.250,-. Tel. 045-314692.

Tipo 1.6i DGT 5-drs. '91 antr. grijsmetall.; Uno 45 3-drs. '86, grijsmetall. AUTO-SPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Ford
 PANDA 1000 IE, bw. '92, 28.000 km, 5-bak injectie, wit + fantasie striping, auto verkeert in nieuwstaat, iedere keuring toegestaan, f 9.950,-. Inl. 043-258150.

Te koop FIAT TIPO DGT bw. '89, vr. pr. f 9.250,-. Tel. 045-314692.

Tipo 1.6i DGT 5-drs. '91 antr. grijsmetall.; Uno 45 3-drs. '86, grijsmetall. AUTO-SPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Ford
 PANDA 1000 IE, bw. '92, 28.000 km, 5-bak injectie, wit + fantasie striping, auto verkeert in nieuwstaat, iedere keuring toegestaan, f 9.950,-. Inl. 043-258150.

Te koop FIAT TIPO DGT bw. '89, vr. pr. f 9.250,-. Tel. 045-314692.

Tipo 1.6i DGT 5-drs. '91 antr. grijsmetall.; Uno 45 3-drs. '86, grijsmetall. AUTO-SPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Ford
 PANDA 1000 IE, bw. '92, 28.000 km, 5-bak injectie, wit + fantasie striping, auto verkeert in nieuwstaat, iedere keuring toegestaan, f 9.950,-. Inl. 043-258150.

Te koop FIAT TIPO DGT bw. '89, vr. pr. f 9.250,-. Tel. 045-314692.

FIAT
 Inruil-auto's
 Fiat Panda 1000 CLX 90/91
 Panda 750 L '91
 Fiat Uno SX '88
 Fiat Uno 1000 IE '91
 Fiat Uno 1000 S '91
 Fiat Uno 45 '88
 Fiat Tempira 1.6 '91
 Renault 11 TXE '85
 Suzuki Alto '91
 Opel Kadett 1.3 GT '85
 VW Golf '85
 Mercedes 300 D aut. '88
 1 Jaar GARANTIE mogelijk!
 Kaalheidersteenweg 85, Kerkrade. ☎ 045-413916.

Te koop Fiat X1/9 BERTO, NE, moole gave auto, rood, APK 11-95, f 7.000,-. Tel. 04760-75400.

Fiat UNO 1.1 model 45 S Fire, '87, 5-bak, bijz. mooi, f 3.250,-. ☎ 045-454087.

Te koop Fiat PANDA 34, bw. '86, nieuwe APK, deze auto is in st.v.nw. geen roest, f 2.750,-. Tel. 045-223090.

Fiat UNO 45, zeer fraai, 1 jaar APK, vr. pr. f 2.500,-. Telefoon 045-711493.

Fiat UNO SX 1.5 IE, bw. '88, zeer mooi; Panda 45 S, 5-gang, '86, f 3.950,-. Kissel 42, Heerlen.

Fiat PANDA, bw. '84, APK 11-95, i.z.g.st., vr. pr. f 1.850,-. Tel. 045-720289.

Fiat TEMPRA 1.6 SXi, blauwmet., LPG, 105.000 km., 4-91. Jurgen Autocentrum. 045-452570.

Te koop Fiat UNO 45, bw. '84, f 1.450,-. Telefoon 045-324942.

Te koop Fiat UNO 55S, bw. '86, nwe. APK, getint glas, bak, grijsblauwmetall., 5-bak, 3.950,-. Tel. 045-326663 of 046-360007.

PANDA 45, bw. '85, blauw + striping, weinig km., i.z.g.st. Tel. 045-352092.

Fiat TIPO 1.4 Fire, bw. '89, sportw., bijz. mooi, inr. mog. f 8.950,-. Tel. 045-424128.

FIAT type UNO 45, white, 5-bak enz. '88, bijz. mooi f 4.500,-. ☎ 045-424128.

Fiat PANDA, bw. dec. '86, APK dec. '95, i.z.g.st., vr. pr. f 3.950,-. 045-220328.

Fiat UNO 55S, kleur donkerblauw, 5-drs, bw. '85, km.st. 105.000, prijs f 1.950,-. Tel. 04450-1778 na 17.00 uur 04455-1325.

Te koop FIAT REGATA 100S, bw. '86, APK sept. '95, pr.n.o.t.k. Tel. 046-583313.

KOOPJE! Weg. omst. te k. Fiat Tipo 1.4 IE, div. extra's, bw. '93, kl. zwart, vr. pr. f 18.000,-. Tel. 045-275666.

Te koop Fiat UNO 70 IE 1400cc, bw. 1990, zwart met striping, 40.000 km, 1e eigenaar, i.z.g.st., f 9.950,-. Tel. 045-322463.

PANDA 1000 IE, bw. '92, 28.000 km, 5-bak injectie, wit + fantasie striping, auto verkeert in nieuwstaat, iedere keuring toegestaan, f 9.950,-. Inl. 043-258150.

Te koop FIAT TIPO DGT bw. '89, vr. pr. f 9.250,-. Tel. 045-314692.

Tipo 1.6i DGT 5-drs. '91 antr. grijsmetall.; Uno 45 3-drs. '86, grijsmetall. AUTO-SPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Ford
 PANDA 1000 IE, bw. '92, 28.000 km, 5-bak injectie, wit + fantasie striping, auto verkeert in nieuwstaat, iedere keuring toegestaan, f 9.950,-. Inl. 043-258150.

Te koop FIAT TIPO DGT bw. '89, vr. pr. f 9.250,-. Tel. 045-314692.

Tipo 1.6i DGT 5-drs. '91 antr. grijsmetall.; Uno 45 3-drs. '86, grijsmetall. AUTO-SPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Ford
 PANDA 1000 IE, bw. '92, 28.000 km, 5-bak injectie, wit + fantasie striping, auto verkeert in nieuwstaat, iedere keuring toegestaan, f 9.950,-. Inl. 043-258150.

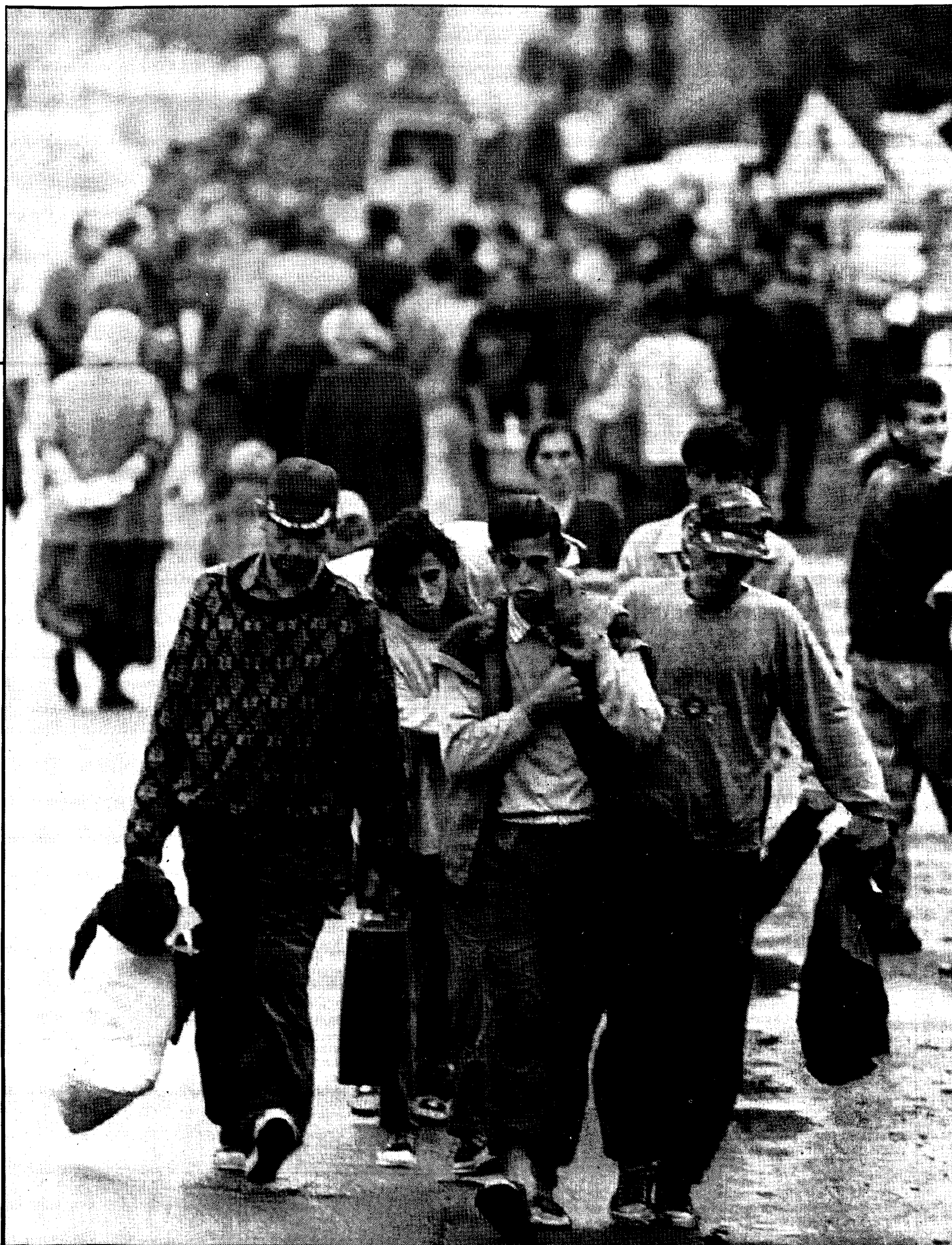
Te koop FIAT TIPO DGT bw. '89, vr. pr. f 9.250,-. Tel. 045-314692.

Tipo 1.6i DGT 5-drs. '91 antr. grijsmetall.; Uno 45 3-drs. '86, grijsmetall. AUTO-

De oorlog in voormalig Joegoslavië dreigt te escaleren rond de Bosnische enclave Bihac. Alle partijen hebben politieke en militaire argumenten om zich in de strijd te mengen en riskeren een totale oorlog. In de Kroatische hoofdstad Zagreb vreest men dat een nieuw bloedbad, drie jaar na de oorlog tegen Servië, haast onvermijdelijk is. Kroatië wil zich niet neerleggen bij de Servische bezetting van de Krajina-regio, zeker niet als ook Bihac nog eens door de Serviërs wordt veroverd. Of beheersen de partijen zich in het zicht van de totale catastrofe?

● *Duizenden Bosnische vluchtelingen, voornamelijk moslims, zijn weggetrokken uit Bihac om het oorlogsgeweld te ontlopen.*

Foto: REUTERS

Zagreb vreest de 'onvermijdelijke oorlog'

DOOR MAURICE WILBRINK

ZAGREB – Als president Tudjman zijn Kroatië binnenkort in een tweede oorlog tegen de Serviërs zou storten, dan zijn de voorbereidingen daartoe vorige week begonnen. Opletende Kroaten namen de afgelopen tien dagen allerlei ontwikkelingen waar, die tot de conclusie kunnen leiden dat de strijd om de Krajina – het gebied dat de Serviërs in Kroatië bezetten – op uitbarsten staat.

Het kan immers geen toeval zijn, zeggen inwoners van Zagreb, dat leden van Kroatische elite-eenheden ineens werden opgeroepen. En dat vrijwel tegelijk de verloven voor functionarissen bij de ministeries van Defensie en Binnenlandse Zaken werden ingetrokken. Dat er een nieuw luchtalarm werd getest.

Trouwens, wat betekent het dat in Karlovac, slechts twee kilometer van de Servische kanonnen, het Rode Kruis en Burgerbescherming opdracht gaven evacuatieplannen te maken?

Zeker is dat de Kroatische autoriteiten vorige week gealarmeerd raakten toen bleek dat Servische eenheden onstuitbaar oprukten naar de moslim-enclave Bihac. Bezorgd volgde Zagreb hoe de Bosnische moslims, waarmee het sinds

enige tijd een alliantie vormt, met groot gemak werden teruggeslagen. En de spanning nam vervolgens snel toe, toen duidelijk werd dat er vanuit de Krajina (Kroatisch grondgebied!) Servische aanvallen werden gelanceerd op de verdedigers van Bihac.

Daarmee ging de strijd in het voormalige Joegoslavië weer een nieuwe fase in, die kan leiden tot een nog veel grootschaliger en bloediger oorlog dan tot dusver. Want iedereen is het er over eens dat als de Krajina inzet wordt van gevechten tussen Serviërs en Kroaten, het eind van de oorlog volledig uit zicht verdwijnt.

In Kroatië hebben de voorstanders van de harde lijn, zij die vinden dat nu militaire actie is geboden om de Krajina terug te veroveren, dezer dagen het hoogste woord, in het parlement en daarbuiten. De meest extremistische en nationalistische groepen draaien zich warm voor de slag die de vernedering van drie jaar geleden ongedaan moet maken.

Toen werd Kroatië bijna onder de voet gelopen door het Servische leger en moest een derde van haar land afstaan.

ONZEKER

En de fanatieke Serviërs die in de Krajina woonden, begonnen een proces dat moest leiden tot afscheiding van Kroatië en

samengaan met het Servische moederland.

Op straat tonen de inwoners van Zagreb zich vooral erg onzeker. Ze voelen zich gefrustreerd omdat er sinds het eind van de oorlog tegen Servië niets is bereikt. Voor een groot deel van de bevolking is het leven erg armoedig geworden en zijn de oorlogsv verliezen nog lang niet verwerkt. Ze hebben grote vrees voor de consequenties van een tweede oorlog, maar vrijwel iedereen denkt dat een gewapende strijd om de Krajina uiteindelijk onvermijdelijk is.

Een vrouw van rond de vijftig, die zoals de meeste mensen op straat anoniem wil blijven: „Het Westen zal ons niet helpen. Weten ze in het buitenland Kroatië nog wel op de kaart te vinden? Hoe denken ze eigenlijk over onze grenzen? Denken ze dat de Krajina niet bij ons hoort?” Voor haar is het duidelijk: de diplomatie van de internationale gemeenschap faalt en Kroatië moet uiteindelijk zelf weer de wapens opnemen. In een opiniepeiling van het Kroatische weekblad Globus werd de bevolking recent de volgende vraag voorgelegd: wanneer denkt u dat Krajina wordt heroverd? Vierentwintig procent dacht volgend jaar, 21 procent zag de herovering in de komende vijf jaar plaats vinden en 20 procent antwoordde: nooit.

„Kroatië is een treurig land geworden. Een land dat de mensenrechten schendt, een land met een oorlogstrauma, een land dat deels bezet is. En Kroatië wordt geleid door een president die geobsedeerd is door het idee dat alleen hij kan beslissen over oorlog en vrede.”

Svonimir Separovic klinkt verbitterd. Ooit was hij een zeer populaire Kroatische minister van Buitenlandse Zaken. Maar toen hij na de Servisch-Kroatische wapenstilstand van mening verschilde met president Tudjman over de koers die Kroatië moest varen, werd hij hardhandig uit zijn functie gezet. Dat was tweeëneenhalf jaar geleden, en sindsdien heeft hij zijn land steeds verder zien afglijden.

Separovic: „De gevechten om Bihac, en de betrokkenheid van Serviërs in de Krajina daarbij, laten zien dat Kroatië niet langer mag afwachten. Onderhandelen met de Serviërs in de Krajina leidt tot een slecht akkoord.” De ex-bewindsmans meent dat de Kroatische president verblind is door het idee dat hij door onderhandelen een militaire confrontatie kan vermijden.

Separovic staat niet alleen met die gedachte. Andere waarnemers uit ook hun ongelooft over de wijze waarop de Kroatische president Tudjman de kwestie-Krajina

aanpakt. Een van de felste critici van Tudjman is Ivan Cicak, die in 1970 al als studentenleider het communistische regime van Tito aanviel, en nu president is van de HHO, een Kroatische mensenrechtenorganisatie. Ivan Cicak wil zo snel mogelijk een militaire interventie tegen de Serviërs in de Krajina. „Tudjman loopt aan de leiband van het westen, dat geen escalatie van de strijd wil. Hij durft geen aanval aan, want hij is bang dat dat zijn macht aantast.”

KLEM

Kroatië lijkt onder president Tudjman helemaal klem gezet. „Meer dan in een rechtvaardige vrede, is Tudjman geïnteresseerd in zijn eigen macht,” zegt Nadejda Cacinovic, hoogleraar filosofie aan de universiteit van Zagreb. De president, onder wie eerst de oorlog werd verloren, heeft zich vervolgens extreem verrijkt en heeft – dankzij een uitgekende tactiek van verdeel en heers – de macht stevig in handen.

Cacinovic: „We zijn geen democratie. Er is geen vrije, onafhankelijke pers meer. Tudjman schakelt al zijn critici uit. Af en toe doet hij een concessie aan ultra-rechts, dan weer beweegt hij weer wat naar de gematigde hoek. Hij gebruikt antisemitische sentimenten, maar maakt vervolgens verzoenende

gebaren naar de joodse gemeenschap.”

In de autoritaire staat die Tudjman heeft geschapen, worden volgens beproefd model verschillende bevolkingsgroepen tegen elkaar uitgespeeld. Eerst moesten de Serviërs het ontgelden en later werden ook de moslims doelwit van haatcampagnes. De moslims werden eerder dit jaar in een reportage op de staatstelevisie afgeschilderd als moordende fundamentalisten. De Serviërs is de afgelopen jaren consequent een stigma opgeplakt dat zij de schuldigen zijn van alle oorlogssellende. „De Kroatische overheid heeft een beleid gevoerd dat tweederangs burgers van ons heeft gemaakt,” zegt Milorad Pupovac, een vooraanstaand lid van de Servische gemeenschap in Kroatië. „Nog steeds zijn er hier Serviërs die onder die druk hun naam en religie veranderen in de hoop een wat normaler leven te kunnen leiden.”

Zonder nu direct over te gaan tot de meedogenloze strategie van etnische zuivering, werken Tudjman en zijn kliek consequent aan een staat die steeds minder heeft van een multi-etnische samenleving. De Servische cultuur wordt in het onderwijs stelselmatig genegeerd, de Serviërs mogen geen eigen scholen oprichten. Een groot conflict is

momenteel gaande over wat vrij vertaald het 'omdopen' wordt genoemd: Servische kinderen, van christelijk-orthodoxe huize, worden nu verplicht op school catechismuslessen te volgen van katholieke priesters. Dit is ingevoerd onder druk van ultrarechts in Kroatië, dat van mening is dat alleen het katholicisme een plaats verdient in het land.

BELOOND

Oud-minister Separovic wijst erop dat de militante Serviërs in de Krajina door het anti-Servische beleid van Tudjman alleen maar gevoerd worden in hun idee dat ze zich los moeten maken van de Kroatische staat. „We geven hen een heel slecht voorbeeld,” Separovic wil dat Kroatië snel een andere weg inslaat. „Zoals het nu gaat, is het belachelijk. We zitten te onderhandelen met Kroatische Serviërs, terwijl zij vanaf ons grondgebied aanvallen op Bihac lanceren.” Door niet harder in te grijpen worden de Kroatische Serviërs in de Krajina in feite beloond, zegt Separovic.

De crisis rond Bihac, vinden veel critici van Tudjman, is een goede aanleiding voor Kroatië om grotere druk uit te oefenen op de Krajina-Serviërs. De Bihac-enclave is Bosnisch grondgebied dat in handen was van de Bosnische moslims. Met de moslims heeft Kroatië sinds enige tijd een alliantie, die nu juist inhoud kan krijgen. Het verlies van de Bihac-regio zou vanuit strategisch oogpunt ook zeer ongunstig zijn voor Kroatië. Want de Serviërs in Kroatië, Bosnie en Servië zouden met de verovering van Bihac een aaneengesloten gebied verkrijgen.

NAVO

In Zagreb wordt nu met argusogen gekeken naar de reacties van Tudjman. In het parlement begonnen donderdag debatten over de veiligheidssituatie. „Tudjman rekent op de Navo,” zegt een Kroatische waarnemer. Maar de Navo-luchtacties van dinsdag en woensdag tegen Servische installaties hebben het Servische offensief niet vertraagd.

Milorad Pupovac, voorman van de Servische gemeenschap in Zagreb, probeert de boodschap van de Navo-beschietingen te vertalen: „Voor het eerst in de oorlog is duidelijk gemaakt aan de Serviërs dat er iemand echt sterker is dan zij, namelijk het westen. Het signaal luidt dat de Serviërs van Bihac af moeten blijven. Als de Serviërs toch doorgaan, dan zullen ze er de schuld van krijgen dat ze een nieuwe fase in de oorlog hebben veroorzaakt. Want natuurlijk zal ook Tudjman in de verleiding komen om de Serviërs in de Krajina aan te vallen, als de Navo even verderop de Serviërs rond Bihac aan het beschieten is.”

Als Tudjman die verleiding niet kan weerstaan, dan is de strijd totaal geworden. Servië gaat de volksgeboten in de Krajina helpen. De Bosnische Serviërs gaan, in reactie op de Navo-bombardementen, VN-eenheden in Bosnië gijzelen en aanvallen. De Bosnische moslims zullen elke gelegenheid aangrijpen ergens terrein te herwinnen. En de blauwhelmen zullen zich moeten verdedigen. Wie houdt nog tegen wat niemand wenst?

Vakantie & Recreatie

NO RUIJ 1.700.000 EXEMPLAREN

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie. Met een betaalde oplage van ruim 1.700.000 exemplaren, goed voor een bereik van 4,2 miljoen reiskustige Nederlanders. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, Skitijd woensdag 16.00 uur. Kaderadv. mits gereserveerd donderdag 10.00 uur.

Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484 Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen.

Kerst-arrangementen

Gron.-"FONTANA NIEUWESCHANS", voor een energiek 4 dgs Kerstarr. / 549,- VP incl. thermaalbad en originele arresletocht. Boek voor 1 dec. en u krijgt gratis entree voor het nieuwe Groninger museum. Tel: 05972-7777.

KERST IN SALLAND-OVERIJSSSEL
In één van de comfortabele bungalows van het vernieuwde Rekreatiepark 'DE LUTTENBERG' Interesse? 05724-1405. LUTTENBERG (Gem. Raalte).

BADHOTEL RENESSE
Informeer en Reserveer nu naar onze KERST- EN NIEUWJAARSARRANGEMENTEN. Geheel verzorgd in ons sfeervol familiehotel 01116-2500

ROND DE KERST NAAR ZEELAND!
Een (vrijst.) bungalow of (hotel-)appartement op Schouwen-Duiveland? Informeer naar de spec. arrangementen. Bel 01113-1940 AQUADELTA RECREATIE, Brunisse

HOTEL RICHE TE VALKENBURG
één van de bekende Rooding hotels aan de rand van het centrum. Biedt u nu de speciale "gouden" winter en kerstarrangementen. Vraag vrijblijvend inlichtingen of brochure. 04406-12965.

HOTEL HARTLIEF in Buinen, gezellig familiehotel, uitstekende keuken, bosrijk fiets en wandelgebied biedt aan spec. 5 daags Kerstarr. v.a. / 300,- p.p. 05998-12205

KERST EN OUD & NIEUW IN ZEELAND
Aan strand en zee.

Te huur luxe bungalows met o.a. openhaard, privé sauna en/of bruistad en Filmet. Tevens te huur chalets, stacaravans en 'subtropische' kampeersplaatsen. Gratis toegang subtypisch zwemparadijs en uitgebreid activiteiten- en culinair programma, met o.a. bijzondere kerstdiners en een grandioos oud en nieuwbad.

ROOMPOT RECREATIE, 01107-4200.

Kerst en Oud & Nieuw Aktie met f 50,- extra korting

Luxe 4/6 pers. chalets op een schitterend gelegen vakantiepark in Noord-Limburg. O.a. overdekt zwembad, sauna, tennisbanen, midgetgolf, discotheek, uitgebreid recreatieprogramma, kerstdiners, Oudjaarsfeestje, etc. etc. Kerstvakantie ..... vanaf f 375,- all in. Oud & Nieuw ..... vanaf f 275,- all in. Recreatiepark Leukermeer 04783-2444.

ANTWERP HILTON

Presenteert U zijn eindjaarsprogramma 'Kerst met Marco Bakker' Gala-avond in de Belle Epoque Balzaal op 24 december 'Feestelijke kerst- en Nieuwjaars menu's' in het Gastronomisch Restaurant met live-entertainment op 24, 25 en 26 december. 'Verwelkom 1995 in stijl en glitters' Gala-avond in de Belle Epoque Balzaal met muzikale omlijsting door het orkest Lou Roman met als gastvrienden Nadia, Glou en Rod Sinclair. Een dansavond die swingt tot in de vroege uren.

Voor informatie en reserveringen: Patrick Verschelden Tel: (32-3)2048280 Fax: (32-3)2048698 Groenplaats - 2000 Antwerpen - België.

OOIT EENS KERSTIS IN DRENTHE GEVEIRD?
Een gezellige, sfeervolle, culinaire KERST in het prachtige Drentse landschap. Een 3-daags Kerstarr. in ons hotel a/d Hondsrugroute. Aankomst: *24 dec. vóór 21.00 uur met een 3-gangen diner. *25 dec. een feestelijk Kerstontbijt. *S avonds een Kerstbuffet/dansant, met muziek van het duo "Fifty Fifty". *26 dec. Een Champagnebrunch tussen 11.00 uur en 14.00 uur. Prijs / 215,- p.p. Verlenging mogelijk. PARKHOTEL, Bosweg 2, 9462 TA, Gasselte: 05999-64435.

DRENTHE-MIDWEEK KERSTARRANGEMENT
Wilt u tussen kerstmis en oudjaar even in de Drentse natuur van uw rust genieten? Ons 4-daags arrangement biedt u alle mogelijkheden om onze prachtige omgeving te verkennen. Aankomst: 27 december. Vertrek: 30 december. 3 nachten logies, 3x ontbijt en 3x een 3-gangen diner. Prijs / 230,- p.p. PARKHOTEL, Bosweg 2, 9462 TA, Gasselte: 05999-64435

GEZELLIGE KERSTDAGEN... 't Wolfsven - Mierlo

Voordeelig genieten in gastvrij Brabant. Comfortabele bungalows, vrijstaand, 4 of 6 personen. Compleet ingericht, TV, centrale verwarming. Heide, bos en ven op om 't park in winterse sfeer. Restaurant, ook afhaalservice, en winkel. Zwembad met whirlpool en peuterbad, zonnehemel. Tennisbanen. Fietsen te huur. Recreatieteam. BOEK NU VOOR EEN FIJNE KERSTWEEK. KERSTWEEKEND, NIEUWJAARSWEEKEND OF WEEK: 30 tot 50% KORTING! Informatie en reservering dagelijks, ook in het weekend, van 9 tot 20 uur. 't WOLFSVEN - MIERLO. TEL 04927-61661

Wijk aan Zee, Appartementen. 2-5 pers. 300 m. v. zee. Tel. 02517-5956 fax 5843.

KERST AAN ZEE!
Hotel de Branding, wij hebben weer gezellige 3 dgs Kerst- en Oud & nieuwarr. v.a. / 280,- p.p. Bel voor info. Noordwijk (Z-H) Fam. Scholten, Tel: 07119-12425

GRONINGEN

HOGEBOOM Vakantieparken. Kerst en jaarwisseling nog mogelijkheden Info : 02977-45797, lid ANVR/SGR.

Parc Emmslandermeer :

NIEUW: Villa's aan het water en in de bossen van Westerwolde (Zuid-Oost Groningen). Week / 395,-. Midweek / 275,-. Weekend / 295,-. Golflessen (5 u) p.p. / 50. Bij verblijf gratis 2 dagmenu's. Parc Emmslandermeer, Vlagtwedde. Tel: 05993-13444, Fax: 05993-13455.

WADDENEILANDEN

Ameland en Terschelling reserv. bungalows en luxe stacaravans 1995 va. / 295,- pw. Tel: 05180-1206 n.o. zondag

Ameland, ruim, sfeervol inger. 4-6 pers. app. en bung's voor week(end) en midwk / 375,-. 05191-43224.

DRENTHE

Buinen: Boerd. Familie-pension 'TRIENTE' huisel. sfeer lo/hp/vp, bosr. fietsgeb., 9 kmrs. v.v. do/wc, groepen tot 20p. Kerstarr. 5 dgn. / 300,-. 05998-12491.

"HOOR DE STILTE"
Op bungalowpark Lanka Ruinen-rust-Ruimte Info/folder: 05281-1321.

DRENTHE

VERWENMIDWEEK VOOR f 175,- P.P.
in een 5 sterren bungalow met gratis gebruik subtyp. zwembad, 1 x sauna, 2 x zonnebank, 2 x diner, bij aankomst en vertrek koffie met gebak, fles wijn in de bungalow. Geen bijkomende kosten. Kinderen t/m 3 jaar gratis. Geldig tot 23/12/94. Vraag info: HUNZEDAL, pb 77, 9530 AB Borger of tel. 05998-34698. PS. Van 23/12-30/12 en 2/1-6/1 nog enkele bung's vrij.

FRIESLAND

HOGEBOOM Vakantieparken. Kerst en jaarwisseling nog mogelijkheden Info : 02977-45797, lid ANVR/SGR.

OVERIJSSSEL

Denekamp, Bungalowpark "BAVELDS DENNEN" T.h. 6-pers. luxe bungalows vrij gelegen op 900m². Div. faciliteiten. Info: 05413-52625.

Hotel-Restaurant „T WAPEN VAN OOTMARSUM" Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer. Tel: 0519-91500. Spec. Kerst/Oud & Nieuw Arr. Folder

OMMEN, 2-15p. bosbung's. Hoe bereikt u in één keer 4,2 miljoen lezers? v.a. / 168,-. 05291-52926. Bel 072 - 196596

GELDERLAND

WINTERSWIJK vrijst. luxe recr. bung. in bos, speelt., recr.meer, cv, ktv, 3 slpk. / 295,- p.w. 074-664360

ERMELO/HARDERWIJK, stacaravans volledig inger. nabij bos/strand. RESERVEER VOOR 1995: 05250-17129.

REST. HOTEL STAD MUNSTER **** Winterswijk U wilt er tussen uit en genieten! Culinair weekendarr. (2 dgn.) / 160,-. Bel voor meer info: 05430-12121.

EEN LEUKE SINTERKLAASATTENTIE. In uw luxe app. met bubbelbad, open haard, vloerverw., etc. Spec. prijs! Gratis overdekt zwemb. Veluwe-Vaassen 05788-71343

NOORD-HOLLAND

4 dgs arr. HP v.a. / 175,- p.p. tot 24/3/95 excl. de feestdgn. incl. GRATIS tennis en minigolf. T.h. fietsen, sauna, en zonnebank. Hotel Bosoord, Loenen Veluwe: 05765-1264.

T.h. Otterlo, 6 p. bung. met RDP Vakantie & Recreatie CV (Midweek (end). Kerst is Nederlands grootste dagbladcombinatie. nog vrij Tel. 08380-18707

NOORD-HOLLAND

Julianadorp aan zee. Villapark Oogduyn t.h. 6 pers. luxe villa's, spec. kerstarr. / 670,-. Tel. 02246-1596.

Egmond a Zee app. 5 pers., MEDEMBLIK bij ijsmeer p. week/-end vrij Kerst en Pens. Opperdoes L/O / 35 1/2 maraton. 03242-4121. p.p. Ook app. 02274-5082.

ZEELAND

(Noordzeepark) Ouddorp aan Zee
te huur luxe 5**** bungalows plm. 500 mtr. van zee. Speciale arrangementen in de maanden april/mei en oktober. Voor reservering plus info, tel. 01878-3099/3211.

Badhotel Saint Pierre
WIL GRAAG MET U KENNISMAKEN. Van 1 t/m 18 december houdt zij open dagen. Feest in dit Zeeuwisch-Vlaams *** hotel. U komt toch ook.....! Dit is uw cadeau: - WELKOMTVERASSING - 2 x overnachting, 2 x Champagneontbijt. - 2 x diner 4-gangen met wijnarrangement. - gratis gebruik zwembad, sauna, fitness. - schitterende omgeving. Prijs normaal ..... / 335,- p.p. Speciaal voor u ..... / 250,- p.p. Bel voor info of reservering: 01171-2020.

FREETIME HOMES heeft comf. app/vak. huizen/stacaravans. 4-6 p. Kerst/ Jaarwiss. ook reserv. '95. Tel. 01185-2735 Fax 1870.

DIV. BINNENLAND

KLEINE GROENE CAMPINGS 070-3202598.

LIMBURG

Luxe vakantiebungalows
Uw luxe 3-, 4- of 5-sterren bungalow op het "schoonste plekje" van Zuid-Limburg met "5 STERREN"-VOORZIENINGEN, waaronder subtypisch zwembad etc.

DE BROCHURE 1995 IS UIT!

ER IS OOK NOG BEPERKT PLAATS IN DE KERST- NIEUWJAARSPERIODE VAN 23.12.94 TOT 06.01.95

Vakantiecentrum Schin op Geul
Bel 04459-1400 voor alle info en gratis brochure.

VALKENBURG: 3-dgs KUUR ARRANGEMENT

v.a. / 139,- p.p. L.O. + 3 1/2 uur Thermag 2000 + casino + eigen parking. Hotel Hermens folder Tel. 04406-13020

LANDGRAAF, "de Bousberg" vrijst. bung's, camping Rust + Ruimte + Recreatie. Kl. folder. 045-31.12.13.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARGEN
2 overn., 2x ontbijt, 2 driegangen-diners en 2 uren relaxen in de weldaad van 35' mineraalwater v.h. kuuroord Thermaalbad Argen / 192,50 p.p. Ook Beauty en Culinaire arr. Kmrs. met douche/wc/iv en telef. Bosrijke omg. met wandel- en fietsroutes. Gratis kl.folder. Tel. 04703-2121

Gulpen, EXCLUSIEVE LANDHUIZEN in parkachtige tuin. 10-30 p. en bung's 2-8 p. Ook w.kend/midwk 04450-1180.

55-plussers arrangement BUNGALOWPARK RESORT ARGEN

(Noord-Limburg)
55-plussers de mogelijkheid extra voordelig een weekje - of langer - vakantie te vieren in een van de gloednieuwe vakantievilla's van fase 1 van Resort Argen - in - aanleg.

HUURPRIJZEN 525 - 561 - 581 PER WEEK

All in - dus inclusief laken- en handdoekset voor 2 personen, wasmachine, energieverbruik en schoonmaakkosten. Zelfs inclusief 2 toegangskaarten voor het vlakbij gelegen prachtige en heilzame Thermaalbad Argen. Voor INFO en RESERVERING: **RESORT ARGEN** Dorperheideweg 12, 5944 NK Argen. Tel. 04703-1957 - FAX 04703-2606.

BELGIË / LUXEMBURG

BELGISCHE ARDENNEN
Te huur luxe vakantiehuizen voor weekend, midweek of week. ARD-INVEST Tel. 00-3284478025 (ook weekend).

FRANKRIJK

'CAMPING CONTACT FRANCE 1995' Nieuwe kleurengids met 89 campings. Stacar. bung.tenten en campingpl. Tel. 02507-14746.

De ZOMERGIDS '95 is uit! Huizen, villa's en appartementen in heel Frankrijk. Tevens speciale bung.parkengids. Bel BASIC TRAVEL 050-265100. SGR.

Stuntprijsen PARIJS, 3 dgn: 9, 16 en 28/12 / 149,- 4 dgn: 27/12 / 239,- inkl. bus, L/O hotel, d/t, div. excursies. Info: ADW 08340-63162 (SGR)

OOSTENRIJK
Zillertal + Gerlos Bus-otzahrer Gratis gids 02244-2162 PRO ZELL REIZEN.

OOSTENRIJK

SNEEUWZEKER en gezellig WINTERSPORTEN, 3/3 t/m 12/3 '95 / 590 HP + bus. Dynamic Holland: 05170-95222.

De meest complete en goedkope wintersportvakanties all in v.a. / 815,- 10 dgs busreis H.P. 7 dgs skipas, 6 dgs skiles, 7 dgs skuitr. en avondprogramma. Dolomieten skisafari v.a. / 995,- 10 dgs busreis H.P. 7 dgs skipas 6 dgs skibegl., 7 dgs skuitr. en avondprogramma. Langlaufsafari v.a. / 650,- 10 dgs busreis H.P. 3 1/2 dgn i.l. les, 7 dgn i.l. uitr., 3 i.l. excursies en avondprogramma. Korting eigen auto / 125,-. Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor Gratis gids Joy Tours: 070-3633938. SGR/ANVR

DUITSLAND

HOTEL HESBORNER KUCKUCK
NEDERLANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAND. 18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde hotel ter plekke. Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegels, bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen van HOCH-SAUERLAND. Wij nodigen u uit een plezierige ontp. kerstvakantie bij ons door te brengen. Vanaf DM 749 HP (2x 5-gangenkerstmenu + programma), ontb. sal. buffet. Hoge kind-korting. Oeflestr. 22, D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel: 0049-2984 475. NL-ge-spr. Fax 573. Vraag ons speciaal kerstarrangement.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens. Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim bij Oldenzaal met zijn bevoorrecht, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Zwembad (30'), sauna, solarium, bowling, bar en Konditor. DM 225,- p.p. Incl. 4-daags arrangement (3 n.).

ER EVEN LEKKER TUSSENUIT.....
In het gezellige hotel van Bad Bentheim, dichtbij Oldenzaal. Wij bieden u kamers met luxeuzen badkamer/ligbad, toilet, KTV, tel. en minibar. 3-dg ARRANGEMENT (2 n) DM175 pp. HP HOTEL MOZART, Stadtmittel, 48443 Bad Bentheim. Bel 05423-88177 (NL) of 00-49-5922-3128 voor brochure.

HOTEL AM BERGHANG
Dat andere hotel in Bad Bentheim! Sfeervol en gastvrij! Fantastische droomkamers, uitstekende keuken en een prive zwembad, sauna v. pool etc. etc. Luxe - Midweek - Vakantie Happy - Weekend 5 dagen, DM 284,- p.p. 3 dagen, DM 184,- p.p. Incl. ontbijtbuffet en 4 gangen keuze menu's Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-48445 Bad Bentheim. Gratis brochure? Bel 00-49-5922-2047 Fax 00-49-5922-4667 Z

Hoe bereikt u in één keer 4,2 miljoen lezers? Bel 072 - 196596

Winterberg - SAUERLAND t.h. luxe caravan nabij Kahler Asten v.a. 1 jan. '95 nog vrij. Tel. 05427-1215.

WINTERSPORT
FRANKRIJK. In dorpie 7 km van LA PLAGNE te huur in chalet 10 pers. en 2 pers. app. Ruim 110 liften. Sneeuwzekeer. Inlichtingen: 01650-55855 TELETRAVEL tel. 035-562151. Lid SGR/ANVR.

10 DGN. SKIEEN POLEN/TSJECHE: incl. lift, les, htl vp, grillavond, extra diner bij vertrek, ontbijt bij aankomst Ned. v.a. / 375,- p.p. Bel Euro 90: 077-548884. Lid SGR.

f 434,- TSJECHE. Zeer voordelig SKIEEN 10 dg. incl. hotel/luxe bus en HP al v.a. / 434,- REKRO REIZEN R'DAM. De Specialist! 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

f 699 K-I-R-C-H-B-E-R-G! Zeer fijn en centraal gelegen ***hotel. 10 dgs skireis incl. luxe bus en HP v.a. / 699. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

f 609 W-E-S-T-E-N-D-O-R-F! Fantastisch zonnig gelegen ***hotel. Sonnenalp. 10 dgs skireis incl. luxe bus en HP v.a. / 609. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

f 289,-! FRANKRIJK ski-toppers: Alpe d'Huez, Tignes, Les Arcs, La Plagne, Superdevoluy etc. Div app. 10 dgs. reis incl. app. & skipas al v.a. / 289,- REKRO REIZEN R'DAM. De Specialist! 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

!! SNEEUW, SNEEUW, SNEEUW !!
Razendvoordelig skiën in Oostenrijk, Frankrijk en Italië. Bus + app/hp + skipas al v.a. / 299,-! Gratis brochure BIZZ TRAVEL: 050-144255 Lid ANVR/SGR.

Skiën in Tsjechië is DUUR doen voor WEINIG geld! Prima 3***hotel, HP, eigen skischool, Royal Class bus enz. v.a. / 200,- p.p. FUN TRAVELS 038-600175, SGC/ANVR.

DIV. BUITENLAND

REISINFORMATIEAVOND USA & CANADA

Wereldcontact Reizen (ANVR/SGR) organiseert in samenwerking met KLM/Northwest Airlines, United Airlines, Canada 3000, Canadian Airlines, Martinair en Amtrak/Via Rail reisinformatieavonden: reis- en landeninformatie d.m.v. exclusieve, Nederlands gesproken, grootbeeldvideopresentatie en een reismarkt.

29/11 Zutphen, De Hanzehof, Buitensociëteit
30/11 Roosendaal, Schouwburg de Kring
1/12 Amersfoort, De Eenhoorn (t.o. NS-station)
6/12 Amsterdam, Theater de Meervaart
7/12 Drachten, De Lawei
8/12 Eindhoven, Dorint Hotel, Cocagne Zaal

Zaal open voor informatie: 18.45 u. Videoprogramma: 19.30-20.30 u. Amerika; 21.15-22.00 u. Canada. Toegang f 5,- p.p. Plaatsreservering en informatie: Wereldcontact, 03438 - 30555.

wereldcontact Wereldcontact, verre reizen met extra's

WINTERSPORT

SUPERSTUNT: wintersport in Oostenrijk? 10 dgn bus/hotel v.a. / 475. Folder? Bel Travel Tours 08348-2489, SGR.

ALLEEN op wintersport?

Aktieve groepsavontures (25-40 en 35-55 jaar) in Oostenrijk. Folder? Bel Cirkel Holland Vakanties: 08348-2300 lid SGR!

GOEDKOOP skiën in Frankrijk, Italië, Oostenrijk en Tsjechië. Bus + skipas + appartement al v.a. / 299,-. Vraag ook naar onze speciale jongerenreizen. Bel voor gratis brochure GoGo Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

U zoekt naar een overnachtingsadres in een populair, onbekend druk of rustig WINTERSPORTgebied? NZH Travel biedt u uitstekende prijs/kwaliteitsverhoudingen. Kijk en vergelijk. Nu met extra krokusaccommodaties. Info en boekingen: uw ANVR-reisburo of NZH TRAVEL 023-152752 ANVR/SGR.

f 100 Korting! De superaanbiedingen uit Oostenrijk zijn binnen! Bespaar nu tot f 50, f 75 of f 100 p.p. op een toch al supervoordelige Wintersport naar OOSTENRIJK! Div. bestemmingen en periodes. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233, tot 22.00 uur. SGR.

f 429,-!! WINTERVOORDEEL! 10-tallen skitoppers in Oostenrijk! 10 daagse reizen incl. luxe bus incl. 7 nachten hotel/pension op basis van HP. prijs va. Hfl. ca in Auffach 599, Oberau 599, Niederau 599, Ellmau 579, Itter 534, Kirchberg 749, Westendorf 659, Mayrhofen 799, Fügen 599, Uderns 559, Sölden 499, Ramsau 599, Gerlos 659, Hinterglemm 799, Kaprun 682, Matrei 599, Kals 429, REKRO REIZEN R'DAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

f 399! PRIMEUR! Skiën onder de Spaanse zon op het dak van de Pyreneeën! 50 km piste & 20 liften op 2200 m., 10 dgs reis incl. ***hotel/HP en luxe bus v.a. / 499. Eigen auto f 399 Geen 1-pk.toeslag pas/les/huur ca. / 130/ f 70/ f 90. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

f 429,-!! WINTERVOORDEEL! 10-tallen skitoppers in Oostenrijk! 10 daagse reizen incl. luxe bus incl. 7 nachten hotel/pension op basis van HP. prijs va. Hfl. ca in Auffach 599, Oberau 599, Niederau 599, Ellmau 579, Itter 534, Kirchberg 749, Westendorf 659, Mayrhofen 799, Fügen 599, Uderns 559, Sölden 499, Ramsau 599, Gerlos 659, Hinterglemm 799, Kaprun 682, Matrei 599, Kals 429, REKRO REIZEN R'DAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

f 399! PRIMEUR! Skiën onder de Spaanse zon op het dak van de Pyreneeën! 50 km piste & 20 liften op 2200 m., 10 dgs reis incl. ***hotel/HP en luxe bus v.a. / 499. Eigen auto f 399 Geen 1-pk.toeslag pas/les/huur ca. / 130/ f 70/ f 90. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

RECHTSTREEKS BOEKEN, BETEKENT GROOT VOORDEEL.

Bij Creatief boek u rechtstreeks, zonder tussenkomst van een reisbureau. Creatief biedt daardoor heel veel scherp geprijsde weekends, midweken, weken en arrangementen.

Bijvoorbeeld: Lang weekend voor maar 210,- met 6 personen in een comfortabele bungalow. Dat is nog geen 12,- p.p. per dag.

Bon voor méér vakantieplezier.
Ja, stuur mij gratis de 140 pagina's dikke kleurige brochure 1995, boordevol aantrekkelijk geprijsde vakanties.

Naam:.....m/v

Voorletters:.....

Adres:.....

Postcode:.....

Woonpl:.....

Telefoon:.....

* S.v.p. doorhalen wat niet van toepassing is.

Het kind als staatsbelang

DOOR YVONNE ZONDEROP

DEN HAAG - Kleine veranderingen in het spraakgebruik kunnen zeer onthullend zijn. Lange tijd kregen we kinderen; tegenwoordig nemen we ze. Sinds de ontdekking van 'de' pil zijn kinderen niet langer het onvermijdelijke gevolg van verbintenissen tussen man en vrouw. Ook kinderloze echtparen worden niet langer meewarig aangestaard omdat ze 'zielig' zouden zijn.

Een kind is hedentendage het resultaat van een weloverwogen, individueel besluit. Nog niet vergelijkbaar met het nemen van een hond, maar op de keper beschouwd komt het daar toch in de buurt.

Het kan daarom geen verbazing wekken dat veel Nederlanders van mening zijn dat de kinderbijslag net zo goed vandaag nog zou kunnen worden afgeschaft. De kinderbijslag - sommigen spreken grinnelend van een 'fokpremie' - wordt veelal gekenschetst als overbodig. Je kiest toch zelf voor kinderen, zeggen de critici. Dan moet je er ook maar zelf voor zorgen.

Ja maar..., zeggen de ouders die een groot deel van hun inkom zien opgaan aan de zorg voor hun kroost. Weet je wel hoe duur kinderschoenen zijn, wat een judoclub kost, hoeveel geld het vergt om een kind te laten studeren? De kinderbijslag dekt die kosten in genen de. Maar dit soort argumentatie treft geen doel bij de tegenstanders. Eigen schuld, dikke bult, zeggen ze dan.

Het vreemde is, dat de meeste mensen die de kinderbijslag willen afschaffen het tegelijkertijd de doodnormaal vinden dat de overheid zorg draagt voor goede

openbare voorzieningen voor kinderen. Die voorzieningen, variërend van consultatiebureaus tot speeltuinen en van scholen tot kindertehuizen, kosten de belastingbetaler miljarden gulden per jaar. Niettemin vindt vrijwel iedereen dat onderwijs gratis moet zijn zolang de leerplicht geldt. Ook de gezondheidszorg dient toegankelijk te zijn, en zelfs overheidsfinanciering van kinderdagverblijven kan op steun van de bevolking bogen.

Praktisch

De pijn zit 'm voor velen in de directe inkomensubsidie, die de kinderbijslag nu eenmaal is. Zonder er iets voor te doen, of maar één noodzaak aan te tonen, krijgen 1,8 miljoen gezinnen ieder kwartaal gemiddeld ruim

negenhonderd gulden op de giro overgeschreven, en dat steekt.

Verdedigers van de kinderbijslag voelen zich vaak in een lastig parket gebracht. Meestal gebruiken zij praktische argumenten om het nut van de regeling aan te tonen. Ze wijzen op bijstandsmoeders en andere minima met kinderen, die de kinderbijslag keihard nodig hebben in hun poging om rond te komen. Ze wijzen naar het buitenland, waar vaak nog meer kinderbijslag wordt uitgekeerd dan bij ons. Maar zelden wordt de kinderbijslag ten principale verdedigd als een groot goed dat wij dienen te koesteren. En toch zijn daar steekhoudende argumenten voor.

Behalve als uitkomst van een in-

dividuele wens, kan een kind namelijk worden beschouwd als van nut voor de samenleving. Een nut, bovendien, dat door veel mensen ondergewaardeerd wordt, omdat ze hun directe belang erbij niet goed inschatten. In de economische wetenschap heet zo'n nut een 'merit good'. En volgens diezelfde economische wetenschap heeft de overheid een taak om door middel van subsidies dit 'nut' te steunen. De overheid dient daarbij het algemeen belang, en niet het individuele belang van ouders die de touwtjes met moeite aan elkaar geknoopt krijgen.

Het nut van kinderen voor onze samenleving is onomstotelijk. Ze houden de gemeenschap levend en beweeglijk. Ze geven een toekomst die verder strekt dan het kortstondige eigen belang. Ook

economisch zijn kinderen van belang. Ze vormen de reden voor investeringen en ze houden - als het goed is - de verzorgingsstaat op langere termijn betaalbaar. Een gemeenschap heeft er alle baat bij dat haar jeugd fatsoenlijk opgroeit. Landen die dat nut onderschatten - te denken valt aan de Verenigde Staten - krijgen vroeger of later de - hoge - rekening gepresenteerd.

Belang

Als we vinden dat onze samenleving baat heeft bij een jeugd die goed opgroeit, moeten we daarvoor ook de middelen beschikbaar stellen. Net zoals we middelen beschikbaar stellen voor de bescherming van onze veiligheid, het milieu of onze rechtspraak. Daarbij kan het best gebeuren dat, met een blik op de lege schatkist, op de kinderbijslag wordt bezuinigd. Natuurlijk moet de overheid de doelmatigheid in het oog houden en een afweging maken tussen het belang van de kinderbijslag en andere klemmende zaken die staatssteun verdienen.

Waar het om gaat is, dat ouders die de taak op zich hebben genomen om kinderen groot te brengen, daarbij als tegemoetkoming in de kosten een 'fokpremie' zeer goed kunnen gebruiken. Niet omdat ze zonodig op tweede wintersportvakantie moeten, maar omdat ze hun kinderen goed willen voeden, goed willen scholen, willen laten kennismaken met wat de wereld te bieden heeft. Zulke dingen kosten geld. En dat geld dient te komen van de hele gemeenschap, want de hele gemeenschap heeft er baat bij dat ouders hun taak naar behoren kunnen vervullen.

● *Premier Kok al honderd dagen in het torentje. De politiek is weer 'leuk'.*

Foto: ANP

Honderd dagen eenzaamheid

DOOR PETER DE VRIES

DEN HAAG - Ze hebben gelachen en ze vinden elkaar nog steeds aardig. Zelfs de eerste bedrijfsongevalletjes hebben het plezier dat de nieuwe bewindslieden beleven aan hun paarse coalitie niet bedorven. De politiek is weer leuk, en dat is een hele verdienste voor een bedrijfstak die zucht onder een saai imago. Dat het wonderlijke zich uitgerekend voltrekt onder regie van de oerdegelelike Wim Kok, doet de vingers aan het Binnenhof helemaal tintelen. Honderd dagen duurt het paarse experiment volgende week dinsdag op de kop af. Alleen voor militairen, hoogleraren, uitkeringsgerechtigden, aow-ers, ambtenaren en werklozen is het geen feest. Want Paars regeert in eenzaamheid. De feestpret is strikt voor Haagse genodigden.

Wat valt er 'te lachen' om een bezuiniging van een half miljard op de universiteiten, een verlies van ettelijke duizenden hoogwaardige banen, en het snoeien op de studiebeurzen? Wat is er 'aardig' aan het kortwieken van de arbeidsbureaus, ondanks een stortvloed van kritiek nog altijd de laatste hoop voor tienduizenden langdurig werklozen? Wat is er 'leuk' aan de miljoenen-greep in de beurs van de kleine groep aow'ers die het geluk hebben met een jongere partner getrouwd te zijn?

Het zijn drie vragen van het Binnenhof aan het Binnenhof; drie vragen die de grenzen van de paarse euforie duidelijk maken. Gierend van de pret, elkaar op de schouders slaand en in innige lotsverbondenheid zwaaïen en zwieren de veertien kersverse ministers nu al drie maanden over hun eigen kermis. 'Lachen', 'aardig' en 'leuk' zijn de trefwoorden geworden van een kabinet dat zonder ideologische vlag vaart.

Maar de schijn van sociaal-democraten, liberalen en Democraten zonder pretenties en zonder leidraad met elkaar optrekken, is bedrieglijk. Paars heeft wel degelijk tal van ambities en plannen met Nederland. Wie voor 18 miljard gulden aan bezuinigingen in zijn boeken schrijft, ontkomt er niet aan het snoeiende diep in de verzorgingsstaat te zetten. Het ziekenfonds wordt uitgekleeft, de ambtenarensalaries staan onder druk, de uitkeringen stijgen niet mee met de welvaartsgroei. Voor voorzieningen waar wij, burgers, vroeger van de wieg tot het graf bijna voor niets een beroep op konden doen, moet binnenkort flink worden betaald.

Die sanering van de verzorgingsstaat gaat echter, en dat is de keerzijde van het paarse profiel, anders dan onder vorige kabinetten niet gepaard met zwaarwichtige ideologische bespiegelingen. Uit vrees dat ouderwetse socialistische en liberale sentimenten opspelen en met elkaar in botsing komen, presenteert het kabinet zich als praktische zaakwaarnemer.

Moelijke discussies over de sociale zekerheid, het buitenlands beleid en de gezondheidszorg schuift het voor zich uit. Het kabinet lijkt een bestuurdersvereniging, die van probleem naar probleem hobbelt en telkens een oplossing vindt. Vormen goede persoonlijke verhoudingen voor elk normaal kabinet al de sleutel tot succes of crisis, in het geval van deze innerlijk gespleten coalitie geldt die oude wijsheid des te meer.

Balans

De balans van honderd dagen paars vertoont dan ook een gemengd en diffuus beeld. Buiten Den Haag lijkt de ernst van het saneringsprogramma nog nauwelijks doorgedrongen. Waar heftige protesten ontstaan, zoals onder studenten en aan universiteiten, leiden die bovendien wonderlijk genoeg nog niet tot een ondermijning van het maatschappelijk draagvlak voor de ploeg-Kok.

Dat beeld kan echter snel omslaan. Opiniepeilingen tonen dat het volk paars allemaal - daar

zijn die woorden weer - wel leuk en aardig vindt, maar dat er van enthousiasme en solide steun nauwelijks sprake is. Het kabinet-Kok wordt maatschappelijk gedoogd, en dat is een wankel basis voor grote avonturen. De enigen die echt lijken te genieten van de vertoning die paars op de planken zet, zijn de D66-achtige yuppen en -tweeverdieners. In die kringen is het spel altijd al belangrijker geweest dan de knikkers, en zolang de grachten gordel niet lijdt onder de saneringsmaatregelen is zo'n houding makkelijk vol te houden.

In de Tweede Kamer is de politieke situatie even verwarrend. De vriendenclub van Wim Kok, Hans Dijkstal en Hans van Mierlo staat in het parlement regelmatig met de mond vol tanden. Ze mogen dan nog zulke dikke maten zijn geworden, in de Tweede Kamer zijn ze kwetsbaar. Het amateurtheater rond Borssele en Beek, het gedoe over de bezuinigingen op de krijgsmacht en de ontwikkelingshulp aan de Derde Wereld hebben getoond dat het drie-partij-kabinet niet op een stevige par-

lementaire meerderheid kan rekenen. Telkens moet geleund worden op de steun van de oppositie en de bejaarde en christelijke splinterpartijtjes.

Spel

Toegegeven, ook dat is leuk voor het spel. De publieke discussies tussen de drie coalitiepartijen zijn een verademing na de jaren van verkrampt voorkoken van besluiten die het Lubbersbewind kenmerkten. Maar de betekenis van die gezelligheid reikt vooralsnog niet verder dan de muren van het Binnenhof. Zodra het op politiek zaken doen aan komt, is de feestpret over.

De waarschuwing van VVD-leider Frits Bolkestein deze week dat hij desnoods een kabinetscrisis forceert indien het kabinet de afgesproken bezuinigingen niet haalt, spreekt wat dat betreft boekdelen. Na honderd dagen ontbreekt het Kok c.s. nog steeds aan een stevig parlementair en maatschappelijk draagvlak. Achter de gezelligheid gaat die politieke eenzaamheid schuil.

lezers schrijven

• Nedcar

In het artikel over NedCar president-directeur Frans Sevenstern van vrijdag 18 november jl. pleitte de topman van NedCar voor de noodzaak van een Japanse arbeidsmoraal in Nederland. Tijdens het Global Panelcongres in Maastricht betoogde Sevenstern dat de Europese autofabrikanten het zullen afleggen tegen de Aziatische concurrenten als de bedrijfscultuur en arbeidsmoraal niet danig worden aangepast. Afgezien van het feit dat het overnemen van de Japanse arbeidsmoraal en cultuur een onhaalbaar gegeven is, vraag ik te betwijfelen of dit ook maar enigszins wenselijk geacht wordt. (Ik spreek hier van overnemen, omdat aanpassingen zonder resultaten tot verdergaande aanpassingen zullen leiden). Velen idealiseren de industrie van Japan, maar weten vaak niet wat de drijfveren achter deze industriële grootmacht zijn. In Japan is men bereid veel langer en tegen lagere beloningen te werken. Omstandigheden waaronder Japanners moeten werken zouden hier als mensonterend bestempeld worden.

Ook de nauwe samenwerking met toeleveranciers (waar Sevenstern het ook over heeft) is aan een ideaalbeeld onderworpen. Zo'n co-makershiprelatie in Japan is soms het best te omschrijven als prijsterre, die in het Westen veelal (nog) onbekend is. Dit zijn slechts enkele voorbeelden die aantonen dat concurreren op basis van 'het copieren van Aziatische cultuur' onhaalbaar en onwenselijk is. Bovendien ligt de oorzaak van de Japanse overmacht in de auto-industrie niet in verschillen van arbeidsprestaties, maar veelal in verschillen in de maakbaarheid van de produktionontwerpen en in het ontwerp en de organisatie van de fabrieken. We dienen een eigen antwoord te vinden op de uitdagingen in Azië, dat juist gebaseerd moet zijn op de sterkte van onze Europese cultuur en specifieke eigenschappen van de Europese markten.

BRUNSSUM M. Braeken
(Door redactie ingekort)

• Gedoogzone

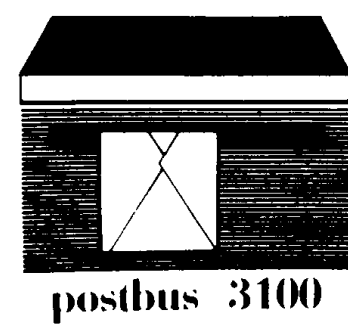
Op 17 november 1994 las ik in de krant het artikel van Joos Philippens met betrekking tot de gedoogzone. Daaruit blijkt dat men beter van de gedoogzone kan afzien al heeft Philippens blijkbaar een andere mening. Hij noemt alle negatieve ervaringen op die een buurt heeft, waar de verslaafde prostitutie actief is. In het artikel staat letterlijk: 'Uitgangspunt van de gedoogzone is immer de overlast uit de woonwijken te houden'. Hij bevestigt dus dat er overlast is. Verder staat er dat de meeste actievoerders voorbijgaan aan de ervaring van de afgelopen jaren die heeft aangetoond dat het overal weggagen van de prostituties de problemen in ander woonwijken opduiken. Vooral de buurten rondom het Heerlense stadscentrum zijn daar al jarenlang de dupe van. Hier wordt eveneens bevestigd dat de prostituties problemen veroorzaken en dat de buurt daar de dupe van is. De actievoerders gaan daar dan ook niet aan voorbij. Integendeel! De ervaring van de afgelopen jaren heeft geleerd dat de prostitutie met het daarbij steeds aanwezige criminele drugsnetwerk de veiligheid en de leefbaarheid van de omgeving aantasten, zoals dat in het artikel wordt bevestigd. Daarom trachten de actievoerders dan ook te voorkomen dat de problemen naar hun omgeving worden afgeschoven en zij de dupe worden.

Tevens staat in het artikel dat men met wat creativiteit een probleem kan oplossen. In Heerlen heeft men creatieve ideeën toegepast, maar desondanks lukt het niet de spoorwegtunnel veilig open te houden en blijft het rondom dat gebied uiterst moeilijk de orde te handhaven.

HOENSBROEK I. Jansen
(Door redactie ingekort)

• Wao 4

Toevallig ben ik ook gekeurd door dr. Lemmens en hij zegt in een recente brief in het LD verbaast te zijn over de uittalingen van mevrouw Clerx. Nu ik niet. Ten eerste is de TBA in strijd met het Europees Verdrag, dus eigenlijk al onwettig. In de Tweede Kamer zijn de heren bezuinigers al weer bezig de wet te herzien. Dit kan nog jaren duren, ze hebben het nu te druk met andere bezuinigingen en fouten die op de burger kunnen worden afgeschoven. Lange leve de paarse uithollers! Ten tweede blijven papieren onafgewerkt liggen in het dossier, die zogenaamd door de arts waren afgehandeld. Zo worden er talloze fouten gemaakt door artsen en arbeidsdeskundigen. Omdat er te veel naar de computer in plaats

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

van de mens in kwestie wordt gekeken. Misschien is het beter de mensen door een computerdeskundige te laten keuren, dan krijgen wij misschien weer een gevoel als mens bekeken te worden.

Natuurlijk is het oordeel van arts en arbeidsdeskundige doorslaggevend. Dit heb ik aan den lijve ondervonden. Want na het zoveelste gesprek met weer een andere arbeidsdeskundige bleek de arts de fouten te hebben gemaakt. Keuringsartsen zijn wonderdokters; in tien minuten hebben ze iemand gekeurd. In mijn geval had de cardioloog er weken voor nodig en is nog steeds bezig. Volgens keuringsartsen ga je als herboren de deur uit na een bezoekje. Als je eerlijk bent zeg dan dat je bezig zijn met dingen die je zelf niet begrijpt.

HEERLEN J. Jagt
(Door redactie ingekort)

• Wao 5

Op 17 november 1994 moest ik op keuring bij het GMD te Heerlen en diende me te melden bij de heer T.J.W. Jansen (arts, oftewel verzekeringsdeskundige). Zelf vond ik dit wel raar want ik val onder de categorie 35-45 jaar en die zou pas in januari aan de beurt zijn om bonsaiboompjes- weker of loempia draaier te worden.

Ik moet een gezin onderhouden met vier kinderen. Na het overleggen van mijn medicijnen en enige uitleg over mijn klachten, die vooral psychisch zijn heb ik deze man verteld dat ik het er totaal niet eens mee ben. Ik heb hem gezegd dat ik geestelijk kapot ga aan deze ontwikkelingen en er totaal niets inzag om naar deze keuring te komen, omdat de uitslag al bekend is. Ik vraag me af of de keuringsartsen dwars door je heen kunnen kijken, want zo'n keuring is belachelijk. Hij moest mij volgens het boekje dan ook twee keer vragen of ik me wilde laten onderzoeken. Ik heb me niet laten onderzoeken want ik wil geen bonsaiboompjes kweken, wel hennepplantjes, want daar is vraag naar.

Je moet al a-sociaal zijn of crimineel wil je in deze maatschappij wat bere(ij)ken, want als je je ogen goed de kost geeft zie je dat er ergens iets niet klopt. Hij zei toen dat de uitkering kon worden stopgezet. Voortaan zou ik van de sociale dienst steun moeten gaan trekken. En wat blijkt: ik krijg daar driehonderd gulden per maand méér. Wie is hier nou gek?

BRUNSSUM T. Wisniewski
(Door redactie ingekort)

• Gratis drugs

Veel gemeentebesturen willen, met goedkeuring van de regering, cocaïne, heroïne en dergelijke gaan verstrekken. Motief: de angel wordt uit de criminaliteit van dat wereldje getrokken. Is dat zo?

Is drugsimport voor hogere of lagere overheid niet meer strafbaar? Verstrekingen ook niet? Wie bepaalt de prijs? De exporteur of de overheidsdealer ter plekke? Met btw-heffing? Wie is verantwoordelijk bij overvallen op de verstrekingenplek? Of denkt de overheid echt dat dit niet gebeurt? Welke wet zegt straks dat de overheid zich in de 'Bovengrondse Drugswereld' vrijelijk kan presenteren als officieel importeur/inkoper en dergelijke?

Denkt de overheid niet aan de problemen met de advocatuur, die graag tegen 'hard'-geld de drugswereld juridisch verdedigt? Wie met gezond verstand heeft nog vertrouwen in de overheid en het naar believen aangepast recht?

HERKENBOSCH J.J. Scharis
(Door redactie ingekort)

Vakantie en Recreatie

Caravans/tenten

Adria Unica

Caravans

optimale kwaliteit

RAI Stand 709: 25-29 nov. '94

FOLDERS OP AANVRAAG
Caldstraat 17, 3300 AE Dordrecht. Telef. 078-180100

Vakantie & Recreatie

Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen. Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484

SPANJE

GRATIS GIDS '95 10/17 dgn app. v.a. f. 199, hotel f. 249, camping f. 319. Boosten buisreizen 045-227777 sgr.

MONTEMAR '95 IS UIT!

10-13-14 of 17 dagen per luxe Royal Class touringcar naar Pineda de Mar; van mei t/m oktober.

10 d. v.a. f. 355,- p.p. (RC f. 50,-). Vraag gratis brochure!

VAN HULST MONTEMAR REIZEN (Lid SGR)

Tel. 040-122363.

FREELINE (ANVR/SGR) De Beste! Vakanties per Royal Cl. bus naar Benidorm of Calpe (gemid. temp. 21 gr.)

maalt. inkl. Bijv.: 10 d met hotel VP v.a. f. 379,- of app. v.a. f. 299,- of gekomb. met binnenl. rondreis (o.a. Toledo, Segovia, Aranjuez etc.) Losse bustickets inkl. Royal Cl. en maalt. f. 240,- per retour. Nu verkrijgbaar bij alle Ned. ANVR reisb. Nadere info: 04970-16461.

f. 299 VPI WINTERZON BENIDORM, incl. gratis ontbijt & diner in zeer luxe bus. Vertrek div. data 18 nov., 2-5-9-12 dec. & jan-feb-mrt-apr. ied. ma. & vr. 10/17 dgn VP (I) Ht Golden *** v.a. f. 369/579. Ht Las Vegas ** 10 dgn VP al vr. 28 nov, 5-12 dec. v.a. f. 299/1 App. Gemelos 10/17 dgn f. 289/399. NIEUW! Busretour f. 199 p.p. vol = vol.

REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 sgr.

ESTARTIT/BEUGER vak-won. en app. met zw. 05480-18722 / 0548-818762.

PORTUGAL

Algarve apr. strand 2-5-9-12/12 d. f. 345 tot 23/12 f. 395 Apr-Ori 020-6002511.

ITALIË

LEVICO EN CALDONAZZOMEER: beslist goede vak. woningen. Voor- en naseizoen forse korting. Incl. Bel Tempo Vakanties: 074-777377.

DENEMARKEN

RUIM 25.000 VAKANTIEWONINGEN EN SPECIALE HOTELARRANGEMENTEN

Met GRATIS TOEGANGSKAARTEN VOOR LEGOLAND!

Vraag tegen portiekosten ons infopakket met:

- DANISH HOME • DANISH HOME • DANISH HOME
- LANGELAND / FYR / AERØ • DIVE TOURS • DIVE TOURS

D.F.B. DANSK FERIEHUS BOOKINGBUREAU

Hedehus 99, Midved, Tel. 05975-1416, Fax 05975-2924.

Ongetuigd de Denemarken Specialist

TSJECHIE / SLOWAKIJE

PRAAG 8 dgn bus, hotel i.o. f. 350,-. Vliegretour f. 450,-. Wintersport 10 dgn v.a. f. 465,- bus, hotel, HP. MEVO Reizen Holten 05725-1547 (lid SGR).

De goedkoopste wintersportreizen naar TSJECHIE met auto of bus. Al v.a. f. 115,- p.w. Vraag snel de brochure aan bij GEBO REIZEN 05280-67000/020-6189966.

INDONESIË

SUMATRA-JAVA-BALI, uw droomreis voor 1995, 33 dgn. v.a. f. 3675,-. Folder DISCOVER: 020-6854506 SGR.

24 dg. Java-Bali f. 2.825,- /31 dg. Sumatra-Java-Bali f. 3.450,-. Volledig verzorgd met RJA. Met Singapore Airlines is 23 dg. f. 2990,- /30 dg. f. 3650,- in 1995. AHA TOURS 06660-95830 / 045-226743 / 070-3474626.

Der Giffel der Lust

Die neuen Sommerkataloge sind da. Mit den schönsten Feriengliedern von nah bis fern. Reservieren Sie sich Ihren Platz an der Sonne. Jetzt in Ihrem TUI Reisebüro.

Intertravel Reisebüro VOHN

Dammstr. 6
D 52134 Herzogenrath
Tel.: 00-49-2406-2549

Wij spreken Nederlands!

CHATEAU & HOMECAR

Nu onze ex-verhuur-caravans in de aanbesteding met duizenden gulden korting.

RALON, Brommelen 58A, GEULLE. Tel. 043-645079.

HOBBY 520 '90, 460 '88/94, 440 '94, 350 '91, Bürstner 340 '91, Caravelair 415 '91, Home car '88, Dethlefs 395 nieuw. 04498-54390.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44, 04048-1251.

De Olde Caravan bv. Uw dealer voor Limburg van, Beyerland, Award, Fendt tourcaravans en Ractel vouwwagens. Spec. aanb. v. nog enkele 1994 modellen verhuur en showcaravans en vouwwagens. Tevens ruime keuze in gebruikte caravans en vouwwagens. Dr. Nolsen, 141, ind. park nrd. Sittard. 046-513634.

HOBBY 520 '90, 460 '88/94, 440 '94, 350 '91, Bürstner 340 '91, Caravelair 415 '91, Home car '88, Dethlefs 395 nieuw. 04498-54390.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44, 04048-1251.

Zeilen/Boten

WINDSURFING, kano's, in-line skates, skateboards, schaatsen, snowboards, langlaufskis, snowboards. Van Nierop Sport, Roermond. Tel. 04750-16852.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 047-719966.

ASIË

Vietnam 30 dgn. f. 3395,-. Eigen bus, desk. reisleiding kl. groep, Sing. Airlines ARCADIA 072-200872 SGR.

U WILT EEN ADVERTENTIE OP DEZE PAGINA? B E L : 072-196596

DIV. BUITENLAND

Otterlo in gez. hotel genieten van drie daags kerstarr. voor f. 395,- 08382-1392.

AUSTRALIË / N. ZEELAND

Reisinformatie uit eerste hand, want we komen er zelf vandaan! AUSTRALIË of NIEUW-ZEELAND vanaf f. 2905,- incl. vluchten, 10 dgn auto en 7 nachten motel. In Australië ook 2 binn. vluchten mogelijk. Barron & De Keijzer Travel 010-4780000/020-6258600. Lid SGR.

CARIBISCH GEBIED

ISLA MARGARITA

Absoluut de goedkoopste mogelijkheid voor uw heerlijk vakantie in de Caribbeaan. 30 km voor de kust van Venezuela en spotgoedkoop. Vlucht incl. hotel 9 dagen v.a. f. 999,-.

*meerdaagse reizen ook mogelijk
*2x per week per Martinair
*combinatie met rondreis Venezuela mogelijk
*weer plaats vanaf 8 november, ook nog met Kerst (v.a. f. 1799,-). Belt u snel voor ons infopakket GoGo Tours: 010-4142599. Korte Hoogstraat 11, Rotterdam. sgr/anvr.

NEDERLANDSE ANTILLEN

De GROOTSTE KEUZE in Vak.app. met EXTRA goedk. vluchten op zonnig ARUBA, BONAIRE, CURACAO en SINT MAARTEN, bij CARE Tel: 02260-15519.

CRUISES

ZONNIGE CRUISES!

Frankrijk

Fr. ALPES: 4-pers. app. v. part. tegehoor skilift, kerst + carnaval vrij. 045-711386.

Spanje

TORREVIEJA (Sp.) Villa 3.000m2, norm. 7.500.000 bfr., 5.000.000 bfr. 00-32. 41.371067 (alleen part.)

HOTEL WESTDUIN ****

Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)

50 METER VAN ZEE EN STRAND

Het is NU de hoogste tijd om uw kerst- of sylvesteraanbesteding aan zee te reserveren! Als u nu belt, heeft u morgen alle info in huis. Bel voor uw res. 01185-2510 fax 2776

TUI

Schöne Ferien!

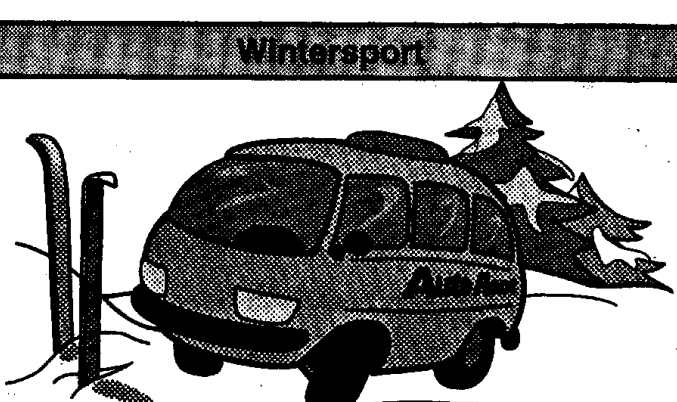
Endlich Sommer!

Die neuen Sommerkataloge sind da. Mit den schönsten Feriengliedern von nah bis fern. Reservieren Sie sich Ihren Platz an der Sonne. Jetzt in Ihrem TUI Reisebüro.

Intertravel Reisebüro VOHN

Dammstr. 6
D 52134 Herzogenrath
Tel.: 00-49-2406-2549

Wij spreken Nederlands!

Wintersport al geboekt??

Wij hebben het busje dat u zoekt. Huur een 9-pers. busje v.a. f. 94,- p.dag incl. 100 km of f. 658,- p. week incl. 1.000 km, incl. BTW. AutoRent Bastiaans, Spooringsdijk 50, Heerlen. Vraag onze folder. 045-724141.

Volkswagen

VW PASSAT CL, nw. model '89, ANWB-keuringsrapport, 65.000 km, absoluut nieuw, f. 14.950,-. Tel. 045-423750.

GOLF GTI 16V 3-86, geen BPM, zwart, 124.000 km, 139 pk, 6000 DM. 00-49. 241152653.

Te koop VW GOLF GTD turbo diesel, 5-drs., bwj. '86, alle extra's, v.r.p. f. 8.250,-. Telefoon 045-312384.

Te k. VW SCIROCCO, bwj. '75, motor '91, sportvelgen, stereo, verl., APK tot nov. '95, v.r.p. f. 2.850,-, voor liefhebber. Tel. 045-310098.

Te koop GOLF II bwj. '86, verlaagd, sportvelgen, APK tot nov. '95, i.z.g.st., v.r.p. f. 7.900,-. Tel. 046-332814.

Te k. VW JETTA 4-drs. '84, i.g.st., v.r.p. f. 5.000,-. Tel. 045-250244.

Te k. VW GOLF GL 1800, bwj. '88, div. extra's, donkergr. metaal, Tel. 06-52951736.

Te k. VW GOLF 1.6 D, bwj. '90, wit, km.st. 191.000, 5-drs., v.r.p. f. 9.900,-. Tel. 045-275857.

VW GOLF cabrio 1.8, wit, met sportvelgen, spiegelset, bwj. 1985, zeer mooie auto. Jurgen Autocentrum. 045-452570.

VW 100 20% korting, wegens verbouwing. Auto JASPER bv, keuze uit 75 auto's. 046-521944.

Te koop VW Golf CL AUTO-MATIC type '86, v.r.p. f. 5.800,-. Tel. 046-522689.

SCIROCCO GTI, bwj. '82, nieuw model. Heiberg 4, Amstelveen. 04492-5594.

GOLF II, 1.6 Benz, bwj. '84, i.m.-velgen, 5 versn., puur gave nieuwe auto, v.r.p. f. 5.800,-. Tel. 04492-5132.

Te k. PASSAT CL, bwj. '88, zilvergrijs, nieuw mod., v.r.p. f. 11.750,-. Amstelveen, 2, Kakeri-Schaesberg. Tel. 045-312044.

Te koop VW GOLF, bwj. '81, i.g.st., f. 1.500,-. Tel. 045-721376, na 17 uur 723449.

Te koop Volkswagen GOLF 1800, diesel, bwj. 11-88, kleur rood, km.st. 127.000, f. 7.750,-. 04450-1778 na 17.00 uur 04455-1325.

VOLKSPARTICENTER. Uw adres voor al uw VW onderdelen (ook acc.) gespecialiseerd in Kever en Golf Cabrio. Geopend van ma t/m vrij van 9.00-18.00 uur, zat. van 9.00-14.00 uur. Aan de Laadhaven 4, Buchten, 04498-60011.

Te koop voor de liefhebber: VW Scirocco, '77; VW Scirocco '78. Plus diverse reserve onderdelen. Totaalprijs f. 2.500,-. 045-464970.

GOLF GTI '83, wit, schuif, zeer mooi, nwe. APK. Kessel 42, Heerlen.

Polo 1.1 blauw '85; Polo 1.1 '87 bord. rood. AUTO-SPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel.: 045-725507.

Te k. VW PASSAT 1.8 CL 90 PK, bwj. 2-90, met airco, autotelef., radio en div. access. Garage onderh., v.r.p. f. 13.950,-. Te bevragen ma. t/m vr. van 8.00 tot 16.00 uur. Tel. 043-644242 b.g.g. 045-418153.

Polo 1.1 blauw '85; Polo 1.1 '87 bord. rood. AUTO-SPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel.: 045-725507.

Te k. VW PASSAT 1.8 CL 90 PK, bwj. 2-90, met airco, autotelef., radio en div. access. Garage onderh., v.r.p. f. 13.950,-. Te bevragen ma. t/m vr. van 8.00 tot 16.00 uur. Tel. 043-644242 b.g.g. 045-418153.

Te k. 3-vels honden AANHANGWAGEN, geïsoleerd en verl. i.p.r.st. 046-331466.

HAPERT DL 3500, met gelokoppeling, nuttig laadvermogen 2.751 kg. Telefoon: 045-754575.

Te koop AANHANGWAGEN 1.90x1.10x0.35, i.g.st., met olooppem. Tel. 045-251304.

Volvo

DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn

Strijthoutweg 123
Kerkrade, Tel. 045-45 80 00.

VOLVO 440 GLE met stuur-bekr., in perfecte staat, nu ..... f. 16.450,-.

Göttgens Sittard

046-516565
Al meer dan 60 jaar.

VOLVO 740 GL, bl. met. mrt. '89, zonnedak, trekhaak, p.n.o.t.k. 04498-51937.

Te koop VOLVO 440 GLE, roodmetall., jan. '94, f. 29.000,-. Tel. 046-519733.

Weg, omst. had te koop VOLVO 340 automaat, i.z.g.st., lage km.st., pr. f. 6.000,-. 046-372632.

Te k. VOLVO 340 DL, bwj. '87, blauwmetall., zeer welk km's, overcompt., moel weg. 04451-1647.

Te k. VOLVO 360 Special 2.0, bwj. 9-85, APK 9-95, in blauwmetall., vele extra's, f. 3.950,-. Tel. 045-717747.

Te k. VOLVO 245 stationcar, LPG, f. 1.250,-. Telefoon 04408-40180/04408-42541.

Volvo 100 20% korting, wegens verbouwing. Auto JASPER bv, keuze uit 75 auto's. 046-521944.

Te k. 3-vels honden AANHANGWAGEN, geïsoleerd en verl. i.p.r.st. 046-331466.

HAPERT DL 3500, met gelokoppeling, nuttig laadvermogen 2.751 kg. Telefoon: 045-754575.

Te koop AANHANGWAGEN 1.90x1.10x0.35, i.g.st., met olooppem. Tel. 045-251304.

Motoren

Te koop MOTORBANDEN tegen scherpe prijzen. Bandspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf. 045-314027.

Uw motorband kaal???? DREAM'S Motoren doet het allemaal! Uitbalanceren, de montage en montage terwijl u een kopje koffie drinkt. Sterk geduceerde prijzen. DREAM'S Motorverhuur, Jongmansweg 39, Heerlen. 045-214942/210575.

KOOPJEL! Zeer mooie Honda Sabre 1100-125 PK met eventuele kleine toebehoren, 045-722866.

SUZUKI 700 intruder, i.z.g.st., 1986, f. 8.750,-. Inruil auto mog. 04759-2323.

Te koop YAMAHA FJ 1100, kleur rood/wit, 54.000 km, bwj. '84, v.r.p. f. 7.250,-. 045-425914.

Te k. KAWA GPZ 900R, perfect, v.r.p. f. 7.000,-. Tussen 10.00 en 14.00 uur. 15.00 uur 045-216116.

Te k. Moto GUZZI California 2, bwj. '87, 30.500 km, in perfecte staat, f. 14.000,-. Telefoon 045-445042.

Te k. VOLVO 245 stationcar, LPG, f. 1.250,-. Telefoon 04408-40180/04408-42541.

Volvo 100 20% korting, wegens verbouwing. Auto JASPER bv, keuze uit 75 auto's. 046-521944.

Te k. 3-vels honden AANHANGWAGEN, geïsoleerd en verl. i.p.r.st. 046-331466.

HAPERT DL 3500, met gelokoppeling, nuttig laadvermogen 2.751 kg. Telefoon: 045-754575.

Terug in het Stokstraatkwartier...

Nu met een eigen juwelierszaak aan de HAVENSTRAAT TE MAASTRICHT

HET SPREUKT VOOR ZICH DAT IK VAN DIE DATUM GRAAG VAN DIENST ZAL ZIJN

JOS NAEBERS

JUWELIER

GOUDSMID TAXATEUR GEMMOLOG FGA
DIAMANTGRADUEERD HRD

HAVENSTRAAT 10, 6211 GJ MAASTRICHT
TELEFOON 043 - 26 13 26

Bedrijfswagens

Mazda E200D bestel nieuwe motor. Citroën C15 Benz, bestel 42.000 km. Nissan Patrol met 3.500 km. Merc. 209D dubbele cabine/openl. bak. Merc. MB 100 m. aparte 4 mtr. meubelbak. Merc. 208 330x168x150 cm 90.000 km. VW LT 28 benz. bestel.

Smeets Mercedes Benz

Truck Centrum 045-754575

Auto onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's

Autodemontage Deumens

Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekkers. Haefland 20 (industrialterrein) Brunsum, 045-254488. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdag 9.00-15.00.

Scooters!! - Splinternieuw

Kymco van f. 3.895,- voor f. 3.400,-. Peugeot Buxy f. 4.195,-; Puch Typhoon f. 4.500,-. Alle kleuren direct uit voorraad leverbaar tevens uw adres voor onderdelen en service. Diverse gebruikte inruil.

Roermond motoren, Willem 2 Singel 29-31, Roermond

Tel. 04750-36910.

Te k. YAMAHA DTR, bwj. '92 met verzekering, i.z.g.st. Tel. 045-318412.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Personalized rangen

Haron Gevelrenovatiespecialist

met meer dan 30 jaar ervaring, maakt op korte termijn uw oudere, evr. vochtige woning weer een mooi, fris, droog woonhuis of bedrijfspand. D.m.v. het van oude vochtige voegen, gevelreingen, opnieuigen, impregneren, injecteren, het waterdicht maken, gevels en kelders, schoorsteen restaureren en vermen cement- en betonreparaties, sier-, spuit-, schildverbouwingen, enz. Tot 15 jaar garantie. Gratis v.b. 045-212784 / 043-634645 / 04954-2065 na 18.00 uur.

Jonge vrouw zoekt werk in textielbranche als INKOOP-ASSISTENT, comm. medew. v. secr. of adm. medew. Verkooperv., beurserv., WP, Lotus, D-Base, Dextex, moderne talen. 04754-84446.

Beginnend student FOTOVAK-SCHOOL wil graag studie combineren met werkzaamheden bij fotograaf/fotostudio e.d. (full/parttime). Zeer gemotiveerd. Tel. 045-313990.

Diversen personeel

Danico BV Heerlen groep Euro-Queen zoekt vertegenwoordigers

Bent u op zoek naar een nieuwe uitdaging? Wens! U te werken in een prettige omgeving en met een aangename groepsteamer? Wens! U een goede verdienste, eventueel met uitzicht op een vrijwel unieke carrière? Bent u overtuigd van u zelf neem dan contact met dhr. Leenders, 045-712229.

Het Limburgs Dagblad vraagt **BEZORG(ST)ERS voor Vriehede**

Voor meer info over de aard van het werk, de duur, bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Rumpensstraat 81, Brunsum. 045-255363.

Koenders B.V. Sittard

vraagt: ervaren c.q. leerling glazenwasser full-time.

Solicities op werkdagen tussen 10.00-16.00 uur. Tel. 046-518880.

Machinist gevraagd

voor mobiele graafmachine, ervaring vereist. V.O.F. Grondverzet, Transport en Loodbedrijf Van der Linden. Tel. 04455-1355.

Gevraagd jonge, ambitieuze loodgieter, in bezit van alle vakdiploma's, voor de functie van **bedrijfsleider**

Schriftelijke sollicitaties richten aan: MH Management Service, Vrak 7, 6412 PG Heerlen. Ooit eraan gedacht om als zelfstandig visagist(e) te werken? New Line start regelmatig beroepsopleidingen

VISAGIE

Bel nu vrijblijvend voor een gratis brochure. 046-524433

Chaufeurs

Full-time CHAUFFEUR met ervaring. Persoonlijk aanmelden. Homperlaan 12, Landgraaf.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u weg naar snel succes. 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 22

Verstrijdingsbureau zoekt DISTRIBUTIEUR m/v die in Ht/Brumsum of omgeving woont. Voor het verspreiden van dagbladen, tijdschriften e.d. Interessent Schrijf dan naar Postbus 5526, 6202 XA Maastricht.

Betrouwb. zelfst. SCHOON-MAAKSTER gev. voor o.a. arsten-praktijk te Aken/Laarsberg. 00-49-24117822 b.g.g. 00-49-24113294.

Volvo

DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn

Strijthoutweg 123
Kerkrade, Tel. 045-45 80 00.

VOLVO 440 GLE met stuur-bekr., in perfecte staat, nu ..... f. 16.450,-.

Göttgens Sittard

046-516565
Al meer dan 60 jaar.

VOLVO 740 GL, bl. met. mrt. '89, zonnedak, trekhaak, p.n.o.t.k. 04498-51937.

Te koop VOLVO 440 GLE, roodmetall., jan. '94, f. 29.000,-. Tel. 046-519733.

Dankbetuiging

Gezien de overweldigende belangstelling die wij mochten ondervinden tijdens de h. mis, receptie en feestavond h.g.v. ons

50-jarig huwelijksfeest

is het ons onmogelijk een ieder persoonlijk te bedanken. Daarom willen wij allen, die er aan hebben bijgedragen dat de 50-jarig huwelijksdag voor ons onvergetelijk is geworden, langs deze weg heel hartelijk dank zeggen. De prachtige ophef van de h. mis, de vele felicitaties, bloemen en cadeaus, de muzikale bijdragen en vooral nu al het aanwezige, hebben wij ten zeerste op prijs gesteld en heeft ons diep ontroerd. U allen heel erg bedankt!

November 1994

Jo en Ellie Jonghe-Thijssen

Kerkplein-West
Heerlenstraatweg 19

Na een leven dat getekend was met liefde, eenvoud, hulpvaardigheid en zorgzaamheid is plotseling van ons heengegaan mijn lieve vrouw, onze moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Clementine Smeets

echtgenote van

Willem Storcken

Zij overleed in de leeftijd van 77 jaar.

Geleert: W.J. Storcken

Kinderen en

kleinkinderen

Familie Smeets

Familie Storcken

6163 CH Geleen, 24 november 1994, Dahliastraat 3.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 29 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. van Altijddurende Bijstand te Geleen/Lindenheuvel waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium Nedemaas te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van de overledene maandag 28 november om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

Met grote verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van ons geacht lid

Clementine Storcken-Smeets

Al meer dan 55 jaar was zij lid van L.H.T. Wij wensen de familie veel sterkte toe in deze moeilijke tijd.

Bestuur en leden
Lindenheuvels Tonneel**Enige en algemene kennisgeving**

Wetend en ervan bewust dat hij door de Heer werd geroepen, geven wij u kennis dat heere van ons is heengegaan, voorzitter van de h. sacramenten, mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader, opa en overgrootvader

Frans Joseph (Jos) Swinnen

20-11-1911 - 24-11-1994

weduwnaar uit het eerste huwelijk van

Mathilde Franken

geboren op 10-11-1911 te Heerlen

Maria Elisabeth Moonen

geboren op 10-11-1911 te Heerlen

In dankbare herinnering aan

Heerlen: M.J. Swinnen-Moonen

Familie Swinnen

Familie Moonen

24 november 1994

Babyloniastraat 9, 6418 TM Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 28 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Panhuis, Heerlen, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal tijdens de hardach worden tijdens de avondwake van heden, zaterdag 26 november, om 19.00 uur in de parochiekerk van St. Jozef te Heerlebaan-Heerlen.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hardstraat 100, Heerlen. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 17.00 uur.

In dankbare herinnering aan wat hij voor allen betekende, hebben wij afscheid genomen van onze dierbare broer en schoonbroer, onze heer

Laurentius Wilhelmus (Lor) Collijn s.m.m.

geboren 18 maart 1917 te Gulpen.

Op 8 september 1937 legde hij zijn gelofte af in de congregatie van de monfortanen en werd op 28 februari 1943 tot priester gewijd. Lor was vele jaren werkzaam als missionaris in Kalimantan (Borneo) en sedert 1969 pastoor van de H. Lambertusparochie te Holset.

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten, op 22 november 1994 in huize Vroenhof te Valkenburg (Houthem).

Gulpen: Mariëtte van Lee-Collijn
Hub Collijn
Erika Collijn-van Knippenberg
Jeanne van Knippenberg-Collijn
Vijlen: Annie Hamerlinck-Collijn
Familie Collijn
Familie Van Lee
Familie Van Knippenberg
Familie Hamerlinck

Corr.adres: Pastorijweg 14, 6294 AC Vijlen

Hij stelde zijn lichaam ter beschikking aan de medische wetenschap.

Ten nagedachtenis aan de overledene zal op zaterdag 4 december a.s. om 10.30 uur een plechtige eucharistieviering worden gehouden in de dekenale kerk van de H. Petrus te Geleen.

Schriftelijk condoleren en voorsprijding aan de eucharistieviering.

Ten nagedachtenis aan de overledene zal een heilige mis worden opgelezen op vrijdag 2 december om 16.00 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Heerlen.

Leid de doden die in de Heer sterven,
Licht hen uitruiten van hun moeiten,
want hun daden vergezellen hen".
Apoc. 14,13

Tot ons dierbare overlijden dateren wij met dezer oordeel

Laurentius Wilhelmus Collijn s.m.m.

op 22 november 1994 in huize Vroenhof te Valkenburg is overleden Pastoor Collijn, geboren op 18-3-1917 te Gulpen.

Hij stelde zijn lichaam ter beschikking aan de medische wetenschap. Hij overleed op 22 november 1994 in huize Vroenhof te Valkenburg.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 28 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Panhuis, Heerlen, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal tijdens de hardach worden tijdens de avondwake van heden, zaterdag 26 november, om 19.00 uur in de parochiekerk van St. Jozef te Heerlebaan-Heerlen.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hardstraat 100, Heerlen. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 17.00 uur.

Namens het kerkbestuur,
deken drs. J. Hoffmann, administrateur
en deken J. Cobben, assistent

Michel Weelen

echtgenoot van

Anna Bernaards

geboren op 10-11-1911 te Heerlen

In dankbare herinnering aan

Heerlen: M.J. Weelen-Bernaards

Familie Weelen

Familie Bernaards

24 november 1994

Kerkplein-West, Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 28 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Panhuis, Heerlen, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal tijdens de hardach worden tijdens de avondwake van heden, zaterdag 26 november, om 19.00 uur in de parochiekerk van St. Jozef te Heerlebaan-Heerlen.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hardstraat 100, Heerlen. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 17.00 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

Naar ons inzien veel te vroeg, maar ook opgelucht dat hem verder den bespaard is gebleven, delen wij u mede, dat we toch nog op wacht afscheid hebben moeten nemen van mijn lieve man, onze zame vader, schoonvader, trotse opa, zoon, schoonzoon, broer, zwager, oom en neef

Leo Reinartz

echtgenoot van

Annemie Adriaens

Hij overleed in de leeftijd van 52 jaar, voorzien van het h. oliesel

Landgraaf: Annemie Reinartz-Adriaens
Landgraaf: Jos en Belinda
Landgraaf: Frank
Landgraaf: Ankie en Peter
Gwendolyn
Landgraaf: mev. M. Reinartz-Peters
Familie Reinartz
Familie Adriaens

6372 KZ Landgraaf, 24 november 1994
Melcherstraat 72

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 29 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie Landgraaf-Schaesberg, gelegen aan de Veldstraat, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Immenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene maandag 28 november om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman, vaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.00 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annuncie als zodanig te willen beschouwen.

Hoe vlug gaat een jaar.
Het lijkt nog niet helemaal voorbij.
Stil is de pijn, intus ons verdriet
door de leegte die pap achterliet.
Maar die liefde die hij bood,
is niet te scheiden door de dood.
Niets is meer hetzelfde in ons leven
maar het houden van hem is gebleven.
Al wat u deed en zei,
blijft ons hart nabij.

De plechtige eerste jaardienst voor mijn lieve man, vader, schoondad en opa

Bér Peeters

zal gehouden worden op 27 november om 10.30 uur in de St. Marijkerk te Gronsveld.

Mevrouw Peeters
kinderen en kleinkinderen

Omringd door ons allen is mama rustig en van ons heengegaan.

Maria Vromen

17 augustus 1924 - 24 november 1994

weduwe van

Evert Zwemmer

geboren op 10-11-1911 te Heerlen

In dankbare herinnering aan

Heerlen: M.J. Vromen-Zwemmer

Familie Vromen

Familie Zwemmer

24 november 1994

Corr.adres: Kloosterstraat 2, 6343 HT H. H.

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op dinsdag 29 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie Klimmen, waarna aansluitend begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren in de kerk vanaf 10.30 uur.

Avondwake ter intentie van de overledene maandagavond om 18.30 uur in de kerk van het bejaardencentrum Panhuis.

Moeder is opgebaard in de rouwkamer van bejaardencentrum Panhuis, Panhuisweg 1, waar gelegenheid tot afscheid dagelijks van 19.00 tot 20.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Gerda Uiterwijk Winkel

geboren op 10-11-1911 te Heerlen

In dankbare herinnering aan

Heerlen: M.J. Uiterwijk-Winkel

Familie Uiterwijk

Familie Winkel

24 november 1994

Kerkplein-West, Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 28 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Panhuis, Heerlen, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal tijdens de hardach worden tijdens de avondwake van heden, zaterdag 26 november, om 19.00 uur in de parochiekerk van St. Jozef te Heerlebaan-Heerlen.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hardstraat 100, Heerlen. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 17.00 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen. Bezoektijd heden zaterdag, en zondag van 15.00 tot 16.00 uur en maandag van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annuncie als zodanig te beschouwen.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dela, Vuurshof 1 te Geleen.

Deputé furieus over 'dubbele tong' Brabantse collega Staten eisen 'keiharde opstelling' van college

Vervolg van pagina 13

MAASTRICHT - Maar ook in een groot aantal andere Limburgse instellingen voor de jeugdhulpverlening is of wordt fors aantal opvangplaatsen geschrapt. Dat is een gevolg van de door het ministerie van welzijn opgelegde 'herschikingsoperatie', waardoor Limburg een fors deel van zijn opvangcapaciteit moet afstaan aan de provincie Brabant en voor een klein deel - ook aan Zeeland en Zuid-Holland.

De verschuiving betekent dat de provincie Limburg 21 miljoen gulden van het ministerie moet inleveren. Daarvan moet 14 miljoen voor 1996 zijn ingevuld. In totaal raken daardoor 140 mensen hun baan kwijt. De jaren daarna ook de 'bezuinigingstranche' (van 10 miljoen) is voltooid, is Limburg naar schatting nog eens 150 arbeidsplaatsen kwijt. Deze herspreiding van opvangplaatsen wil het departement bevestigen dat de grote aantallen Brabantse jongeren die in Limburgse instellingen verblijven, voortaan in hun eigen provincie moeten worden ondergebracht.

Applaus

Na een marathondebat in de Provinciale Statencommissie voor Welzijn, Kinderbescherming en Jeugdzorg, legden alle fracties gistermiddag de handen ineen voor de CDA-gedeputeerde Riet Greweldinger het vuur na aan de scheidsrechter. Onder luid applaus van de leden van de Provinciale Staten, maar ook van de jeugdhulpverleners, noemden de fracties het onveroordeelbaar dat de provincie Limburg plotseling geconfronteerd wordt met een korting van opvangplaatsen, in plaats van eerder afgesproken twintig.

De ogen van alle fractievoorzitters betekende dat niets minder dan een desastreuze ontmanteling van het opgebouwde specialisme op deze instelling, die een lange reputatie geniet. Groen-woordvoester Heleen Peeters maakte er niet onthoud: „Door de ingreep wordt de hele zaak afgebroken.“

De uitgesponnen debat kreeg een pikante politieke lading. Alle fracties wreepen deputé Greweldinger de ophefmakende uit hun ogen hoopgevende uitspraken van haar Brabantse collega Nistelrooij onder de neus. Die laatste gisteren onverwachtte korting van de Limburgse GS-besluit van 40 'Brabantse' opvangplaatsen. Sint-Joseph te schrappen. De Brabantse welzijnsdeputé wil zijn provincie de komende jaren gebruik blijven maken van de capaciteit en kwaliteit van het instituut in Cadier en Keer. Limburgse college moet zijn werk dus nog maar eens overgave van Nistelrooij zich ontvallen.

miljoen bij niet voldoen aan voorwaarden

Championnowerker hangt dwangsom boven hoofd

ROMOND - De Limburgse Championnowerkers-coöperatie in Milsbeek is door de rechtbank van Roermond in een bodemprocedure veroordeeld tot een dwangsom van 50.000 gulden per dag. De gaat in als het productieproces na 15 januari 1995 niet volop in pandig is gemaakt, of op dat moment niet wordt beëindigd. Aan de dwangsom is een maximum gekoppeld van 35 miljoen gulden.

De dwangsom heeft CNC wederom bakkend gemaakt bij omwonenden en omwonenden. Al eerder dit was CNC in een kort-gedingsprocedure voor het gerechtshof in Milsbeek in hoger beroep veroordeeld tot die dwangsom per dag, toen bedreog het maximum 15 miljoen gulden. Nu moet CNC de proceskosten en de kosten van de tegenpartij betalen.

De productieproces van het bedrijf maakt stankoverlast voor de omwonenden en een ammoniak-uitstoot van jaarlijks 900.000 kilo. Dat is een risico aan de ammoniakproductie van 300.000 varkens.

De dwangsom, de Stichting Natuur en Milieu en de stichting omwonenden CNC zijn verheugd over de uitspraak van dinsdag. Volgens hen betekent die een einde aan 30 jaar stankoverlast en aan een gigantische ammoniakuitstoot.

CNC is bezig het buitenproces van de productie over te plaatsen naar Moerdijk. Maar de plaatsing wordt volgens omwonenden absoluut niet voor 15 januari gehaald. Ook het inpandig maken

Ondertussen hebben ook de staatssecretarissen van Justitie en Welzijn er de voorbije dagen bij de provincie op aangedrongen 'geen onomkeerbare stappen' te nemen.

Ook al omdat eerstgenoemd departement over enkele jaren mogelijk 24 extra opvangplaatsen bij Sint Joseph wil onderbrengen.

Heropenen

De Limburgse Statenfracties eisen daarom van Greweldinger dat GS onmiddellijk de onderhandelingen met het Brabants provinciebestuur en de betrokken departementen heropenen. Bovendien gaan alle partijen in de Staten, op initiatief van CDA-woordvoester Margot Hofman, politieke steun zoeken bij de zusterfracties in de andere betrokken provincies.

Inzet van alle onderhandelingen moet dan zijn dat Brabant voorlopig zoveel mogelijk opvangplaatsen in Cadier en Keer 'inkoopt', zolang die provincie zelf nog niet voldoende eigen capaciteit heeft gerealiseerd. „In de tussentijd kan dan bij Sint Joseph in alle rust gewerkt worden aan een geleidelijke afbouw van het aantal opvangplaatsen,“ zo gaven de fractievoorzitters aan.

Greweldinger, die nadrukkelijk aan de ernstige zorgen van alle partijen te delen, gaf zonder dralen gehoor aan de Statenbrede eis. Maar over de publicitaire actie van haar Brabantse collega had zij geen goed woord over. De CDA-gedeputeerde verweet hem zelfs met een 'dubbele tong' te spreken, omdat de provincie Brabant tot nu toe categorisch heeft geweigerd de 40 opvangplaatsen in Cadier en Keer (kostprijs ruim 2,2 miljoen) te kopen. „Het is ongelofelijk dat collega's uit Brabant dezelfde enorme waardering als wij hebben voor huize Sint Joseph, maar vervolgens niet aanspreekbaar blijken om deze instelling te helpen in stand te houden,“ sneerde de deputé.

Ook de dringende oproep van de bewindsliden van Justitie en VWS bestempelde Greweldinger als 'leuk en aardig'. „Maar je kunt er helemaal niets mee zolang zij ons geen alternatief te bieden hebben.“ Reden te meer voor PvdA-woordvoester Irene Havermans om het college tot een 'harde opstelling' aan te sporen.

lukt voor die datum niet. „Vanaf die datum kunnen we dus 50.000 gulden per dag incasseren,“ aldus omwonende E. Jongejans. Het geld wordt voorlopig vastgezet omdat er nog wel wat procedures van CNC op stapel staan, zo verwacht hij.

Pleumeekers: accent op samenwerking gemeenten

Twijfels over zin van gewest Zuid-Limburg

Van onze verslaggever

HEERLEN - Volgens burgemeester Jef Pleumeekers van Heerlen is de vraag gerechtvaardigd of het nog wel zinvol is tot de vorming van een gewest Zuid-Limburg te komen nu zo'n samenwerkingsverband alleen maar een 'licht' karakter lijkt te kunnen krijgen.

Er wordt momenteel de laatste hand gelegd geleegd aan een rapport over de samenvoeging van de drie Zuidlimburgse streekgebieden en de taken daarvan. Staatssecretaris van de Voorzitter van Binnenlandse Zaken liet recentelijk echter weten dat buiten de gebieden waar be-

stuurlijke vernieuwing al echt in gang is gezet, slechts plaats is voor drie bestuurslagen: rijk, provincie en gemeente.

Dat betekent dat de vorming van een gewest Zuid-Limburg met veel zware taken en een democratisch bestuur nauwelijks meer mogelijk is. Volgens Pleumeekers staat in het rapport dat binnenkort wordt uitgebracht dat het wel degelijk zinvol is bepaalde zaken op Zuidlimburgse schaal aan te pakken. „De vraag is wie dat dan moet doen.“ In ieder geval niet een 'licht' gewest, meent Heerlens burgemeester. „Ik had graag gezien dat de staatssecretaris onze visie op bestuurlijke samenwerking had afgewacht.“

Pleumeekers twijfelt nu ook hardop aan de zinvolheid van de vorming van een gewest Zuid-Limburg waarin slechts op beperkte schaal wordt samengewerkt. De koers lijkt verlegd naar intensievere samenwerking tussen de gemeenten. Zo gaan de vier grote steden in Oostelijk Zuid-Limburg in dat gebied studeren op de mogelijkheid gezamenlijk de stadsreiniging te laten verzorgen.

Die taak zou dan op contractbasis door een van de gemeenten kunnen worden opgepakt. Op andere gebieden zou dan weer een andere gemeente het voortouw kunnen nemen. Pleumeekers denkt hierbij niet aan een nieuwe gemeentelijke

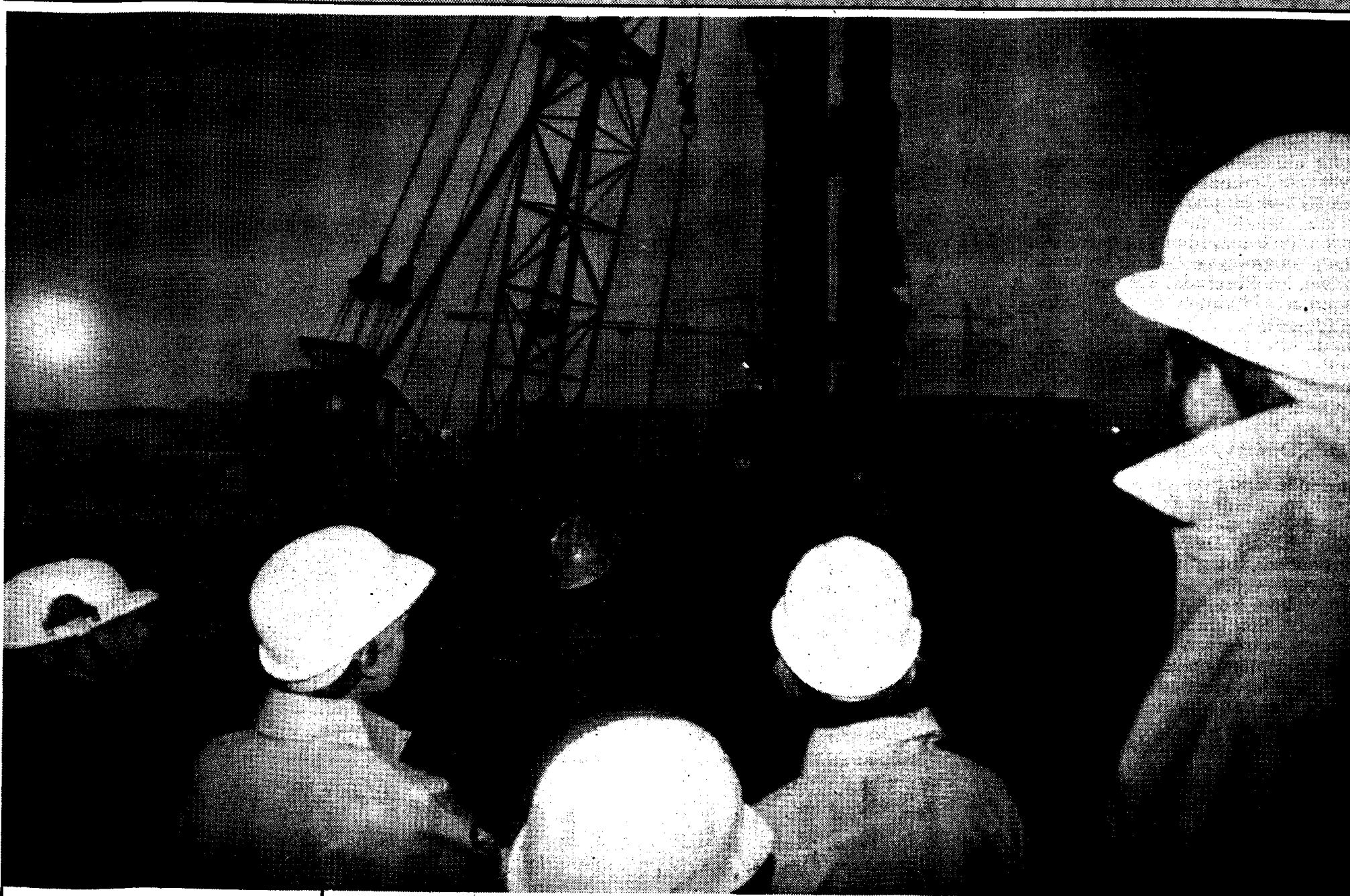
MAASBRACHT - Als startsein voor een regionale geldinzameling, willen de tegenstanders van de Afvalverbrander in Maasbracht een protestmonument plaatsen. Het gaat om een steen met de tekst: 'Onverzettelijk Verzet'. Door de actievoerders gekschend, de steen des aanstoots genoemd. De gedenksteen is een herinnering aan de demonstratie van de Mid-limburgse bevolking op 6 november

Tegenstanders AVI plaatsen protest-steen

vorig jaar. Op die zaterdag trokken duizenden naar Maastricht om bijna 45.000 bezwaarschriften tegen de komst van de afvalverbrander in Maasbracht te overhandigen. De regionale geldinzameling moet voldoende fondsen opleveren om

de juristen en andere deskundigen te kunnen betalen, wanneer het tot een juridisch gevecht met de provincie komt. Hiervoor heeft Brandend Hart een speciale stichting in het leven geroepen, Minerva. Onder het motto: 'Spaar mee, AVI nee' wil men nu gaan proberen om zo veel mogelijk geld in te zamelen. Daarvoor heeft Brandend Hart een giro-nummer ter beschikking gesteld.

Start bouw compostfabriek

● De Wittense burgemeester W. Janssen slaat de officieel eerste paal voor de compostfabriek in de Maastrichtse Beatrixhaven. Feitelijk is de bouw al veel verder gevorderd en ging het om de allerlaatste paal voor het complex, dat ook een afval-overslagstation omvat en waarschijnlijk in mei open gaat. Dan wordt al het groente-, fruit- en tuinafval uit Maastricht, de Oostelijke Mijnstreek en het Mergelland in Maastricht verwerkt tot compost. De rest van het Limburgse GFT-afval gaat naar een compostfabriek in Venlo. Die fabriek gaat volgende week al open.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

(ADVERTENTIE)

hydro-steer
waterbedden
Service voorkomen is beter dan geven
Rijkweg Zuid 78, Geleen (naast AH)
046-754310, Eindhoven/Den Bosch

Deputé doet Statenfracties harde toezegging Veel partijen betrokken bij Limburgse tv-zender

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De vergaderde plannen voor invoering van provinciale televisie in Limburg zullen tot stand komen in nauw overleg tussen Omroep Limburg, de lokale omroepen en de andere massamedia in deze provincie. Ook de Limburgse gemeenten zullen daarbij een belangrijke stem in het kapittel krijgen. Die harde toezegging deed cultuurgedeputeerde Ger Kockelkorn gisteren aan de fracties in Provinciale Staten.

Vrijwel alle partijen verlangen dat de toekomstige provinciale televisiezender de vorm zal krijgen van een hecht samenwerkingsverband tussen Omroep Limburg en de lokale stations.

In dat verband vroegen de woordvoerders van met name CDA, D66, VVD, PNL van de gedeputeerde ophef over de precieze oorzaken van de breuk tussen Omroep Limburg en IFL.

Dit samenwerkingsverband van de lokale omroepen in deze provincie zou aanvankelijk samen met Omroep Limburg de plannen voor een regionale tv-zender nader uitwerken en vormgeven. Maar het overleg tussen beide partijen liep al vrij snel spaak. Een aantal Statenfracties vroeg zich echter af of de door het college en Omroep Limburg als 'onoverbrugbaar' beschouwde kloof alsnog kan worden gedicht. Ondertussen heeft de leiding van Omroep Limburg de afzonderlijke lokale omroepen gisteren een aanbod gedaan voor een verregaande vorm van samenwerking. Daarbij wordt het behoud van ieders zelfstandigheid gegarandeerd.

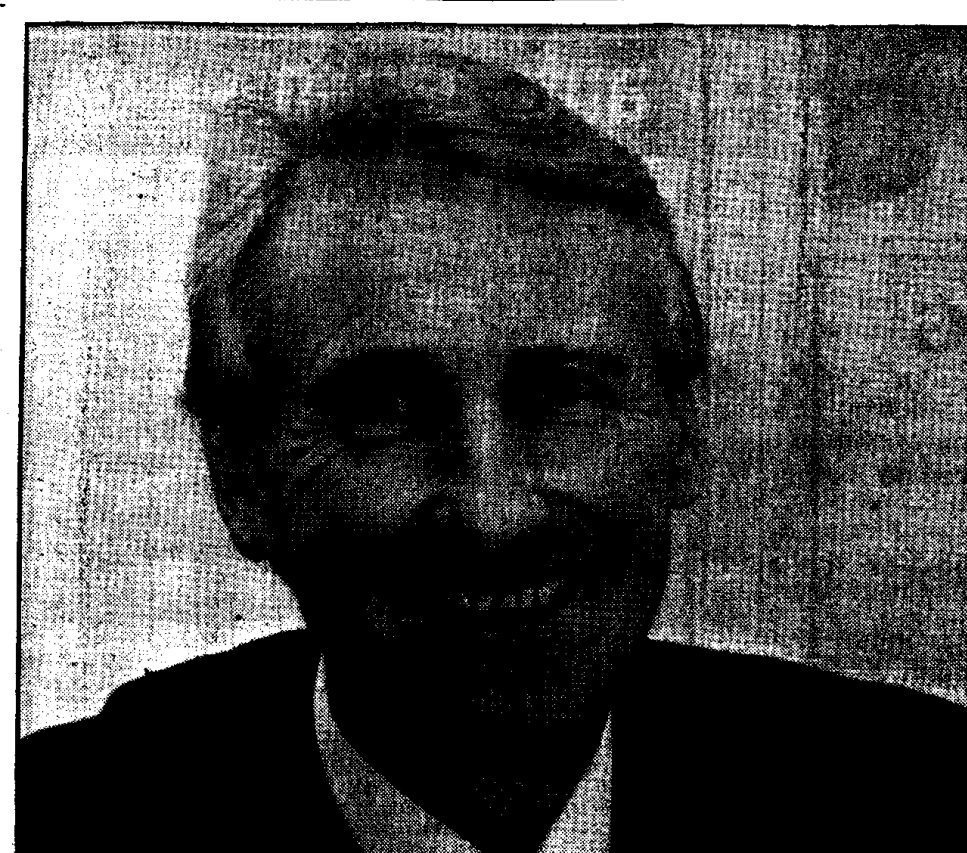
Met de door GS voorgestelde - en voorlopig nog wettelijk voorgeschreven - publieke status van de toekomstige tv-zender hebben de Staten uiteindelijk geen moeite. Het nog op te stellen provinciaal omroepplan moet begin volgende jaar duidelijk maken hoe het station en de uitzendingen precies gefinancierd dienen te worden. Datzelfde geldt voor de vraag hoe groot de rol van reclame-inkomsten daarbij is. Als alles volgens plan verloopt, kan de Limburgse tv-zender medio volgende jaar starten met de eerste proef-uitzendingen.

Internationaal studie-netwerk van start

HEERLEN - Vijf open universiteiten en honderdvijftig traditionele universiteiten hebben gisteren officieel een netwerk van studiecentra voor lange-afstandsonderwijs in gebruik genomen. Het Euro Studycentre Network is een initiatief van de in Heerlen gevestigde European Association of Distance Teaching Universities (EADTU).

In de studiecentra hebben studenten de gelegenheid naar keuze door bij de EADTU aangesloten universi-

teiten ontwikkelde cursussen te volgen. Dat gebeurt met behulp van studieboeken, televisieprogramma's en computers. In principe is het mogelijk dat een Nederlandse student inschrijft voor een cursus van een Spaanse universiteit. Het netwerk bestaat uit 35 studiecentra in twaalf Europese landen. Dat zijn Nederland, België, Duitsland, Engeland, Ierland, Zweden, Finland, Zwitserland, Oostenrijk, Italië, Spanje en Portugal.

● Burgemeester Pleumeekers: nieuw gewest weinig zinvol. Foto: DRIES LINSSEN

herindeling. „Daarmee zou je de samenwerking belasten.“ Wel zegt hij dat de herindeling die in 1982 in Zuid-Limburg plaatsvond 'niet ruim genoeg was opgezet.'"

Onderzoek naar een muziekhall in Maastricht

Van onze correspondent

MAASTRICHT - Studenten van de Akense universiteit onderzoeken momenteel of er mogelijkheden zijn om in Maastricht een muziekhall te bouwen. Als de resultaten van dit onderzoek positief uitvallen wil producent Friedrich-Carl Koch uit Alsdorf zo snel mogelijk met de bouw beginnen. Tot nu liggen nog geen concrete plannen op tafel.

Koch werkt op dit ogenblik aan de musical Gaudi. Vanaf vrijdag 26 mei volgend jaar is de uitvoering in een totaal nieuwe opzet te zien in de Stadthalle van Alsdorf. De musical waarin het leven en werk van de Spaanse architect Antoni Gaudi centraal staat, werd op 23 oktober 1993 voor de eerste keer in Aken opgevoerd. Tot mei van dit jaar werden daar 79 voorstellingen gegeven. Hij verwacht in totaal 60.000 bezoekers.

Koch is er nu van overtuigd dat de musical Gaudi in de komende jaren zeker nog vijf miljoen bezoekers zal trekken. Eind 1996 moet hij de lokatie in Alsdorf verlaten en zoekt hij dus naar nieuwe plekken.

Investeren

Met de bouw van een nieuwe hal is volgens Koch een investering gemoeid van circa 90 miljoen gulden. Hij hoopt dat de Maastrichtse politiek het nu gegeven signaal oppakt. De komst van een muziekhall met plaats voor 1.800 bezoekers betekent volgens hem een groeiende werkgelegenheid en inkomsten voor de stad. Bovendien betekent de komst van de bezoekers een aanzienlijke toename van de koopkracht in de stad. Onderzoeken in Duitsland hebben aangetoond dat gemiddeld 400 gulden extra uitgegeven wordt door de gemiddelde musicalbezoeker.

Borgdorff directeur Onroerend Goed ABP

HEERLEN - Drs. ir. W. Borgdorff wordt op 1 maart volgend jaar de nieuwe directeur Onroerend Goed bij ABP Beleggingen. Momenteel is hij regio-directeur West-Nederland bij Nationale Nederlanden Vastgoed. Ing. Bodzinga treedt op 1 december in dienst van het ABP als directeur ABP Woningfondsen Nederland. Voorheen bekleedde hij een directiefunctie bij Slokker en Wilma. Drs. Hogenboom, lid van het directieteam van ABP Onroerend Goed, verlaat het ABP per 1 januari 1995. Op die datum treedt Hogenboom in dienst als directeur bij Wilma Vastgoed.

(ADVERTENTIE)

De beste Chateaux uit Bordeaux

GALL & GALL

Altijd iets bijzonders
Winkelcentrum „De Parel“
Brunssum Tel. 045-270754

Meubelgroothandel

Reulen bu

TOEGANG VOOR IEDEREEN

Zeer grote collectie bankstellen, kasten, ghesoeken, Lazy-Boy fauteuils, matrassen, spiralen en lattenbodems.
INRUIM MOGELIJK
5000 m² verkoopruimte

Maandagochtend gesloten
Dinsdag koopavond

Ruim keuze in slaapkamers, o.a.: Auping, Easton etc.

Heerenweg 251, Heerlen
Tel. (045) 216123
Langs grote weg Heerlen-Brunssum

Vrijwel allemaal van Joegoslavische makelij Gebruik handgranaten explosief toegenomen

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - De handel in handgranaten uit ex-Joegoslavië en het gebruik van deze projectielen in Nederland is de laatste tijd explosief gestegen. Dit blijkt uit cijfers van de Centrale Recherche en Informatiedienst (CRI). Werden in 1992 nog 14 handgranaten gevonden, in 1993 waren dat liefst 107. Vrijwel allemaal (103) kwamen deze projectielen uit ex-Joegoslavië. Het aantal granaten dat daadwerkelijk gebruikt werd steeg van 2 vorig jaar naar 12 granaten dit jaar. Een granaat kwam recentelijk in Kerkrade tot ontploffing.

„Het is duidelijk dat Nederland er een gevaarlijk nieuw fenomeen bij heeft,” zegt een woordvoerder van de politie in Rotterdam. Alleen al in de afgelopen paar weken deden zich verschillende gewelddadige incidenten voor waarbij handgranaten werden gebruikt. Het laatste gebeurde dit donderdagavond in Weert, waar overvallers bij een overval op een bedrijf een handgranaat lieten ontploffen in de hal. Het explosief richtte een grote ravage aan. Dezelfde dag werd in Amsterdam een aanslag gepleegd op de kunstenaar Rob Scholte. Ook hier is zeer waarschijnlijk een handgranaat gebruikt.

Ruzie

De politie van Rotterdam komt de granaat steeds vaker tegen. Begin deze maand ontploften op één dag drie granaten op straat. In augustus legde een cafébezoeker na een ruzie een granaat voor een café aan de Nieuwe Binnenweg. Vorig jaar werd Overschie opgeschrikt door een mislukte aanslag, waarbij een granaat op scherp in een auto lag. De pin was met een touwtje vastgemaakt aan het portier. De politie evacueerde 150 mensen.

„Vuurwapens zien we zo vaak, dan knippen we al niet eens meer met de ogen,” zegt de politiewoordvoerder in Rotterdam. „Maar granaten zijn een gevaarlijk, nieuw verschijnsel. Voorheen vonden we die alleen bij het omspitten van de tuin en dan bleken ze meestal uit de Tweede Wereldoorlog te komen.”

Volgens de CRI zijn, exclusief de granaat in Weert en de aanslag op Scholten, dit jaar al 53 granaten aangetroffen. Dat is de helft minder dan vorig jaar, maar nog steeds bijna vier keer zo veel dan in 1992.

Het gebruik van de projectielen steeg drastisch. In 1993 werd twee keer een granaat gebruikt tegen twaalf keer dit jaar.

In september werden naast wapens ook granaten gevonden bij huiszoekingen in Enschede, bij een actie tegen een criminele bende. In dezelfde maand vond de politie bij Breda een granaat en wapens, toen een drugstransport werd onderschept.

Joegoslavisch

Spelende kinderen vonden op 6 oktober vorig jaar in Ede een tas met acht handgranaten van Joegoslavische makelij. De vondst bleek in verband te staan met een aanslag een week eerder op de Politie Opleidingschool Noord-Holland in Amsterdam. Een granaat beschadigde toen de entree van het gebouw. In Hoorn, september vorig jaar, troffen voorbijgangers een granaat aan in een betaalautomaat.

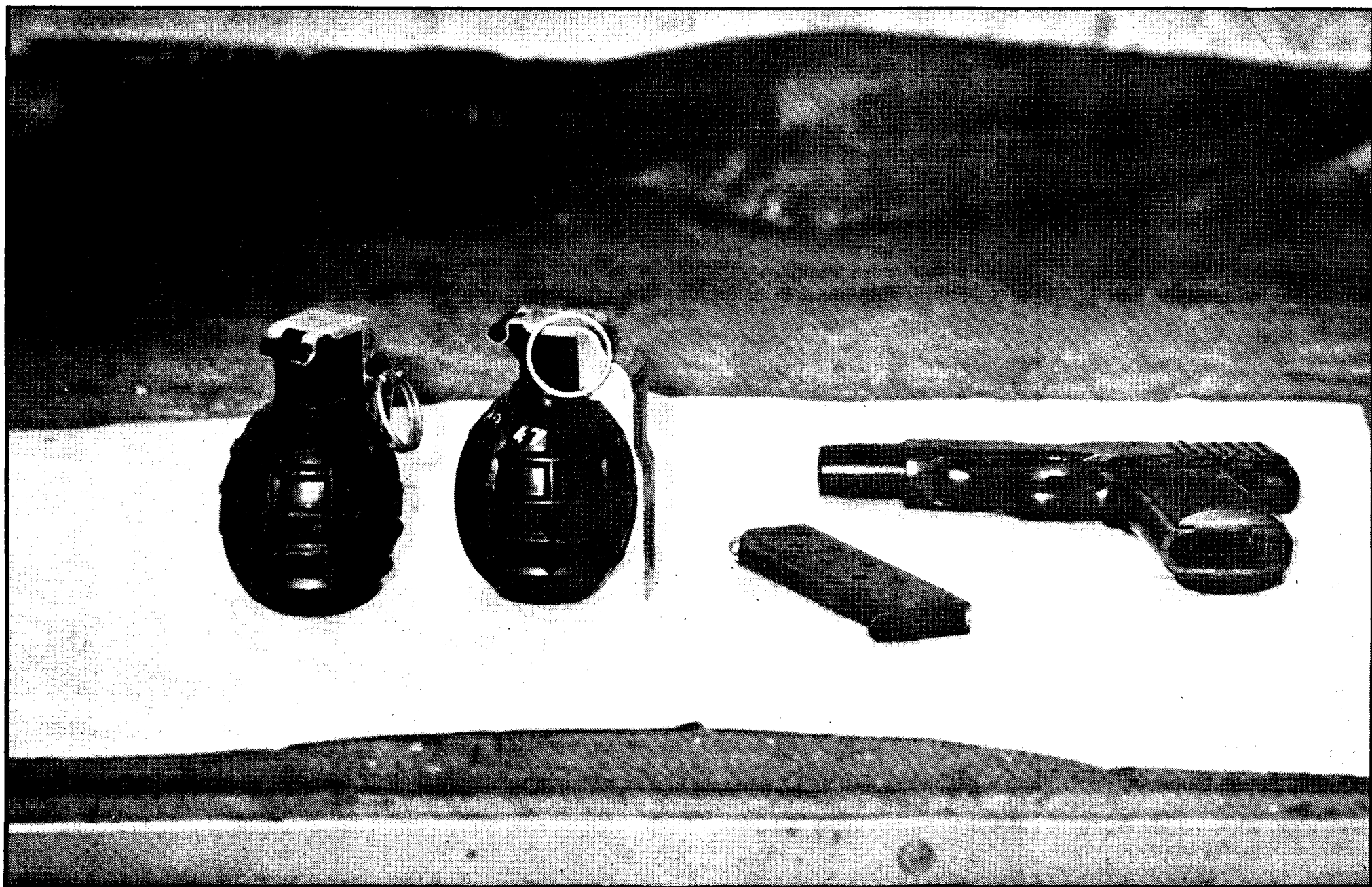
Het merendeel van de granaten komt uit ex-Joegoslavië. Van de 107 granaten in 1992 kwamen 103 uit deze contreien. Van de 53 dit jaar waren er 37 van Joegoslavische makelij. Op een na kwamen alle 12 granaten die daadwerkelijk gebruikt zijn uit dit door oorlog verscheurde land.

Juist door de oorlog in het voormalig Joegoslavië, waar vrijwel iedereen gewapend rondloopt, is de controle op wapens nihil. „Het is heel makkelijk voor bepaalde figuren om daar wapens vandaan te halen,” aldus de Rotterdamse politie. Ook de CRI bevestigt dat er „meer Joegoslavische granaten circuleren dan voorheen.” In de handel in vuurwapens is opmerkelijk genoeg geen stijging waar te nemen.

Toename rijden onder invloed

ROERMOND - Het aantal automobilisten dat met een glaasje te veel op achter het stuur zit, neemt toe. De positieve ontwikkeling die in het midden van de jaren tachtig op gang kwam, zet zich niet voort. Dit blijkt uit recente metingen van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) in samenwerking met de politie.

In 1991 reed nog 3,9 procent van de automobilisten in weekeindnachten met meer dan de limiet van 0,5 promille alcohol in het bloed. In 1992 en 1993 was dat respectievelijk 4 en 4,4 procent.

• Twee granaten die begin dit jaar in Brunssum werden gevonden.

Archief foto: CHRISTA HALBESMA

Fluitconcert en ouwe leem

DOOR LEON JEURISSEN

KERKRADE - Het fluitconcert na het bekend worden van de nieuwe vasteloavendslager van Kerkrade, is de bekende druppel die de emmer heeft doen overlopen. Het zingen van 'ouwe leem, ouwe leem' door de bezoekers in de Rodahal was niet zo zeer van toepassing op winnaar Nico Ploum, maar wel op de manier hoe het er de laatste jaren aan toe gaat tijdens de uitverkiezing van de Kirchröatsjer slajer.

Als je je oor goed te luisteren legt in de Kerkraadse cafés, dan is er veel onvrede over de slajerparade. Geluiden dat groepen overwegen om volgend jaar niet meer mee te doen, worden steeds sterker. Dat laatste zou bijzonder jammer zijn voor de Kerkraadse carnaval.

Er bestaan geen echte spelregels, wel mondelinge afspraken. Zo mag een optreden voor de prestatieprijs niet langer duren dan

vijf minuten en moet elke groep op- en afmarcheren vanaf dezelfde deur in de zaal, anders dreigt de organisatie met disqualificatie. De overtreders worden echter niet gestraft, zo beweren de critici.

Het winnende marsliedje van Nico Ploum: 'En v'r hant war v'r hant', klonk de toehoorders heel bekend in de oren en het werd al snel meegezongen. Tijdens de ge-

ring zeker te overwegen. Nu mag elke bezoeker zijn stem uitbrengen op zijn favoriete liedje. Een groep met een grote aanhang, behoort al gauw tot de favorietenkring.

Alternatief

Een jury zoals bij het Eurovisiesongfestival is een goed alternatief. Elke groep levert twee juryleden, bijvoorbeeld de tekst- en

heeft een verdienstelijke carrière achter de rug. Er wordt zelfs gemompeld dat de groep dit jaar zo'n goede slajer had, dat deze is bewaard tot volgend jaar.

Bert van de Weijer, kersvers president van de Kerkraadse carnavalsvereniging, begrijpt de hele commotie niet zo goed. „We zijn dit jaar voor het eerst voorafgaande aan de parade met de deelnemende groepen bij elkaar gekomen. Daar hadden ze hun zegje over de jureren kunnen doen. Dat is niet gebeurd. De kritiek komt nu van de groepen die niet op deze bijeenkomst aanwezig waren en misschien niet op de hoogte waren van de gemaakte afspraken. Achteraf kritiek leveren, vind ik een beetje goedkoop.”

Punten

De president vindt ook dat bij de bezoekers nog altijd het idee leeft dat de zaal bepaalt wie als winnaar wordt uitgeroepen. Dat

Scholen onder beheer van gemeenten

HERLEN - De gebouwen van de scholen voor basiss- en voortgezet onderwijs komen in 1996 onder de beheer van de gemeenten in plaats van het rijk. Onder bepaalde voorwaarden kan de gemeente besluiten het beheer door te schuiven naar de gemeenten. Dat heeft het kabinet gisteren besloten.

In 1996 gaat er ongeveer 1600 miljoen gulden naar het gemeentefonds. Een werkgroep van Rijk en gemeenten gaat de wijze van verspreiding verder uitwerken. Aan de overdracht zit een bezuiniging van ongeveer 125 miljoen gulden in het jaar 2000. Het kabinet verwacht namelijk dat gemeenten veel efficiënter kunnen inspelen op de lokale behoeften.

De gemeenteraad moet jaarlijks een programma opstellen voor de bestaande vestingsvoorzieningen. Om de goede behandeling tussen openbaar en particulier onderwijs te waarborgen is de gemeente verplicht het bestaande vestingsbeleid in een verordening vast te leggen.

Doorschuiven

Het vorige CDA/PvdA-kabinet kwam eind oktober 1993 met een soortgelijk voorstel. Dat voorstel was het doorschuiven van het beheer van schoolgebouwen naar gemeenten én besturen van bijzondere scholen. Dat was een tegemoetkoming aan de CDA-fractie, die vroeg de voor een te grote invloed van gemeenten over het bijzonder onderwijs.

Het voorstel stuitte destijds op verzet van PvdA, VVD en D66, nu samen de paarse coalitie vormen. In dit kabinetsvoorstel wordt de mogelijkheid open dat bijzondere schoolbesturen hun gebouwen gaan beheren, maar het is dan aan de gemeente om hieraan een en voorwaarden te stellen.

is zeker niet het geval. Het liedje dat door de bezoekers als beste te voorschijn komt, krijgt er punten; nummer twee tien enzo voorts.

Vervolgens kiest een deskundige jury (drie personen) ook het beste liedje uit en geeft eveneens er punten enzo voorts. Dan is er nog een jury die bestaat uit twintig mensen van de carnavalsvereniging en iemand van de dialectvereniging. Ook daar worden weer dezelfde punten gegeven. Een liedje kan dus hooguit 33 punten behalen.

De reactie vanuit de zaal wordt natuurlijk ingegeven door de teleurstelling dat een bepaald liedje de zege niet in de wacht heeft gesleept. Maar het zou niet de eerste keer zijn dat de nieuwe slajer tijdens de carnavalsdagen het onderspit moet delven en liedjes die niet voor een hoofdprijs in aanmerking kwamen, wel tijdens de drie dolle dagen uit volle borst worden meezongen. Een mooi voorbeeld is 'Tech han jesjoenkelt op d'r maat' van de Rojo's. Al jaren een topper in Kerkrade, maar nooit gekozen tot carnavalsshit nummer een.

achtergrond

nerale repetitie werd al opgemerkt dat het een bekend melodietje was. Maar maatregelen bleven uit.

Iemand van de carnavalsvereniging zou toch minstens de melodietjes van de laatste vijf jaar moeten bijhouden. Dan kunnen zulke toestanden voorkomen worden. Tevens is in de ogen van de deelnemers een andere jure-

muziekschrijver, en mag natuurlijk op zijn eigen groep geen stem uitbrengen. De deskundige jury mag eventueel ook blijven bestaan.

De critici vinden dat op z'n minst de indruk wordt gewekt dat de tachtigjarige Nico Ploum een leuk afscheidscadeau is aangeboden. Datzelfde kan volgend jaar weer gebeuren. De groep Rabadatsj bestaat dan elf jaar en

Bisschoppen zullen hoofdzakelijk luisteren 'Dialoog' onderwerp Pastoraal Overleg

DOOR JAC DE WINTER

ROERMOND - De Nederlandse bisschoppen zullen op de komende bijeenkomst van het Landelijk Pastoraal Overleg (LPO) op 2 en 3 december op Centrum Bovendonk in het Westbrabantse Hoeven vooral luisteren en zwijgen. Het onderwerp, dat door de nieuw samengestelde LPO wordt behandeld is het op 20 oktober uitgebrachte adviesrapport van de Commissie Dialoog, waarin de bisschoppen wordt meegegeven de dialoog te zoeken. Letterlijk staat in het advies: „Het LPO zal niet alleen moeten gaan over dialoog, maar daar zelf ook een uiting van moeten zijn, zowel bij de voorbereiding als bij de zittingen zelf.”

Zwijgende bisschoppen dus, zonder mgr. Ernst, maar met diens opvolger mgr. Muskens en... met een delegatie van de Diocesane Pastorale Raad van het bisdom Roermond. Hun nieuwe bisschop, mgr. F. Wiertz, is er ook samen met alle overige bisschoppen en hulpbisschoppen van Nederland. De Roermondse zullen bijna zeker met applaus worden begroet, want sinds 1984 heeft dit bisdom zich van het LPO afzijdig gehouden. Wiertz' voorganger, mgr. Gijsen, vond deelneming niet opportuun. Hoewel Gijsen in juli 1991 reeds zijn bezwaren tegen deelneming aan het LPO liet varen, kon van een Roermondse afvaardiging pas sprake zijn bij de aanvang van een nieuwe zittingsperiode.

Vrijdag 2 en zaterdag 3 december is

het zover. Dan begint de vijfde zittingsperiode over het langlopende thema 'Evangelisatie in een klimaat van dialoog: evangelisatie op weg naar 2000'. De LPO wordt telkens voor een periode van vier jaar bijeengeroepen, waarna de bisschoppen al dan niet tot een nieuw LPO kunnen besluiten. De deelnemers aan het LPO moesten het besluit van de bisschoppen om beide dagen geheel te wijden aan de bespreking van het adviesrapport van de Commissie Dialoog uit de pers vernemen. Niettemin vindt de agenda-commissie het passen in het kader van het langlopende thema.

Dit thema kan volgens de agenda-commissie pas vruchtbaar worden behandeld als duidelijk is wat onder dialoog moet worden verstaan.

Daarom eerst 'dialoog sec' en pas daarna 'evangelisatie' en 'de onderlinge relatie tussen evangelisatie en dialoog'. Dat de bisschoppen eerst slechts luisteren willen komt volgens de agenda-commissie omdat het niet slechts gaat om een dialoog tussen de bisschoppen en verschillende groepen, maar ook om de dialoog tussen verschillende groepen onderling. De Commissie Dialoog werd op 24 januari van dit jaar ingesteld en stond onder voorzitterschap van mr. B. Meulenbroek, vice-president van de rechtbank in Middelburg. Leden waren mevrouw M. Greweldinger-Beudeker, lid van de Gedeputeerde Staten van Limburg, prof. dr. E. Henau, hoogleraar in Nijmegen en Leuven en directeur van de Vlaamse Katholieke Televisie en Radio Omroep, prof. dr. P. Nissen van de Katholieke Universiteit van Brabant, en drs. H. Wijffels, president-directeur van de Rabobank. Het secretariaat was in handen van drs. P. van der Wal, studietsecretaris van de Nederlandse kerkprovincie.

Talrijk

De suggesties die de commissie de bisschoppen doet zijn talrijk. Het gaat erom meer informele contacten te organiseren met oversten van orden en congregaties, met academici, politici en journalisten. Meest in het

oog springend is de aanbeveling contact te zoeken met landelijke groeperingen, waaronder de Marienburger, de Acht Mei Beweging, Contact Rooms-Katholieken. Zijn bewegingen die in het heel van de polarisatie zijn ontstaan. De opvallendste opmerking was, „dat het niet valt uit te sluiten dat de aanwezigheid van bisschoppen op de komende Acht Mei-moetingsfestatie beslissend zal zijn voor de aansluiting van het dialoogproces.”

Volgens de agenda-commissie moet de bijeenkomst van vrijdag en zaterdag a.s. tot concreet resultaat leiden, omdat dit van betekenis is voor de behandeling van het langlopende thema en van nog kiezen kortlopende onderwerpen uit de volgende bijeenkomsten van het LPO-5.

Aan het LPO nemen namens de pastorale raden van de bisdommen 56 personen deel, acht per bisdom. Verder zijn er naast de bisschoppen vertegenwoordigers van het Ordinaat van de Nederlandse Strijdkrachten, van orden en congregaties, van kerkelijke raden, beraden en verenigingen, deelnemers van maatschappelijke werkvelden maximaal twaalf door de bisschoppen aangewezen leden als drs. Marienburger van de Nederlandse Strijdkrachten, van de Marienburger vereniging, C. Slijkerman van Nieuwe Aarde en mev. H. Schraa van de Vereniging Vrouwen in de R.K. Kerk.

De progressieve Acht Mei Beweging heeft evenmin als haar conservatieve tegenvoet Contact Rooms-Katholieken een lidmaatschap aangevraagd.

Voorzitter is mevrouw M. Kooftmans-Goumans, burgemeester van Ambt Montfort en lid van het CD partijbestuur. Ze volgt dr. Jan van Laarhoven op, die leiding gaf aan de reeks zittingen van LPO IV.

**INTERIEURVERZORGING
FRANS EURLINGS**

**Meubelen in
klassieke stijl
met een
jeugdige elan**

Ruim 1500 m²
exclusieve optreasures

**VALKENBURGERWEG 43
VOERENDAAL
TEL. 045-751212**

BELONING

U kunt rekenen op een aantrekkelijke beloning indien u inlichtingen kunt verstrekken die leiden tot het bekend worden van de oorzaak van de

BRAND

welke heeft plaatsgevonden op 20 november 1994 in een vrijstaande woning, gelegen aan de Servatiusstraat 39 te Brunssum.

Uw informatie zal vertrouwelijk worden behandeld.

Telefonische en/of schriftelijke reactie(s) kunt u richten aan:

INTERSECO B.V.
Postbus 97704, 2509 GC 's-Gravenhage
Telefoon: 070-3814151
Contactpersoon M. Brugman

VERHUISBERICHT

De praktijk van tandarts J.S.F. Geraeds verhuist per 1 dec. '94 van Kruisbergstr. 15A, 6444 BC Brunssum, naar het nieuwe adres Rumpenerstr. 112B, 6443 CH Brunssum. Het tel.nr. blijft ongewijzigd: 045-254246. I.v.m. de verhuizing is de praktijk **GESLOTEN** van vrijdag 24-11 t/m zondag 11/12-'94. Voor spoedgevallen bel 045-254246.

auto caubo Audi VW

Uw partner voor al uw autozaken.

Wij bieden u aan:

VW Passat 1.8 90 pk GL, 4-drs.	1991	125.950,-
VW Passat Variant CL 1.8 90 pk	1991	125.950,-
Audi 80 1.8 90 pk, metallic	1988	125.950,-
Audi 80 1.8 90 pk, automaat, stuurbehr.	1991	125.950,-
Audi 80 Design 1.8 90 pk, stuurbehr., c.v.	1991	125.950,-
Audi 80 turbo diesel, stuurbehr.	1991	125.950,-
BMW 316, 4-drs, metallic	1987	111.950,-
BMW 318i, metallic, veel extra's	1991	134.850,-
Ford Sierra 2.0 CL, metallic	1989	10.950,-
Ford Sierra 4-drs, azur, schuifdak	1991	117.950,-
Honda Civic DX 1.5, 3-drs.	1992	123.950,-
Honda Civic 1.5 iTr, zilverstar	1993	126.950,-
Mazda 323 1.3, 3-drs, LX	1990	113.950,-
Nissan Prairie 2.0 SLX	1991	127.900,-
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs.	1991	127.850,-
Opel Kadett 1.8 autom., metallic	1987	9.400,-
Opel Astra CD aut., sedan, schuifd., v. extr.	1993	31.900,-
Opel Astra 1.6 GLS, 5-drs, metallic	1993	26.950,-
Renault Clio 1.6V, metallic	1992	30.900,-
Seat Ibiza 1.2 XL Sabatini	1991	13.900,-
Suzuki Samurai Jeep, 18.000 km, zwart	1992	18.900,-
Volkswagen Golf 1.6, 4-drs, azur, schuifdak	1987	7.900,-
Diverse Golfs 1.3/1.6/1.8 iTr, v.a.	1987	87.900,-
Golf Van 1.9 diesel, metallic	1992	21.950,-
Golf 1.8 90 pk, 5-drs, metallic	1992	27.850,-
Jetta 1.6, 4-drs, azur, schuifdak	1991	17.900,-
Mercedes 190 E (5 cil.), airco, 15" velg, etc.	1985	8.950,-
Audi 90 2.2 E (5 cil.), airco, 15" velg, etc.	1991	24.450,-
Peugeot 405 GLI automaat, stuurbehr., schuifd.	1991	26.950,-
Peugeot 405 GLI Break, electr. schuifdak	1993	33.750,-
VW Golf GTI, metallic	1992	25.750,-
Opel Astra GT, 4-drs., div. extra's	1992	23.900,-
Opel Vectra 1.6 GLS, 4-drs, metallic	1993	23.900,-
Fiat Tipo 1.6, 4-drs.	1989	10.950,-

* = Auto's van te leigenaar
Bovenstaande auto's worden door ons volledig gegarandeerd.

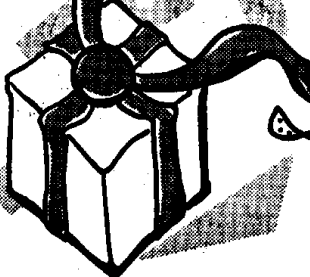
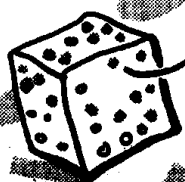
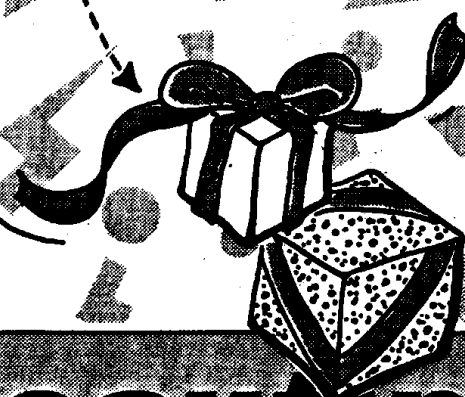
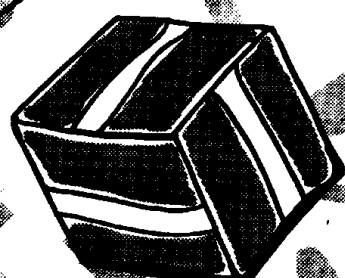
Neerheem 25, Valkenburg a.d. Geul, tel. 04406-15041

Nederland 1

◆ een pagina vol kadotips ◆

Sint-cadeautips!

2
SWAROVSKI
SILVER CRYSTAL

Wij hebben kleine en grote geschenken van Swarovski vanaf ..... f 56,-

Arzberg
GERMANY

Sfeervol tafellichtje in verschillende decors. Nu ..... f 14,95

1114
HUTSCHENREUTHER

Kerstklokje ..... f 32,50

brabantia

Kurketrekker nu ..... f 11,95

En....de mooiste serviezen, bestekken en uitgebreide pannencollecties zijn vaak verrassend voordelig geprijsd!

Pasch

Oranje Nassaustraat 24
Heerlen
045-713966

Kerkstraat 2c
6374 RD Landgraaf
Winkelcentrum Waubach
Tel. 045-316065

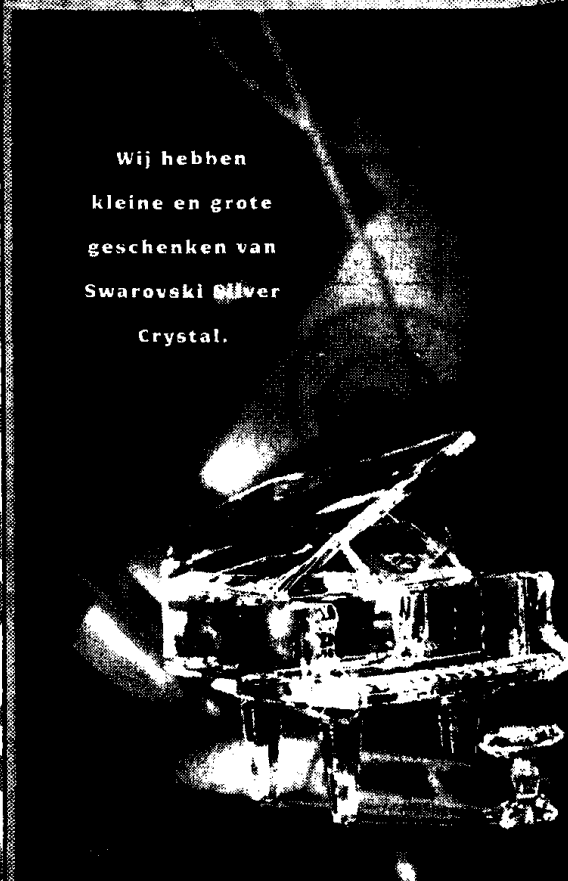
Alle topmerken:

o.a. Ligne Rien
Chantal Thomass
Barbara
Lou
Aubade
Lejaby
Warner's
Ravage
Marie Jo
Oroblu

Ook herenondergoed
Vrijdag koopavond

2
SWAROVSKI
SILVER CRYSTAL

COLLAR

Porselein - Kristal - Zilver
St. Pieterstraat 6, Kerkrade-Cherrier
Tel. 045-452309

15 jaar

Simunt

Juwelier en Diamantair
Limbrichterstraat 32 Sittard, Tel. 046 - 52 19 65

Grote collectie sieraden
briljantjes - armbanden - colliers
tegen groothandelsprizen

A.M. Paes Lid Amsterdamse Diamant Beurs

FOTOSTUDIO
CHANTAL

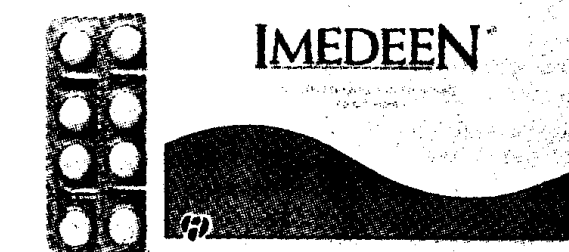
Sinterklaas of Kerst
Geef eens een fotoserie cadeau.
Bij besteding van f 85,- vergroting t.w.v. f 15,-
cadeau tegen inlevering van deze advertentie

045-462222
Kerkstraat
Blijerheide

Gratis verpakking Imedeem
Bij aankoop van een 3-maands-
verpakking Imedeem tijdelijk de
eerste maand gratis!

Actrice Anne Archer is bekend van o.a. Fatal Attraction en Clear and Present Danger. Zij is een enthousiast gebruiker van Imedeem, een voedingssupplement op basis van mariene organismen. Na drie maanden, waarin zij twee tabletten Imedeem per dag nam (de opbouwfase), had Anne Archer zichtbaar minder rimpels en kraaienvoetjes. Na die drie maanden ging ze over op de onderhoudsfase, waarin zij één tablet Imedeem per dag slikt, om de huid in optimale conditie te houden.

Schoonheid van binnenuit

- Reformhuis Smulders**
Voorstad 28, 6131 CR Sittard
Tel. 046-512426
- Reformhuis De Eenhoorn**
Salmstraat 82, 6161 EP Geleen
Tel. 046-753656
- Kruidenij Rozemarijn**
Winkelcentrum
Makado Beek
- Drogisterij Ramaekers**
Maastrichterlaan 43, 6291 EL Vaals
Tel. 04454-61473
- Drogisterij Meertens**
Weltertuynstraat 70, 6419 CV Heerlen
Tel. 045-750600
- Hollands Drogisterijen**
Drog. De Bautsch: Bautscherweg 47, Heerlen, 045-424224
Drog. de Caumer: Caumerboord 29, Heerlen, 045-412595
- Drogisterij Loop**
Hoofdstraat 37, 6461 CM Kerkrade
Tel. 045-455596
- DA Drogisterij Ruiters**
Kerkstraat 234, 6441 BN Brunssum
Tel. 045-252569
- Drogisterij Dautzenberg**
Kerkplein 26, 6367 ER Voerendaal
Tel. 045-750021
- Drogisterij Marjo**
Kloosterstraat 10, 6369 AD Simpelveld
Tel. 045-441584
- Vaessen Drogisterijen**
Hovenstraat 47, Landgraaf; WC Op de Kamp, Landgraaf
WC 't Loon, Heerlen; Dr. Erenstraat 8, Valkenburg
- Marjoleins Natuurcentrum**
Geleenstraat 59, 6411 HR Heerlen
Tel. 045-713024
- DA Drogist Werrij**
Amerikaplein 4, 6269 DA Margraten
Tel. 04458-1522
- DA Drogisterij Hub**
Heerlen: v. W. Poelmanstraat 42, Wannerplein 9,
Gr. v. Prinstererstraat 2
Maastricht: Rozemarijn 327, de Heeg

Uw organiser.....

succes

FILOFAX
PERSONAL ORGANISER

TimeFax

Uw dealer.....

van Hooren
| kantoorcentrum

geleenstraat 40-48, 6411 HS heerlen tel. 045 - 71 27 41* fax 74 11 89

Keukenmachines
vanaf f 245,-
BOSCH

Koffiezetautomaten 4 modellen
vanaf f 59,-
Bosch keukenstudio
a. eggen
Akerstraat Nrd. 160, Hoensbroek
045-213027

HAROS AUTOSHOP

De vakman weet er alles van:
Enkele kadotips voor de auto:

- * Lichtwekker vanaf f 14,-
- * Autoplaid vanaf f 14,-
- * 3de remlicht vanaf f 14,-
- * Mistlampset vanaf f 39,-
- * 6-delige stoelhoezenet vanaf f 19,-
- * Alarm-afstandsbediening vanaf f 29,-
- * Autoradio/afneembaar front vanaf f 74,-
- * Autoradio/CD-speler

Dit is slechts een kleine greep uit ons ruime assortiment

Erkend inbouwbedrijf van TBBS/TNO goedgekeurde autobeviligingssysteem. Tevens autoradio's, speakers, auto-alarminst., ook inbouw

Optimaal auto-advies op maat
045-716066

Parallelweg 251 - Heerlen

Via Fleurop verzorgen wij uw kerstgroet door Nederland en 140 landen in de hele wereld...

Bloemenmagazijn **Corn. Koster**

Akerstraat 40-42 Heerlen

Tel. 045-714153

Als laatste daad besloot minister Maij van Verkeer het vervoer in een onrendabel deel van Zuid-Limburg openbaar aan te besteden. Wie het daar beter denkt te kunnen dan VSL, zou een concessie voor vier jaar krijgen. Gisteren kwam het Amerikaanse Vancom als winnaar uit de bus. Meteen barstte van alle kanten de kritiek los. Het bedrijf doet geheimzinnig over de vraag hoe dat busvervoer er straks in de praktijk uit gaat zien.

in het nieuws

DOOR PETER BRUIJNS

Verslagen zitten ze in de kantine. Drie VSL-chauffeurs en hun chef. Jarenlang reden hun bussen (meestal) op tijd en de laatste jaren hebben ze zelfs dure cursussen 'klantvriendelijkheid' gevolgd. Het is allemaal voor niets geweest. Straks hebben ze een veeleisende Amerikaanse baas, of ze komen op straat te staan, omdat VSL in de eigen achtertuin is verslagen door Vancom Nederland, geleid door de doortastende Terry L. van der Aa. Een Amerikaan maakt voortaan de dienst uit in Limburg.

Het 70 jaar oude Vancom is het efficiëntste en op één na grootste openbaar-vervoerbedrijf in de VS (5000 medewerkers). Topman Terry van der Aa is innemend, heeft charisma en weet mensen te imponeren: „Ik verwacht niet dat we in Nederland het grootste bedrijf worden. Dat willen we niet. We willen het beste bedrijf zijn.” Hij spreekt al een paar woorden Nederlands: „openbaar ferfoer” en „strippenkart”.

Zijn charisma heeft kennelijk gewerkt bij minister Annemarie Jorritsma. Haar keus voor Vancom is zeer omstreven. Volgens ingewijden heeft de bewindsvrouw een advies van Rijkswaterstaat Limburg om te kiezen tussen Stadsbus Maastricht en VSL naast zich neergelegd. De aanbeveling van Rijkswaterstaat zou zijn gebaseerd op de verkeerde criteria.

Ook de adviezen van Vervoerregio Zuid-Limburg en de provincie zijn in de wind geslagen. Beide organisaties hadden geadviseerd de gunning niet door te laten gaan, omdat ze menen dat de minister zelf verkeerde criteria hanteert. „Ze kijkt vooral naar de aansluitingen en het

aantal kilometers, maar dat wil niet zeggen dat het aantrekkelijker wordt om de bus te pakken. Met het voorstel van Vancom krijg je niet meer mensen in de bus,” aldus Paul Janssen van de Vervoerregio. Hij heeft alle vijf offertes nagerekend en kwam tot een heel andere conclusie: „Als het aantal haltes en het aantal reizigers dat daar opstapt was meegewogen, dan waren VSL en Stadsbus Maastricht als beste uit de bus gekomen. De minister heeft die bedrijven nog heel wat uit te leggen.”

Dat vindt ook Hans van der Spek, hoofd Strategie van Stadsbus Maastricht. „We hadden een uitstekend plan ingediend, met heel veel haltes, snelle verbindingen, goede aansluitingen en belbussen tussen de kleine kernen. Helaas telde de minister die belbus-kilometers niet mee. Het is frustrerend dat ze voor Vancom kiest puur op basis van kille kilometers, niet op wat de klant geboden wordt.”

Van der Spek is verbaasd te horen dat Vancom 30 procent meer kilometers rijdt. „Dat is enorm uitgeknepen. Ik moet het ze nog zien doen. Oké, Vancom past misschien ook dezelfde arbeidsvoorwaarden toe, maar de cao laat veel ruimte voor interpretatie.”

Bij VSL maakt woordvoester M. Cladder bedroefd de balans op: veertig banen op de tocht, zeventien bussen met een totaalwaarde van vijf miljoen gulden overbodig, 4,7 miljoen gulden aan jaarlijkse rijksbijdrage weg en een lege busgarage in Maastricht. En dat alles dankzij vage en verwarrende criteria van de minister. Voor VSL is dat een reden om juridische maatregelen aan te kondigen. Clabbers: „Volgens die criteria kan Vancom straks zelfs met 25 jaar oude bussen gaan rijden. Terwijl wij

Hevige kritiek op eigenzinnige keus van minister Stars and stripes door heuvelland

● Terry van der Aa: „Vancom wil niet de grootste worden, wel de beste.”

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

juist flink hebben geïnvesteerd in comfortabel modern vervoer.”

Het is ook de teneergeslagen VSL-chauffeurs in Maastricht een raadsel hoe Vancom denkt liefst dertig procent meer kilometers te kunnen rijden. Rayonchef Paul van Mulekom denkt dat Vancom bewust extreem hoog heeft ingezet, om maar van de opdracht verzekerd te zijn: „De Amerikanen leiden dan wel een paar jaar verlies,

maar ze krijgen ondertussen een voet aan de grond in Nederland. Op de lange termijn zal de klant daar de dupe van worden,” vreest hij. Zijn collega Jan Muyltjens: „In mei merken de passagiers de gevolgen meteen. Nu kunnen ze de hele rit van Maastricht naar Heerlen blijven zitten, straks moeten ze halverwege overstappen. En je hebt voortaan drie verschillende boekjes met dienstregelingen. s dat nou betere service,” schan-

pert hij. De VSL-chauffeurs vrezen voor hun baan. Vancom heeft dan wel een voorkeursbehandeling voor overtoollige VSL'ers beloofd, maar daar vertrouwen ze niet erg op. „VSL heeft altijd een sociaal beleid gevoerd, ook ten opzichte van chauffeurs die vaak ziek zijn. Maar die Terry van der Aa zoekt natuurlijk alleen de jonge, gezonde chauffeurs uit,” vreest er een. „Als die Amerikanen straks de krenten uit de

pap haalt, komt dat hal aan.” De opdracht voor busvervoer in Zuid-Limburg is het eerste wapenfeit van Vancom Nederland. Gistermiddag wilde ee adviseur van Vancom nog niet zeggen hoe het bedrijf de messcheide offerte in de praktijk wil borgen. Vancom heeft nog geen eigen bussen of chauffeurs in Nederland. Het is zeer wel mogelijk dat Vancom straks (een deel van) het vervoer gaat uitbesteden aan bestaande busbedrijven.

Donderdagavond is Janine Smeets, een medewerkerster van een Sittards reisbureau, in koelen bloede neergeschoten, toen ze de zaak aan het sluiten was. De vrouw overleed enkele uren later in het ziekenhuis aan haar verwondingen. In de drukke winkelstraat (het was koopavond) leidde de korte schietpartij tot paniek. Mensen vluchtten de winkels in. Even later sloten de zaken in de buurt hun deuren. De 32-jarige verdachte is inmiddels in Duitsland aangehouden, maar dat zoiets midden tussen het winkelen publiek kan gebeuren kwam hard aan. Gisteren was de stemming onder de winkeliers nog terneergeslagen. „De schrik kwam vanmorgen eigenlijk pas”.

● Een bordje markeert de plek waar donderdagavond de schietpartij in de Limbrichterstraat plaatsvond. Foto: ERMINDO ARIMINO

Winkeliers geschokt door moord op koopavond 'Ik dacht eerst dat het vuurwerk was'

DOOR GEERTJAN CLAESSENS

SITTARD - „Het duurde een minuut. Was het wel een minuut? Misschien nog niet eens.” „Ik dacht eerst dat het vuurwerk was. Het ging van tak-tak-tak-tak-tak. Daarna begon die vrouw te schreeuwen. Haar gellg ging door meerg en heen. Verschrikkelijk. Ik ben direct de kelder in gevlucht.” „Ik dacht eerst dat er iemand door rotjes was geraakt. Toen ik ging kijken hoorde ik dat er geschoten werd.”

Winkeliers met een zaak in de buurt van het reisbureau zijn erg ontdaan over het gebeurde. Sommigen willen of kunnen er nog niet over praten. Bij anderen zit de schrik er goed in. „Gisteren was ik eigenlijk als verdoofd. De echte schrik kwam vanmorgen eigenlijk pas.”

Bossen bloemen markeren de plek waar de dodelijke schoten zijn gelost. Het reisbureau waar Janine Smeets werkte, is nu ge-

sloten. In de winkels in de buurt lopen de verhalen over het gebeurde op sommige punten uiteen. De een beweert dat het erg lang duurde voor de ambulance arriveerde, terwijl die er volgens een ander binnen vijf minuten was. Maar soms duren vijf minuten erg lang.

Bij een schoenenzaak, schuin tegenover het reisbureau, herinnert een kogelgat in de etalageruit nog aan de schoten die zijn afgevuurd. Een getuige die achter de dader aan ging, werd ook beschoten. De kogel ging door de etalage van de schoenenzaak. Daarna vluchtte hier een achttal mensen naar binnen, op zoek naar een nooduitgang die er niet

was. „Er waren ook kinderen bij,” herinnert een medewerkster zich. In de zaak werd ook de achtervolger door de politie verhoord.

Gezien

Een van de getuigen heeft de dader gezien en herkend. „Het was haar ex-vriend, die heb ik hier wel vaker gezien,” zegt ze. Ze heeft dat echter niet tegen de politie verteld. „Toen ze het mij vroegen heb ik gezegd dat ik van niks wist. Daar hou ik me buiten. Ze weten toch al lang wie het gedaan heeft. Dat hebben al meer mensen verteld. Waarom zou ik het dan ook nog eens moeten vertellen?”

De winkelmeeuwkerster kende het slachtoffer. „Ze zou boven het reisbureau gaan wonen, nadat ze het had uitgeraakt met haar partner.” De dader zou het nft hebben kunnen verkroppen dat zijn vrouw de relatie had verbroken. „Hij heeft geroepen dat hij haar eerst kapot zou schieten en daarna zichzelf,” zegt de winkelmeeuwkerster. Op straat is de schietpartij het gesprek van de dag. Een 'praatgroepje' heeft de meing al gevormd en weet de achtergronden van de 'crime passioel' al. Even later wordt bekend dat de verdachte in Duitsland is gearresteerd.

Pastoor Collijn (77) overleden

VALKENBURG - Op 77-jarige leeftijd is dinsdag jongstleden in bejaardencentrum Vroenhof in Valkenburg pater Lor Collijn overleden. Hij werd vooral bekend in de tijd dat hij pastoor was van de kleine Lambertusparochie in Holset-Vaals.

Een markant mens, een bijzondere pastoor. In een interview in Vrij Nederland van 26 september 1992 zei hij: „Ik hoop dat ik gauw mag sterven. Ik heb mijn hele leven aan de Heer gegeven. Het wordt tijd dat Die van Zijn kant nu eens over de brug komt.”

Laurentius Wilhelmus Collijn werd in 1917 in Gulpen geboren als zoon van een smid. Hij wilde naar de missie, maar na zijn opleiding (in 1943) werd hij eerst kapelaan in zijn geboorteplaats. Maar na de oorlog vertrok hij toch naar Borneo waar hij 22 jaar lang werkte onder Dajaks, de koppen-snellers. Hij was meer dokter dan priester en trad er zelfs op als vroedvrouw. De kinderen die hij haalde kregen veelal de naam Collin. Naar eigen zeggen begon Lor Collijn nooit zelf over het geloof in zijn missietijd. „Als ze er om

● Pastoor Lor Collijn vlak voor zijn gouden priesterfeest in 1993. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

vroegen vertelde ik wel wat. Wel van Jezus, maar niet van Maria en zeker niet van de Drieënheid. Dat was veel te moeilijk om te begripen.” Jonge Dajaks die gedoopt wilden worden stuurde hij weg met het advies na twee jaar terug te komen. Als ze het dan nog werkelijk vilden, zou hij ze dopen.

Omgevallen

In 1969 kwam hij als pastoor naar Holset. Hij was inmiddels al ziek, angina pectoris. Maar hij weigerde ziek te zijn. Pas toen hij 28 keer op het altaar was omgevallen en de parochianen zeiden dat hij maar een valdmo moest opzetten, gaf hij toe. In 1993 vierde hij nog zijn gouden priesterfeest in Holset. Hij moest toen in een rolstoel de kerk worden binnengereden. Eenmaal in het bejaardenoord voor religieuze Vroenhof ging zijn gezondheid, die in Borneo behoorlijk was aangetast, snel achteruit.

Eén van de opmerkelijkste uitspraken van Collijn was: „Als ik bid dan zeg ik wel eens: God kloot maar wat met me aan. En ik geloof Hij doet het ook nog.”

De plechtige heilige mis voor de zielrust van pastoor Collijn is volgende week zaterdag om elf uur in de Petruskerk van Gulpen.

(ADVERTENTIE) ALKUBOUW SHOWT GARAGEPOORTEN IN NUTH

ALKUBOUW

ramen / deuren / garagepoorten / veranda's
Showrooms:
Dorpsstraat 7, Nuth
tel. 045-24 19 17

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Lion king (eng.), do t/m zo 18.45 en 21 uur. ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur. za zo ook 16.30 uur. za ook 23.15 uur. The lion king (ned.), dag. 16. 18.30 uur. za zo en wo ook 14 uur.
Rivoli: True lies. dag. 20.30 uur. za en zo 14 uur. za ook 23.30 uur.
Maxim: Forrest gump. dag. 20.30 uur. za zo ook 16 uur. The mask. dag. 18.30 uur. za zo en wo 14 uur. za ook 23.30 uur.
H5: The lion king. (ned.) dag. 14 uur. za zo en wo ook om 16.15 uur. The lion king (eng.). dag. 14.15. 18.30. 20.30 uur. za zo en wo ook om 16.30 uur.
Threesome. dag. 18.45 en 20.45 en 18.30 uur. za zo en wo ook 16.30 uur. The specialist. dag. (beh. do) 21 uur. za ook 23.30 uur. When a man loves a woman. dag. 18.30 uur. Timecop. dag. 14.30 en 21 uur. za ook 23 uur. The crow. dag. 14.30 en 18.30 uur. Blown away. dag. 21 uur. za ook 23.30 uur. Sneak preview. do 21 uur.

Filmhuis De Spiegel: Belle de jour. zo 20.30 uur.

● LANDGRAAF

Autokino: The chase. vr za zo 20.15 uur. The mask. vr za 22.30 uur. Hot shots 2. vr za 02.30 uur.

● MAASTRICHT

MGM: The lion king (ned). dag. 13.15 en 16 uur. The lion king. dag. 18.45 en 21.30 uur. Forrest Gump. dag. 14.17 en 20.30 uur. The mask. dag. 13.15 16.18.45 en 21.30 uur. Blown away. dag. 13.15 16.18.45 en 21.30 uur. za 00.15 uur. Trail by jury. dag. 13.15 en 18.45 uur. Rouge. dag. 16 en 21.30 uur. True lies. dag. 13.15 18.30 en 21.30 uur. Time cop. za 00.15 uur. The chase. za 00.15 uur.
Cine K. Suite Sixteen. dag. 21 uur. Cinema-Palace: The lion king. dag. 16.30 19.21.30 uur. za zo en wo 14 uur. The lion king (ned). dag. 16.30 19.21.30 uur. za zo en wo 14 uur. The specialist. dag. (beh. ma) 21.30 uur. The crow. dag. 18.30 uur. Speed. dag. 21.15 uur. Baby's day out. dag. 16.30 uur. za zo wo ook 14 uur. Sneak preview. ma 21 uur.
Lumière: Short cuts. dag. 20 uur. Rebels of the neon god. dag. 20.30 uur.

● GELEEN

Roxy: Forrests gump. dag. 21 uur. The mask. dag. 18.45 uur. The crow. dag. 21 uur.

● SITTARD

Forum: The lion king. dag. 18.45 uur. za zo en wo 14 uur. Blown away. dag. 21 uur. wo 14 uur. The specialist. dag. 21 uur.
Filmhuis Sittard: El pajaro de la felicidad. do 20.30 uur. Belle de jour. vr en za 20.30 uur. Farewell to my concubine. wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal: True lies. t/m di 20.30 uur. The specialist. t/m di 20.30 uur. The flintstones. za 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: De leeuwekoning. do t/m vr en zo t/m wo 20.30 uur. za 19.30 en 21.30 uur. za zo en wo 14.30 uur. zo ook 16.30 uur.
Royaline: The mask. do t/m vr 20.30 uur. za 19.30 uur. za zo en wo 14.30 uur. Four weddings and a funeral. za 21.30 uur. za 16.30 en 20.30 uur. ma di wo 20.30 uur.

in de theaters

● HEERLEN

di. 29/11: cabaret: Seth Gaaikema met De wereld is stapelgek en wij nog wo. 30/11: musical: Musical company New York met Hair.

● SITTARD

za. 26/11: show: Het groot niet te vermijden dans/show orkest met Glorious surrender.
di. 29/11: theater: Trestle Theater Company met window Dresser.

● MAASTRICHT

za. 26/11: toneel: Blauwe Maandag Company met O'Neill.
zo. 27/11: muziek: Symfonie Orkest.
di. 29/11: muziek: Maastrichts Salon Orkest met Speculaasconcert.
wo. 30/11: muziek: Five Blind Boy's of Alabama.

● ROERMOND

za. 26/11: cabaret: Erik van Muiswinkel en Margot Ros met De heidenlul. ma. 28/11: operette: Muziektheater Praag met Die Czardasfurstin.
di. 29/11: operette: Muziektheater Praag met Die Czardasfurstin.
wo. 30/11: theater: De Crecheband met Anders is niet gek (14.30 uur).

● VENLO

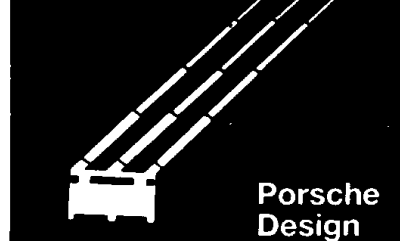
zo. 27/11: muziek: Maastrichts Salon Orkest met Speculaasconcert (ook om 19 uur).
ma. 28/11: cabaret: Andre Manuel met Alles moet weg
di. 29/11: opera: Kameroopera Warschau met Die Zaubertlole.

Alle voorstellingen beginnen om 20 uur, tenzij anders aangegeven. In Maastricht beginnen de voorstellingen om 20.15 uur.

(ADVERTENTIE)

Licht-Studio 2000

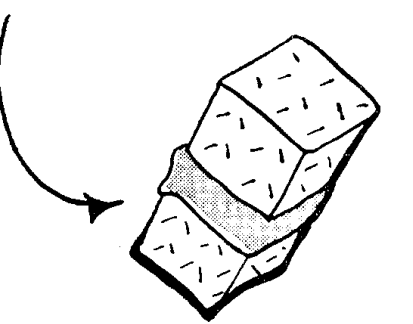
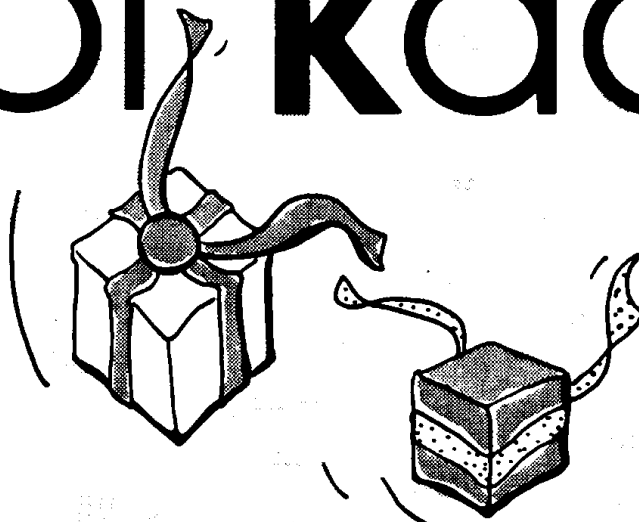
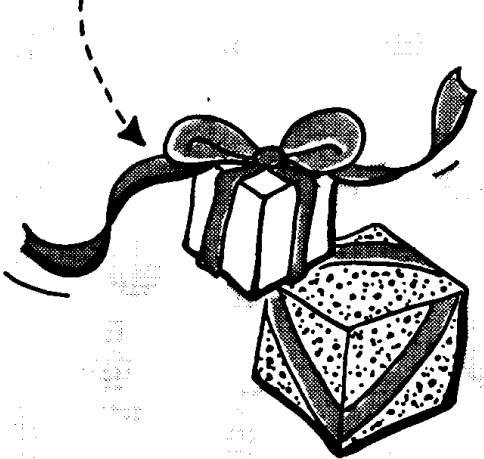
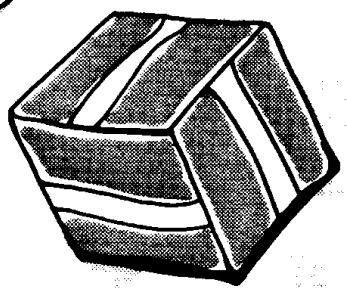
NU: AKTIEPRIJS

Porsche Design
Heerlen, Spoorringel 1a
tel. 045-729735

◆ een pagina vol kadotips ◆

Voor al uw inlijstwerk,
van modern tot brok

SPEKHOUWERSTRAAT 12
VOERENDAAL, TEL. 045-75085

Enorme sortering KERSTKAARTEN

- * kerstpapier - labels - stickers
- * kerstboeken
- * kleurboeken etc. ...

Verkrijgbaar bij:
boekhandel - kantoorvakhandel
herpers

kouwenderstraat 13, 6431 ha
hoensbroek - telefoon 045-212324

Moeite met het vinden van een KERSTCADEAU ...?

Een kleurenfoto van 30/40 cm
in een eikhouten lijst voor **f 94,95**

U kunt bij ons in de studio terecht tot 19 december voor
kinder- en/of familie-opnamen

**** Een nog persoonlijker cadeau kan niet ****

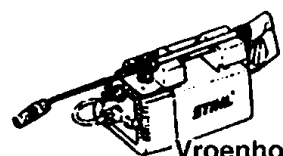
Reserveer tijdig, ook op zondag.

Deze actie duurt tot 19 december 1994.
Fotostudio Winand Pelzer
Groenendaal 47, Landgraaf, tel. 045-317892

De compacte hogedrukreinigers
van **STIHL**

Ook het adres voor alle
tuingeredschappen!

de schrik van elk vuil

Te koop bij

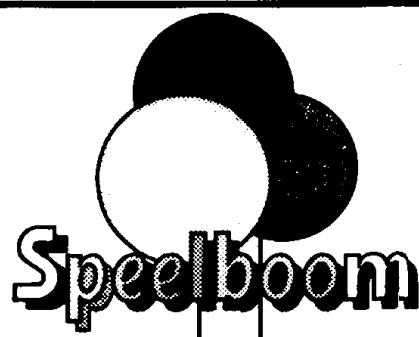
frissen

Divisie tuin en park
Vroenhof 86, 6301 KH Valkenburg
telefoon 04406-40338

Friandises

Chocolatier

De vermaarde pralines van Maastricht
Wijcker Brugstraat 55
Tel.: 043-214028

't Loon Heerlen

Doe zoals velen, kom naar RTV Geelen

Uw specialist in groot/klein huishoudelijke apparatuur,
audio/video-apparatuur.

Ze concurrentieprijs in camera's.

Vraag vrijblijvend informatie over deze interessante
aanbiedingen.

RTV Geelen

Maastrichterlaan 78, Vaals, tel. 04454-(6)1943 of (6)1792
Kloosterstraat 4, Simpelveld, tel. 045-445070

Aparte handgemaakte presentjes.
Onze specialiteit ieder kado in 'n mooie
verpakking.

Vraag naar onze inpakservice.

Sigaren-kadoshop

TINY OTTEN

Bleyerheiderstraat 144

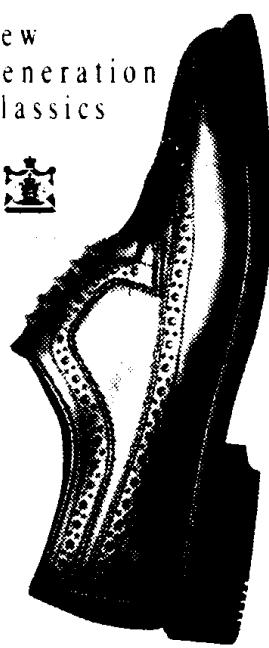
Inleveradres - Lotto - Toto

Nu is het tijd om iets moois te geven!

van **Bonnel**

Een traditie
in kwaliteit

New
Generation
Classics

PAUL VAN GENEYGEN

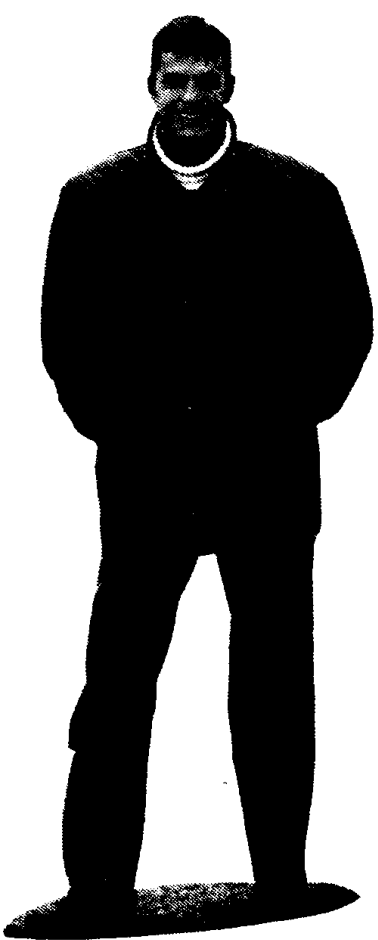
R. van Gelderstraat 9 - Sittard
Tel. 04499-4994
Veerstraat 32 - Sanderhout-Sittard
Tel. 046-516028

NIKE LOTTO T-SHIRTS
van 59,95 voor
19,95

SPORTHUIS JOS BREY
Hoofdstraat 70, Hoensbroek,
tel. 045-213274

Ooh, kom maar eens kijken!

KORTINGSBON
50,-

Op al onze dames- en herenjassen,
uitzonderd aanbiedingen.
(Maar 1 bon per klant, alleen geldig in Sittard)

DUS KNIP UIT DIE BON

LDGeldig t/m 31 dec. 1994

- * Op alle kleding 1 jaar garantie
- * Eigen atelier

MODE IN LEDER

P.O.E.M.A
LEDER

De gehele collectie is binnen

De lederspecialzaak van Sittard
Steenweg 15 (t.o. Knibbeler) Sittard
Telefoon 046-518738

Kodak
EXPRESS

STUDIO OLYMPIC

Poststraat 16 6431 HL Hoensbroek

Tel. 045-228880

pers-bedrijfs-studio fotografie inlijstertij

1 uur-service

FEESTELIJKE AANBIEDINGEN IN

STUDIO FOTOGRAFIE

SE1

6 foto's postkaartformaat 10-15

1 vergroting 15-20

Incl. studiokosten **47,50**

SE2

4 foto's postkaartformaat 10-15

2 vergrotingen 15-20

1 vergroting 20-28

Incl. studiokosten **59,95**

SE3

De ideale set speciaal voor tieners & twens die een

keer willen proberen van het modellen leven, en voor

een keer in de spotlight willen staan. (Eventueel

mogelijk met diensten van visagiste)

6 foto's walletformaat in mapje 7-9

6 foto's vergroot op 13-18

3 foto's vergroot op 15-20

1 fotovergroot op 20-28

Incl. studiokosten **99,00**

Deze set compleet met diensten

van visagiste f125,-

Indien de foto's bij ons gemaakt zijn geven wij 10%

korting op onze lijsten, en zetten uw fotowerk er

gratis in

MAAKTIJDIG UW AFSpraak 045-228880

Op vrijdag 2 dec. van 16.00 tot 20.00

uur en op zaterdag 3 dec. van 12.00

tot 16.00 uur zal de goede Sint weer

bij ons aanwezig zijn.

Voor slechts f 5,00 is het mogelijk

om met Sint op de foto te gaan.

Voor elk gefotografeerd kind heeft

de Sint een versnapering.

AVANG®

NEEDLANDS TOPFABRIKAAT
SINCE 1960

Handgemaakte INSTAPPER in softcaissleer met
highlandzool is een Nederlands topproduct.
De fantastische kwaliteit van deze
AVANG Mocassin garandeert
een uitstekend
LOOPKOMFORT.

Schoenmode
Jos van der Wouw
Markt 105, 6161 GN Geleen
Tel. 046-743730

Damesschoenen vanaf 33 tot 45
Herenschoenen vanaf 38 tot 48
Ook het adres voor uw kinderschoenen

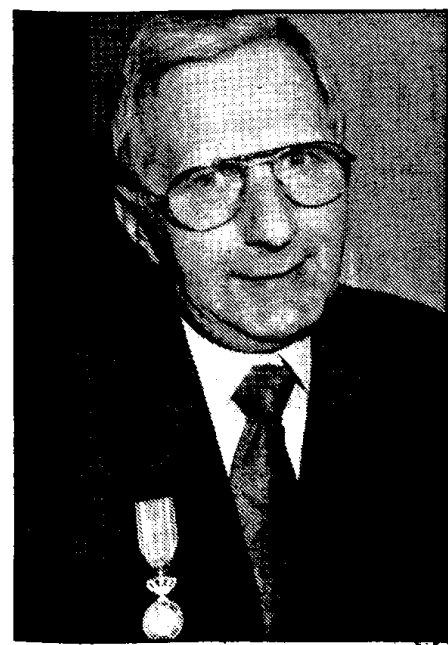

Opknappbeurt voor Schutterspark

BRUNSSUM - Het Schutterspark in Brunssum is dringend aan een opknappbeurt toe. Dat kwam donderdagavond naar voren tijdens een hoorzitting die door vijftig burgers werd bezocht. Het verbeteren van paden en opknappen van de speeltuin waren enkele wensen vanuit het publiek die het gemeentebestuur wil overnemen.

B en W gaan na een suggestie uit de zaal tevens bekijken of een deel van de dielen van de kinderboerderij Schrieversheide in Heerlen ondergebracht kunnen worden bij de kinderboerderij in het Schutterspark. De kinderboerderij bij Schrieversheide wordt namelijk opgeheven. Volgens wethouder Theo Hoen zal het Schut-

terspark en daarmee ook de kinderboerderij een regionale functie krijgen. Over enkele weken hoopt Hoen dat er een stappenplan voor het park op tafel ligt. Hoewel er in de begroting van volgend jaar geen geld daarvoor is uitgetrokken, wil de wethouder toch op korte termijn het park opknappen. Dure investeringen in het park blijven achterwege, mede ook omdat volgens Hoen de burgers willen dat de entree gratis blijft.

• H. Radix

Zilver voor Radix en Verhoog

HEERLEN - Heerlenaar H. Radix (58) heeft gisteren uit handen van wethouder Jos Zuidgeest de zilveren eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau ontvangen.

Radix ging gisteren na een veertigjarig dienstverband bij de overheid in de vut. Sinds 1968 was hij in dienst van de gemeente Heerlen, laatstelijk als landmeetkundig opzichter.

Radix staat veder als donor al jarenlang bloef af.

BRUNSSUM A. Verhoog van de Nederlandse Hervormde Gemeente in Brunssum heeft gisteren eveneens de zilveren eremedaille 1 de orde van Oranje Nassau ontvangen. Waarnemend burgemeester Jan van 't Hoft spelde hem de versierselen o.

Verhoog kreeg de koninklijke onderscheiding omdat hij zich reeds 42 jaar eeft ingezet voor de Nederlandse Hervormde Kerk. Hij is oar scriba (secretaris), reserve-voorganger en lid van het lgemeen Kerkeradaberaad.

• A. Verhoog

Voetbal

• Gelukkig zijn er mensen die ook na tientallen jaren nog de herinneringen aan wedstrijden van hun favoriete voetbalclub in het hart meedragen. Nog mooier wordt het als ze ook na ruim zestig jaar oude krantenknipsels in hun bezit hebben. Dan kan een stukje voetbalhistorie worden gepreciseerd. De gemeente Kerkrade liet afgelopen woensdag een oude film zien over de wedstrijd SV Bleijerheide tegen Wilhelmina Den Bosch. Die wedstrijd, waarin Bleijerheide met een 1-0 overwinning de promotie naar de eerste klasse afdwong, zou in 1928 zijn gespeeld. Daar werden meteen al vraagtekens bij geplaatst. En terecht, zoals gisteren bleek. Kerkradenaar Jo Dovermann (79) meldde zich met een oud krantenknipsel van maandag 15 juni 1931, waaruit blijkt dat SV Bleijerheide pas de dag ervoor promotie afdwong. Leonard Paffen zorgde met een geweldige afstandsschot voor de overwinning van de Kerkradenaren, zo blijkt uit het wedstrijdverslag. Dat overigens ook meldde dat 'de man met het dodelijke schot' zoals Paffen werd genoemd, kilometers buiten spel zou hebben gestaan.

Voetbal 2

• Het zal de pret niet minder hebben gemaakt, nemen wij aan. Om het verhaal dan maar meteen volledig te maken: SV Bleijerheide behaalde dat seizoen elf punten uit zes wedstrijden. Dat betekent dus dat er vijf keer werd gewonnen en een keer gelijk gespeeld. Waarvan acte.

Nieuws

• Er is niets nieuws onder de zon. De aloude zegswijze is nog bijna dagelijks van toepassing op gebeurtenissen. Zoals bijvoorbeeld het rookverbod dat enkele jaren geleden door gemeentebesturen en andere overheidsorganen werd ingevoerd in voor het publiek toegankelijke ruimten. Niets nieuws, inderdaad. In het pas verschenen genealogieboek 'Limburgse Voorouders' van Regis de La Haye is een reglement uit 1856 voor de rijksarchieven opgenomen. Een van de regels is dat ambtenaren streng moeten toezien dat in de lokalen, gangen, enzovoorts waar het publiek toegang krijgt, niet wordt gerookt. Bij de archieven had men toen al een vooruitziende blik.

Glimmen

• De uitdrukking 'glimmen van trots' hebben we altijd een beetje raar gevonden. Hoe kan iemand met een doffe huid nu glimmen van trots? Na woensdagavond weten we dat het inderdaad mogelijk is. Ajax-coach Louis van Gaal heeft altijd al zo'n beetje een glanzende huid gehad. En na de eclatante overwinning op het tot voor kort onaantastbaar geachte AC Milan glom hij van trots.

Omroep

• Een klein succesje voor de medewerkers van Omroep Landgraaf: een item over de vrijwilligers van het vluchtelingenwerk in de gemeente is uitgezonden door de rru. En het is altijd leuk als harde arbeid wordt beloofd.

College: winkelcentrum maar beperkt uitbreiden

Op de Kamp voldoet niet aan verwachting

DOOR MONIQUE PARREN

LANDGRAAF - Het Landgraafse winkelcentrum Op de Kamp trekt minder klanten dan bij de opening in 1984 werd verwacht. Vooral de non-foodsector blijft ver achter met een klantenbinding van veertien in plaats van veertig procent. De foodsector doet het weliswaar beter, maar loopt met 34 procent eveneens één procent achter op de minimale verwachtingen.

Het Landgraafse college heeft op grond van deze bevindingen uit een distributie planologisch onderzoek (dpo) van afgelopen oktober, inmiddels besloten het winkelcentrum slechts beperkt uit te breiden. De vloeroppervlakte wordt maximaal 3.000 vierkante meter. Parallel aan de uitbreiding van Op de Kamp worden ook de winkelcentra in Schaesberg en Ubach over Worms versterkt. Landgraaf heeft hiervoor in haar meerjarenraming 1994-1998 al 2,5 miljoen gulden opgenomen.

B en W sluiten zich aan bij de conclusie van het dpo en willen Op de Kamp toch beperkt uitbreiden. De nadruk komt te liggen op versterking en completering van het bestaande aanbod, om Op de Kamp een hoofdrol te geven in de gemeente te geven als boodschappen- en 'gemak'-centrum. Buurgemeente Heerlen verzet zich tegen de uitbreiding; zij ziet Op de Kamp liever gehandhaafd in de huidige vorm.

De foodsector in Op de Kamp wordt met 500 m² vergroot. Volgens het dpo is er in het winkelcentrum geen behoefte aan extra supermarkten naast de bestaande C1000 en Edah. Komen er wel meer levensmiddelenwinkels, dan heeft dit een negatieve weerslag op soortgelijke zaken in Schaesberg en Ubach over Worms. Het omzetverlies voor de winkeliers zou volgens de onderzoekers een kleine tien procent bedragen. Een poelier, slijterij of snoepwinkel zijn wel wenselijk.

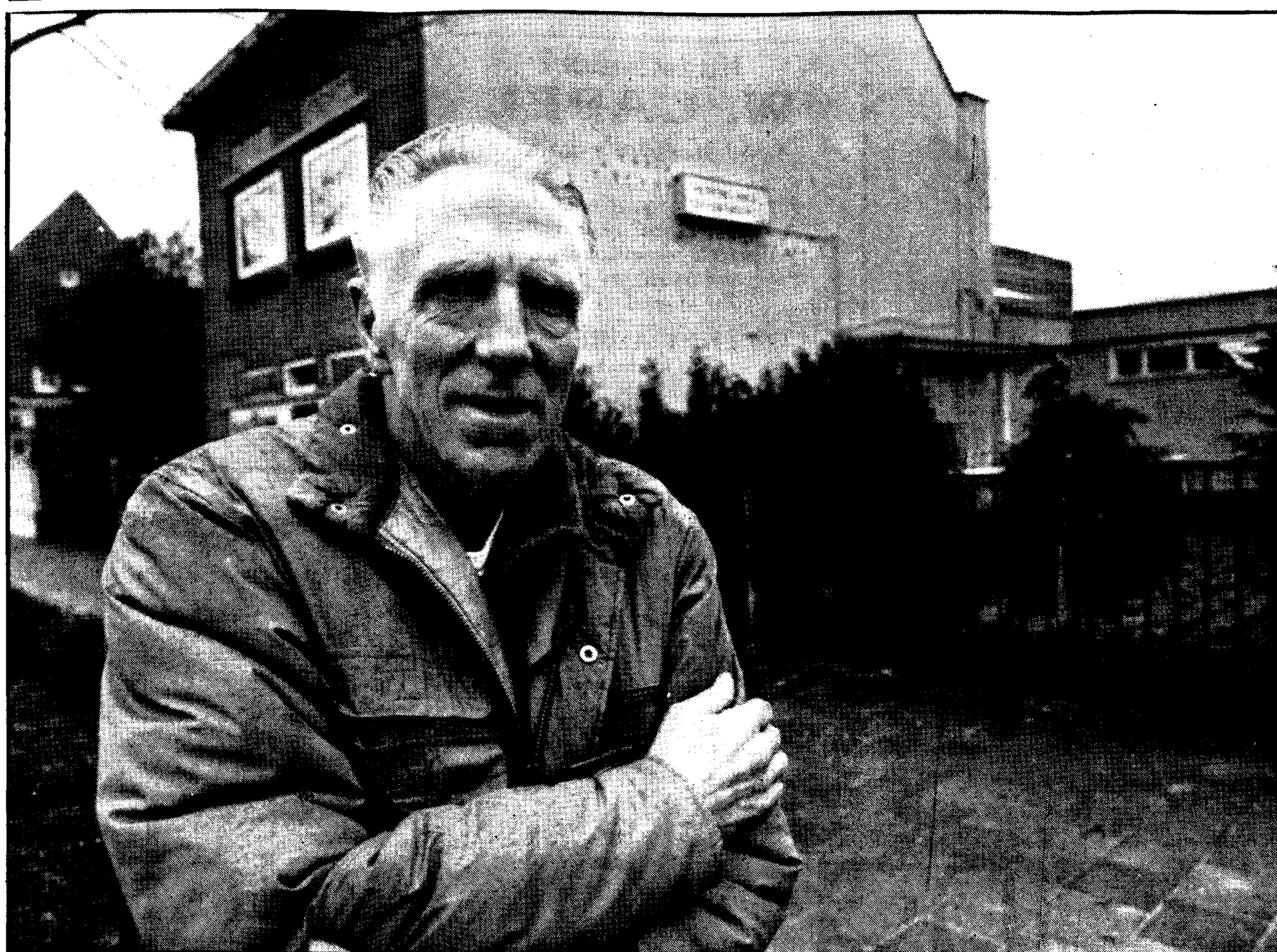
Kwaliteit

Voor non-food-winkels wil het college nog 2500 m² reserveren. Het aanbod is nu minder groot dan tien jaar geleden gepland. Landgraaf moet het volgens het dpo in deze sector voornamelijk zoeken in kwaliteitsverbetering. Noodzakelijk zijn trekkers zoals bijvoorbeeld een klein warenhuis en een kledingdisco. De komst van grootwinkelbedrijf Hema is twijfelachtig.

Raadslid krijgt kous op de kop

HEERLEN - Het Heerlenese raadslid John Janszen mag niet namens het Nederlands Blok in de gemeenteraad zitten, maar zal voor 'fractie Janszen' politiek actief moeten zijn. Janszen maakte onlangs zijn overstap van de Centrumdemocraten (CD) naar het Nederlands Blok bekend. Hij schreef voortaan namens die laatste partij in de raad te zullen. Volgens burgemeester Jf Pleu-meekers is dat volgens de Kieswet niet mogelijk. Alleen partijen die aan de verkiezingen hebben deelgenomen, kunnen in de raad vertegenwoordigd zijn.

De bakermat van Herschi

• Melle van de Peppel even terug bij de voormalige Herschifabriek in Heksenberg.

Foto: FRANS RADE

Melle, de tovenaard met 't elastiekje

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN - Laten ze nou net vandaag geen Herschi in huis hebben. Gegniffel in huize Van de Peppel. Vader Melle werkte notabene ruim 45 jaar bij de Heerlense frisdrankenfirma die zijn naam dankt aan Herman Schiffers.

Melle van de Peppel. Een naam die zo uit een stripboek afkomstig had kunnen zijn. Toch geboren en getogen in de vroegere mijnwerkerskolonie Versluisbosch, waar hij nog steeds woont. „Mijn ouders kwamen uit Arnhem, daar is Melle een vrij gebruikelijke afkorting van Melchior.“

Nog nooit heeft iemand zo lang bij Herschi gewerkt en dat zal ook wel niemand meer halen. De nu zestigjarige begon als veertienjarige knaapje bij de frisdrankenfabriek. Die stond in 1949 in de wijk Heksenberg tegenover de kerk. „We werkten toen met z'n vijven: meneer en mevrouw Schiffers, twee medewerkers en ik. De fabriek was heel klein, drie woonkamers groot.“

De frisdrank werd met een trek-karretje langs de deuren verkocht. Sinas heette toen nog Oranjola, Seven-up noemde die 'pub'. Maar cola was ook toen al cola. En verder had je de priklimonade, met smaken als framboos en champagnepils. En natuurlijk ouderwetse beugelflessen. „We hadden een vul-machine waar twaalf flessen tegelijk in konden. Je had een

Melle van de Peppel is Mister Herschi, oftewel de tovenaard met het elastiekje. Nog nooit werkte iemand zo lang bij de frisdrankenfabriek, die van een klein gebouwtje in Heksenberg met vijf personeelsleden is uitgegroeid tot een internationaal concern. Na 45 jaar moet Herschi het zonder Van de Peppel stellen. Hij is nu vutter.

ontmoeting op zaterdag

machine die dertig etiketten op flessen kon zetten. Nu gaat dat met 40.000 stuks tegelijk.“

Te klein

Na het trekkarretje volgde paard en wagen en vervolgens een militair Bedfordje. Herschi, opgericht in 1912, groeide traag maar gestaag. En zo werd de behuizing in Heksenberg begin jaren zestig te klein. De tien werknemers verhuisden naar Hoensbroek. „Dat was de eerste fabriek op De Koumen, de rest was nog aardappelveld“, weet Van de Peppel.

De ontwikkeling is sindsdien enorm snel gegaan. Tegenwoordig werken bij Herschi 175 mensen en worden ongeveer een miljoen flessen per dag gevuld. „Toen die nog van glas waren, was dat een rotherrie. En als een fles kapot sprong, leek dat een bom. Nu met die plastic flessen hoor je alleen nog het geplap van de doppen.“

De laatste twintig jaar stond

Melle van de Peppel aan de machine die etiketten op de flessen plakt. Daar verdiende hij de bijnaam 'tovenaar met het elastiekje'. „Als de monteurs moeite hadden met het exact instellen van de plakmachine, kon ik dat heel snel met elastiekjes goed krijgen. Vandaar.“ Een keer was de nood zo hoog, dat ze hem in zijn vakantie opriepen. „Binnen tien minuten had ik het probleem opgelost.“

Melle is altijd een echte Herschiman geweest, hoe kan ook anders. „In Heksenberg draaiden ze 's zomers soms wel eens dagen van achttien uur. Ik vroeg hem wel eens of hij met de Herschi getrouwd was“, schertst zijn vrouw. Als hij moest overwerken, bracht ze zijn warme maaltijd naar de fabriek.

Kenner

Een grotere Herschi-kenner dan Melle zul je niet snel tegen komen. „Ik kan Coca Cola en Herschi Cola blindelings herkennen.

Herschi Cola is minder zoet en bev; minder koolzuur. Dat ligt veelekkerder op de tong.“ Toe Herschi Light op de markt kwam, kreeg mister Herschi veel vraag. „De mensen herkenden het etiket niet en vroegen of het echwel Herschi was.“

In 1987 nam Hero de Herschifabriek over. „Maar er is weinig veranderd. Je mag achter in de fabriek niet meer roken en ze dragen nu voor de hygiëne petjes. Dat lijkt me een goede zaak.“

Va de Peppel is nooit met teggin gaan werken. „Beslist niet, maar vroeger was het wel lekker, met een paar man werken in Heksenberg was heel slerfol. De laatste jaren liep ik rad om jongeren de machine aan te leren.“

„Melle is nu vutter. Het afscheid vrige week was mooi. „Mijn dleaga hebben me de laatste fs die ik met hen produceerde cdeau gedaan. Sommigen hadden tranen in de ogen.“

Ielle van de Peppel is de rust elve. Een tevreden man. Een ing moet hem van het hart. Jammer dat Herman Schiffers vegens ziekte niet bij m'n afcheid kon zijn.“

Alleen de naangever had het inde van 45 jaar Herschi nóg onvergetelijker kunnen maken.

Man rijdt door na botsing

LANDGRAAF - Een onbekende bestuurder van een Volkswagen Golf heeft donderdagmorgen rond half tien een bromfietser (16) aangereden op de verbindingsweg tussen de Ringoven en de Koeweg in Landgraaf. De bromfietser raakte gewond, maar de automobilist bekommerde zich niet om de jongen. Hij stapte uit zijn auto, bekeek de schade en reed vervolgens door in de richting van de Koeweg. Zijn auto had donker getinte ramen. Zelf had de man donker haar tot op de schouders. In de auto zaten krachtige geluidsboxen; de bromfietser hoorde de muziek eerder dan de wagen.

Dronken rit loopt goed af

KERKRADE - Een dronken automobilist is wonderwel ongedeerd gebleven na een roekeloze autorit door Kerkrade. Veel bijna-aanrijdingen werden op het nipperpje voorkomen door oplettende mede-weggebruikers. Bij zijn arrestatie bleek de man dronken. Scheldend en tierend wilde hij zich van de politie ontdoen, maar die nam hem toch mee naar het bureau. Bij de ademanalyse bleek vervolgens dat de bestuurder een alcoholpromillage had van 2,6. Hij moest zijn rijbewijs inleveren en is beoet.

Verschil maken in tarieven

gemeenteheddingen

SIMPELVELD - Raadslid Karl Fransen heeft het Simpelveldse college aangespoord in de toekomst twee of drie verschillende tarieven voor de gemeentelijke heffingen op reinigings- en rioolafvoerrecht in te voeren. En dit afhankelijk te stellen of een of meerdere personen van een woning gebruik maken. „Dit is reëler en rechtvaardiger“, zo vindt Fransen, „want dit is beter gebaseerd op het principe 'de vervuiler betaalt'. Ik verwijs naar veel gemeenten elders, waar een gedifferentieerd beleid op dit terrein al wordt gehanteerd.“ Wethouder Bèr Frijns zei dat het streven van het gemeentebestuur erop gericht is het huisvuil in de toekomst door middel van containerchips te laten wegen. „Dit is de meest duidelijke vorm van differentiatie.“

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Wvd-chef regioredactie
Joos Philippens

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37,
6411 RS Heerlen,
tel: 045 - 739911,
fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42,
6441 ED Kerkrade,
tel: 045 - 452932,
fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenstraat 81,
6443 CC Brunssum,
tel: 045 - 256363,
fax: 045 - 259056.

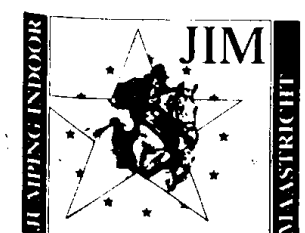

Brabander doorbreekt buitenlandse hegemonie in MECC Tops naar grote hoogte

DOOR WIEL VERHEESEN

MAASTRICHT - Nadat zowel de kwalificatiewedstrijd als ook de eerste en tweede springrubriek in Jumping Indoor Maastricht een buitenlandse overwinning hadden opgeleverd, liet de Brabander Jan Tops kort voor middernacht het Wilhelmus klinken. Met het 10-jarige paard Sonora la Silla schreef hij de Lage Landen-prijs op zijn naam, het hoofdnnummer van de avond. Tops verdiende hiermee dertien duizend gulden. In de barrage met tien deelnemers verrees hij de Fransman Michel Robert en de Zwitser Thomas Fuchs naar de ereplaatsen. Het verschil bedroeg minder dan een halve seconde. Jos Lansink, die zowel in 1989 als 1990 dit nummer had gewonnen, belandde op de vierde plaats.

De openingsdag werd gekenmerkt door interessante wedstrijden in een schitterende ambiance. Ruim zesduizend toeschouwers woonden de springrubrieken inclusief show- en dressuurnummers bij.

„Het feit, dat het evenement met een dag is ingekort heeft aan het programma geen afbreuk gedaan,” zei Jos Lansink. „De hoofdnnummers van vorige jaren zijn gehandhaafd.”

De Lands bestgeklasseerde springruiter op de wereldranglijst - vierde achter Franke Sloothaak, Michael Whitaker en Ludger Beerbaum - heeft tot nu toe slechts één keer verstek moeten laten gaan in het MECC, althans als deelnemer. In 1991 was hij gedwongen de rol van toeschouwer te accepteren.

Krukken

„Toeschouwer op krukken,” aldus de 33-jarige Tukker. „Allemaal een gevolg van de val tijdens een concours in Denemarken, enkele maanden tevoren. Ik zal het nooit verge-

ten. Het parcours aldaar leek wel een ijsbaan.”

De onvermijdelijke val hield hem ruim drie maanden uit competitie. Achteraf viel het nog mee. „In eerste instantie hadden de behandelende geneesheren mij te verstaan gegeven, dat ik mogelijk een half jaar uit de running zou zijn.”

Glans

In de drie jaar, die sedert het onfortuinlijke voorval zijn verstreken heeft Jos Lansink nog meer glans aan zijn carrière gegeven dan hij eerder al had gedaan. De gouden plak, die hij in de zomer van 1991 met de Nederlandse equipe op het Europees kampioenschap behaalde werd immers gevolgd door olympisch goud op de Spelen van Barcelona een jaar later.

In de voorbije lente was hij ook de eerste landgenoot, die de finale van de World Cup won. Dat deed hij met Bollvorm's Libero H, met welke hengst hij zowel in Maastricht als ook in de nieuwe cyclus van wereldbekerwedstrijden actief is. In het MECC brengt hij ook Bollvorm's Equador en Elsmhorn in de strijd.

Laarakkers

Voordat gisteren de mondiale ruitertop zich presenteerde hadden meer dan zestig combinaties in de kwalificatierubriek gestreden om de vier plaatsen, die toegang verleenden tot het hoofdp programma. Van het Nederlands contingent

slaagde alleen Noordlimburger Wiljan Laarakkers. Hij kwam met zijn paard Belladonna als nummer drie uit het treffen tevoorschijn. De Belgen eisten in deze wedstrijd van de hoop drie tickets op: winnaar Philippe Vandoorne, Francois Mathy junior en Christophe David.

Zie verder pagina 27

● Frank Kemperman, een leven tussen de paarden

Advocaat mag schelden

Van onze sportredactie

EINDHOVEN - Uiteindelijk kon hij het toch nog een beetje duidelijk maken. „Na een wedstrijd wil je je spelers weleens stijf schelden. Maar

dat gaat niet als bondscoach, ze zijn meteen weg. Moet je vijf weken wachten.” Dat is dus één van de voordelen als coach van PSV: Advocaat kan straks stijf schelden wie en wanneer hij wil. Zo probeerde Advocaat (47) gister-

middag in Eindhoven argumenten aan te dragen om z'n overstap naar PSV te billijken. Eerder al had hij aangegeven dat hij die beslissing eigenlijk niet kan motiveren. „Het is in zoverre een rare situatie dat normaal gesproken bondscoaches bij de KNVB niet uit vrije wil opstappen. Nu dus wel.” Geld is geen drijfveer geweest, beweerde Advocaat. „Ik verdien hier ongeveer hetzelfde als bij de KNVB. Bovendien had ik bij de bond drie en een half jaar te gaan en heb ik hier voor twee en een half jaar getekend, dus...”

Geen moment blijkt Advocaat over een ideologisch nee te hebben gedacht. Voetbaltrainers immers klagen met een zeker recht dat bestuurdere hen zelden of nooit voldoende tijd van leven geven. Uitgerend Advocaat kreeg die tijd wel - in de vorm van een vierjarig contract - en uitgerend de vandelddrager van het Nederlandse trainergilde levert dat contract in. „Nee hoor, van gene is in dat opzicht geen sprake. Het was anders geweest wanneer PSV direct naar mij was gekomen en ik naar het bestuur van de KNVB had moeten stappen om ontbinding van m'n contract te vragen. Dat is niet gebeurd. Eerst heeft de KNVB toestemming gegeven aan PSV om met mij te praten. Er is dus op geen enkele moment van mij initiatief uitgegaan.”

Het is een theorie die misschien slechts de helft van de waarheid dekt. Wellicht immers is de KNVB blij van Advocaat af te zijn. Waaron is er anders geen cent vergoeding gevraagd door de KNVB? Terwijl penningmeester Theo Aalbers - overigens altijd goed voor een spontane oprisping - nog wel zo manmoedig riep dat die afkoopsoner zeker zou moeten komen. PSV-voorzitter Maeyer: „Nog geen kwartje had ik betaald.” Advocaat: „En ik ook niet.”

Einde koppe Nijssen/Suk

DJAKARTA - Jacco Eltingh Paul Haarhuis spelen vandaag in halve finale van het WK dubbels tegen de Australiërs Todd Woodbridge en Mark Woodforde. Vorig jaar, in Johannesburg, speelden ze vier tennissers de finale. Toen wonnen de Nederlanders. Eltingh en Haarhuis verloren gisteren in laatste groepswedstrijd tegen Zweden Apell/Björkman met 6-4-6-2-6. Voor de partij was al duidelijk dat beide koppels bij de laatste vier waren gekomen.

Het doek is gevallen voor het dubbel Tom Nijssen en Cyril Suk. In derde groepswedstrijd in Djakarta betekende het einde van de vijfjarige samenwerking tussen Nederlander en de Tsjech. Met i gang van het nieuwe seizoen zullen beiden met een landgenoot vergaan: Suk met Daniel Vacek Nijssen met Menno Oosting. In laatste wedstrijd slaagden Nijssen en Suk er weer niet in tijdens wereldkampioenschap een partij hun naam te schrijven. De Rus Andrei Olhovski en de Australiër David Adams waren te sterk: 6-3-7-1.

Schalken

Sjeng Schalken heeft zich voor kwartfinale van het Challenge toernooi van Guadalajara geplaatst. Hij versloeg in de tweede ronde Spanjaard Alejo Mancisidor. Schalken vond het zelf een slechte wedstrijd. Hij won de partij toch. Uitslag was 2-6, 6-2, 6-3.

Rogier Wassen is definitief in Nederlandse ploeg opgenomen. Van 7 tot en met 11 december Nederland vertegenwoordigt tijdens de European Mens Team Championships in Tel Aviv.

Handballers goed op drie

Van onze correspondent
MICHEL JANSSEN

HAARLEM - Het Nederlandse handbalteam heeft ook zijn derde wedstrijd in het kader van de Haarlemse Handbal Week gewonnen. In een onverwachte wedstrijd, met Italië tegenstander, won Oran nipt met 18-17. Doordat Turkije tegen Egypte zijn eerste nederlaag (28-23) moest incasseren, voert Nederland nu solo aan.

In een bomvolle sporthal de Melkrij moest bondscoach Weerm vroeg terugkomen op zijn voor men de jongere spelers wat meer speeltijd te gunnen. Italië was herkenbaar en al vroeg speelde Nederland in zijn sterkste opstelling, met Van Olphen en Schuur Ondermeer drie gave treffers van in Duitsland spelende Klein Gans zorgden voor een 9-5 tussenstand. Bij de rust leidde Nederland 11-9, maar toen de Italianen daar agressiever gingen verdedigden kwamen onze landgenoten voor het eerst ernstig in de problemen.

De voorsprong smolt tot welgetoene treffer (13-12), maar wat de structuur Italianen ook probeerden, bleef een verschil dat door Schuur Van Olphen en Portengen werd uitgebouwd: 16-13. Tot zestien minuten voor het einde kon Nederland dit verschil op peil houden. Met alle middelen trachtten de Italianen dichterbij te komen. Ze leek zowaar nog in hun opzet te slagen. Twee minuten voor het einde won het 18-16 en toen Klein Gansy, vier gave treffers, zijn eerste kaatste scoorde Italië 18-17. Da bleef het bij.

De Nederlandse doelpunten werd gescoord door: Van Olphen (4), Klein Gansy (4), Schuur, Huischer, Kersten en Portengen (ie 2), Ter Mors (1).

● In Zwitserland verloor het Nederlandse damesteam de eerste wedstrijd van een vierlandentoernooi met 18-15 (rust 10-9) van de Zwitserse dames.

'De laatste tijd zie ik verbetering bij de clubs' Hiddink wil meer passie

ZEIST - In een dagdroom zag Guus Hiddink zich wel eens zitten op de bank van het Nederlands elftal. Nu hij eenmaal is benoemd, sprak hij de wens uit dat Oranje in de toekomst voetballt met meer passie, strijd, beleving. Zonder dat spelers zich vergeten, zoals hij dat als trainer in Spanje wel eens meemaakte. De oud-voetballer presenteerde zich gisteren in Zeist als opvolger van Advocaat, die naar PSV vertrekt.

Hiddink, nummer één op de KNVB-verlanglijst, wilde niet zo heel veel zeggen over het nieuwe Oranje, zijn Oranje. Dat vond hij niet kies. Want de 48-jarige Achterhoekse begint uiteindelijk pas op 1 januari en Advocaat heeft op 14 december nog een interland tegen Luxemburg te gaan. Het zou niet slim zijn te gaan roepen dat hij het onbegrijpelijk vindt dat voetballer X van club A nooit is opgeroepen. Wel gaf hij aan de speelstijl waarmee Nederland bekendheid verwierf, te willen bewaren; de Hollandse School van de aanval.

Over de door hem gewenste strijd was hij duidelijk. Hiddink werkte in Spanje (bij Valencia) en Turkije (Fenerbahce) en zag spelers opgaan in het spel. Bij Oranje ontbrak dat wel eens. En ook dat eindeloos rondtikken van de bal, daaraan kon hij zich wel eens ergeren. Horendol werd hij ervan.

Dick Advocaat dweepte altijd met Wouters. De balafpakker, die man die vooring in de strijd. Maar Wouters is gestopt bij Oranje. Waar haalt Hiddink de beheerste draftkikker vandaan? Dat type is toch uitgestorven? „De laatste tijd zie ik enige verbetering bij de clubs. Laat ze die instelling maar meebrengen naar Oranje. Bovendien kun je spelers ook prikkelen zover te komen. Je kunt het uitlokken.” Hiddink was een paar maanden werkloos. Nou ja, hij had geen club.

● Guus Hiddink, de nieuwe bondscoach, geflankeerd door voorzitter Staatsen van het sectiebestuur.

Foto: ANP

Hij nam tijd voor een boek of een concert, gaf commentaar bij NOS en FilmNet. Hij hield het voetbal bij. Want, gaf hij toe, na al die buitenlandse jaren was hij het zicht wel enigszins kwijtgeraakt. Hiddink voerde gesprekken met Grampus Eight in Japan en Tottenham Hotspur in Engeland. Dat was vóór zijn eerste contacten met de KNVB. Hij vond de omstandigheden bij de betreffende verenigingen niet ideaal.

Dan was er nog de sportieve moti-

vering. „Zeker in het buitenland merk je hoeveel impact het Nederlands elftal heeft. De ploeg is in een aantrekkelijke fase. Er is afscheid genomen van een periode waarin mondiaal enorm veel indruk is gemaakt. Met Wouters, Koeman, Gullit, Van Basten, Rijkaard en Van Breukelen. Er staat een nieuwe generatie, die toch al de nodige ervaring heeft. Dit is een aantrekkelijke start, hoewel die eigenlijk al begonnen is.”

Voorzitter Staatsen van het sectiebestuur betaald voetbal, door PSV-

voorzitter Maeyer benaderd met de vraag of Advocaat te krijgen was, gaf toe dat hij wel enige teleurstelling voelde toen de Hagenaar liet blijken wel oren te hebben naar de verhuizing. Staatsen: „Dat veranderde toen ik zijn motivering hoorde. Dick heeft bij kleinere clubs gewerkt, als assistent-bondscoach, en is toen gebombardeerd tot bondscoach. Hij miste de ervaring van een grote club. We hebben onderhandelingen niet in de weg willen staan. We leven niet meer in de Middeleeuwen.”

Heaters met een been in finale

ROTTERDAM - Na de 7-3 (2-1; 2-1; 3-1) overwinning op Gunco Panda's Rotterdam staat Hatulec Heaters met een been in de bekerfinale. Morgen in Geleen om 18.30 uur

volgt de return. Bij winst in het thuisduel op de Rotterdammers bereiken de Limburgers ongeslagen de finale. De zege van Heaters kwam geen moment in gevaar, ook al kwam Rotterdam wel nog op voor-sprong.

De nieuwe aanwinsten Aartsen en Chelios waren er niet bij. Beide spelers waren reeds op het ijs, maar kregen van de aanwezige bondsdirecteur Rob van Rijswijk geen toestemming om te spelen. Het is nog onduidelijk of beide spelers morgenavond in Geleen tegen Rotterdam wel van de partij zullen zijn.

prijsvragen

Toto 46a. Eerste prijs: geen winnaar. Tweede prijs: geen winnaar. Derde prijs: 6 winnaars, f 1342,80. Lucky 10 van gisteren: 1-3-5-6-24-25-29-35-40-43-44-46-51-54-57-65-67-68-72-78.

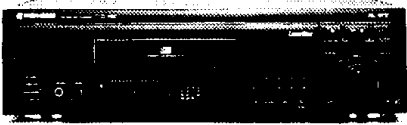

WIJ DOEN U EEN AANBOD WAAR U DE RILLINGEN VAN KRIJGT.

Eén uit 18 titels kado bij aanschaf van een Pioneer Laser Disc speler.

Wij doen u een aanbod waarbij de rillingen u over de rug lopen. Althans wanneer u een Pioneer Laser Disc speler aanschafft en dan kiest voor de gratis Jurassic Park Laser Disc. Want kiest u voor bijvoorbeeld Patriot Games, dan

PIONEER The Art of Entertainment

zijn het meer de zenuwen die door uw keel gieren. De echte film liefhebber tot slot, haalt liever met de Laser Disc speler, 4 Laser Discs voor maar fl. 99,- in huis. Om zo alle sensatie die bioscoop te bieden heeft, thuis te beleven.

Heerlen, Vogelzang.

De beken en riviertjes in onze provincie vormen schitterende landschapselementen en waardevolle leefgebieden voor plant en dier. Verantwoord beheer van de oppervlaktewateren is dan ook essentieel om ervoor te zorgen dat er bij hevige neerslag geen schade kan ontstaan en er tegelijkertijd rekening gehouden wordt met de belangen van natuur en landschap.

Het Waterschap Roer en Overmaas voert in Zuid- en Midden-Limburg projecten uit om wegen, gebouwen en landbouwgronden te beschermen zonder het landschap met zijn karakteristieke flora en fauna aan te tasten: bijvoorbeeld door het kanaliseren of juist laten slingeren van beken, het aanleggen van buffers voor de afvoer van regenwater en het herinrichten van beekbeddingen in steden en dorpen.

Al die maatregelen worden bekostigd uit de waterschapsomslag, de enige bron van inkomsten van het Waterschap.

De inwoners van het beheersgebied van het Waterschap Roer en Overmaas ontvangen binnen enkele dagen de Aanslag Waterschapslasten. Het is een belasting die betaald wordt door iedereen die belang heeft bij het werk van het Waterschap Roer en Overmaas: de ingezetenen, de eigenaren van huizen en gebouwen zoals zakenpanden, bedrijfsgebouwen etc. en de eigenaren van landbouwgronden, bossen, natuurterreinen, wegen etc. Iedere belastingplichtige ontvangt slechts één aanslagbiljet waarop meerdere aanslagen voor kunnen komen (iemand die in een woning woont waarvan hij eigenaar is, ontvangt bijvoorbeeld twee aanslagen: een als eigenaar gebouwd en een als ingezetene). In een enkel geval kan iemand per categorie een apart aanslagbiljet ontvangen. Ten opzichte van andere jaren is het een en ander gewijzigd. Het belangrijkste verschil is dat ingezetenen voor het eerst een aanslag ontvangen. Ingezetenen zijn bewoners/huurders van woonruimten. Bovendien is nu ook de hoogte van de aanslag voor eigenaren van woningen en/of zakenpanden gekoppeld aan de waarde die gemeenten hanteren voor de Onroerende Zaak Belasting. Door deze veranderingen kunnen de aanslagen afwijken van die van voorgaande jaren.

Als u woont of eigendommen heeft in het beheersgebied van Waterschap Roer en Overmaas betaalt u de volgende bedragen:

Heffing voor ingezetenen: f 17,02 per jaar

Heffingen voor eigenaren gebouwde onroerende zaken (woningen, zakenpanden etc.): f 1,57 per f 3.000,- waarde in het economisch verkeer

Heffingen voor eigenaren ongebouwde onroerende zaken (boseigenaren, landeigenaren etc.):

- Klasse I: wegen en andere verharde oppervlakten : f 257,12 per ha
- Klasse II: natte cultuurgronden: f 128,56 per ha
- Klasse III: droge cultuurgronden/bos en natuurterreinen : f 32,14 per ha

De waterschapsomslag staat overigens los van de verontreinigingsheffing van het Zuiveringschap Limburg en de Gemeentelijke Belastingen, zoals rioolrecht, reinigingsrecht etc.

Het Waterschap Roer en Overmaas werkt in het belang van mens en natuur. U als belanghebbende betaalt daarom belasting. Het is dan niet meer dan logisch dat u ook inspraak heeft in de manier waarop de gelden aangewend worden. Het Waterschap Roer en Overmaas is een democratische instelling, waaraan u kunt mee-besturen.

Op 17 mei 1995 vinden verkiezingen plaats voor het algemeen bestuur van het Waterschap Roer en Overmaas, waarin alle categorieën vertegenwoordigd zijn: de ingezetenen, de eigenaren van gebouwde onroerende zaken (gebouwen) en de eigenaren van ongebouwde roerende zaken (gronden). Wanneer u 18 jaar of ouder bent en niet uit het kiesrecht ontzet, kunt u zich kandidaat stellen voor de waterschapsverkiezingen op 17 mei 1995. U moet daarvoor handtekeningen hebben van tien personen die mogen kiezen in de categorie waarvoor u kandidaat bent.

Zo wordt de taak van het Waterschap Roer en Overmaas ook uw taak.

Over de aanslag Waterschapslasten:

WATERSCHAP ROER EN OVERMAAS
TELEFOON: (046) 512268

Over de verkiezingen en de kandidaatstelling:

WATERSCHAP ROER EN OVERMAAS
PARKLAAN 10
POSTBUS 185
6130 AD SITTARD
TELEFOON: (046) 517343
TELEFAX: (046) 519828

Waterschap Roer en Overmaas

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. f 500,-

Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax, Eigen service-dienst, Spoor kantoomachines, Bochtoltz. Telef. 045-443961.

Kantoormeubelen

TEGEN FABRIEKSPRIJZEN

NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen o.a. brandkasten, dossierkasten, tekentafels, flip-overs, whipeborden enz. enz.

NERGENS GOEDKOPER !!!

Inruil inventaris: palletstelling, magazijnstelling, burokasten, burostoelen, buro's enz. enz. Alles tegen kostprijs.

ALLES UIT VOORRAAD !!!

Voor de goedkoopste met de meeste service naar de grootste van Zuid-Nederland: Rockmart

KANTOORMEUBELN. Kissel 46a, Heerlen. ☎ 045-723142, geopend: ma. t/m vr. 09.00-18.00 uur, za. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding Kantoorstoelen

vb. Rock II za f 165,- Armleegers f 50,- Steeds 5000 stuks op voorraad, tegen fabrieksprijzen

Rockmart

kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Gorgens. Industrieter. Abdisbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

Feesten/Partijen

Uitgebreide luxe BRUIDS-REPORTAGE incl. roomkleurige Rolls Roys Silver-shadow II f 1.495,-. Foto-studio Bindels. ☎ 045-313775.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

(Brom)fietsten

spa Ciao snorbromf. incl. teller f 1.549,-. Tomos orbromf. f 1.649,-. Suzu-bromscooter 2-pers. 3.999,-. Financ. conf. rd. mogelijk. Occasion: ich Maxi. Div. gebruikte en erjarige rijwielen. TWEE-IELEERS Jan Rekers sersbroek, 045-212537.

Grote collectie nieuwe winter-wielerkleding. Tweewielers MATH SALDEN, Limbricht-Sittard.

Grip-shift SRT 600 R f 76.50, Rock Shox MAG 10 nu A-Head 1 1/8 nu f 525,-. Deore XT Groep nu f 999,-. Rock Shox Service Center MATH SALDEN Sittard.

2e Hands Vespa, Aprilia, Fantic, scooters, snorfietsen. Tweewielers MATH SALDEN Limbricht.

Te k. PEUGEOT Rapido snor, zwart, bwj. '94, incl. ingeb. radio-cassette-recorder + verzekering, vr.pr. f 2.800,-. 045-715510.

(Huis)dieren

De Maastrichtse Honden Sport Vereniging start weer haar kursussen.

Gedrag en gehoorzaamheid

Op donderdag-avond 8 december starten de kursussen in de overdekte Manège Margraten, (Holstraat 47, Margraten) en op zondag-ochtend 11 december buiten bij café-zaal Noben (Rijksweg 132, Berg & Terblijt).

Info-ochtend voor alle kursussen is op zondag 27 november om 10.00 uur bij Café zaal Noben.

Voor verdere info en opgave: Telef. 04404-2612.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge ras-hondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en latoeage. Kl. America, Th. Watson 34 Achel(B). ☎ 03-3211644/489 Zond. open maand. gesl.

Boemers, maltezers, YORKS., west. h.w. terr., tekels, Tib. terr., Shi-Tzu's, poedels, Jack Russels, Walem 11A, Schin op Geul. 04459-1237 / 3097.

Te koop Franse BULLDOG-PUPS, prima stamboom, kamp. afstamm. en lid Rasvereniging. ☎ 073-425077.

Te koop PUPPIES afstammeling Huskey. Tel. 045-223742.

PUTTERBASTAARDEN met putterzang. Te bevr.: Lindenlaan 95, Kerkrade.

1 levendige blauwe Perzische KATER gecast. 1,5 jr. oud zoekt een liefdevol kattenhuis met kattenerv. lfst. met aanw. van 1 kat. Tel. 045-740271 na 13 uur.

Golden RETRIEVERPUPPIES, ingeënt en ontwormd, garantie 00-32-11734464.

Te k. DOBERMANN teefjes, gefokt uit prestatie en schoonheid met papieren, ouders aanw. 04498-60042.

Te koop DOBERMANN teefjes, zwart, 9 weken. Telef. 04409-1516.

Te k. grijze ROODSTAART met kool f 400,-, geen kwekers. Tel. 045-461495.

Te koop Jack RUSSELTERRIERS, zeer mooi, geënt en ontwormd, internationale kampioenen uit eerder nest, f 500,-. ☎ 045-413009.

Te k. WEST-HIGHLAND-WHITETERRIER pups, moeder aanwezig. Telef. 04404-1527.

Te k. LABRADORPUPS, blond en zwart, ingeënt + ontwormd, HD-vrij, met stamboom. ☎ 04998-95719.

Te koop kortharige WAAKHONDEN pups, kruising Hollandse Herder en Mechelaar. Tel. 04923-62960 b.g.g. 04137-9406.

Te koop jonge Golden RETRIEVERS met stamboom, ingeënt en ontwormd. Tel. 04110-1313.

KADO-TIP 10% korting op alle kooien en hondemantels. Grote collectie vogels, kavia's, konijntjes, hamsters enz. Uw dienspecialzaak, Cobbenhagen, grasbroekerweg 42, Heerlen. Tel. 045-725260.

(Huis)dieren

Mooie ruwharige DWERGTECKELTJES en langharige teckeltjes te koop met stamboom. ☎ 045-725260.

Te k. mooie witte KEESHONDJES, puppies, geënt en ontwormd. 04492-3421.

Te k. Heilige BIRMAAN en Main Coon kittens. Tel. 045-718461.

Prachtige LABRADORPUPS, choc.bruin, prima stamboom, HD-vrij, schrift. gar. Tel. 04138-75668.

Te koop 2 BULLMASTIFF teefjes per stuk f 1.450,- met stamb.pap., van kamp. afst. Ouders zijn HD-gefont. Inl. 04459-1491.

BOXERPUPS van off. kennel, met stamboom. Tel. 05-253109.

Te k. DOBERMANNPUPS van kampioenafst., ingeënt, ontwormd. 08866-2483.

Te k. MALTEZERPUPS met prima stamb. geb. 25-10-'94. Tel. 04244-2118.

Te koop uit gedipl. KENNEL: pups van Maltezers, korth. Teckels, Shih-tzu's, Yorkshires, Poedels, Keeshondjes, Cockers, Pekineesjes, Golden Retrievers, Boxers, Rottweilers, Boomers. Met goede garantie regeling. Lochteweg 8, Budel Schoot, tel. 04958-91851. Ook zondags open.

Te koop gevraagd SIER-DUIVEN. Tel. 045-230264.

Te k. kruising Duitse Herder/Rothweiler PUPS, 6 weken oud. Tel. 046-519006.

Te k. Perz. KITTEN plm. 17 wkn en moederpoes, m. stamb., ingeënt, ontwormd. Na 15.00 uur 045-728074.

Te k. Filia BRASILEIRO, 8 weken oud, goede afstamm., vader en moeder aanwezig, prima waakhond, getatoeëerd en ingeënt, pr.n.o. t.k. Tel. 043-431075.

Huw./Kennism.

MAN 65 jr. AOW-er, eenv. zacht karakter, zoekt spontane vrouw, lft., handicap, huiskl. geen probleem, ben i.b.v. auto. Br.o.nr. B-06242, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Er, 40+, 1.86, 70, schl., kein Traummann noch Alptraum, s. schl. sie zum Reden, Lachen, Ausgehen u. Kuschen. Br.o.nr. B-06243, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Lieve, rustige, huisel. J.MAN zkt. eenv. vrouwelijke vrouw 24-32 jr. om samen de eenzaamh. op te lossen en een ser. relatie op te bouwen. Trefw. eerlijkheid, dieren, wandelen enz. 1 kind geen bezw. Br.o.nr. B-06252, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wie durft? Leuke eerlijke J. MAN, zkt. dames 22-65 jr. voor (h)eerlijke ongeremde erot. sekrelatie, waarbij niets moet maar alles mog. is. Geen financ. bijbedoel. Huiskl. of handicap onbel. Br.o.nr. B-06253, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

DAME 1.70 l., financ. onafh., zkt. gezell. huisel. lieve partner voor vaste eerl. rel. 60-70 jr. Liefst met foto en tel.nr. Br.o.nr. B-06254, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man (45) m. dochter (14) vast werk, z.k.m. lieve, eerlijke VROUW (geen uitgaanstype) v. een serieuze relatie. Br.o.nr. B-06265, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Eenv. besch. heer, 60 jr. wed., huiskl. nat.lieft. zkt. kennism. m. lieve VRIENDIN, plm. 55-60 jr. om de eenz.heid op te vullen. Mog. in de toekomst vaste rel. op te bouwen. Br.o.nr. B-06268, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Goed uitz. WEDUWNAAR 56 jr. rustig, zacht karakter, zkt. leuke vrouw tussen 45-55 jr., voor eerlijke vaste relatie. Br.o.nr. B-06273, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor Piccolo's zie verder pagina 54

KIES HET JUISTE ADRES VOOR EIKEN MEUBELN

Eiken klassiek Honigmanstraat 47 Heerlen

EEN GRANDIOZE KOLLEKTIE EIKEN MEUBELN IN BLANK GELAKT, BLANK PATINÉ, CLASSIC WIT EN DIVERSE BRUIN GEBEITSTE TINTEN VINDT U IN ONZE ZAAK IN DE HONIGMANSTRAAT 47 IN HEERLEN. KOMT U OOK EENS KIJKEN?

VEGERS MEUBELN

Eiken klassiek Honigmanstraat 47 Heerlen

Slaapkamers Heerlerbaan 235 Heerlen

Moderne Meubelen Locht 2 Kerkrade

ROERMOND - Frans Marckx, 34 jaar, na twee jaar de Roermondse lande-
klasser Victoria.

SCHAESBERG - Mick Vliegen heeft
zijn contract bij RKONS verlengd tot
en met het seizoen 95/96.

● **VECHTSPOORT** - Het vechtsportgala dat vanavond in de schiedengemeenschap aan de Eenhoornsingel in Maastricht plaatsvindt, begint niet om 20.00 maar om 19.00 uur.

**GEEN BANK,
GEEN VERZEKERINGS-
MAATSCHAPPIJ
EN TOCH PROFESSIONEEL
ADVIES INZAKE... ?**

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

ERVAREN MTS-ER WTB ALS HOOFD PRODUCTIE-UNIT

UW TOEKOMSTIGE WERKOMGEVING

De automobiellindustrie stelt hoge eisen. Aan continuïteit, maar meer nog wellicht aan kwaliteit. Standaardproductie is uit den boze. Elke afnemer vraagt om een eigen aanpak en benadering, om op maat gesneden oplossingen. Dat vraagt veel van de organisatie en de medewerkers. Een innovatief beleid met een krachtige Research & Development. Een intensieve en optimale kwaliteitscontrole. Een alerte marktbenadering en nauwe contacten met afnemers, nodig om snel in te kunnen spelen op specifieke eisen en wensen. Maar het vraagt ook om een flexibele structuur met korte, informele lijnen. En tenslotte, maar niet ten minste, om medewerkers die zich thuis voelen in een dynamische, high tech omgeving.

De afdeling Productie omvat een voorfabriek en vier productie-units. Binnen een van deze units worden specialties geproduceerd: niet seriematige rubberproducten. Productie vindt plaats in een volledig afgerond fabricageproces, van grondstof tot eindproduct. Voor de verwerking van rubber worden technieken als Compression Moulding en Injection Moulding gebruikt. Voor deze unit zoeken wij een Hoofd Productie.

Uw functie

U geeft leiding aan circa 20 medewerkers, waarvan de helft in 3-ploegendienst werkt, volgens het 'autonome-groepen concept' en bent verantwoordelijk voor een optimale inzet

van materiaal en arbeid en de daarbij behorende planning. Dagelijks overlegt u met de Verkoop Binnendienst over de te leveren producten, die vervolgens worden geproduceerd volgens de specificaties van de klant. Verder levert u een bijdrage aan optimalisatie van het productieproces en de arbeidsomstandigheden. Belangrijke taken daarbij zijn het beheer van de machines en de zorg voor orde, netheid en veiligheid.

Uw profiel

U bent een MTS-er Wtb met leidinggevende ervaring in een productie-omgeving en enige bedrijfseconomische kennis. U bent een echte 'people-manager': u heeft oog voor wat er leeft bij medewerkers en motiveert en stimuleert hen. Op die manier realiseert u een optimaal gebruik van de productiefactor arbeid. Bovendien voelt u zich thuis in een organisatie waar verantwoordelijkheden naar een laag niveau in de organisatie zijn gelegd. Uw leeftijd ligt tussen de 30 en 35 jaar.

UW REACTIE

De heer H. van der Woey, Productie Manager, geeft u graag meer informatie. Zijn telefoonnummer is 045-469239. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan de heer R. van Westering, Hoofd Personeelszaken, PL Automotive b.v., Postbus 649, 6460 AP Kerkrade. Wij hanteren de NVP-sollicitatiecode.

PL Automotive ontwikkelt en produceert hydrodynamische dichtingen. Ruim 98% van de productie is bestemd voor de internationale markt, voornamelijk de automobiellindustrie. Zo'n 35 miljoen dichtingen in meer dan 150 varianten vinden jaarlijks hun weg naar de gerenommeerde autofabrikanten in Europa. PL Automotive is gevestigd in Kerkrade en telt circa 200 medewerkers.

PL AUTOMOTIVE

Bell College

Maastricht Heerlen

BUSINESS SCHOOL

„just better“

een- en tweejarige dagopleidingen met studiefinanciering en OV-kaart

MANAGEMENT MARKETING EUROPEAN SECRETARY

studiegids gratis: 043-218095

Open dagen:
28 jan. - 25 mrt. - 29 apr. - 26 mei 1995

General Binding Corporation's headquarters located in Northbrook, Illinois USA is an international manufacturer and marketer of business machines and related supplies. The companies binding, laminating and paper shredding systems are used world wide in the business, commercial, education and government markets.

In June 1994 GBC European Film Products opened its brand new state of the art facility in Kerkrade and is now looking to recruit two more people to join our customer focused team. As this is a rapidly expanding business and demands are high, only persons that will be committed to the company and their own success should apply.

Secretary/Personnel Administration

This person will be secretary to the director and general manager and also handle the personnel administration and therefore should have had several years experience at a senior level.

The person recruited for this function will be flexible in approach, have excellent organisational and secretarial skills and have had extensive PC and word processing experience. The company employ approx 45 people at this time and as the personnel administration will be incorporated within this function, experience in employment contracts, sickness and vacation reporting and general employment law is required, with use being made of an outside professional service for more detailed requirements.

This is a demanding role with a heavy work load and therefore speed and accuracy is a pre requisit the ability to communicate at all levels with our varied customer base, internally with our company/corporation is essential.

Assistant Controller/Chief Bookkeeper

This employee takes charge of the monthly and annual closing of the books and internal reporting. Responsibilities include posting and reviewing the daily transaction process on Pantheon AS400 Software

- preparing daily and monthly management reports
- preparing and submitting required VAT and CBS reporting
- assistance in preparing budgets and forecasts and providing timely and accurate analysis of actual compared to budget or forecasts
- preparing monthly accruals and assets specifications.

He or she should have knowledge of payroll administration and be aware of social and payroll tax related laws. Knowledge of production administration will be a great advantage.

Candidate should have a minimum of 2-4 years experience and a HEAO or SPD level diploma in accounting or business administration.

He or she will support the finance-payroll-cost accounting and sales departments, total employees six.

Initiative and reliability are required.

Fluency in English both written and spoken is essential, together with either German, Italian, French being desirable for both positions.

If you feel that you would like to be part of a successful team please send for both of these positions your detailed curriculum vitae in English marked private and confidential to:

GBC European Film Products Division

Att. Mr. J. Turner
Mercuriusstraat 9
6468 ES Kerkrade

**OPLEIDINGSINSTITUUT
„DE THERMEN“**
Raadhuisplein 15-16, 6411 HK Heerlen
Telefoon 045-713717

Erkend door de minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

In januari starten de volgende cursussen:

- ★ Machineschrijven
- ★ Tekstverwerking Word Perfect
- ★ Stenografie
- ★ Notuleren

Informatie en aanmelding:
Raadhuisplein 15-16, 6411 HK Heerlen,
tel. 045-713717

Für unseren neu zu öffnen Büro in Frechen suchen wir:

M/W AB 25 J.

- * Leute mit Herz und Humor, die aber auch sehr seriös sein können und zusammen mit unserem Team der Kundenberatung gutes Geld verdienen wollen.
- * Gepflegtes Aussehen und eine sehr positive Einstellung sind Voraussetzung.
- * Auch für unsere Administration und Telemarketing suchen wir noch einige nette Leute!
- * Sind Sie die Person, die wir suchen? Dann rufen Sie uns bitte sofort an, zwischen 12.00 und 18.00 Uhr - unter folgender Telefonnummer 045-226035

Achtung - Vertriebsprofil - Direktverkäufer

(und solche, die es werden wollen)

Speziell für die Niederlande und Belgien suchen wir für Neuentwicklungen zukunftsorientierte

Außendienstmitarbeiter

Wir bieten Superprodukte, leistungsgerechte Provision, optimale Ausbildung, überdurchschnittlich gute Aufstiegschancen bis zum Gebietsdirektor. Wir erwarten: 100%igen Einsatz, Aufgeschlossenheit und Erfolgswille. IVV Investitions-, Verwaltungs- und Vertriebsgesellschaft, Jülicherstr. 318-320, 52070 Aachen, tel. 0041-241-96848-0

HELAAS, UW DRUKKER LEVERT VANDAAG PAS. MAAR MORGEN MOET DIE REKLAMEKRANT WEL VERSPREID WORDEN...

Bel **Spiral** als 't supersnel verspreid moet worden!

Fabrieksstraat 7, 5961 PK Horst
telefoon 04709-84222

Postbus 6094, 5960 AB Horst
fax 04709-84333

SPIRAL

(Aankomend) assurantie-adviseurs voor nieuwe, dynamische organisatie

Onze opdrachtgever is een zeer grote internationale, financiële organisatie. Het bedrijf heeft wereldwijd aanzienlijke belangen en een uitstekende reputatie. De Nederlandse vestiging opereert voornamelijk nationaal. In Nederland wordt ook de particuliere markt bewerkt. Momenteel wordt een geheel nieuwe operatie op deze markt gestart. De activiteiten behelzen o.a. het via een uniek concept introduceren van complete assurantie-adviezen, met behulp van een uitgekend producten-pakket.

De nieuwe onderneming kenmerkt zich door een directe, open communicatie, grote mate van betrokkenheid, nieuwe initiatieven en creativiteit. Kwaliteit in dienstverlening aan cliënten staat voorop; dat betekent ook kwaliteit in commerciële en administratieve ondersteuning. Omdat het hier een startende onderneming betreft, vinden pioniers en ondernemers wat ze zoeken: ruimte voor goede, zinvolle inbreng en ideeën. In het businessplan is een groei gecalculleerd om tot een organisatie van meer dan 150 werknemers te komen. Kortom, een toekomst met perspectief voor de ondernemende man of vrouw.

De Assurantie-adviseur wordt verantwoordelijk voor de opbouw en het beheer van een vaste klantenkring. Daartoe bezoekt hij door de organisatie geselecteerde adressen en verkoopt op basis van adviesverkoop. Hij analyseert de risico's, creëert passende adviezen en sluit met commercieel resultaat contracten af. Hij zorgt voor een langdurige relatie met zijn klanten, waarbij service geboden wordt en toekomstige zakelijke mogelijkheden worden benut. Vanuit de binnendienst zal hij een krachtige service-ondersteuning voor zijn cliënten krijgen.

Ook de administratieve ondersteuning zal efficiënt en modern zijn, zodat de adviseur zich bezig kan houden met zijn commerciële taken, zowel overdag als ook in de avonduren. Hij krijgt een grote mate van zelfstandigheid en wordt geacht die op verantwoorde wijze te gebruiken. De organisatie vraagt om initiatieven en ideeën, en verwacht grote inzet en enthousiasme om commerciële mogelijkheden te benutten.

Gezocht worden kandidaten m/v tussen 24 en 35 jaar met een afgeronde opleiding VWO, MEO of wel HEAO. Rijbewijs noodzakelijk. Vereist is een aantoonbare, succesvolle ervaring in de actieve verkoop. Ervaring in de financiële dienstverlening is een pré. U heeft een goed cijfermatig inzicht en drukt zich op heldere, duidelijke en correcte wijze uit, zowel in woord als geschrift. U heeft plezier in het op commerciële wijze omgaan met mensen.

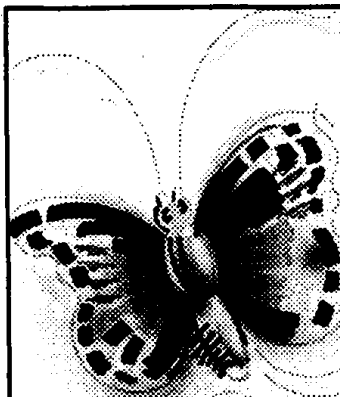
Geboden wordt een zeer zelfstandige functie in een jonge moderne organisatie. De adviseurs worden door middel van een grondige opleiding en training voorbereid op hun taak. Men biedt een prima salaris met een modern, adequaat pakket secundaire arbeidsvoorwaarden. Bovendien worden successen beloond middels een provisieregeling. De startende en sterk groeiende organisatie biedt uiteraard doorgroei mogelijkheden voor succesvolle mensen.

Geïnteresseerden wordt verzocht hun C.V. te richten aan de heer K. Leunis, Alpha Search, Commercieel en Algemeen Management B.V., Postbus 96, 3980 CB Bunnik. Telefoon (03405) 7 00 96.

Alpha Search

Commercieel en Algemeen Management B.V.

Alpha Search is lid van de OAWS. Vergunning CBA/A 94.0029.

RDP Vakantie 4

Recreatie is
Nederlands grootste
dagbladcombinatie.

Met een betaalde

oplage van ruim

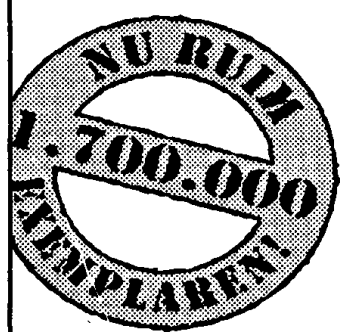
1.700.000 exempla-

ren, goed voor een

bereik van 4.2 mil-

joen reukstige

Nederlanders

Voor informatie en

reserveringen: RDP,

postbus 2,

1800 AA Alkmaar,

Sluittijd woensdag

16.00 uur.

Kaderadv. mits

gereserveerd

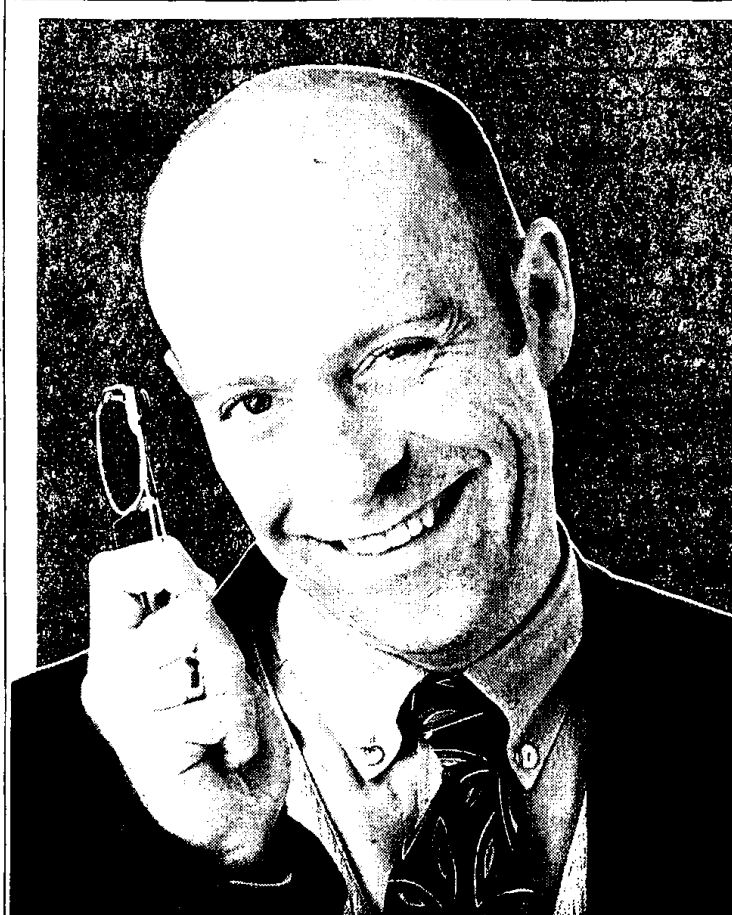
donderdag

10.00 uur.

Advertentie
combinatie van
44 Regionale
Dagbladen.
Tel.: 072.196.596,
Fax 072.196.484

LAAT
CARA-
PATIENTEN
NIET
STIKKEN

Astma Fonds
Giro 55055

THUIS IN
PROFESSIONEEL ADVIES

financieren
s p a r e n
verzekeren
pensioenen
hypotheken

Frank Kemperman: 'Vanaf begin bij JIM betrokken'

Een leven tussen de paarden

MAASTRICHT - Zelfs toen Frank Kemperman bij MVV de functie bekleedde van commercieel manager, bleef zijn interesse voor de paardesport onveranderd groot. Kon het anders? De huidige coördinator van Jumping Indoor Maastricht ('ik ben er vanaf het begin bij betrokken geweest') had zó'n nauwe banden met de hippische wereld, dat hij ze onmogelijk kon verbreken. Zijn periode in het betaald voetbal was trouwens van korte duur. Hooguit twee seizoenen. „In het begin van de jaren tachtig. Als ik mij niet vergis ben ik sedertdien welgeteld nog één keer in de Geusselt geweest, bij een wedstrijd tussen MVV en PSV.”

door
WIEL
VERHEESEN

Het wil allerminst zeggen, dat hij de club uit het oog heeft verloren. Het eerste wat hij doet als de ploeg gespeeld heeft is informeren naar de uitslag.

Zijn betrokkenheid bij alles wat met paarden en de organisatie van wedstrijden te maken heeft, vindt zijn oorsprong in lang vervlogen decennia.

„Als kind kwam ik op een bepaalde dag in mijn geboortplaats Berg en Dal terecht in een manege. Ik was meteen helemaal weg van alles wat ik daar zag,” zegt de 39-jarige Frank Kemperman. „Binnen de kortste keren was ik ponyruiter. Ik maakte de stallen schoon om mijn rijles te kunnen betalen.”

Later trok hij vanuit de Nijmeegse contreien naar Zuidwolde, waar hij ook alweer met paarden te maken kreeg. Hij leerde Harry Wouters van den Oudeweyer kennen, destijds een bekend ruiter. „Van hem heb ik veel geleerd.”

Niveau

Het lag beslist niet aan zijn grote voorbeeld, dat Frank Kemperman in de springsport op een bescheiden niveau hangen bleef. Geen probleem, vond hij. Niet iedereen kan een hoofdrol vervullen. Bovendien, nergens beter dan in de sportwereld wordt dienaar- gaande snel onderscheid gemaakt. De ruiters die niet fout-

loos over de hindernissen komen, de voetballers die geen goede pass in de benen hebben of de renners voor wie het tempo te hoog wordt als de finale nog moet beginnen, kunnen zich niet verschuilen achter karrevrachten vol excuses en metershoge plannen.

„Als verzorger van de Nederlandse equipe mocht ik wél mee naar de Olympische Spelen van 1976 in Montreal. Jo Rutten, de Limburgse dressuurrutter, behoorde tot de ploeg. Een andere Limburger, Rob Ehrens, volgens mij óók. Vrij snel na Montreal kwam ik in contact met Leon Melchior. Met ingang van 1 januari 1978 kreeg ik het management in handen van zijn stoeterij in Lanaken.”

Die job bekleedde Frank Kemperman weliswaar geen jaren, maar het werk was toch een flinke stap naar weer een ander karwei. Weer in de paardesport. Hij werd manager van de draf- en renbaan in Schaesberg. Zijn organisatorische kwaliteiten hadden toen al een meer dan regionale bekendheid. Dat hij vervolgens terecht kwam bij BCM, het bureau uit Best dat een grote vinger in de pap heeft als het om organiseren van hippische toevenementen aan komt, was dan ook niet verwonderlijk.

„Ik leidde enige tijd de Belgische tak van het bedrijf, maar voor BCM ben ik vrijwel ook wereldwijd in de weer geweest. Een coördinerende functie bij CHIO Aken was van dat werk slechts een facet.” Aken zou zelfs veel meer betekenis voor hem krijgen. Op een bepaalde dag kwam een telefoontje of hij wilde komen praten. „Ze zochten een Geschäftsführer, een bedrijfsleider.”

● Nog voordat Jumping Indoor Maastricht gisteren van start ging was allesregelaar Frank Kemperman van 's morgens vroeg tot 's avonds laat ter plekke. Rechts wereldkampioene dressuur Anky van Grunsven. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Wanneer zó'n toonaangevende onderneming je vraagt of je de leiding op je wilt nemen hoeft je niet te twijfelen aan erkenning. Frank Kemperman twijfelde evenmin over het aanvaarden van de functie. „Ik zal het eerste telefoontje, dat ik kreeg van professor Gego niet vergeten,” zegt hij. „Gego kende ik als parcoursbouwer. Ook had ik al met hem samengewerkt op het concours hippique van Pavarotti. Kortom, ik trad in volledige dienst bij CHIO Aken.”

Dat laatste hield overigens niet in, dat Frank Kemperman elders

geen werkzaamheden meer zou verrichten. Jumping Indoor Maastricht is daarvoor het bewijs.

In de dagen voorafgaande aan het gebeuren, dat gisteren van start ging, is hij nauwelijks buiten de muren van het Maas-tricht's Expositie- en Congres Centrum geweest. Wat er allemaal geregeld moet worden voordat de eerste ruiter een sprong maakt is te veel om op te noemen.

Routine is in dit soort zaken van enorm gewicht. Kalme idem dito, zeker wanneer je - zoals hij

vorig jaar meemaakte - plotse- ling een volkomen onbekende ruiter uit een ver Aziatisch land voor je neus hebt staan. Wanneer die man dan ook nog eist, dat hij toegelaten wordt tot het hoofd- programma (hij had een fax ge- stuurd, zei hij) moet je hem vriendelijk, maar wel dringend verzoeken om op de tribune plaats te nemen. Deelnemen aan de springbrubrieken is alleen mo- gelijk wanneer je uitgenodigd wordt. Prestatie, niet waar.

Spandoeken

„Een paar jaar geleden waren

wij heel attent op een mogelijke actie uit de wereld van de die- renbescherming. Tijdens Jum- ping Amsterdam waren demon- stranten met spandoeken opge- doken. Zoiets wilden wij in het MECC voorkomen. Komt er op de tweede wedstrijddag opeens vanuit de hal een telefoontje, dat enkele toeschouwers met span- doeken gesignaleerd waren. Wat blijkt? Niets wat ook maar te maken zou hebben met een pro- testactie. Het waren jeugdige fans van Jeannette Haazen, de dressuuramazone. 'Hup Jeannet- te' hadden zij op de doeken ge- kalkt.”

De Wereldruiters spelen, enkele maanden geleden in Den Haag, heeft Frank Kemperman (uiter- aard) ook van nabij meege- maakt. Prettige herinneringen daaraan bewaart hij allerminst. „Vind je het gek? Het werd een lijk wat er in die sector verkeerd ging. Persoonlijk hoefde ik mij geen verwijt te maken. Ik had een taak in het sporttechnische deel van het evenement. En op sportief gebied was Den Haag een geweldige beleving, laat dat ook nog eens gezegd worden.”

Bladzijde

Zoals velen uit paardesportland liever niet herinnerd willen worden aan het echec in het Zuider- park, zou ook Frank Kemper- man graag de zwarte bladzijde uit 's lands hippische geschiede- nis voorgoed willen omslaan. Maar hij beseft, zeker uit hoofde van zijn functie, dat hij er nog regelmatig mee geconfronteerd

Het evenement zou na de Olym- pische Spelen van 1928 in Am- sterdam de grootste sportge- beurtenis op Nederlands grond- gebied zijn, was vooraf in alle toonaarden gemeld. Het resul- taat was precies het tegenover- gestelde. Kemperman: „Een tekort van zeven miljoen gulden kun je niet onder de noemer leedvermaak wegmoffelen. Hoe dan ook, ik heb met gemengde gevoelens afscheid genomen van de Wereldruiters spelen.”

Het is een schrale troost als je weet, dat men in Stockholm een paar jaar eerder de boeken sloot met een verlies van tien miljoen gulden.

„Misschien,” aldus Kemperman, „moeten de Wereldruiters spelen op de helling. Over twee jaar is Dublin aan de beurt. Kijken hoe het daar afloopt. Ik heb begre- pen, dat de staat aldaar garant staat voor het financiële deel. Zoiets scheelt uiteraard een slok op de borrel, maar voor het ima- go van de paardesport is het toch van belang om er op alle gebied goed uit te springen.”

Hij zegt het niet met zoveel woorden, maar zoals iedereen die met sponsoring en dat soort zaken te maken heeft, weet hij hoe zwaar een echec kan door- wegen. Zelfs wanneer je er part noch deel aan hebt.

„JIM zal echter de uitstraling behouden, die het evenement vanaf de eerste editie heeft. Het is een fantastische gebeurtenis. Kwestie van een uitstekende sa- menwerking in het organiserend geheel. Kwestie ook van het ni- veau, dat wij de mensen bieden. Over het voortbestaan hoeft geen mens te twijfelen.”

'Roda is tenminste een ploeg die kost wat kost wil winnen'

Jan Wouters: 'PSV ligt jaren achter'

Jan Wouters was ooit één van de meest controversiële aankopen van Johan Cruijff. Ook Marco van Basten be- greep de transfer niet. Wouters, dat was het Jerommeke van FC Utrecht, een jongen met messen in de kousen en zaagsel in de schoenen. Marco zei er ook iets van, iets denigrerends. Wouters besloot daarop te reageren. Hij gaf Van Basten op de eerste de beste training bij Ajax meteen een rotschop. Bij nader inzien vond Van Basten die Wouters toen toch wel een nuttige voetballer.

Vanaf dat moment speelde de man met de hoepelbenen een imposante loopbaan bij elkaar. Hij werd een be- langrijk international en in Oranje was Wouters goed beschouwd zelfs jaren de spelverdeler. Beter bekend werd hij echter als de balafpakker en regelaar op het middenveld, naar hem werd uiteindelijk zelfs een type speler genoemd: het type-Wouters.

Dit seizoen komt zijn huidige club, PSV, een stuk of vijf types-Wouters te kort. Alsmade Wouters zelf, want die is geblesseerd. Hij heeft daarom even alle tijd voor een goed gesprek over de types in het voetbal en de trainerij, over PSV, over Advocaat en over de tegenstander van morgen: Feyenoord.

DOOR HENRI VAN DER STEEN

EINDHOVEN - Eigenlijk is hij altijd verkeerd begrepen. Jan Wouters kon en kan dus veel beter voetballen dan de meesten denken. Jan Wouters is daarbij een heel ander en veel intelligenter mens dan de meesten weten. Privé is Wouters allesbehalve de schaver en slijper die hij op het veld is.

Wouters is particulier zelfs de tegenpool van de prof Wouters: rustig, zelfs bedeesd. Zwijzaam. Van huis uit een moederskindje dat als dienstplichtig militair werd overgeplaatst, omdat hij niet kon aarden: heimwee. En zijn stilste wens voor later: iets doen in de opvang van zwerv- hondjes.

Dat zal in de praktijk hooguit iets worden als hobby, want de toekomst van Jan Wouters staat vast: hij wordt trainer. „Dat wil ik graag. Ik ben in deze wereld

opgevoed en vind het leuk om erin bezig te blijven. En ik denk wel dat ik een goede trainer word. Ik heb zo veel trainers meegemaakt dat ik dacht: dat doe ik beter.”

Een enkele keer praat hij zelfs al in de tegenwoordige tijd als het onderwerp ter sprake komt. „Ik ben niet zo taktisch, ik laat mijn elftallen altijd van de eigen kracht uitgaan. Niet dus: als zij zus spelen, spelen wij zo. Ik weet het, alle trainers zeggen dat, maar ik heb het idee dat ik het dan ook gewoon doe. Oud-voet- ballers als Cruijff, Van Hane- gem, Spelbos doen dat ook.”

De derde pushte hij bij PSV als kandidaatopvolger van De Mos, de eerste noemt hij meteen als hem naar goede trainers wordt gevraagd. „Als ik oordeel over mensen met wie ik gewerkt heb, kom ik bij Cruijff, Van Gaal uiteraard, Beenhakker. En Barry Hughes vond ik ook een hele goede. Had een eigen visie, was consequent, liet het elftal voet-

ballen naar de sterke punten. In het eerste half jaar bij hem heb- ben we de mooiste wedstrijden gespeeld. Uitslagen van 7-4, 6-1, 5-2, 6-4. Ik denk dat Hughes een topclub had aangekund. Michels heb ik alleen bij het Nederlands elftal meegemaakt, waar hij meer coach was dan trainer. En Advocaat natuurlijk.”

Herkenbaar

Hij heeft 'een goed gevoel' als hij denkt aan Advocaat als nieuwe coach van PSV. Lacht betrap- als hij Advocaat ineens Dickie noemt. „Hij gaat uit van een her- kenbaar systeem, hij heeft goede ideeën over de organisatie in een elftal en ik vind dat hij kwesies als met Gullit goed heeft opge- lost. Nooit bij een topclub ge-

werkt? Dat is niet aan de orde lijkt me. Hij heeft op topniveau gewerkt, daar gaat het om. Ik zie het probleem niet. En dat hij een behoudend coach wordt ge- noemd ook niet. Een deel van de discussies die ik en anderen met hem bij het Nederlands elftal hebben gehad, ging er juist om dat wij wat behoudender wilden voetballen dan hij.”

Het probleem is natuurlijk niet Advocaat, maar PSV. Ook Jan Wouters is teleurgesteld in de Eindhovense ontwikkelingen tot nu toe. „Er zijn goede argumen- ten zoals blessures, maar bepa- lde dingen begrijp ik niet. Popes- cu weg. Ik heb dat nooit begre- pen. Een van de beste stoppers die ik ken. Ook te gebruiken als middenvelder, altijd gevaarlijk voor de goal. Ja, hij liet z'n man

wel eens lopen. Maar die jongen moet een geweldige gebrek aan waardering hebben gevoeld in Eindhoven. En als je dat soort voetballers niet de waardering geeft, moet het de verkeerde kant op gaan. Ineens is-ie dan weg, één van je belangrijkste pionnen. Ik denk dat PSV hem vanaf het begin verkeerd heeft beoordeeld. Stan Valckx met Gi- ca zou nu een ideale combinatie geweest zijn. Ik heb zijn vertrek als een vreselijke aderlating er- varen.”

Achterstand

De wissel De Mos-Rijvers heeft wel iets maar niet veel veran- dert, vindt hij. „We spelen de laatste weken met een duidelijke organisatie. Maar het voetballen is nog niet veel verbeterd.”

● Jan Wouters (midden), hier tijdens de wedstrijd tegen Noordwijk vorig jaar, kan terugzien op een im- posante loopbaan. Foto: ANP

De achterstand op Ajax is letter- lijk en figuurlijk groot. „Maar ook Feyenoord ligt jaren voor op ons. Ajax en Feyenoord hebben iets herkenbaars. PSV niet. Het laatste herkenbare PSV dateert van '88: Nielsen-Koeman in het centrum, het overnemen van Lerby, proberen Koeman vrij te spelen, 4-4-2. Van Feyenoord en Ajax weet je hoe ze spelen. Bij Ajax heeft Van Gaal het nu uit- gebouwd, maar onder Cruijff en Beenhakker speelde Ajax het- zelfde. Van Gaal heeft wel per- soonlijke accenten gezet.”

Hij pareert de suggestie dat PSV niet het straatschoffies-voetbal van FC Utrecht uit zijn tijd moet imiteren. Hij wordt ineens fel. „Die agressiviteit moet er sowie- so komen. Als eerste. Bij balver- lies en balbezit. Dat we bij FC Utrecht zo agressief waren, is overtroffen. Wij konden goed voetballen als het moest. Maar de nadruk werd in die tijd op de agressiviteit gelegd, op het werkvoetbal. Net als bij Feye- noord nu. Maar ik zou Blinker, Taument, Larsson, Trustfull geen werkvoetballers willen noe- man. Scholten kan vreselijk goed voetballen. Heus. Ik vind Feye- noord een heel goed elftal.”

Toelichting

Gedreven raakt Wouters als hij het begrip agressiviteit van een toelichting voorziet. Dat gebeurt na de opmerking dat er onder Aad de Mos wel degelijk keihard is gewerkt bij PSV. „Er is een verschil tussen hard werken en agressief zijn om te winnen. Je kunt tien keer op en neer gaan en in de diepte sprinten, maar agressiviteit is de wil om elk duel te winnen. Ik heb het over het echte agressieve, het verbete- ne. Die beleving heb ik nog niet meegemaakt bij PSV. Het kwaad worden als je op de training een partijtje verliest, omdat je dan met een klote-gevoel in de kleed- kamer zit. Dat heb ik bij Ajax en Bayern München meegemaakt. Dat heb ik bij FC Utrecht heel extreem meegemaakt. En dat mis ik een beetje bij PSV. Of nee: dat mis ik heel erg bij PSV.”

Hij komt zelf met een voorbeeld. „Neem Roda JC, daar zie je het wel. Het slaat wel eens uit, maar dat is mezelf ook weleens over- komen. Maar bij Roda JC zie je dat ze koste wat het kost willen winnen. Ieder naar eigen vermo- gen. En dat heeft PSV toch ook ooit gehad, in '88. Koeman, Niel- sen, Gerets, Lerby, Heintze ook, naar zijn eigen vermogen.”

Bij PSV ziet hij op Björn van der Doelen na ('die wil ook winnen') vooral braveriken rondlopen. Geen jongen als Edgar Davids. „Dat is nou wat ik bedoel. Je ziet aan dat koppie al dat-ie wil win- nen. Davids is het ideale voor- beeld. Die zie je trekken, vast- houden. Want hij wil voorbij. Of hij wil de bal. Je ziet het aan zijn gezicht, die beleving. Bij het missen van een kans, bij het be- nutten van een kans. Daar straalt het van af. En hoe je het wendt of keert: dat is er bij PSV niet.”

Laatst was Rik Smits even terug in Eindhoven, zijn geboorteplaats. Een argeloze voorbijganger keek hem aan, schatte zijn gestalte en kwam vervolgens met het advies. „Met jouw lengte zou ik gaan basketballen.” Smits kon erom lachen, gaf de man een hand en zei dat hij de tip ter harte zou nemen. Rik Smits, van 23 augustus 1966, is 2,24 meter hoog en 120 kg zwaar. De vriendelijke reus basketbalt sinds 1988 voor Indiana Pacers.

Via het Eindhovense Almonte en het Maristcollege

belandde hij in de Amerikaanse profcompetitie. Smits is Nederlands best betaalde sporter. Tot 1998 kan hij een bedrag van 31.9 miljoen dollar tegemoet zien, exclusief reclame- en sponsoractiviteiten. Zijn bankrekening zal echter nauwelijks door dergelijke schnabbels worden gespekt, want Smits heeft er een bloedhekel aan om zijn naam aan sportdranken, babyluiers of andersoortige artikelen te verbinden. Eén keer liet hij zich verleiden tot het aanprijzen van een verfsoort. Het was zijn eerste en laatste tv-spot.

De 'Dunking Dutchman' wil basketballen en verder met rust worden gelaten. Zeker dit seizoen, waarin hij nóg nadrukkelijk van zich wil laten horen dan in de voorbije competitie. Het goede spel van Smits leidde tot interesse van de Boston Celtics, de LA Clippers en Golden State Warriors. Hij flirtte zelfs nadrukkelijk met drievoudig kampioen Chicago Bulls, maar bleef toch in Indiana. Daar heeft hij zo langzamerhand de status van vedette opgebouwd. Al is het wat Smits betreft tegen wil en dank.

Brabantse basketbalreus Nederlands best betaalde sporter

Rik Smits, vedette tegen wil en dank

DOOR RUUD RAMLER

INDIANAPOLIS - Rik Smits is altijd bescheiden gebleven. Hij vindt het nog steeds leuk als er Hollands bezoek komt in Indiana. Maar je ziet hem denken: 'Waar heb ik het allemaal aan verdiend?' Hij mag dan inmiddels tot de toonaangevende reuzen van de NBA behoren en zich moeiteloos kunnen meten met de beste centers, je zult het hem zelf nooit horen zeggen.

Dat doen ze bij de Pacers wel. Nu de spelverdelerspositie sinds de komst van Mark Johnson niet langer de achilleshiel is van het team, zijn de kampioensaspiraties groter dan ooit. Zelfs bij Smits: „Ik denk dat we dit seizoen voor de titel kunnen gaan. Johnson is een echte teamspeler, hij heeft oog voor andere jongens. Ik ga er vanuit dat ik de bal vaker aangespeeld zal krijgen dan in het verleden.”

Zenuwslappend

De Pacers struikelde het afgeloopen seizoen, na een opvallend sterke competitie, pas in het zicht van de finale. De ervaring van de New York Knicks, waar de machtige Patrick Ewing vaak genoeg naar adem hapte in de confrontaties met Smits, gaf uiteindelijk de doorslag in zeven zenuwslappende slijtageslagen.

Die morele opkikker smaakte naar meer in Indiana. Wat zijn teamgenoten betreft zal er veel van Smits afhangen. Zij gaan zelfs zover door te stellen dat de Pacers alleen goed spelen als hun Nederlandse blikvanger in vorm is. „Onzin,” spettert Smits tegen. „Het gaat om de teamprestatie, niet om eenlingen. Natuurlijk is het leuk om te horen, al zet het je onbewust wel onder druk. Maar daar heb ik hier in al

die jaren wel mee leren omgaan.”

Zijn naam komt steeds dichterbij de buurt van het rijtje met de, zowel letterlijk als figuurlijk, grootsten van de NBA. Hakeem Olajuwon, David Robinson, Shaquille O'Neal en Patrick Ewing staat nog steeds in hoger aanzien dan Smits. Maar hoe lang nog?

Grens

Dat zal nog wel even duren, meent de Brabander, die vindt dat hij zich nog verder moet ontwikkelen. Bovendien moet hij vaker meer speelminuten afdwingen om de magische grens van 40 punten te doorbreken. Dat lukte hem vorig seizoen alleen tegen Philadelphia. Nog te vaak zat Smits op de bank als de duels hun climax bereikten. Het directe gevolg van een foutenlast, die hem steeds parten speelde. „Daar moet ik inderdaad aan werken. Al geloof ik wel dat de pieken en dalen minder zijn dan in andere jaren. Ik ben constanter geworden.”

Smits is nooit een makkelijke prater geweest. Volzinnen zijn hem vreemd, net als grootspraak trouwens. De clubleiding zou dat graag anders zien. Vedettes horen nu eenmaal, ook na afloop tegen nieuwsgierige journalisten, het voortouw te nemen.

● Rik Smits (rechts) in actie voor de Pacers.

Foto: GPD

Smits zegt dat hij probeert zich op dat punt te veranderen. „Ik moet meer over mezelf praten. Een kwestie van zelfvertrouwen. Het schijnt erbij te horen als je beter gaat spelen. Maar dat de club me naar een medicus zou hebben gestuurd, is echt onzin.”

Coach

Het bevalt Rik Smits uitstekend in Indiana. Niet in de laatste plaats dankzij coach Larry Brown, die hem het vertrouwen gaf dat hij zo broodnodig had. De Nederlander voelde zich niet langer een vreemdeling bij de Pacers. „Hij is een coach die duidelijk laat blijken achter je te staan. Hij heeft van de Pacers een ploeg gemaakt, hij heeft Reggie Miller geleerd te spelen in dienst van het team. Ik heb nog nooit zo veel plezier in het basketballen gehad.”

Dat heeft ook te maken met het feit dat hij eindelijk zonder pijn kan spelen. Smits geeft toe dat zijn overgewicht hem jaren parten heeft gespeeld. „De coaches meenden dat ik het gevecht onder de borden alleen aan zou kunnen als ik zwaarder zou worden.” Achteraf moet Smits vaststellen dat zijn overgewicht de oorzaak was van de langdurige peesontsteking in beide knieën. Hij zag vaker dan hem lief was de operatietafel.

„Coach Brown heeft me min of meer weer op de been geholpen. Hij wilde dat ik afviel, terug naar mijn oude gewicht. En ik moet zeggen dat ik me nu stukken beter voel. Ik zit nu lekker in mijn vel, beweeg me prettiger op het veld en kan dus van nog meer waarde worden voor het team.” Smits is al een vedette voor de

supporters, én een gewild object voor de reclamebureaus. Maar hij houdt de boot angstvallig af. „Ik moet er niet aan denken dat het zo'n gekkenhuis zou worden als bijvoorbeeld rond Michael Jordan. Dat je niet meer zonder bodyguards over straat kunt, dat is niet eens rustig kunt gaan eten in een restaurant. Er is meer dan aan een privéleven met mijn vriendin en dochtertje. Herkend worden op straat is leuk, hier en daar een handtekening zetten vind ik geen probleem. Maar verder moet het niet gaan.”

Dus blijft hij resoluut 'nee' zeggen tegen de aanbiedingen om in reclamefilmpjes op te treden. „Alleen de tijd al die je ermee kwijt bent. Twee, drie dagen om een spot op te nemen. Nee, vriendelijk bedankt.” Reizen

Smits vindt dat het seizoen in de NBA al genoeg van zijn tijd vraagt. Een kleine honderd wedstrijden per jaar. „Vandaag weer je nauwelijks waar je morgen bent. Je vliegt van de west- naar de oostkust, soms tegen de klok in, dan weer met de tijd mee. Dat is het moeilijkste van basketballen in Amerika. Reizen, vechten tegen jetlags en gelijk spelen. Je leert het te accepteren, het is een manier van leven.”

Een leven dat vorstelijk wordt betaald. Over zijn jaarsalaris van zeven miljoen dollar zegt Smits: „Veel geld, maar ook logisch. Er is hier nou eenmaal meer te verdienen dan in Europa. Omdat de hele basketbalcultuur anders is. Iedereen verdient er aan, de tv-stations, de clubs en de eigenaren. Dus is het logisch dat de spelers mee willen profiteren. Vraag is alleen hoe lang het nog kan doorgaan.”

Bondscoach Harrie Weerman blijft optimistisch

Handballers zoeken weg omhoog

Van onze correspondent
MICHEL JANSSEN

HAARLEM - Nog niet eens op de helft van de Haarlemse Handbal Week maakt bondscoach Harrie Weerman de balans op van ruim een seizoen werken met de nationale mannenploeg. Er is wat verandering gekomen in de eeuwigdurende litanie van ontbrekende geldmiddelen en gebrek aan medewerking van de clubs. Terwijl de samenwerking met de clubs steeds beter begint te lopen en er in een drietal regio's kan worden gesproken van redelijk tot goed werkende steunpunten, blijft het beschikbare budget zorgen baren.

De omvang van de trainingsarbeid komt redelijk in de buurt van wat Harrie Weerman zich voorstelt als noodzakelijk om de gewenste beweging richting Europese middenklasse te realiseren. Het aantal wedstrijden daarentegen blijft ver achter bij wat nodig is. „We zouden zo'n 25 interlands per jaar moeten spelen, maar we komen niet verder dan een stuk of 15. Dat is louter een kwestie van geld.”

Opgave

Veel mensen binnen het Nederlands Handbal Verbond (NHV), daaronder ook Harrie Weerman, zijn bezig met projecten en projectjes die het benodigde geld moeten opbrengen en in de hoop dat de opzet slaagt, heeft Weerman zijn plannen voor begin volgend jaar klaar. „We moeten kwalificatiewedstrijden voor het EK spelen tegen Macedonië en Bulgarije. Dat wordt een uiterst zware opgave. Op weg naar die wedstrijden gaan we in januari naar Litouwen en doen we in maart, voor de beslissende duels met Bulgarije mee aan de Lotto-Cup in Noorwegen. Daarnaast

blijf ik streven naar nog twee toptoernooien.”

Het is duidelijk dat Weerman, net als zijn voorgangers trouwens, heeft gekozen voor een tweesporenbeleid: met de huidige ploeg blijven presteren en een 'tweede generatieteam' klaarstellen voor de toekomst. De toekomst die over een jaar of twee, drie moet beginnen. De ploeg die Nederland op dit moment vertegenwoordigt in Haarlem, draagt daar alle kenmerken van. Naast ervaren krachten (Lambert Schuurs en Patrick Van Olphen) is er aanstormend jeugdig talent (Jeroen Holscher, Patrick Kersten) en een middenklasse van spelers die al wat jaartjes meelopen in de nationale ploeg en de komende jaren de kern van Oranje moeten vormen.

Enthousiast

Daarbij valt te denken aan spelers als Mastenbroek, Veerman (in Haarlem, wegens familieomstandigheden, overigens niet aanwezig) en Portengen. Terwijl Weerman wat terughoudend lijkt over het niveau van het hui-

● Dick Mastenbroek, man voor de toekomst.

Foto: FRANS RADE

dige Jong Oranje-team, toont hij zich uiterst enthousiast over de lichting die daarachter zit, de nationale juniorenploeg, overigens het derde team waarvoor

Weerman verantwoordelijk is. „Eigenlijk een te zware klus. Het Verbondsbestuur ziet dat ook en mogelijk dat er iets gaat gebeuren. Ik denk dat het goed is het

zwaartepunt van ons werk te richten op die jongste groep. Die heeft, in termen van tijd, ook de meeste mogelijkheden. Dat zijn de spelers waarmee in de regio-

nale centra in Sittard, Emmen en Aalsmeer intensief en met succes wordt gewerkt. Van jongens als Schmetz (V&L), Kunnen (Sittard), Pie (Aalsmeer), om er maar

een paar te noemen, kunnen we in de toekomst veel plezier krijgen. Ze combineren talent aan de juiste mentaliteit. Ik zou graag nog wat meer van die regionale centra hebben en misschien komen die er binnenkort ook wel.”

In Haarlem viel, althans in de eerste twee wedstrijden, het Nederlands aanvalsspel in positieve zin op. Bewegelijk en een snelle balloop. In de eerste wedstrijd, tegen Slowakije, leek het oude euvel van de zwakke hoekbezetting zelfs verholpen. Maar die verbetering was slechts van korte duur.

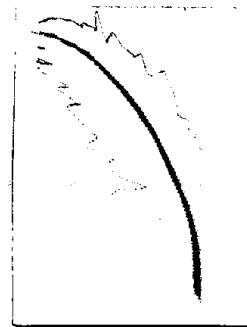
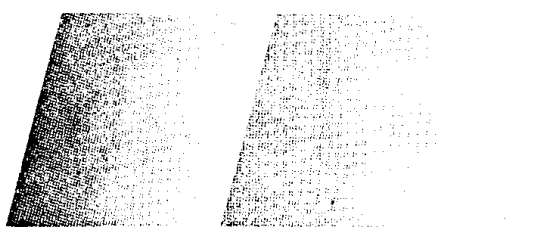
Tegen Estland moest het gevaar weer komen van de opbouwspelers. In een toernooi, dat naast ploegen van Oranje-niveau, een echte topper mist, blijkt de verdediging het zwakke punt. Harrie Weerman: „Dat is correct. Individueel moet er natuurlijk nog een boel gebeuren, maar daarnaast moet je niet vergeten dat het complete middenblok (Jacobs, Groener, red.) is weggevalen. Het kost tijd en veel wedstrijden om de nieuwe mensen op die plaatsen te laten wennen. En ik heb al gezegd hoe het met die wedstrijden zit.”

Vooruitgang

De nationale oefenmeester is van mening dat er vooruitgang valt te constateren. Bij de nationale selecties. „Maar ook bij de verenigingen. Het is geen toeval dat Sittard en Aalsmeer in de EC-toernooien hun thuiswedstrijden winnen van veel sterkere tegenstanders. Natuurlijk blijft er een flink gat te overbruggen, maar deze incidentele successen zijn voor mij een indicatie dat we op de goede weg zitten. En dan hoeft niemand mij hoeft te vertellen dat die weg nog erg lang is.”

limburgs agblad

Bij het noemen van haar naam begint iedereen meteen 'Mexicooooh' te brullen. Dus een nadere introductie behoeft ze niet. De Zangeres zonder Naam is een fenomeen. Ze is de enige en echte, onvervalste koningin van het levenslied. In de verre verte is niemand te bespeuren die haar naar de kroon kan steken. Tijdens de zestigjarige carrière vlogen haar liedjes bij miljoenen de deur uit. Deze zomer nog ontving ze op 75-jarige leeftijd haar zoveelste gouden plaat. 'Waarschijnlijk mijn laatste', meent ze. De Zangeres is moe en doet daarom afstand van haar titel. Zoals zo vele beroemdheden neemt ze stijlvol afscheid van het publiek met haar memoires. Deze week verscheen 'De Zangeres, het verhaal van mijn leven'. Nederland mag het boek nu openslaan, daar waar De Zangeres het zelf met een berustend klapje heeft dichtgeslagen. Voortaan gaat ze weer door het leven als Mary Servaes-Bey.

In de lift van het Golden Tulip Hotel in Leiden besef ik mijn onmogelijke opgave. Een kleurrijk leven van 75 jaar samenvatten op één pagina. Op de eerste etage krijg ik het antwoord op mijn gepuzzel aangereikt. De liftdeuren schuiven zachtjes open en een vrouw schrijdt, enigszins voorover hellend op haar wandelstok, naar binnen. De Zangeres. Ik stel me voor, steek mijn hand uit en verhef mijn stem wanneer ik zie dat ze haar oor naar me toe draait. „Ik heb vanmiddag een afspraak met u namens het Limburgs Dagblad. Ik ben blij dat het interview uiteindelijk door kan gaan.” Halverwege de tweede zin schuiven de deuren alweer open en trekt het oor zich weer terug. Dames eerst, dus daar sta ik in de lift. Op de gang draait ze zich even om, kijkt mijn kant op en vraagt: „Limburgs Dagblad?” Waarop ik spontaan het overduidelijkste ja knik van mijn leven. „Waarom was je niet gewoon naar Stramproy gekomen?” Aan een verklarende uitleg over de media-kermis om haar heen, kom ik niet meer toe. Haar ontbijt wacht.

Loodzwaar

Later, aan het eind van de middag zie ik haar terug. In de foyer van het hotel verdwijnt ze zowat achter een grote ronde tafel. Ze heeft er inmiddels een hele rits interviews opzitten. De Nederlandse en Belgische journalisten hebben haar het hemd van het lijf gevraagd. „Alsmar dezelfde vragen,” mompelt ze vermoeid. De presentatie van haar boek is voor De Zangeres loodzwaar. Eerst een speciale feestavond met vele collega's uit het artiestenwereldje. Daarna een dag lang vragen beantwoorden volgens een strak schema. Ook het leven van een scheidend artiest gaat niet over rozen. De bedenker van de media-*hype* die nu weer rond De Zangeres is ontstaan, zit ondertussen in de lobby van het hotel. Ben Holthuis, de *gossip*-journalist die bijna even beroemd is als de glamoursterren waar hij over schrijft. En hij doet meer. Hij is die dag als een bezetene bezig met de organisatie van de begrafenis van de Amsterdamse disco-eigenaar Manfred Langer. Ook uit 'het wereldje van bekende Nederlanders' en dus daagt er weer een nieuw 'media-gebeurte-

● 'Ik voel me soms moeder van een héél groot gezin.'

nis' aan de horizon. De Zangeres moet het die middag heel even in haar eentje doen.

Als ik tegenover haar zit, zie ik in gedachten Het Kroontje voor me. Wie weet wat zich al die jaren onder dat kroontje van die koningin heeft afgespeeld. Er is er maar een die antwoord kan geven; de koningin zelf, De Zangeres. En dat doet ze precies op de manier die je van haar zou verwachten. In eenvoudige en heldere bewoordingen vertelt ze over vreugde en verdriet in haar leven. Haar levenslied.

De memoires van De Zangeres beslaan precies 400 pagina's waarin ze verhaalt over haar liefdeloze vader, haar ongelukkige moeder en haar kinderjaren. Geboren te Leiden in 1919, bleef ze bijna haar hele jeugd aan bed gekluisterd door een handicap aan haar heup. Puur op wilskracht kwam Rietje - zoals de buurt haar noemde - al haar tegenslagen te boven en werd op haar vijftiende een rijzende ster

bij het Leidsch Revue en Cabaret-gezelschap. Haar zangcarrière begon met het lied 'Ik heb je diep in je ogen gezien'. En daar zou het niet bij blijven.

'Thuis zing ik nooit. Dat zingen was mijn werk. Wat moest ik thuis gaan lopen zingen? Ik kreeg toch geen applaus.'

De rest van haar wederwaardigheden met Johnny Hoes, haar Limburgse man Sjo en de aardige en minder aardige collega's passeren eveneens de revue. Wie daarbij onthullend vuurwerk verwacht, komt bedrogen uit. De meeste feiten zijn - hoe kan het ook anders bij een bekende persoonlijkheid - al bekend. Toch leest het boek makkelijk weg en dat is mede de

verdienste van Ben Holthuis die een redactionele inbreng had. Maar de milde toon waarmee De Zangeres enkele van haar collega's bespreekt, blijft opmerkelijk. Het

is een publiek geheim dat ze met enkelen van hen hoogoplopende ruzies heeft gehad. Ze bestrijdt echter dat ze niet het achterste van haar tong laat zien.

„Dat haalt de pers nu weer naar voren, niet ik, want ik heb het die mensen al lang vergeven. Ik kan niet op een agressieve toon zeggen 'het is je vergeven'. Als je iemand

Foto: LOEK ZUYDERDUIN

iets vergeeft, verandert je toonaard vanzelf.” De samenwerking met Ben Holthuis is uitstekend gegaan, zo beaamt ze. „Hij kent me door en door na al die jaren. Ben heeft zich nergens mee bemoeid. Als ik hem mijn aantekeningen liet zien, was hij vol aandacht. 'Mary' zei hij dan, 'het is niet te geloven hoe jij je ervaringen weergeeft en dat je alle fragmenten zo precies hebt onthouden. We leveren het gewoon in bij de uitgeverij'.”

Maar een makkelijke klus was het allesbehalve. „De lust om te schrijven verdween helemaal met het overlijden van mijn man Sjo. Alle herinneringen die ik ophaalde, brachten me alleen maar van mijn stuk. Ik kon het emotioneel niet aan en heb twee jaar rust genomen om het verdriet te verwerken. En toen begonnen de mensen om me heen weer te trekken. 'Al dat schrijven, dat heb je toch niet voor niks gedaan? Maak het toch af'. Met enige moeite ging ik uiteinde-

Mary Servaes-Bey draagt haar biografie op aan haar moeder, Maria Bey-Brouwer. Achterin het boek staat een kort gedicht voor de vrouw van wie zij de titel Koningin erfde.

*Zij droeg geen kroon
Zij had geen troon
Geen koets die haar rijdt
Voor alle liefde die ik kreeg
was zij 'een Majesteit'
En geen koningin in haar wit
hermelijn
Kon mooier dan moeder
mijn moedertje zijn*

door

**FRITS VAN
OTTERDIJK**

lijk weer aan de slag. Misschien ook een beetje om de eenzaamheid te verdrijven. En nu, na zes jaar, is het me gelukt om het net op tijd klaar te krijgen.”

„Ik ben tevreden met het boek en ik weet dat mijn fans het zullen waarderen. Voor hen heb ik het geschreven. Zij hebben er recht op om te weten hoe het allemaal écht met me is gegaan. Als kind, als tiener en als vrouw. Er is door de pers zoveel kletspraat over mij verkocht dat ik de zaak op deze manier recht wil trekken.”

Punt

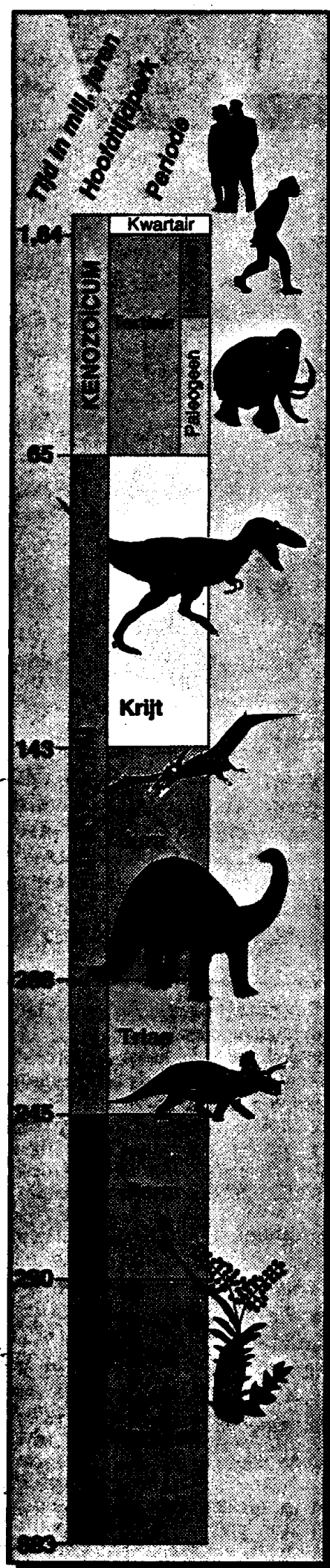
De Zangeres weigert verder in te gaan op de inhoud van het boek. Ze heeft er resoluut een punt achter gezet en gaat geen twee liedjes zingen voor één cent. „Ik zou niets speciaals meer weten. Het boek is uit, alles is gezegd, alles is geschreven.”

Voor De Zangeres is alweer een nieuw hoofdstuk begonnen. Ze wil haar rust en geluk terugvinden en haar dagen niet meer in eenzaamheid slijten. Maar hoe dat precies gaat gebeuren, is voor haar nog onduidelijk. „Ik heb geen echte plannen meer. Ik heb veel vrienden maar die wonen allemaal ver weg. Daardoor krijg ik wel eens heimwee naar Leiden. Naar de straten waar ik heb gewoond, hoewel de meeste daarvan al lang zijn verdwenen. Nu ik alleen ben, is het verlangen naar mijn geboorteplaats sterker geworden. Soms denk ik er aan om er weer te gaan wonen. Terug naar mijn oude vriendinnen en mijn familie. Maar dan zou ik ook weer andere vrienden en familie moeten achterlaten in Stramproy. Dus ik ben er nog niet uit wat ik ga doen. Er zal vanzelf iets gaan gebeuren, dat hoop ik toch.”

Breekbaar

Na twee dagen volop in de belangstelling te hebben gestaan, oogt De Zangeres fragiel, breekbaar en moe. Heel moe. Toch blijven de waakvlammetjes in haar ogen branden. Gepokt en gemazeld in de artiestenwereld, is ze een vakvrouw geworden die niets en niemand uit de weg gaat. „Ik heb de strijd nooit geschuwd. Ik ben een leeuw, hè. Ik blijf je lang aaien tot je me wat doet. Hihi.”

GPD-Graphics/Reinoud Sijma

De geologische geschiedenis is verdeeld in hoofdtijdperken, die elk weer zijn onderverdeeld in geologische periodes als Jura en Krijt.

DOOR ANKO DE JONG

De bewogen ontstaansgeschiedenis van ons platte landje ligt ver weggestopt in de diepe ondergrond. Dat nodigt niet uit tot geologische expedities. Hooguit in Zuid-Limburg bestaat de gewoonte de mergelgrotten in te duiken en wat fossiele overblijfselen los te peuteren. De wonderlijke wereld van de geologie gaat aan de gemiddelde Nederlander volstrekt voorbij. Geoloog Dick van Doorn, hoofd kartering van de Rijks Geologische Dienst (RGD) in Haarlem, is opmerkelijk mild over die collectieve onwetendheid. Hij verklaart het met een krachtige samenvatting: „Nederland is een bak modder en we hebben al moeite genoeg om het hoofd boven water te houden.” Wie ligt dan wakker van 300 miljoen jaar geologische geschiedenis?

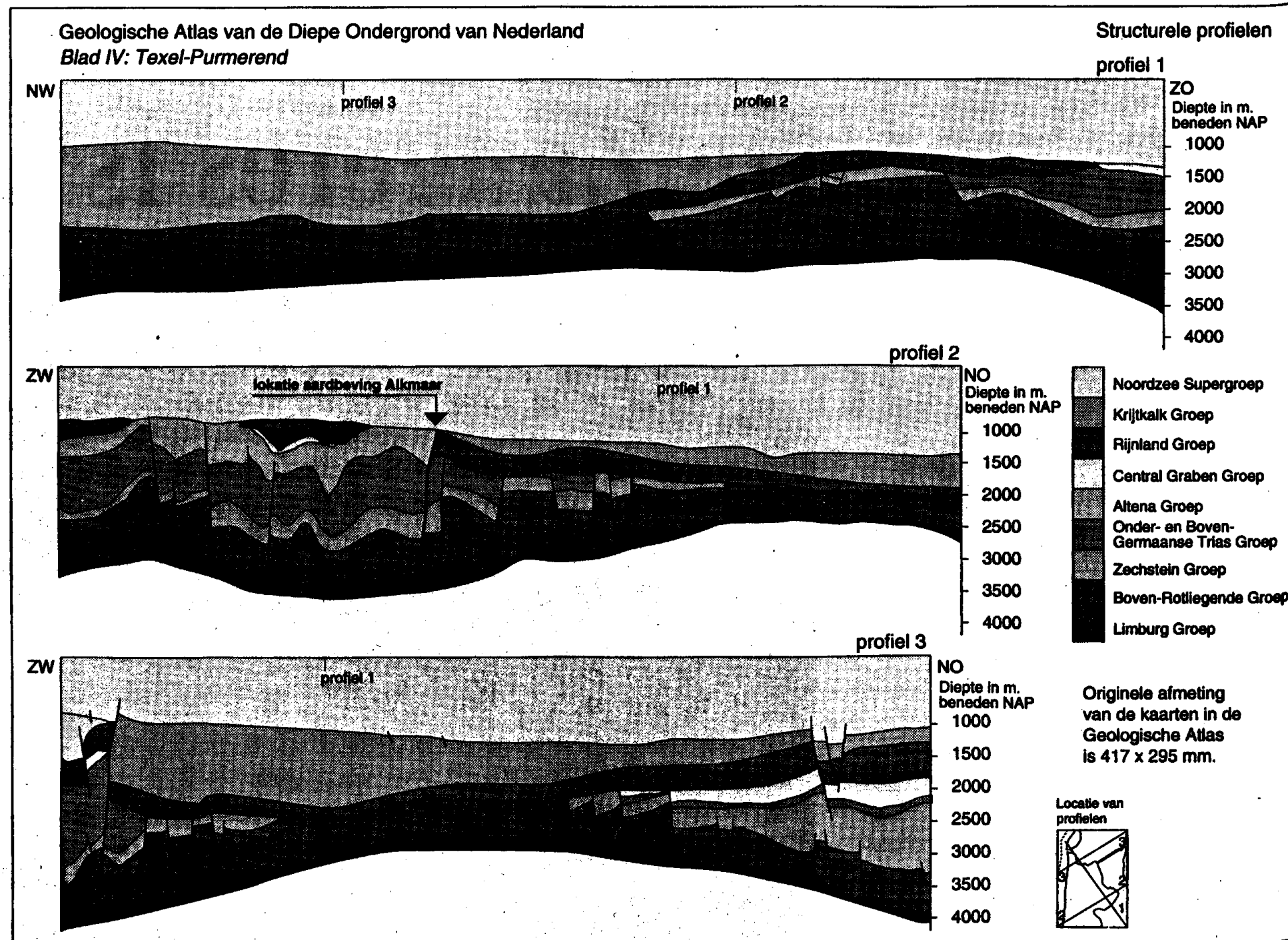
„Weinigen weten dat hier zoveel gebeurd is, dat hier bergen zijn geweest. In de Derde Wereld weten de mensen nog meer van geologie. En in Zwitserland, met zijn tot 5000 meter hoge Alpen, leven ze letterlijk tussen hun ondergrond. Iedereen kan daar over geologie mepraten.” Nederland is vooral plat, zoals het hoort in een rivierdelta. Per definitie ontbreken hier de zichtbare berggruggen, de omhooggedrukte steenformaties die laag voor laag de afzettingen laten zien van zand, steen en bezinkels van zeeën en rivieren. Dat we ze niet om ons heen zien, betekent niet dat ze er niet zijn. Kilometers diep in de grond tekent de bewogen geschiedenis zich af van meanderende rivieren, bergmassieven en het komen en gaan van zeeën.

Geheim

De ligging en het verloop van de Nederlandse steenlagen zijn, als een gedetailleerde topografische kaart, precies bekend bij de Rijks Geologische Dienst. Met dank aan de olie- en gasmaatschappijen, die de meeste gegevens hebben verzameld in hun speurtocht naar gas en olie. Concerns als Shell, Elf, Petroland, de Nederlandse Aardolie-maatschappij (NAM) en Amoco brachten in de loop der jaren het grootste deel van de ondergrond van ons land in kaart. Om te weten wat er in de diepe ondergrond zit – vanaf een paar hon-

Eerste geologische atlas van diepe ondergrond

In een onvoorstelbaar ver verleden lag ons land in tropische sferen, beneden de evenaar. Tergend langzaam schoof het naar het noorden. Op die lange reis bestonden onze contreien onder meer uit woestijn en moeras, waar dinosaurussen en krokodillen de dienst uit maakten. Gebergten verhieven zich en daarna deinde schier eindeloos de zee. Dan eindelijk, een luttele duizenden jaren terug, piepte het land boven zee uit. Met de nodige fantasie staat het allemaal te lezen in de eerste geologische atlas van Nederland waarvan momenteel hard wordt gewerkt.

● Dwarsdoorsnede van de bodem op de lijn Alkmaar-Hoorn met het verloop van de verschillende grondlagen. De onderste lagen zijn van breuklijnen doortrokken. De aardbeving bij Alkmaar deed zich voor bij de middelste breuklijnen.

De wonderbaarlijke reis van Nederland

● Dick van Doorn (links) en Ed Duin van de afdeling diepe ondergrond bestuderen het kaartblad Texel Purmerend. Foto: GPD

derd meter diepte – zijn grondige seismische metingen nodig. Met een klein explosief of met trillaten worden trillingen van de grond ingestuurd. De grondlagen weerkaatsen die weer. De weerkaatsingen duren langer naarmate ze uit diepere lagen moeten komen. Bovendien geeft een harde granietlaag een ander reflectiebeeld dan een absorberende zoutlaag. Zo ontstaat een patroon in tijd en structuur, die door gevoelige meetapparatuur wordt vastgelegd. Ook boringen, waarbij monsters naar boven komen, leveren een schat aan informatie op. Op grond van de Mijnwet zijn de olie- en gasmaatschappijen verplicht al deze gegevens door te geven aan de staat. De afdeling Diepe Ondergrond van de RGD doet er samen met resultaten uit eigen onderzoek zijn voordeel mee. Geofysicus Ed Duin kan beschikken over een gigantisch archief van de ze voor de leek onleesbare seismische profielen. De gegevens zijn vanwege de harde concurrentie tussen de aardolimaatschappijen geheim. Maar na vijf tot tien jaar mag de Rijks Geologische Dienst de gegevens bewerken. In aangepaste vorm zijn ze nu openbaar bezit geworden en

de stap naar publicatie lag voor de hand.

Klus

De RGD besloot de kaarten, aangevuld met eigen informatie, uit te werken tot de eerste geologische atlas van de diepe ondergrond van Nederland. Het is een gigantische klus, die nog zeker tot het jaar 2000 voortduurt. De seismische tijdsregistraties moeten allemaal worden omgezet in dieptelijnen. In totaal negen geologische lagen worden op hun eigen kaart beschreven. Inmiddels zijn vier kaartpakketten klaar, die Noord-Nederland en Noord-Holland beschrijven. In totaal zal de atlas uit vijftien kaartbladen bestaan.

De geologen van de RGD zijn zelf verrast door het resultaat. Details die nu pas zichtbaar worden laten bijvoorbeeld een oude vulkaan zien in de bodem van de Waddenzee. Gigantische breuken komen aan het licht van wel duizend tot vijftienhonderd meter. „Dat kun je vergelijken met de rand van een enorme afgrond. Alleen de Grand Canyon komt daar bij in de buurt,” zegt Duin. Nederland blijkt zijn eigen Alpen te hebben,

al valt er alleen in de verbeelding een bergwandeling te maken.

Diep naar beneden kijken is diep in het verleden kijken, naar een tijd dat de aardkorst vorm kreeg en levende organismen zich ontwikkelden. Om te kunnen begrijpen wat er met Nederland gebeurde, gaat Van Doorn 300 miljoen jaar terug. Slechts twee vrijwel samengesmolten continenten beheersten toen het wereldbeeld: Laurasia in het Noorden en Gondwana in het Zuiden. Samengesmolten vormden ze het supercontinent Pangea. Het deel van de aardkorst waaruit later Nederland en West-Europa ontstonden, was een onderdeel van dit supercontinent. Door ingewikkelde processen in de aardkorst brak Pangea in stukken. Zo bestaat het dat ons land ooit in tropische sferen ter hoogte van de evenaar lag. De oervorm van Nederland ging op reis, op weg naar het Noorden. Zelfs voor een geologisch deskundige als Van Doorn is dit moeilijk voor te stellen. „Op school en ook later nog op de universiteit heb ik daar nooit bij stil gestaan,” bekent hij. „Waren hier dan de tropen? Nee, wij waren zelf in de tropen!”

De theorie van de schuivende continenten – of platen, zoals geologen de losse aardkorstdelen noemen – stamt al uit het begin van deze eeuw. Grondlegger en pleitbezorger was de Duitse geofysicus Alfred Wegener, die aanvankelijk alleen ongelof onmoette. Pas in de jaren zeventig werd het idee van continenten op drift algemeen aanvaard. Een blik op de huidige wereldkaart laat zien dat de uitstulping van de oostkust van Zuid-Amerika goed past in de uitsparing in de westkust van Afrika. Een bewijs dat deze continenten ooit aan elkaar vast zaten leveren de fossielen van planten en landdieren, die op de tegenoverliggende oevers exact overeen komen. Zelfs oude rivierbeddingen aan de oevers van Brazilië en Afrika sluiten precies op elkaar aan.

Oerwouden

Met veel verbeelding loopt Van Doorn de zwerftocht van Nederland naar het Noorden na. In het tropische klimaat vormen zich oerwouden, waarvan de steenkoollagen in de diepe ondergrond een restant zijn (geologen noemen deze lagen in Nederland de Limburg-

groep). Nog warmer en droger wordt het en er ontstaan zandduinen, die in versteende vorm in de Rotliegend-laag worden gevonden. In deze laag is het meeste gas aangeboord. „We bevonden ons toen ergens waar Mauretanië nu ligt.” De zee heerst weer ergens op onze tocht ter hoogte van de huidige Middellandse zee, met afzettingen van klei en steenzout. Het zout dat deze zomer bij Harlingen werd aangeboord, zit in deze Zechstein-laag, die ruim 250 miljoen jaar oud is.

Verder noordwaarts gaat het. Nederland ondergaat drastische veranderingen in de geologische tijdperken Trias en Jura. Het wordt eerst weer woestijnachtig, dan opnieuw overspoeld door de zee en valt weer droog. Het gebied wordt moerassig en rijk aan rivieren. Dinosaurussen zijn heer en meester en klossen ook over ons landje. In de gesteentelagen van de Central Graben Groep uit het Jura-tijdperk worden fossiele resten van krokodillen gevonden. Geologisch gezien breekt een rustige periode aan tot en met het Krijt-tijdperk, ruim 65 miljoen geleden. Het land daalt, de zeespiegel stijgt, zoals overal op de wereld. Nederland ligt diep onder water, ver verwijderd van de kust. Dikke krijtlaagpakketten worden afgezet.

Dan gebeurt er iets dramatisch dat grote gevolgen zal hebben voor ons land. Europa en Afrika – die onafhankelijk van elkaar bewegen – botsen op elkaar. Zoals het Himalaya gebergte ontstond toen India zich tegen het Aziatische continent drukte, zo worden nu de Alpen gevormd; een enorme plooiing van de aardkorst, door geoloog en auteur Uwe George omschreven als „de kreukelzone van een continentale botsing”. Oude gesteentelagen worden honderden meters omhooggedrukt, bekken worden hoogten en andersom. Kaartblad IV – dat Noord-Holland beschrijft – laat goed zien hoe de ingewikkelde breuken ontstonden. Diep onder de grond bij Alkmaar gebeurde dit veel heftiger dan in het stabiele noordelijker gelegen Vlieland Bekken, waar de dikke zoutpakketten de krachten absorbeerden. De talrijke breuken bij Alkmaar leidden dit jaar tot enkele aardbevingen, waarschijnlijk als gevolg van gaswinning. Dat ons land zich uit het nieuw ge-

vormde Noordzeebekken weer omhoog worstelde is niet verwonderlijk. De afzettingen van verweringsmateriaal uit de Ardennen, Eifel en de Alpen zijn enorm. Voor het Andesgebergte in Zuid-Amerika bijvoorbeeld wordt de dagelijkse verplaatsing van steen en stof geschat op 5 miljoen ton per dag. Dat komt neer op een goeder-trein van 2000 kilometer lengte. Terwijl het bekken daalt wordt in 65 miljoen jaar een pakket sediment afgezet, dat op plaatsen drie kilometer dik is. Het zeegebied dat Nederland was, wordt met een egale laag klei en zand opgevuld.

Aardbevingen

De Geologische Atlas vertelt het hele verhaal, maar dan in kaartsecties van elk zo'n negentien kaarten. Elke kaart geeft de diepte of dikte van de steenlagen aan. Drie dwarsdoorsneden van de bodem verklaren hoe de lagen op elkaar in de bodem liggen. Ook aan de geïnteresseerde leek geven de kaartbladen een goed beeld, vindt Duin. Maar de teksten zijn zonder geologische voorkennis moeilijk te begrijpen. Deskundigen van aardolimaatschappijen kunnen er wel hun voordeel mee doen. Studenten geologie hoeven niet meer zo vaak voor studie naar het buitenland. De TU Delft gebruikt de kaarten al bij colleges. En bestuurders pakken met deze atlas de diepe ondergrond zo uit de kast, bijvoorbeeld bij projecten voor het benutten van aardwarmte, zoals Delfland die ontwikkelt. Bij aardbevingen kunnen de ingewikkelde seismische profielen voortaan op de plank blijven. „Je hebt met de atlas snel informatie over gasvelden, want je weet precies waar je zit,” zegt Van Doorn. Bij bodemdaling niet zo. Groningen, maar ook Drenthe en Oost-Friesland hebben er met hun zoutkoepels maar rekening mee te houden.

De Zwitsers mogen hun ondergrond dan recht voor de neus hebben, met deze atlas komt de Nederlander aardig mee. Het vraagt alleen wat meer fantasie. En terwijl we in de atlas over ons verleden mijmeren, gaat Nederland verder op zijn wonderbaarlijke reis: nog steeds schuiven we verder van Amerika vandaan, met vijf centimeter per jaar.

Politie: uiterlijk vertoon nodig tegen drugsoverlast In Heerlen-centrum worden minder tasjes geroofd

● Dit beeld is het afgelopen jaar zeldzamer geworden in het centrum van Heerlen.

Archief foto: FRANS RADE,

Is er in Heerlen een leven na het openbaar ordebevel? Je zou haast denken van niet. Dit paardemiddel tegen de drugsoverlast werkt naar tevredenheid. Het is ronduit veiliger geworden in het stadscentrum. Maar als de politie de teugels laat vieren, trekken de dealers vanuit alle hoeken en gaten weer naar het station. Ook het opvangcentrum voor verslaafden lijkt te functioneren. Maar de PvdA wil het weghalen bij het station. De politie en de hulpverlening zijn daar tegen.

door

JOOS PHILIPPENS

Zowel politie, Consultatiebureau voor Alcohol en andere Drugs (CAD) als omwonenden van het station vinden dat het ordebevel in Heerlen effect sorteert. De politie kan nu mensen gelasten de stad te verlaten als een 'redelijk vermoeden' bestaat dat ze in Heerlen overlast veroorzaken.

Harry Vodeb, chef van de politie Heerlen-centrum legt uit dat bekende dealers of straatprostituees (buiten de tijdelijke gedoogzone aan CBS-weg) onmiddellijk kunnen worden verwijderd. „Gaan ze niet weg dan plegen ze meteen een strafbaar feit. Normaal moet je de overlast via een lange periode van observatie aantonen.”

Al sinds de opening van het opvangcentrum voor verslaafden en daklozen in februari is rond het station extra politie ingezet. Die extra agenten hebben niet alleen de drugsoverlast in het centrum van Heerlen verminderd, zo blijkt

uit cijfers over de periode 1 februari tot 1 oktober, ook de criminaliteit is sterk afgenomen. Het aantal winkeldiefstallen is gehalveerd, er zijn 35 % minder tasjesroven en een kwart minder auto-inbraken. Getallen over de periode van het ordebevel, met nog meer agenten, zijn nog niet voorhanden.

Wel is bekend dat de politie op grond van dat bevel 254 keer iemand maande de stad te verlaten. In 85 gevallen hielden de betrokkenen zich daar niet aan en deelde de politie een proces-verbaal uit.

Opvallend is dat Duitsers slechts bij zestien procent van die incidenten betrokken zijn. „We vermoeden dat ze minder naar het stadscentrum komen of zich minder opvallend gedragen. Het ordebevel moet vooral hen en de straathandelaren het leven zuur maken.”

De houding van Duitse verslaafden is door het opengaan van de grenzen toch al ingrijpend veranderd. „De tendens is dat ze snel hun spul kopen en daarmee de grens overgaan. Dat komt door de verminderde pakkans aan de grens. Voorheen gebruikten ze een kleine portie in Heerlen en gingen dan pas terug naar Duitsland. Dat veroorzaakte meer overlast.”

Vodeb benadrukt dat zeventig procent van de overlast wordt veroorzaakt door mensen uit Heerlen en directe omgeving. „Die mensen raak je niet snel kwijt. Het is een illusie dat die in lucht oplossen. Daarom is de aanwezigheid van het Opvang- en Adviescentrum (OAC) bij het station zo belangrijk. Daar kunnen ze even tot rust komen en eens nadenken over hun toekomst.”

De politiechef merkt op dat het OAC ook de overlast vermindert. „Veel mensen storen zich aan het

onverzorgde uiterlijk van verslaafden. In het OAC kunnen ze zich douchen, is een kapper en zijn schone kleren voorhanden. Sinds de opening zien de meeste verslaafden er beter uit.”

Dat bevestigt ook Laurens Melisie, regiomanager van het Consultatie Bureau voor Alcohol en andere Drugs (CAD). „In het OAC vinden ze rust en kunnen ze over hun toekomst nadenken. Mede door de contacten met vrijwilligers en hulpverleners zijn zes verslaafden op eigen verzoek opgenomen in een afkickcentrum. En ook de belangstelling voor het methadonproject is gestegen. We helpen nu al 285 verslaafden.”

Volgens Melisie zien de meeste verslaafden ook de noodzaak van het ordebevel in. „De scene was knetterhard geworden, de messen spreken eerder.”

Melisie doelt op een machtsstrijd

met als inzet wie in Heerlen mag dealen. „De kleine Heerlense dealers worden onder druk gezet om te verdwijnen.”

Vodeb bevestigt dat de straathandel is overgenomen door niet-Heerlenaren, vooral Antillianen en Surinamers uit de Randstad. „Die hebben nu negentig procent van de handel onder controle. Door de hoge heroïneprijs in Heerlen hebben ze zelfs winst als ze het spul in Amsterdam tegen marktprijs kopen en vervolgens hier verkopen.”

Door de extra politiecontroles moeten de dealers op hun hoede zijn. „De drugstransacties moeten nu veel sneller plaats vinden,” zegt Melisie. „Als er een dealer opduikt, zie je de verslaafden als vliegen op de stroop afgaan. Kopers krijgen regelmatig vernamelen Stophoest of zelfs zand aange-meerd.”

Het beleid heeft daarom twee pij-

lers: „De 'eigen' verslaafden zo benaderen dat ze de overlast tot een minimum beperken en de anderen, Duitsers en straathandelaren het leven zo zuur mogelijk maken.” Oftewel: de sandwichformule van het OAC en het openbare ordebevel.

Het openbare orde-bevel loopt in principe halverwege december af. Het kan weliswaar opnieuw verlengd worden, maar dat is niet tot in alle eeuwigheid mogelijk. De wet staat het alleen als paardemiddel toe.

Vodeb zegt dat de politie de situatie hoe dan ook zorgvuldig in de gaten moet blijven houden. „Zonder uiterlijk vertoon stijgt de overlast weer, die les hebben we geleerd. Als dat nodig is, moeten we onmiddellijk met veel mensen in actie komen. Ik vrees dat de drugsoverlast een buiten proportionele inzet van het bureau Heerlen-cen-

trum zal blijven vergen.”

De gemeente Heerlen wil de verblijfsontzegging ('U veroorzaakt overlast, we gelasten u de stad te verlaten') opnemen in de Algemene Plaatselijke Verordening. „Maar dat biedt niet de mogelijkheid om mensen ook daadwerkelijk de stad of het land uit te zetten,” nuanceert de politiechef.

Over het voortbestaan van het OAC moet de politiek zich binnenkort uitspreken. De PvdA-fractie heeft al gesuggereerd om het opvangcentrum weg te halen bij het station en dus ook bij het politiebureau Heerlen-centrum.

Maar daar voelen Melisie en Vodeb niets voor. „De combinatie OAC met het politiebureau vind ik essentieel,” zegt Vodeb. „Om dealers te weren en het personeel van het OAC een gevoel van veiligheid te geven.”

VADERS KUNNEN MOEILIK VRIENDEN VAN HUN ZONEN ZIJN

De Amerikaanse schrijver Mark Twain (1835-1910) merkte ooit op dat op de leeftijd van twaalf jaar een jongen een man begint na te doen, en dat hij daar de rest van zijn leven mee doorgaat. „Ik vermoed,” aldus de Amerikaanse psycholoog Samuel Osherson in een gesprek dat we hadden na een interview met een 43-jarige chirurg over de relatie tussen zijn vader en hem, „dat er in het leven van de meeste mannen een moment komt dat ze tegen de vraag aanlopen hoezeer ze nog altijd aan het 'nadoen' zijn in plaats van te leven vanuit een eigen, sterke innerlijke overtuiging omtrent hun 'man-zijn'.”

door

RENÉ DIEKSTRA

Het betreffende interview was er een in het kader van een onderzoek naar hoe het leven van mannen is beïnvloed, of nog altijd wordt, door de relatie met hun vader. Uit het interview met de chirurg, wiens vader overigens ook chirurg was geweest, kwam iets naar voren dat we heel vaak in interviews met volwassen zonen, en waar mogelijk met hun vaders, aantreffen. Veel van die vaders waren niet erg gelukkige mensen. Vaak bleken ze innerlijk boos en gedepimeerd, koesterden gevoelens van woede en frustratie jegens de traditionele 'deal' die ze met hun echtgenotes en de maatschappij hadden: verbanen uit de intimiteit van het gezin naar het openbaarheid van de samenleving, naar de wereld van werk en prestatie.

Eenmaal deze 'deal' gesloten, iets dat zeker tot zo'n twintig jaar geleden haast natuurlijk was en waaraan ook weinig of niets te veranderen leek, voelden veel vaders, zo vertelden ze ons, zich volkomen in de val zitten. Zoals de vader van de chirurg met een duidelijk omdertoon van bitterheid zei: „Een man die zijn verantwoordelijkheid kent, die gaat naar zijn werk... Hij werkt en werkt en werkt, zodat zijn kinderen een fatsoenlijke opleiding kunnen volgen en er in het gezin een beetje luxe is. Als hij iemand is, die voelt dat de grote liefde die hij koesterde voor zijn vrouw toen hij haar trouwde, dat die moet blijven voortbestaan, dan moet hij daar tijd en energie in blijven investeren. Maar als je werk zoveel van je tijd en energie vergt, dan is het op een gegeven moment of het een of het ander. In mijn geval heb ik nooit geweten dat ik een keuze had. Ik ben opgevoed om me verantwoordelijk te voelen, om te werken, mijn gezin te onderhouden.”

Zijn boosheid en zijn gevoel van verlies, verlies van iets dat nobit meer teruggewonnen kan worden, barstte als het ware zijn ziel uit toen hij er aan toevoegde: „Ik keek naar mijn kinderen, niet zozeer als

wezens om van te houden, te koesteren, intiem mee te zijn. Ik keek naar ze als wezens waarvoor je verantwoordelijk bent, dat ze niet ziek worden, dat ze naar de goede school gaan, dat ze hun opleiding afmaken, dat ze flinke mensen worden en in de maatschappij hun partijtje mee kunnen blazen. Mijn kinderen vertellen me nu dat er altijd een onoverbrugbare muur was. Ik ervoer hen eerst en vooral als een verantwoordelijkheid.”

Veel jongere mannen proberen tegenwoordig meer tijd thuis door te brengen en reageren daarmee op het gevoel dat hun eigen vaders een waardevolle ervaring van intimiteit en koestering hebben gemist. Maar hoe zit het met de gevoelens van boosheid en somberheid die veel van hun vaders voelden? Gevoelens die als voorbeeld en beeld ook in de psyche van hun zonen opgeslagen liggen en die hun beeld van zichzelf als man en vader sterk beïnvloeden? Veel tegenwoordige vaders zitten klem in het innerlijke conflict tussen het verlangen naar meer emotionele intimiteit in hun gezin, met hun eigen kinderen, en hun innerlijke vaderbeeld. De angst uiteindelijk net zo'n vader te worden voor hun kinderen als hun vader voor zijn kinderen was, vormt voor veel tegenwoordige vaders een emotionele drempel en maakt het voor hen niet zelden moeilijk of beangstigend zich zo toegankelijk, zo transparant te maken voor hun gezinsleden als ze zich 'deep down' eigenlijk wensen.

Nogal wat van de mannen die we geïnterviewd hebben, zeiden dat ze bij gebrek aan een goed vader-voorbeeld en daarmee aan een goed emotioneel gedragsrepertoire, zelf met vallen en opstaan hun weg moesten zoeken met hun kinderen. Toch zien ze daarmee een belangrijk punt over het hoofd: het gebrek aan een goed emotioneel gedragsrepertoire bij hen zelf betekent ook dat ze zelf nog altijd hun 'zaken' met

hun eigen vader niet kunnen uitwerken, laat staan oplossen, en daarom met een problematisch beeld rondlopen van wat er aan emotionele intimiteit en helderheid tussen mannen, dus ook tussen hen en hun eigen zonen, mogelijk is. We hebben heel wat jonge vaders gesproken die uitstekend met hun dochter(s) emotioneel overweg konden, maar met hun zoon(s) in dat opzicht een veel grotere afstandelijkheid vertoonden.

Het is verontrustend om te zien hoe vaders ten opzichte van hun zonen, vroeger maar ook nu nog, veel gemakkelijker gevoelens van boosheid of zelfs vijandigheid vertonen dan van zorg en genegenheid. Mogelijk speelt een rol dat er tussen vaders en zonen altijd sprake is van een ambivalente (liefdes)relatie. Het is de duistere zijde van de hoge waarde die eeuwenlang aan jongens is gehecht en in veel culturen nog altijd wordt. Omdat zoveel van de mannelijke identiteit op presteren berust, zijn zonen ervoor bestemd om op een dag hun vaders te overtreffen. Op die manier worden zonen ambivalente liefdesobjecten, zowel geliefd als gevreesd door hun vaders.

Daarbij komt, dat een zoon de sterfelijkheid van de vader op één, voor de laatste, zeer ongemakkelijke manier kan symboliseren. Als de zoon opgroeit tot man, confronteert hij daarmee de vader in toenemende mate met diens ouder worden. Door het feit dat hij op een dag sterker, aantrekkelijker, mannelijker op de bekende traditionele kenmerken zal zijn dan zijn vader en dus zijn vader als zwakker zal gaan zien, roept hij bij zijn vader zowel gevoelens van vrees als van frustratie of boosheid op.

Daar komt nog een andere vrees bij, een vrees die van alle mogelijke het moeilijkst bespreekbaar is tussen vader en zonen, namelijk die voor homoseksualiteit.

Op onze vraag aan verschillende oudere vaders wat hen er van weerhield om hun volwassen zonen ooit aan te raken, te omhelzen, te kussen, was het eerste antwoord meestal dat ze dat niet gewend waren, dat ze zo nooit met elkaar omgingen. Maar in vrijwel alle gevallen bleek bij doorvragen dat ze dat ook nooit bij andere mannen, zelfs zeer goede vrienden, deden en dat daarbij de angst voor gedachten bij de ander aan homoseksuele neigingen een belangrijke rol speelde. Bij sommige mannen was die angst zelfs zo sterk, dat lichamelijke aanraking van anderen mannen, zelfs hun eigen zoon, werkelijk weerzin opriep.

In het algemeen bleek het in de interviews ook heel erg moeilijk om de (oudere) mannen hierover aan het spreken te krijgen, hoewel ze merkwaaardig genoeg achteraf het meestal als goed, opluchtend zelfs, ervoeren om er over gesproken te hebben. Het interview dat bij mij de diepste indruk heeft nagelaten op het punt van hoe vaders en zonen uit deze wederzijdse emotionele impasse kunnen komen, was er een waarbij zowel vader als zoon aanwezig waren en de zoon op een gegeven moment tegen zijn vader met ontroerde stem zei: „Ik heb je altijd zowel als heel sterk als heel zwak gezien. Als iemand voor wie ik bang was dat hij mij heel erg pijn kon doen en als iemand van wie ik bang was dat ik hem pijn kon doen, hem diep kon kwetsen. Ik was er absoluut zeker van dat als ik je zou vertellen in welke opzichten ik je als zwak, als kwetsbaar ervaar, je ontzettend boos zou worden, je van me af zou keren. Dat het enige beeld dat jij mij van jou zou toestaan dat is van de sterke man, van de vader die zijn verantwoordelijkheid kent. Dat je je niet zou laten kennen, zoals goede vrienden bijvoorbeeld doen.” Waarop de vader met even veel onderdrukte ontroering antwoordde: „Ik heb me nooit een moment gerealiseerd dat ik, toen jij opgroeide, zowel je vriend als je vader zou kunnen zijn.”

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Gemeente Heerlen

Heerlen, centrumstad van Oostelijk Zuid-Limburg, is een prettige woonplaats voor 95.000 inwoners. Het is een stad met een scala van voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur, een parkstad met veel ruimte voor groen en een moderne woonomgeving voor architecten.

Binnenkort is Heerlen de kroonstad voor een regio waar bijna 100.000 mensen wonen, en vormt de gemeente samen met Maastricht het medische centrum van Zuid-Nederland. Heerlen is vooral een jonge stad die vanwege haar ligging en kwaliteiten een aantrekkelijke vestigingsplaats is voor het nationale en internationale bedrijfsleven. Een stad die op Europees niveau met de omringende metropolen Maastricht, Aken, Luik en Brussel aan de toekomst werkt.

Bij de gemeente Heerlen werken 950 medewerkers. De gemeentelijke organisatie functioneert volgens het concept 'model en besluit' en een aantal diensten zijn worden door het college van burgemeester en wethouders aangestuurd op basis van 'soort- en management'. De gemeente Heerlen bestaat uit de volgende diensten:

- Algemene Zaken;
- Financiën, Informatie en Faciliteiten;
- Openbare Werken;
- Stadsontwikkeling;
- Wetzijn, Werkgelegenheid en Sociale Zaken;
- Brandweer.

De dienst Stadsontwikkeling bestaat uit de afdelingen Personeel, Informatie, Organisatie en Financiën (PIO), Economische Ontwikkeling en Ruimtelijke Ordening (ERO), Bouwen en Wonen (BoWo) en Milieuzorg.

De afdeling Personeel, Informatie, Organisatie en Financiën (PIO) bureau Informatievoorziening, Vastgoed en Automatisering zinde volgende functies vacant:

2 Beheerders basisbestanden (m/v)

38 uur per week
Form.pl.nr. 12.12.025 en 12.12.026

Functie-inhoud

- A. Zorg dragen voor:
  - een goed beheer van de vastgoedbasisbestanden, zorgen voor de verwerking van mutaties;
  - de technische verwerking van grondtransacties en ingebruikgevingen;
  - de uitwisseling van gegevens naar en van alle leveranciers en afnemers van deze gegevens;
  - is verantwoordelijk voor de kwaliteit van gegevens in de zin van actualiteit, betrouwbaarheid en juistheid van deze gegevens.
- B. Aanmaken van plotbestanden conform specificatie van de opdrachtgever;

Functie-eisen

- Opleiding op M.B.O.-niveau;
- Basiskennis automatisering op p.c.-niveau voor wat betreft kantoor toepassingen (WP, ENABLE, Lotus, Windows);
- Kennis en ervaring inzake het gebruik van CAD-programmatuur, bij voorkeur Micro Station;
- Affiniteit met landmeetkundige werkzaamheden;
- Goede contactuele en communicatieve eigenschappen.

Salaris

De salariering bedraagt, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring, maximaal f. 4.099,- bruto per maand (schaal 7).

Applicatiebeheerder (m/v)

38 uur per week
Form.pl.nr. 12.12.028

Functie-inhoud

- Zorg dragen voor de continuïteit en kwaliteit van het informatiesysteem;
- Toezien op een tijdige verwerking van gegevens en levering van gegevens uit het systeem;
- Toezien op de integriteit van de door het systeem gehanteerde gegevensverzamelingen, alsmede het actueel houden van deze gegevens;
- Inventariseren van gebruikerswensen en storingen/fouten in het systeem en fungeert als intermediair naar

- de leverancier van het systeem, het gemeentelijk rekencentrum;
- Beheren en onderhouden van de systeemdocumentatie en bewaken van de juiste toepassing van procedures;
- Handhaven van de beveiligingsbeleid door toezicht op verleende autorisaties en backup-procedures door het rekencentrum;
- Zorg dragen voor afstemming tussen de in beheer zijn de applicaties en andere gemeentelijke systemen.

Functie-eisen

- Opleiding op M.B.O.-niveau, bij voorkeur M.T.S. Land meten met gedegen kennis van automatisering of M.T.S. Informatica met kennis van grafische informatie verwerking en een sterke affiniteit met landmeetkundige werkzaamheden;
- Minimaal 2 jaar ervaring in het gebruik van relationele databases en CAD-programmatuur, bij voorkeur ORACLE en Micro Station en kennis van Unix;
- Goede contactuele en communicatieve eigenschappen.

Salaris

De salariering bedraagt, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring, maximaal f. 4.099,- bruto per maand (schaal 7 indicatief).

Landmeetkundige (m/v)

voor 38 uur per week
(functienummer 12.12.030)

Functie-informatie:

- voert landmeetkundige berekeningen uit ten behoeve van maatvoering;
- verzorgt de uitzetgegevens voor de landmeters en bepaalt mede, in overleg met de coördinator buitenwerkzaamheden, de wijzen van uitzetten en meting;
- is als zodanig een belangrijke schakel tussen de medewerkers binnen en buiten;
- is verantwoordelijk voor uitbouw, bijhouding en kwalitatieve bewaking van het net van meetkundige grondslag;
- is actief betrokken bij de verdere vernieuwing van werkmethode binnen het vakgebied.

- overlegt met andere diensten, afdeling en derden over de maatvoering van projecten.

Functie-eisen:

- HBO-landmeters;
- kennis en ervaring inzake het gebruik van reken- en tekenprogrammatuur, bij voorkeur GEO, CAD en MicroStation;
- basiskennis automatisering op pc-niveau voor wat betreft kantoor toepassingen (WP, ENABLE, Lotus, Windows);
- goede contactuele en communicatieve eigenschappen.

Salaris

Afhankelijk van opleiding en ervaring bedraagt de salariering voor deze functie maximaal f. 5.366,- bruto per maand (indicatief schaal 9)

Overige informatie functies

Een medisch en psychologisch onderzoek kunnen deel uit maken van de selectieprocedure. Nadere inlichtingen over deze functie kunnen desgewenst worden ingewonnen bij de heer B. Lommen, chef bureau Informatievoorziening, Vastgoed en Automatisering, tel. 045-604962. In het kader van de flexibilisering van de arbeid worden medewerkers benoemd in algemene dienst bij de gemeente Heerlen. Het beleid van de gemeente Heerlen is erop gericht het relatieve aantal vrouwen onder haar personeel te verhogen. Vrouwelijke kandidaten worden daarom nadrukkelijk opgeroepen te solliciteren. Kinderopvang voor kinderen van 0 - 4 jaar is aanwezig.

Belangstellenden kunnen hun sollicitatiebrief binnen 10 dagen onder nummer 555 met vermelding, zowel op brief als enveloppe, zenden aan de directeur van de dienst Stadsontwikkeling, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

GRH

GRH Kleiwaren Beheer B.V. is een dochtermaatschappij van de CHR-groep, een internationaal opererende producent en leverancier van een breed scala bouwmaterialen. GRH Kleiwaren Beheer B.V. en haar vier baksteenproducerende werkmaatschappijen:

KLEIWARENFABRIEK FAÇADE BEEK BV

KLEIWARENFABRIEK JOOSTEN KESSEL BV

KLEIWARENFABRIEK BUGGENUM BV

KLEIWARENFABRIEK JOOSTEN WESSEM BV

zijn goed voor een jaarlijkse productie van 110 miljoen handvorm- en strengpersstenen, van hoge kwaliteit, in vrijwel alle gewenste kleuren en afmetingen, voor toepassing in de woning- en utiliteitsbouw.

In verband met een overplaatsing zoeken wij op onze lokatie Buggenum op korte termijn een:

PRODUKTIELEIDER (M/V)

De functie:

- Uw plaats in de organisatie is direct onder die van de plantmanager.
- U wordt verantwoordelijk voor planning, coördinatie van de productie.
- U draagt ideeën aan en ontwikkelt plannen voor verbeteringen in het productie-proces.

Wij verwachten van kandidaten voor deze functie:

- Opleiding MTS-E met grote affiniteit tot W.
- Een praktisch ingestelde duizendpoot met tenminste enkele jaren leidinggevende ervaring in een industriële onderneming
- Leefstijndindicatie: 30-40 jaar.
- Leidinggevende capaciteiten, waaronder wij tevens een goede uitdrukkingsvaardigheid en contactuele eigenschappen beschouwen.
- Interesse en bereidheid tot het vergroten van kennis over de keramische industrie middels cursussen.
- Woonachtig in de nabijheid van het bedrijf, danwel de bereidheid om zich hier te gaan vestigen.

Wij bieden:

- Een zelfstandige, verantwoordelijke functie met veel ruimte voor initiatieven.
- Een salaris en secundaire voorwaarden in overeenstemming met de zwaarte van de functie.

Sollicitatieprocedure:

Voor meer informatie kunt u telefonisch contact opnemen met de heer L. Schmitz (04759-1666).

Een psychologisch onderzoek kan tot de selectieprocedure behoren.

Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van een c.v., kunt u richten aan:
Kleiwarenfabriek Buggenum BV
Dorpsstraat 80
6082 AR BUGGENUM

Wat zou ú doen ?

GEZONDHEIDSZORG

Verpleegkundigen/ Ziekenverzorgenden m/v

voor instellingen voor zwakzinnigenzorg in de regio's Maastricht en Heerlen. Er zijn regelmatig mogelijkheden voor gediplomeerde verpleegkundigen, ziekenverzorgenden en MDGO-VPI-VZ'ers die zowel in losse diensten als langere tijd willen werken. Full- en part-timers kunnen reageren bij een van onderstaande adressen.

Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1
Informatie: 043 - 21 71 37, Marianne Steenmetz
Maastricht, Hoenderstraat 3

Verpleegkundigen m/v

voor een instelling nabij Heerlen. Bent u full-time beschikbaar en wilt u alle diensten draaien? Neem dan contact met ons op. Het is ook mogelijk om reeksen nachtdiensten te draaien.

Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1

Dokters-assistent m/v

voor een bedrijf in de omgeving van Heerlen. Voor deze functie bent u gediplomeerd of u hebt het diploma A-Verpleegkundige, evenals een geldig reanimatie- en EHBO-diploma. Deze baan is voor ± 24 uur per week en duurt circa 2,5 maanden.

Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1

INDUSTRIE

Postbestellers m/v

voor een bedrijf in Kerkrade. Het werk bestaat voornamelijk uit het bezorgen van de kerstpost. U bent beschikbaar van 12 v.m 31 december en in bezit van een goede fiets. Verder bent u goed gezond en 18 jaar of ouder.

Informatie: 045 - 46 56 56, Monique Bosch
Kerkrade, Gruppellostraat 35

TECHNIEK

Proces-operator in opleiding m/v

voor een bedrijf nabij Sittard. U begint u met productiewerk en na een gedegen inwerkperiode gaat u steeds meer operator-werk doen. Hiervoor hebt u een opleiding VAPRO-A (diploma is niet noodzakelijk) en relevante werkervaring. Deze baan is in 3-ploegdienst en biedt goede perspectieven. Leeftijd: 18 tot 35 jaar. Informatie: 046 - 51 42 22, Ingrid van der Veld
Sittard, Rosmolenstraat 4

RAW-Planner m/v

voor een relatie in Heerlen. U hebt ervaring met het samenstellen en plannen van RAW-onderhoudsbestellen. Naast een diploma MBO-VW&V of -Civiele techniek hebt u 3 jaar relevante werkervaring. Deze baan duurt circa 4 maanden. Informatie: 045 - 71 99 40, Raymond Maas
Heerlen, Op de Nobel 1

Draaiers/frezers m/v

voor diverse relaties. Het werk bestaat uit conventioneel en CNC-draaien, frezen, kotten en boren. Verder stelt u machines in en controleert u afgewerkte producten. Hiervoor hebt u ± 5 jaar relevante werkervaring en bent u een allround en zelfstandig werkende kandidaat.

Informatie: 045 - 71 99 40, Raymond Maas
Heerlen, Op de Nobel 1

tempo-team
uitzendbureau

Dat zou u toch óók doen

Het waterschap Roer en Overmaas, gevestigd te Sittard, is belast met het waterkwantiteitsbeheer in het gebied, groot ca. 100.000 ha., omvattende Zuid-Limburg en een gedeelte van Midden-Limburg ten oosten van de Maas.

De ambtelijke organisatie, die ruim 100 medewerkers telt, bestaat uit twee diensten: een secretarie en een technische dienst.

De secretarie omvat de afdelingen Financiën, Bestuurszaken, Interne Zaken en het Stafbureau Personeelszaken en automatisering.

Waterschap Roer en Overmaas

Bij het bureau Heffingen van de afdeling Financiën is de vacature ontstaan voor een

Coördinator Bureau Heffingen m/v

(vac. nr. 9408)

Taken:

- het in functionele zin leiding geven aan de werkzaamheden behorende tot de taakgebieden bezwaarschriften en subjectenadministratie. Daaronder is begrepen het zorg dragen voor de planning, het toezien op de uitvoering en het bewaken van de voortgang van de werkzaamheden;
- het bevorderen van en toezien op de aanlevering door derden van juiste en geactualiseerde gegevens met betrekking tot beide taakgebieden.

Eisen:

- een voor de functie relevante administratief-economisch georiënteerde opleiding op HBO-niveau;

- kennis van en inzicht in de grondslagen van de heffing en invordering van belastingen door lagere overheden (b.v. verkregen door HALO-opleiding);
- ruime ervaring op het gebied van de bovengenoemde werkzaamheden in het algemeen en het voeren van een bezwaarschriften- en/of subjectenadministratie in het bijzonder;
- affiniteit met geautomatiseerde informatie-systemen.

Salaris

Het salaris bedraagt, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal f. 5.399,- bruto per maand (schaal 9 BBRA 1984).

Bij het staffbureau Personeelszaken en automatisering is een vacature ontstaan voor een

Medewerker Systeembeheer en Operating m/v

(vac. nr. 9409)

Taken:

- het operationeel houden, de procesbewaking en de bediening van het datacommunicatie-netwerk, centrale verwerkingseenheden en centrale randapparatuur;
- het installeren, configureren en behouden van personal computers en decentrale randapparatuur;
- het installeren van (updates) van besturingssystemen en toepassings-programmatuur;
- het bieden van eerstelijns zorg en ondersteuning aan gebruikers inzake apparatuur en programmatuur;
- het (doen) oplossen van storingen aan hard- en software.

Eisen:

- een voor de functie relevante technische opleiding op tenminste MBO-niveau, aangevuld met voor de functie relevante specifieke cursussen;
- kennis van de besturingssystemen DOS, Windows, Novell, Unix en OS400 en de softwarepakketten WP51, Lotus 123 en Dbase;
- enige jaren ervaring in een soortgelijke functie of soortgelijke werkzaamheden.

Salaris

Het salaris bedraagt, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal f. 4.699,- bruto per maand (schaal 8 BBRA 1984).

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Nadere inlichtingen over de functies kunnen onder telefoonnummer 046-517373 worden verkregen bij de heren drs. A.J.M. van Kan, hoofd van de afdeling Financiën en J.F.P. Kox, chef bureau Heffingen respectievelijk H.C.W. Ubaghs, hoofd van het staffbureau Personeelszaken en automatisering.

Sollicitaties dienen binnen 2 weken na het verschijnen van dit blad gezonden te worden aan het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas, Postbus 185, 6130 AD Sittard onder vermelding van het vacatuurnummer op brief en enveloppe.

Leven zonder franje

door

KATJA
KREUKELS

Volksbedriegers nemen de 65-jarige aow'er Pie Paulussen uit Maas- tricht. Solidairiteit kreeg de 65-jarige Pie Paulussen met de paplepel ingegoten. Zijn eigen financiële beperkingen verdringt hij door lotgenoten te helpen. De mondige timmerman is geen type om bij de pakken neer te gaan zitten. Pie pakt de krant en begint rusteloos te bladeren. „Kijk hier op de voorpagina staat dat ouderen er een tientje per maand in koopkracht op vooruit zullen gaan. Op pagina twee wordt dat weer ontkracht door het bericht over de ziektepremie die negen gulden vijftig per maand stijgt. En dat is niet alles. Hij begint hardop te rekenen. „Hogere woonlasten, duurdere treinkaartjes en een daling van de kinderbijslag. Ik denk dat de één miljoen huishoudens die afhankelijk zijn van een minimumuitkering zeker vijf procent in koopkracht moeten inleveren door de bezuinigingen. „Dat noem ik geen volksvertegenwoordigers meer, dat zijn volksbedriegers, buldert het politieke beest vervolgens.

Zuinig

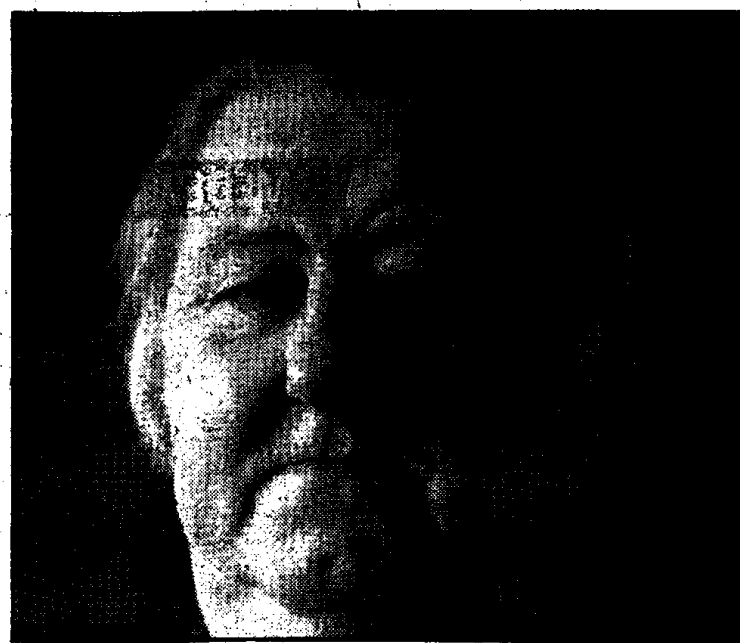
Pie weet hoe hij een huishouden draaiende moet houden. Nadat zijn vrouw achtien jaar geleden overleed, bleef hij met acht kinderen, een woning en een baan achter. Zijn taak als opvoeder heeft hij volbracht: de kinderen zijn de deur uit. Nu zorgt de aow'er alleen voor zichzelf en dat gaat hem goed af. Nadenken voordat je geld uitgeeft, zuinig leven en af en toe wat bijkussen zijn de pijlers van zijn boekhouding.

„Ik ben gelukkig niet materialistisch ingesteld. Dat scheelt een hoop, maar ik moet toch streng zijn voor mezelf. Vakantie zit er niet meer in, vlees is veel te duur en kleren bestel ik bij Wehkamp, omdat je daar niet meteen hoeft te betalen. Met een beetje wikken en wegen, kom ik er wel. Het ergste vind ik dat ik mijn kinderen en kleinkinderen nooit iets extra's kan geven.

Afbrokkelen

Het is dus geen vetpot in huize Paulussen, maar daar wil Pie niet veel woorden over vuil maken. Hij gaat weer overstag naar links. In zijn sociale pleidooi betreurt hij dat de verzorgingsstaat langzaam afbrokkelt. „De overheid stopt te veel geld in internationale prestigeprojecten. Veel Nederlandse mannen worden naar het buitenland gestuurd om burgers in oorlogsgebieden te beschermen. Terwijl oudere mensen in ons land 's avonds niet eens meer op straat durven te komen, omdat ze zich onveilig voelen.

Bang voor de toekomst is deze drukke baas niet. „Je moet niet bang zijn, anders heb je dood voordat je geboren bent.

● Pie Paulussen gaat niet bij de pakken neerzitten. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

De aow'er

Netto-inkomen: f 1100
Vaste Lasten: f 550

Oud-vakbondsman, bolsjewiek, aow'er en vrijwilliger bij de Raad Van Uitkeringsgerechtigden (RVU) in Maas- tricht. Solidairiteit kreeg de 65-jarige Pie Paulussen met de paplepel ingegoten. Zijn eigen financiële beperkingen verdringt hij door lotgenoten te helpen. De mondige timmerman is geen type om bij de pakken neer te gaan zitten.

Pie pakt de krant en begint rusteloos te bladeren. „Kijk hier op de voorpagina staat dat ouderen er een tientje per maand in koopkracht op vooruit zullen gaan. Op pagina twee wordt dat weer ontkracht door het bericht over de ziektepremie die negen gulden vijftig per maand stijgt. En dat is niet alles. Hij begint hardop te rekenen. „Hogere woonlasten, duurdere treinkaartjes en een daling van de kinderbijslag. Ik denk dat de één miljoen huishoudens die afhankelijk zijn van een minimumuitkering zeker vijf procent in koopkracht moeten inleveren door de bezuinigingen.

„Dat noem ik geen volksvertegenwoordigers meer, dat zijn volksbedriegers, buldert het politieke beest vervolgens.

Zuinig

Pie weet hoe hij een huishouden draaiende moet houden. Nadat zijn vrouw achtien jaar geleden overleed, bleef hij met acht kinderen, een woning en een baan achter. Zijn taak als opvoeder heeft hij volbracht: de kinderen zijn de deur uit. Nu zorgt de aow'er alleen voor zichzelf en dat gaat hem goed af. Nadenken voordat je geld uitgeeft, zuinig leven en af en toe wat bijkussen zijn de pijlers van zijn boekhouding.

„Ik ben gelukkig niet materialistisch ingesteld. Dat scheelt een hoop, maar ik moet toch streng zijn voor mezelf. Vakantie zit er niet meer in, vlees is veel te duur en kleren bestel ik bij Wehkamp, omdat je daar niet meteen hoeft te betalen. Met een beetje wikken en wegen, kom ik er wel. Het ergste vind ik dat ik mijn kinderen en kleinkinderen nooit iets extra's kan geven.

Afbrokkelen

Het is dus geen vetpot in huize Paulussen, maar daar wil Pie niet veel woorden over vuil maken. Hij gaat weer overstag naar links. In zijn sociale pleidooi betreurt hij dat de verzorgingsstaat langzaam afbrokkelt. „De overheid stopt te veel geld in internationale prestigeprojecten. Veel Nederlandse mannen worden naar het buitenland gestuurd om burgers in oorlogsgebieden te beschermen. Terwijl oudere mensen in ons land 's avonds niet eens meer op straat durven te komen, omdat ze zich onveilig voelen.

Bang voor de toekomst is deze drukke baas niet. „Je moet niet bang zijn, anders heb je dood voordat je geboren bent.

De wao'er

Netto-inkomen: f 1729
Vaste Lasten: f 1200

Wim van Eijk uit Heerlen raakte zijn wao-uitkering kwijt door de nieuwe richtlijnen. Een jaar nadat hij volledig was afgekeurd. Zonder dat hij van te voren de kans kreeg om zich om te scholen, werd de 32-jarige lasser, constructiespecialist en metaalbewerker de arbeidsmarkt opgestuurd. Van Eijk haalde er een advocaat bij en heeft zijn omscholing bij het GAK af kunnen dwingen. Hij begint op 6 december met een opleiding als heftruckchauffeur. Natuurlijk geen garantie voor een baan, maar het scheidt nieuwe hoop.

Ademen

„Met een uitkering moeten rondkomen, is hetzelfde als met je kop onder water gedrukt worden en een snorkel krijgen om te ademen,“ zegt Wim verbitterd. Volgens hem worden wao'ers goedgekeurd om te werken, zonder dat er gekeken wordt ~~want ze nog~~ geschikt voor zijn. „De mens achter de wao'er telt niet meer mee.“

Wim van Eijk kan bogen op een rijk arbeidsverleden. Hij begon zijn loopbaan aan de lopende band bij Volvo (nu Nedcar), daarna heeft hij als constructiewerker aan verschillende delftprojecten meegewerkt. Eigen baas is hij ook even geweest. Via het banencentrum runde hij een tweedehands fietsenzaak. Zijn eindbestemming was DSM. Hij repareerde liften. Het beviel hem goed, maar de manus van alles kreeg een motorongeluk.

„In het begin had ik alleen een sneetje in mijn knie, maar de snee werd steeds groter. Ik heb ontzettend veel bloed verloren. Mijn hele been was zwart. Uiteindelijk bleek dat ik een onstoken bloedprop tussen mijn knieschijven had zitten. Ze hebben alles er omheen weggesneden, maar het kwam weer terug. Later bleek dat mijn knie helemaal was scheefgegroeid. Een bedrijfsfoute noemen ze het.“

Uitgeschakeld

Wim wilde niet in het hokje van de wao worden weggestopt. Maar hij moest ergens van leven. Het viel niet mee, tot op de dag van vandaag zou hij nog geen enkele keer een volledige uitkering hebben gekregen door verkeerde berekeningen bij het GAK. „Ik word er soms helemaal gek van. Machteloos voel ik me, zit ik hier thuis wat op de bank en kan niks doen. Alleen wachten op geld dat de ene keer komt en de andere keer niet. Als het me echt te veel wordt, reageer ik me af op mijn drumstel. In het verleden greep ik vaak naar de fles, maar dat helpt niets.“

Met vallen en opstaan kan Wim samen met zijn vrouw rondkomen. Er is brood op de plank, maar te weinig geld om de rekeningen te betalen. Niets is meer vanzelfsprekend. „Voor een krant hebben we geen geld. Onze televisie is vijftien jaar oud en springt constant vanzelf aan en uit, kleren kopen we op de rommelmarkt, vakantie of een avondje uit kan er niet van af. Om bezig te blijven doe ik vrijwilligerswerk.“

Wim mag niet meer klimmen, klauteren en op zijn knieën zitten. De Lucaskliniek heeft op zijn verzoek een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden die hij nog heeft. Heftruckchauffeur, fotograaf en outmedewerker op een kruitwagen onder andere uit de bus. Door omstandigheden is het rapport zoek geraakt en hebben ze bij de herkeuring niks met de resultaten van het onderzoek kunnen doen. Hij is op 15 augustus goedgekeurd. „Wat ik kan, mag ik niet met is toch idiot dat ze je de arbeidsmarkt opsturen met een hele lijst van wat ik allemaal niet kan en niet mag. Zo ben je toch voor geen enkele werkgever aantrekkelijk. Omscholen is noodzakelijk.“

● Wim van Eijk wacht op omscholing. Foto: FRANS RADE

● Trees Maas is dag en nacht met geld bezig. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

De bijstandsmoeder

Netto-inkomen: f 1597,60
Vaste lasten: f 1000,

Sinterklaas en Kerst worden bij Trees Maas niet gevierd. Voor cadeautjes, een overdadig diner of een feest is er geen geld. Een 42-jarige moeder van drie kinderen, met een bijstandsuitkering. Die is om te overleven, want leven zit er niet meer in volgens Trees. Ze studeerde vroeger Nederlands, maar de sociale dienst vergoedt alleen mbo-opleidingen. Nu studeert ze Sociale Dienstverlening. Geen keuze maar een kans.

Zwaar

„Het tweede jaar valt me vies tegen. Ik heb maandag de hele dag school in Sittard. Ik loop twintig uur per week stage bij de RVU (Raad Van Uitkeringsgerechtigden) in Maastricht. Ik heb een huishouden, kinderen en ik wil af en toe ook nog wat aan mijn sociale contacten doen. Werk blijft onzeker. Ik moet hard vechten om overleef te blijven.“

Je wordt zwanger, je trouwt en je geeft je studie op voor de man van je dromen. Een paar jaar later vindt de scheiding plaats. Dan sta je er op je eentje. Vrienden en familie geven steun, maar je moet het zelf doen. Voor Trees staan de kinderen centraal in haar leven en in haar uitgavenpatroon. Ze heeft zichzelf weggecijferd. „Mijn kinderen houden me staande. Ze zijn mijn enige schakel met de maatschappij. Ze geven me moed. Maar ik voel me schuldig, omdat ik ze niet dat kan geven wat hun vrienden en vriendinnen als normaal ervaren. Ik kan wel zeggen dat ik twee beroepsjuristen heb voortgebracht,“ zegt Trees trots.

„Ze zijn gelukkig creatief,“ vervolgt ze. „Mijn dochter is bijvoorbeeld vorig jaar met cello in Maastricht op straat gaan spelen om geld voor een muziekkamp bij elkaar te sparen.“

Armoede

Armoede in Nederland bestaat, volgens Trees. „Natuurlijk hebben de mensen in Afrika het veel moeilijker, maar je leeft volgens de normen van de maatschappij waar je zelf deel van uitmaakt. En op een gegeven moment merk je dat je nergens meer aan deel kunt nemen. Welvaart heeft geen enkele betekenis meer. De sociale dienst probeert je wel een steun in de rug te geven met behulp van kortingen, maar je moet het geld zelf voorschieten. Als je bijvoorbeeld een passe-partout voor de schouwburg wilt, moet ik geld gaan lenen om het te kunnen betalen. Later kun je het gedeeltelijk declareren, maar dat is te laat. Ik voel me soms volledig uitgeschakeld. Je leeft aan de rand, in een schaduwhoekje met het stempel zielig op je voorhoofd. Dat is armoede.“

Trees voelt de gevolgen van de bezuinigingen duidelijk. Het is nu leven zonder enige franje. Geen vakantie, alleen winkelen als er uitverkoop is, geen bus maar de fiets, geen bioscoop of etentje, niet rood staan omdat je de rente niet kunt betalen.

Als haar jongste dochter binnenkort achttien wordt, gaat ze er een dikke driehonderd gulden per maand op achteruit. „Ik ben dag en nacht met geld bezig. Ik moet me inspannen om nog aan andere dingen te kunnen denken. Een goed boek wil wel eens helpen. Gelukkig verkeer ik nog niet in een isolement, omdat ik vrienden heb en een goed contact met mijn familie. Toch is het moeilijk om met andere mensen over mijn situatie te praten. Ze kennen mijn problemen niet en begrijpen ze daarom niet altijd. Zij praten over auto's, vakanties, meubels. Ik niet. Ik wil ze ook niet met mijn gezeur belasten. Vaak probeer ik mijn armoede te verbergen.“

linima houden
oofd met moeite
oven water

Ruwe bolster blanke pit?

DOOR ROB PETERS

Nico staat terecht wegens ontvoering en gijzeling.

„Ik was even over mijn doen, meneer,“ zeurt de 41-jarige al decennialang werkloze schilder uitstert traag.

Tranen met tuiten tikken traag op twee enorme cowboylaarzen.

Schouder schouder schokken meelijwekkend.

Op de publieke tribune pikt een vrouw een traantje uit haar ooghoek.

„Nico is een grote domme jongen, die daarom nog wel eens agressief reageert.“

Een reclaseringsambtenaar zette dat bijna overbodig in zijn rapport.

Als de rechter de zin voorleest, wordt Nico (41) niet eens boos.

Boos wordt hij alleen als hij de situatie niet meer aan kan.

Laatst nog op de autoweg trapte hij een deuk in de auto van een weggebruiker die hem voor de voeten kwam.

„Ik had me zelf niet meer vast,“ zeurt ie weer voor de waterkraan opnieuw opengaat.

Hij staat echter in hoofdzaak terecht voor het gijzelszaakje.

Het ging om een schuld van vierhonderd gulden.

Toen de koper bekende dat hij platzak was, ging Nico uit zijn dak.

Gaf de leiding graag uit handen, toen een agressief vriendje aanbod: „het varkentje wel even te wassen.“

„Die vriend bracht de echte agressie in de affaire,“ brengt raadsman Jos Coumans gretig te berde.

De wanbetaler werd met klappen in een auto gegoooid en in de keuken van Nico in Eygelshoven waren vastgehouden.

De vriendin van de arme schuldenaar kreeg intussen het advies met 'liggend werk' snel het geld te verdienen.

„Schiet een beetje op, anders ligt Peter straks met stenen om zijn nek in de Maas,“ kreeg zij mee voor zij richting gedoogzone trok.

„Dat ging ook mij eigenlijk wat te ver, maar ik durfde niet meer terug,“ stamelt Nico.

Omdat het met de klanten niet erg wilde lukken, raakte de vriendin gelukkig zo in paniek dat zij de politie alarmeerde.

Als Nico en zijn doortastende vriend op de afgesproken plaats verscheen, is de gijzeling snel ten einde en zit ook Nico achter de tralies.

Officier van justitie Frans Pommer moet toegeven dat hij de capaciteiten van Nico niet overschat.

Immers, zijn onnozelheid ging zelfs zo ver dat hij een zontje van zijn vriendin gewoon meeliet gaan op ontvoeringskarwei.

„De knul vond het best spannend,“ knikt Nico.

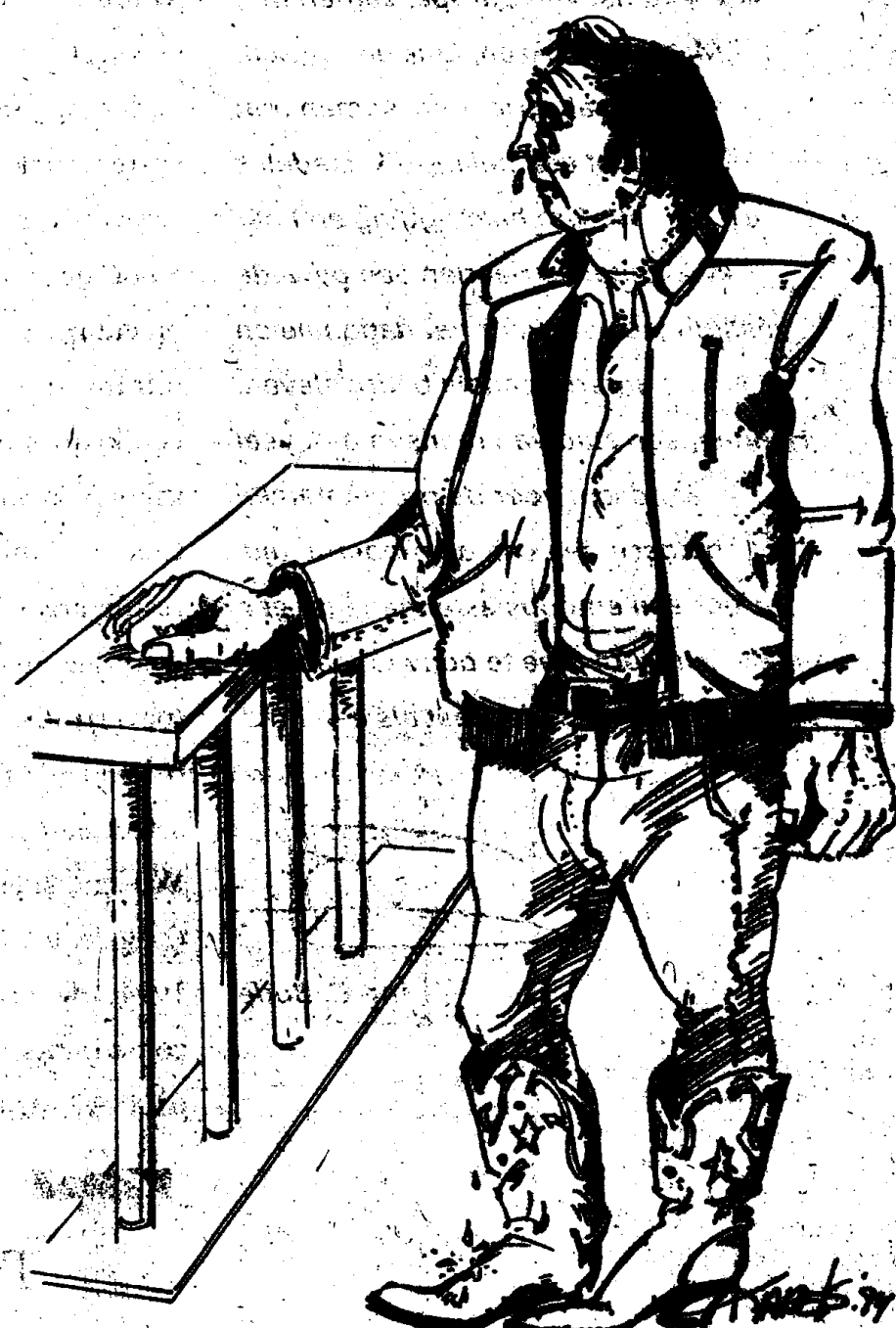
Pommer vindt een werkstraf van 240 uur wel voldoende.

De rechters gaan akkoord.

Nico barst opnieuw in snikken uit.

Hij begrijpt nu wel dat hij niet terug hoeft naar de bajes, maar moet werken.

En zegt ten afscheid toch nog sluw: „De pijn in de rug, die gaat misschien wel over.“

door rob peters

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Kansen in tijdelijk werk

Locatiever m/v

Voor een organisatie in de omgeving Heerlen zoeken wij een locatiemedewerker. U bent zelfstandig en bent in staat om informatie bij Noll Quasding, tel. 043-25 26 36, Heerlen, Akerstraat 25.

Hulp-installateur m/v

Voor een installatiebedrijf in Maastricht zoeken wij een hulp voor 2 dagen per week. Om voor deze vacature in aanmerking te komen, moet u een opleiding in de installatietechniek hebben gevolgd. Het werk is voor enkele maanden.
Informatie bij Dory Essers, tel. 043-25 88 88, Maastricht, Heijmans 12.

Demonstrateurs m/v

Wij zijn regelmatig op zoek naar representatieve demonstrateurs die op oproepbasis beschikbaar zijn. U werkt uitsluitend op donderdag vóór en zaterdag in supermarkten. Het uitsluitend is een bezit van een rijbewijs, neem dan contact met ons op.
Informatie bij Astrid Jurgens, tel. 043-25 91 91, Maastricht, Ruyterstraat 75.

Oproepkrachten m/v

Wij hebben regelmatig productiewerk op oproepbasis. U werkt dag-, avond- en nachtdiensten. Wij zoeken mensen die lange tijd beschikbaar zijn en voor alle diensten ingezet kunnen worden. U kunt 2-5 dagen per week werken.
Informatie bij Joost de Koning, tel. 043-25 91 91, Maastricht, Ruyterstraat 75.

Coördinator techniek m/v

Voor een grote organisatie in de regio zoeken wij een coördinator techniek. U bent in bezit van een diploma HTS en u heeft minimaal 3 jaar werkervaring. U heeft een uitstekende beheersing van de Nederlandse taal en u bent in staat om een planning te maken. Het betreft een vacature voor een lange periode.
Informatie bij Karin Wolfs, tel. 043-25 26 36, Heerlen, Akerstraat 25.

randstad ertzendbureau

Provincie Limburg

VERKEER, WATERSTAAT EN MILIEU

In de hoofdgroep Verkeer, Waterstaat en Milieu is de afdeling Bodem belast met de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het provinciaal beleid inzake de bodembescherming en -sanering en de afvalstoffen.

In deze afdeling zijn bij het bureau Afvalstoffen de volgende functies vacant:

A. Part-time Project- Ingenieur Afvalstoffen v/m (0,6 werkweek)

B. Full-time Project- Ingenieur Afvalstoffen v/m

Functie-inhoud: als projectingenieur wordt u belast met werkzaamheden ten behoeve van het bureau die o.m. bestaan uit het leveren van bijdragen aan deelbeleidplannen, het zorgdragen voor de technische inbreng en het ontwerpen van complexe beschikkingen voor stortplaatsen in het kader van de Wet Milieubeheer. Daarnaast beoordeelt u de technische plannen en beslekt u over voorzieningen op de stortplaatsen. Ook zult u worden betrokken bij de

C. Full-time Project- Ingenieur Afvalstoffen v/m voor de duur van 12 maanden

Functie-inhoud: als projectingenieur wordt u belast met werkzaamheden ten behoeve van het bureau die o.m. bestaan uit de zorg voor de technische ondersteuning bij het tot stand komen van beschikkingen in het kader van de Wet Milieubeheer voor be- en verwerkingsinrichtingen en autosloophet

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring bedraagt het salaris voor de functies A en C maximaal f 5.954,- en voor functie B maximaal f 6.975,- per maand, uitgaande van een volledig dienstverband.

Sollicitaties en Inlichtingen: indien u belangstelling heeft voor een van deze functies dien wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten, t.a.v. de directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, postbus 5700, 6202 MH Maastricht, onder vermelding van het vacatuurnummer op brief en enveloppe.

Voor informatie over deze functie kunt u zich wenden tot de heer L. G. van Loenen, hoofd van

Functie-inhoud: als projectingenieur wordt u belast met werkzaamheden ten behoeve van het bureau die o.m. bestaan uit het zorgdragen voor de technische ondersteuning bij het tot stand komen van beschikkingen voor stortplaatsen in het kader van de Wet Milieubeheer. Daarnaast beoordeelt u de technische plannen en beslekt u over voorzieningen op de stortplaatsen. Voorts zult u ook worden betrokken bij de beoordeeling van Milieu-effectrapportages voor stortplaatsen. In voorkomende gevallen behoort het opzetten en begeleiden van projecten eveneens tot uw takenpakket (vac. no. V95.006).

Functie-eisen: voor een goede functievervulling is een voltijdse technische opleiding op HBO-niveau noodzakelijk, b.v. de studierichting Land-, Water- en Milieubeheer van de Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein. Van belang is verder dat u zowel zelfstandig als in projectteamverband zult kunnen functioneren en over goede communicatieve en redactionele vaardigheden beschikt.

beoordeling van Milieu-effectrapportages voor stortplaatsen. Het opzetten en begeleiden van projecten behoort eveneens tot uw takenpakket (vac. no. V95.007).

Functie-eisen: voor een goede functievervulling is een voltijdse technische opleiding op HBO-niveau noodzakelijk, b.v. de studierichting Land-, Water- en Milieubeheer van de Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein. Van belang is verder dat u zowel zelfstandig als in projectteamverband zult kunnen functioneren en over goede communicatieve en redactionele vaardigheden beschikt. Werkervaring bij voorkeur in het werkveld is zonermeer een vereiste.

richtingen. Daarnaast beoordeelt u de technische plannen en beslekt u over voorzieningen in gemeentelijke inrichtingen. Voorts zult u ook worden betrokken bij de beoordeling van Milieu-effectrapportages voor inrichtingen. In voorkomende gevallen behoort het opzetten en begeleiden van projecten eveneens tot uw takenpakket (vac. no. V95.008).

Functie-eisen: voor een goede functievervulling is een voltijdse chemisch-technische opleiding op HBO-niveau noodzakelijk. Van belang is verder dat u zowel zelfstandig als in projectteamverband zult kunnen functioneren en over goede communicatieve en redactionele vaardigheden beschikt.

het bureau Afvalstoffen, telefoon 043-897698.

In de laatste fase van de procedure zal een vertegenwoordiging van de afdeling worden betrokken, terwyl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

DE PROVINCIE MAAKT WERK
VAN LIMBURG

Hoofd Afdeling Facilities

Enthousiast en klantgericht

De ambtelijke organisatie is recent opnieuw vormgegeven, waarbij integrale verantwoordelijkheid voor producten, diensten en middelen als een van de uitgangspunten is benadrukt. Een van de nieuwe diensten is de Dienst Facilitair, Informatievoorziening en Facilities, waarvan de Afdeling Facilities deel uitmaakt. Productdenken en klantgerichtheid zijn centrale begrippen.

De Afdeling Facilities is onder andere belast met inkoop en aanbestedingen, het centrale geautomatiseerde systeem en netwerkbeheer, interne services waaronder catering, bodedienst en receptie, de gemeentelijke huisvuilafvoer, onderhoud, beveiliging en techniek, reprografie, te weten elektronische drukwerk, microverfijning, fotokopiëren en tekensystemen. Binnen de afdeling werken ca. 60 mensen. Voor het vormgeven van deze Afdeling Facilities komt u in contact met kandidaten voor de functie van Hoofd Afdeling Facilities.

Als Hoofd Afdeling Facilities bent u verantwoordelijk voor het formuleren van het strategisch en tactisch beleid, het leidinggeven aan een vijftal bureauchefs, de verdere ontwikkeling van de facilitaire dienstverlening binnen de gemeentelijke organisatie, het ontwikkelen van een systematiek van productprijzen en interne verdeling, leiding geven aan concernbrede projecten en het volgen van de marktoontwikkelingen. Voor deze functie komt u in aanmerking als u beschikt over een opleiding op HBO-niveau bij voorkeur HTS bedrijfskunde/THW en minimaal 5 jaar ervaring hebt opgedaan in het bedrijfsleven in een vergelijkbare functie. U heeft goede kennis van facilitaire dienstverlening, inkoop en aanbesteding en informatica. U heeft uitstekende contactuele vaardigheden en uitdrucksvaardigheid. U bent enthousiast en resultaatgericht. Uw leeftijd ligt tussen 35 en 40 jaar.

Aan Twijnstra Gudde - lid van de OAWS - is de werving en selectie toevertrouwd. Uw gegevens zullen strikt vertrouwelijk worden behandeld. Een functiegericht assessment kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Voor nadere informatie! Neem dan contact op met mevrouw mr. C. Bode, tel. 043-211787. Gaat u solliciteren? Dan graag voor 22 december 1994 uw brief met c.v. richten aan: Twijnstra Gudde management consultants, ter attentie van mevrouw mr. C. Bode, Postbus 606, 6200 AP Maastricht.

Twijnstra Gudde

wij zoeken.....

De sector Welzijnzaken (WZZ) bestaat uit een tweemaal afdelingen met in totaal ca. 70 medewerkers. Binnen de afdeling Welzijn en Edukatie zijn momenteel twee vakatures vacant en binnen de afdeling Sociale Zaken en Arbeid is 1 vacature vacant.

Wij zoeken daarom de beste man of vrouw voor de functie van:

MEDEWERKER WET VOORZIENING GEHANDICAPTEN (3.2.214)

De medewerker WVG staat onder directe leiding van de groepsleider Welzijn binnen de afdeling W&E.

Functie-inhoud:

- voeren van intake-gesprekken;
- naar aanleiding van WVG-aanvragen onderzoek instellen, rapportages opstellen en adviseren over de verdere ontwikkeling van aanvragen;
- verrichten van heronderzoeken naar aanleiding van verstrekte voorzieningen;
- begeleiding en verwijzen van aanvragen naar andere instanties;
- overleg met adviserende instanties;
- algemene informatieverstrekking aan burgers, organisaties en dergelijke.

Functie-eisen:

- een relevante opleiding op ten minste M.B.O.-nivo (te denken valt aan MBO-SD of opleidingen op het gebied van de gezondheidszorg) aangevuld met op het werkveld gerichte applicatieve kennis. Studeerend aan een H.B.O.-opleiding kan tot aanbeveling strekken;
- ten minste 2 jaar ervaring met soortgelijke werkzaamheden;
- goede kontractuele en redactionele vaardigheden;
- klantgerichte en flexibele instelling;
- zowel zelfstandig als in teamverband kunnen werken;
- affiniteit met automatisering;
- bereidheid tot het volgen van functiegerichte opleidingen;
- in het bezit van rijbewijs en auto;
- leeftijd van circa 30 jaar.

Salaris indicatie:

Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring behoort inschaling in schaal 8 (max. f 4671,-) tot de mogelijkheden.

Informatie:

Inlichtingen over de functie zijn verkrijgbaar bij de heer C. Goffin, groepsleider Welzijn (tel. 045-328286).

MEDEWERKER WELZIJNSBEELD (3.2.202)

De medewerker Welzijnsbeleid valt hiërarchisch onder het hoofd van de afdeling Welzijn en Edukatie (W&E).

Binnen de afdeling W&E wordt gestreefd naar een flexibele, breed inzetbare personeelsformatie om aler te kunnen spelen op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en beleidsprioriteiten. De functie medewerker Welzijnsbeleid kent daarmee een wisselende inhoud waarbij veelal een projectmatige aanpak aan de orde is.

Functie-inhoud:

- bijdragen aan de totstandkoming van een preventief en integraal jeugdbeleid. Aandachtsvelden o.a. kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, vrijwillig jeugd- en jongerenwerk en ondersteuning van de jeugdraad;
- binnen de beleidsstaten: sociaal-cultureel werk (inklusief woonwagenvoorziening, verslavingszorg en accommodatiebeleid, zelfstandig leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling en uitvoering van projecten;
- onderhouden van contacten met het college van B&W met gesubsidieerde instellingen;
- leveren van een bijdrage aan beleidsadvies, o.a. door het opstellen van notities e.d.;
- formulering van voorstellen voor het college van B&W o.a. met betrekking tot het verstrekken van subsidies.

Functie-eisen:

- een op het werkveld gerichte opleiding op H.B.O.-niveau (te denken valt aan H.B.O.-welzijnswerk, Thorbecke Academie);
- een gedegen kennis van en ruime uitvoerende en beleidsmatige ervaring in het welzijnswerk;
- een actieve, flexibele, resultaat-gerichte opstelling;
- goede communicatieve en redactionele vaardigheden;
- ervaring met en gevoel voor het krachtenveld van ambtelijke en bestuurlijke verhoudingen.

Salarisindicatie:

Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring behoort inschaling in schaal 9 (max. f. 5366,-) tot de mogelijkheden.

Informatie:

Inlichtingen over de functie zijn verkrijgbaar bij de heer J. Belders, hoofd afdeling W&E (tel. 045-328286).

B. BIJSTANDMAATSCHAPPELIJK VERKEER (3.2.136)

De medewerker Wet Bijstandzaken valt hiërarchisch onder het hoofd van de afdeling Dienstverlening, Sociale Zaken en Arbeid.

Functie-inhoud:

- voeren van intake-gesprekken met belanghebbenden;
- behandelen van aanvragen tot het verstrekken van bijschietende bijslag, waarvan de uitkomst kan worden gebruikt voor het aanvragen van de functiebijslag voor opgedragen, historisch mede te verstaan, onderzoek, rapportage, huisbezoek, advisering en immateriële hulpverlening;
- verricht periodieke en incidentele heronderzoeken van de in het kader van de Wet op de Bijstandzaken opgenomen personen;
- behandeling van aanvragen in het kader van gemeentelijk milieubeleid en de Wet op de Bijstandzaken;
- uitstrooiing werken met de doelstelling de bijslagontvangende zo snel mogelijk zelfstandig te maken.

Functie-eisen:

- een op het werkveld gerichte opleiding op M.B.O.-nivo (te denken valt aan M.B.O.-SD);
- vervolgcursus sociale verzekering I en II;
- ruime ervaring in soortgelijke functie;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid;
- kunnen werken in teamverband.

Salarisindicatie:

Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring behoort inschaling in schaal 8 (max. f. 4671,-) tot de mogelijkheden.

Informatie:

Inlichtingen over de functie zijn verkrijgbaar bij de heer M. Hendrik, hoofd onderafdeling Dienstverlening of de heer J. Umhellen, hoofd afdeling Sociale Zaken en Arbeid (tel. 045-328242/328240).

Procedure:

Een medisch en/of psychologisch onderzoek zal onderdeel van de selectieprocedure uitmaken. Voor algemene informatie over de selectieprocedure kunt u terecht bij mevrouw L. Wuytens, personeelsconsultant-stafofdeling POI, 045-328192.

Sollicitatie:

Uw schriftelijke reactie kunt u, onder vermelding van het vacatuurnummer in de linkerbovenhoek van de enveloppe, en de brief voor 5 december 1994 richten aan: het College van Gedeputeerde en Welthouden van Landgraaf, Postbus 31000, 6370 AA Landgraaf.

De gemeente Landgraaf heeft haar een meer evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende en beleidsmatige functies. In het kader van het positieve actiebeleid wil de gemeente voor de functie van medewerker Welzijnsbeleid (3.2.202) dan ook in eerste instantie alleen vrouwen selecteren. Ook wil de gemeente meer leden van (etnische) minderheids-groepen en gehandicapten in dienst nemen. Leden uit deze prioriteitsgroepen die menen aan de gestelde eisen te voldoen worden uitdrukkelijk verzocht te solliciteren.

Gemeente Heerlen

Heerlen, Centrumstad in Oostelijk Zuid-Limburg. Een stad met vele gezichten en vele kwaliteiten. Moderne stad qua bebouwing en architectuur, maar ook parkstad met veel groen. Thuis voor 95.000 mensen en kraaiestad voor honderdduizenden mensen in en om Heerlen. Centrum voor vele voorzieningen op het gebied van gezondheid, onderwijs en cultuur voor de hele regio. Heerlen werkt aan de toekomst van Europa, samen met Maastricht, Aken, Luik en Hasselt. Heerlen, samen met Maastricht een belangrijk stedelijk knooppunt. Om haar ligging en haar kwaliteiten te benadrukken een geweldige vestigingsplaats voor het nationale en internationale bedrijfsleven. Heerlen, een stad van mensen met veel aandacht voor de problemen en oplossingen van de moderne tijd. Voor een enthousiaste manager een unieke kans om deze te bouwen samen met de Gemeente Heerlen als een reis.

Heerlen, Centrumstad in Oostelijk Zuid-Limburg. Een stad met vele gezichten en vele kwaliteiten. Moderne stad qua bebouwing en architectuur, maar ook parkstad met veel groen. Thuis voor 95.000 mensen en kraaiestad voor honderdduizenden mensen in en om Heerlen. Centrum voor vele voorzieningen op het gebied van gezondheid, onderwijs en cultuur voor de hele regio. Heerlen werkt aan de toekomst van Europa, samen met Maastricht, Aken, Luik en Hasselt. Heerlen, samen met Maastricht een belangrijk stedelijk knooppunt. Om haar ligging en haar kwaliteiten te benadrukken een geweldige vestigingsplaats voor het nationale en internationale bedrijfsleven. Heerlen, een stad van mensen met veel aandacht voor de problemen en oplossingen van de moderne tijd. Voor een enthousiaste manager een unieke kans om deze te bouwen samen met de Gemeente Heerlen als een reis.

Heerlen, Centrumstad in Oostelijk Zuid-Limburg. Een stad met vele gezichten en vele kwaliteiten. Moderne stad qua bebouwing en architectuur, maar ook parkstad met veel groen. Thuis voor 95.000 mensen en kraaiestad voor honderdduizenden mensen in en om Heerlen. Centrum voor vele voorzieningen op het gebied van gezondheid, onderwijs en cultuur voor de hele regio. Heerlen werkt aan de toekomst van Europa, samen met Maastricht, Aken, Luik en Hasselt. Heerlen, samen met Maastricht een belangrijk stedelijk knooppunt. Om haar ligging en haar kwaliteiten te benadrukken een geweldige vestigingsplaats voor het nationale en internationale bedrijfsleven. Heerlen, een stad van mensen met veel aandacht voor de problemen en oplossingen van de moderne tijd. Voor een enthousiaste manager een unieke kans om deze te bouwen samen met de Gemeente Heerlen als een reis.

Heerlen, Centrumstad in Oostelijk Zuid-Limburg. Een stad met vele gezichten en vele kwaliteiten. Moderne stad qua bebouwing en architectuur, maar ook parkstad met veel groen. Thuis voor 95.000 mensen en kraaiestad voor honderdduizenden mensen in en om Heerlen. Centrum voor vele voorzieningen op het gebied van gezondheid, onderwijs en cultuur voor de hele regio. Heerlen werkt aan de toekomst van Europa, samen met Maastricht, Aken, Luik en Hasselt. Heerlen, samen met Maastricht een belangrijk stedelijk knooppunt. Om haar ligging en haar kwaliteiten te benadrukken een geweldige vestigingsplaats voor het nationale en internationale bedrijfsleven. Heerlen, een stad van mensen met veel aandacht voor de problemen en oplossingen van de moderne tijd. Voor een enthousiaste manager een unieke kans om deze te bouwen samen met de Gemeente Heerlen als een reis.

Katten mogen zich in een ongekennde populariteit verheugen. Langzamerhand verdringen deze dieren met hun hoge aaibaarheidsfactor zelfs de hond als belangrijkste huisdier. Katten zijn inmiddels doorgedrongen tot het toneel, getuige de succesvolle musical 'Cats' van Andrew Lloyd Webber. Ook in de literatuur is het dier geen onbekende meer. Er zijn heel wat boeken aan dit

sympathieke roofdier gewijd. Recent verscheen 'Het verborgen leven van de kat', dat behalve over kleine katten vooral ook over de grote soorten gaat, als leeuw, poema en tijger. Peter Stiekema, zelf eigenaar - voor zover je bij katten van eigendom kunt spreken - van acht (kleine) katten en een hond, las dit door de Amerikaanse antropologe Elizabeth Marshall Thomas geschreven boek.

• Drie leeuwen op de Afrikaanse savanne.

Archief foto: LIMBURGS DAGBLAD

De kat als raadsel

geldt voor de laatste resterende wilde dieren in onze tijd. Bosjesmannen zwierven niet doelloos door het veld, op zoek naar voedsel, maar dit volk kende territoriumrechten, die beruisten op een rechtvaardige verdeling van de voedselbronnen in het landschap, zodat ieder lid van de stam over de noodzakelijke levensbehoeften kon beschikken.

Hun leefwijze kwam overeen met die van andere in het wild levende schepsels, waarmee zij de aarde deelden, bij voorbeeld leeuwen. Op alle grote dieren waarop de Bosjesmannen jaagden werd ook door de leeuwen jacht gemaakt. Misschien was dat de reden waarom de leeuwen en de Bosjesmannen pogingen deden elkaars buit te bemachtigen. Heel boeiend beschrijft Marshall Thomas in haar boek hoe

ze er ooit getuige van was dat Bosjesmannen een paar leeuwen van hun buit beroofden. Ook schetst ze een poging van leeuwen de mensen te beroven. Vier Bosjesmannen hadden een wildebeest gevolgd dat een dag eerder met een gifpijl was geraakt. Toen ze het dier eindelijk achterhaalden was het omsingeld door een opvallend grote groep leeuwen, ongeveer dertig stuks. De vier Bosjesmannen namen de situatie in ogenschouw en begonnen langzaam op de leeuwen toe te lopen. Met vaste stem, maar in respectvolle bewoordingen, verklaarden ze dat dit vlees eigendom was van de mensen. De leeuwen brulden dreigend. Sommigen gaven geen krimp, anderen draaiden zich om en liepen een eindje weg. En toen, hoewel het wemelde van de leeuwen, die geagiteerd heen en weer drentelden en lucht gaven

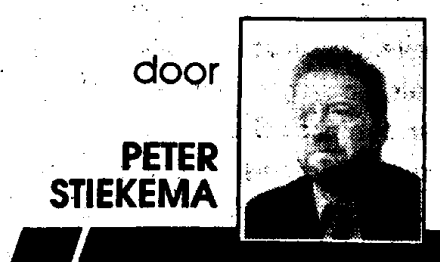
aan hun frustratie, stortten de vier Bosjesmannen zich op het wildebeest. Daarbij gooiden ze kluiten aarde naar de leeuwen, die op de plek waren achtergebleven, terwijl ze hen gedecideerd maar respectvol bleven toespreken. Het eindigde ermee dat de leeuwen zich langzaam en met grote tegenzin terugtrokken, waarna de Bosjesmannen het vlees meenamen.

Marshall Thomas meent bij dit en soortgelijke voorvallen een ander over de aard van de leeuwen te hebben ontdekt. Ze denkt dat dit de manier was waarop alle leeuwen in het gebied zich overal zouden gedragen, als ze werden benaderd op de manier die de Bosjesmannen hadden gedemonstreerd, met resoluut maar respectvol klinkende verklaringen en verzoeken zonder angst. Deze Bosjesmannen zagen

immers niets ongewoons in het voorval en ze wisten onmiddellijk wat hun te doen stond. Ook de leeuwen gedroegen zich niet uitzonderlijk, tenminste niet voor die tijd en die omgeving.

Bijdrage

De leeuwen lijken een belangrijke bijdrage geleverd te hebben aan de aard van de relatie tussen mensen (Bosjesmannen) en leeuwen in de Kalahari. Deze wapenstilstand zou nooit lang hebben standgehouden als niet beide partijen eraan hadden meegewerkt. Hoe en waar die wapenstilstand ooit was ingegaan is nooit met zekerheid vast te stellen, maar het begin moet in het verre verleden worden gezocht, toen mens en leeuw het voor het zeggen hadden op de savannen van zuidelijk Afrika. Misschien waren

door

PETER STIEKEMA

de mensen in de ogen van de leeuwen te klein om als bestanddeel van hun menu interessant te zijn. In ieder geval waren ze veel te klein van stuk om hen bevelend toe te spreken, zoals de vier Bosjesmannen tegenover deze dertig leeuwen hadden gedaan. Een verklaring voor dit opmerkelijk feit is dat deze mensen, die ten opzichte van elkaar niet strijdvaardig waren, dit ook niet waren tegenover de dieren. Ze jaagden natuurlijk, maar jagen was alleen een methode om aan voedsel en kleding te komen. Tot in de jaren vijftig leefden mensen en dieren op die wijze samen in de Kalahari. Het uitbreiden van de boerderijen en de nietsontziende jacht op grootwild heeft dit soort tafereel onmogelijk gemaakt, temeer daar veel Bosjesmannen uit de Kalahari zijn verdreven om plaats te maken voor landbouwgrond van het zich superieur wanende blanke ras.

Legioenen Zuid-Afrikaanse jagers met automatische geweren en te-reinwagens hebben de populaties van grazend wild geëlimineerd om er biltong (gedroogd vlees) van te maken. De leeuw werd teruggedrongen, van zijn wild beroofd en evenals de Bosjesman een paria in zijn eigen gebied, dat hij duizenden jaren had beheerst. De gemiddelde lezer met belangstelling voor de echte natuur zal van dit goed geschreven, interessante boek niet werkelijk vrolijk worden. Daarvoor is de aanstaande teeloorgang van de grote katten, veroorzaakt door het gevaarlijkste roofdier ter wereld, de moderne mens, te duidelijk. De tijger is al bijna uitgeroeid. Naar schatting zijn er op de hele wereld nog maar vierduizend exemplaren over. We zullen ons over niet al te lange tijd moeten behelpen met de dieren die resteren, in dierenparken en circussen. En natuurlijk hebben we nog de huiskat, maar dat is eigenlijk niet meer dan een schrale troost.

Elizabeth Marshall Thomas, Het verborgen leven van de kat. Uitgeverij Prometheus, f 34,90.

soonlijke aangelegenheid. De meeste mensen kunnen met hun seksuele problemen nergens heen. Wij zijn dokters en kunnen vanuit een neutrale positie deskundig advies geven en hen als het nodig is behandelen," verklaart de 40-jarige dokter Li Jia. Klanten die langer voor een van de uitstallende stiltouwen, spreekt ze vriendelijk aan om uit te vinden of ze hen van dienst kan zijn.

Hete brij

Het is dokter Li opgevallen dat sinds een aantal maanden de klanten vrijer praten over hun problemen. "Vorig jaar kwamen ze binnen en dan draaiden ze om de hete brij heen. Nu praten ze met ons en komen meteen ter zake. Sex is niet meer vies." De losse aanpak en de lage drempel van het centrum dat naast een ziekenhuis ligt, lijken vruchten af te werpen. De eigenaar van Adam en Eva, Wen Jingfeng, is in ieder geval tevreden. Per dag lopen zo'n duizend mensen in en uit. De meesten om zo maar een kijkje te nemen. Een op de drie koopt iets. "De winkel voorziet duidelijk in een behoefte en daarom ben ik er ook mee begonnen," aldus de 37-jarige zakenman die ook nog een onderzoeksinstituut leidt dat sexartikelen ontwikkelt.

Wen, econoom van huis uit, is van het slag jonge, vindingrijke Chinezen die snel rijk wordt door een gat in de markt te vullen. "Nederland is een tolerant land op het gebied van sex. Volgend jaar wil ik Amsterdam bezoeken om te kijken hoe de sexshops eruit zien." Eerst gaat hij nog naar de Verenigde Staten opblaasbare poppen kopen om mannen aan hun gerief te helpen. "Er is een enorme markt voor, want dit land heeft een vrouwen tekort."

Sexshop

Een van de sponsors van de sextentoonstelling is het Peking Adam en Eva Gezondheidscentrum, dat in Nederland als sexshop te boek zou staan. De particuliere winkel gaat schuil achter een grijze bakstenen gevel met op schouderhoogte vier etalages waarin doosjes met condooms staan. De eerste sexshop in China die begin vorig jaar de deuren opende, verkoopt zoals te verwachten een grote variatie aan sex-artikelen, van geïmporteerde vibrators en kunstborsten tot potentie verhogende Chinese middeltjes en in een Nederlandse joint-venture in China geproduceerde voorbehoedsmiddelen.

Speciaal is dat Adam en Eva twintig dokters in dienst heeft. "Iemand's sexleven is een heel per-

DOOR YVONNE VAN DER HEUDEN

De puriteinse Chinese autoriteiten hebben als onderdeel van een propaganda-campagne voor 'seksueel welzijn' een voor China baanbrekende, reizende tentoonstelling samengesteld. Alles wat met sex te maken heeft, wordt van begin tot eind met foto's, teksten, grafieken en videobanden op een bijna kinderlijke manier tot in details uitgelegd. Meer informatie is het antwoord van de overheid op een seksuele revolutie die een niet te negeren honger naar kennis over sex veroorzaakt. Dit alles in een samenleving waar tot voor kort seksuele activiteiten slechts op voortplanting waren gericht.

Een verhoging van de levensstandaard maakt dat sex voor vele miljoenen een belangrijker rol gaat spelen in het leven en dat hogere men gesteld gaan worden aan het leven. Dat vormt in officiële kringen een ernstige bedreiging voor de stabiliteit in de maatschappij. Het gebouwd is op harmonieuze relaties. Een teleurstellende ontwikkeling is op het ogenblik bijvoorbeeld een van de belangrijkste problemen voor met name vrouwen: een echtscheiding aan te vragen. De snel groeiende seksindustrie veroorzaakt een nagenoeg oncontroleerbare verspreiding van seksueel overdraagbare ziektes, waaronder aids.

Pimpel

De wil gewoon wat meer informatie over sex hebben," zegt de 30-jarige Sa, gevraagd naar de reden waarom hij de Eerste Nationale Tentoonstelling voor Seksueel welzijn en Sex-onderwijs in Peking bezoekt. "Op school hebben we dit soort dingen wel besu-

China wil informatie-honger naar sex 'wetenschappelijk' bevredigen

Chinezen ontworstelen zich aan sex-taboes

deerd, maar alleen het hele simpele. Deze tentoonstelling leert me een paar zaken die ik nog niet wist." Hij wijst als voorbeeld op de gruwelijke foto's van patiënten met geslachtsziekten. "Het is beter om van het bestaan van zo iets af te weten dan niet, zelfs al zijn de foto's bijna niet om aan te zien." De tientallen panelen - waarop onder meer ook homoseksualiteit (in China beschouwd als een ziekte), sex voor gehandicapten en atwijkend gedrag zoals pedofilie de revue passeren - staan in een hal van het Onderzoeksinstituut voor Wetenschap en Technologie. Het gebouwd moet op een 'wetenschappelijke' manier de 'kennis over het seksuele welzijn' voor het algemene publiek vergroten, aldus de officiële uitnodiging.

Het gevoelsleven komt niet aan bod. Romantiek en erotiek passen niet in de Chinese communistische leer van kuise ingetogenheid die zwaar gefrustreerde generaties heeft opgeleverd. Op de video's die ontgebroken worden getoond, behandelt een dokter in een witte jas louter seksuele vraagstukken. Een serie dia's verklaart via de bloemetjes en de bijtjes het ontstaan van het leven. Honderden bezoekers, voornamelijk mannen van alle leeftijden, staan rijen dik te kijken.

Twee Chinese professoren die al meer dan een jaar getrouwd zijn, melden zich in Shanghai bij een dokter. Hun dringende klacht is dat de vrouw maar niet zwanger raakt. Na onderzoek blijkt dat ze nog maagd is. Hun verbaasde commentaar: "Is slapen in hetzelfde bed dan niet genoeg om kinderen te krijgen?"

Dit is geen flauwe grap bedacht om aan te tonen hoe onwetend Chinezen veelal zijn als het gaat over sex. Het is een bericht uit de officiële krant voor de intellectuelen, het Guangming Dagblad, eerder deze maand. Daarin werd de noodzaak voor seksuele opvoeding 'spoedeisend' genoemd als wapen tegen onder meer de explosieve stijging van het aantal geslachtsziekten.

Slechts zo'n dertig Chinezen schuifelen op deze zondagmiddag langs de panelen met nietsverhullende foto's en tekeningen. Opmerkelijk genoeg zijn alle min of meer naakten blank. Ontblote Chinezen zijn zelfs voor instructieve doeleinden blijkbaar nog net een stap te ver.

De gedetailleerde, feitelijke beschrijvingen worden met grote aandacht gelezen. Vrienden, vrienden en paren leggen elkaar druk prattend uit hoe een en ander zit.

Hier en daar klinkt gegelchel. Veel bekijks hebben de uitstallende kunststof penis en vagina's, condooms, spiraaltjes en seksuele hulpmiddelen zoals 'Poedel Olie' die een voortijdige zaadlozing moet voorkomen. 'Poedel Olie' kan een echte man van u maken', prijst een poster het uit de 'fijnste Chinese kruiden' gebrouwen drankje aan. De zucht naar feitelijke informatie over het liefdesleven en de problemen die zich daarbij kunnen voordoen, blijkt voor de meeste bezo-

ander-

Zijds

Met de helm

DOOR PETER STIEKEMA

In ons land gelden voor verkeersdeelnemers - maar heus niet alleen voor hen - alle mogelijke regels en regeltjes. Als automobilist ben je bij voorbeeld verplicht om achter het stuur een veiligheidsgordel te dragen, wat voor lieden met een enigszins fors postuur - ik kan dat weten - knap lastig is. Je wordt behoorlijk belemmerd in je bewegingsvrijheid, zeker als de buik in kwestie de stuurkolom angstig dicht is genaderd.

Aan de andere kant is het voordeel van die enorme buik weer dat je zelf over een ingebouwde airbag beschikt - hoewel fatbag bij nader inzien een veel geschiktere term schijnt - die de nodige klappen kan opvangen. Voeg daarbij de echte airbag, die in steeds meer auto's standaard wordt geleverd en dan blijkt je andermaal nog flink in de verdrinking te kunnen komen.

Op het verplicht stellen van die airbag kun je uiteraard gewoon wachten, dat duurt echt niet lang meer. Bezitters van Trabants en soortgelijke merken worden dan in geval van een aanrijding verzocht hun airbag met de bijgeleverde voetspomp - ook bijzonder geschikt voor het opblazen van luchtbedden trouwens - op te pompen, bij de meeste andere merken gebeurt dat automatisch. Deze schlemielen mogen van de wetgever trouwens ook een luchtbed tegen het dashboard plakken. Veel eer is er per slot van rekening aan hen toch niet meer te behalen. Voor de Belgische bestuurders onder ons: het opblazen van de airbag dient niet rijdend via de uitlaat van de auto te geschieden. In dat geval dreigt het spreekwoord 'beter hard gelazen dan de mond gebrand' namelijk met zichzelf in tegenspraak te komen. Natuurlijk is het simpelweg het beste een Michelin-mannetje als particulier chauffeur in dienst te nemen en je achter hem te verschuilen, dan ben je overal meteen vanaf.

Over enige tijd wordt voor de auto's in ons land het derde achterlicht verplicht. Ik weet niet hoe het met u is, maar ik schrik me iedere keer een ongeluk als ik zo'n rijdende kerstboom plotseling voor me zie stoppen. Net of je tegen je wil - en zeker tegen die van je vrouw - een of ander bordje bent binnengereden. Het ontbreekt er eigenlijk nog maar aan dat de overheid eist dat je in de auto een valhelm opzet, zoals bromfietzers en motorrijders al sinds jaar en dag verplicht zijn.

Bij de jeugdige fietsers dreigt zo iets inmiddels ook te gaan gebeuren. Als het aan de uitvinders van TNO ligt, fietsen alle kinderen tussen de vijf en veertien jaar binnenkort over straat met een helm op. In geel of oranje; dat maakt niet uit, als ze maar een deksel van enige betekenis op hun kop hebben. Zo'n helm zou een hoop fietssersleed bij verkeersongevallen voorkomen, luidt de redenering.

Dat klinkt mooi, maar de beschermers van verkeersdeelnemers zijn helemaal niet zo enthousiast. De kans is groot dat automobilisten nog veel harder rijden als ze weten dat die kinderen toch een helpje op hebben en dus best een stootje extra kunnen hebben. Laten we wel wezen, die helm is niet meer dan een soort lapmiddel. Je kunt beter het verkeer aanpassen aan de langzame deelnemers, zodat die zonder helmen over straat kunnen. Als je zo doordent kunt men de kinderen straks wel een compleet pantser aandoen: volop reflecterende kleding, kniebeschermers, lampjes om de armen en benen, een zwaailicht op het hoofd. Dat is toch de omgekeerde wereld?

Het komt er op neer, dat niemand zomaar bereid is om een helm op zijn of haar kop te zetten. Lopen in het verkeer is immers niet zo riskant. Voetgangers zouden dan ook een helm op moeten. En als je kijkt naar het aantal kwetsuren bij automobilisten, dan dienen die eveneens hun hoofd te beschermen. Misschien kan de mens maar beter met de helm op worden geboren. Die airbag komt bij de meesten later vanzelf wel.

Het Drielandenpunt op de top van de Vaalserberg was ooit een vierlandpunt. Meer dan een eeuw lang, van 1816 tot 1919, kwamen daar niet alleen de buitenlijnen van Nederland, België en Duitsland samen, maar ook de grenzen van het splinterstaatje Neutraal of Onzijdig Moresnet met als 'hoofdstad' Kelmis. Geboren uit een verdragenruzie om bodemschatten. Een belasting- en smokkelparadijs van nog geen 350 hectare dat in 1816 iets meer dan 250 zielen telde, maar die bevolking binnen honderd jaar haast zag vertwintigvoudigen. Een mini-staatje dat bijna uitgroeide tot het enige esperanto-rijkje van de wereld, maar inmiddels gewoon een stukje België is. Een duik in de wonderlijke geschiedenis van Neutraal Moresnet.

Splinterstaatje Neutraal Moresnet in 1919 van landkaart verdwenen

Drielandenpunt was lang vierlandpuntpunt

● De grenzen van Neutraal Moresnet zijn gedeeltelijk opgenomen in een wandelroute. Hier een startpunt in Kelmis.

Foto: JO BRONCKERS

bedoeld om de jacht van douaniers op smokkelaars te vergemakkelijken. Voor die tijd raakten de grensbewakers nog al eens het spoor bijster en wisten ze zelf niet of ze de smokkelaar op heterdaad of net te vroeg betrapten.

Gesmokkeld werd er bij het leven. Vooral met drank wisten de bewoners van Neutraal Moresnet en hun klanten van over de grens wel raad. In Kelmis stikte het van de slijterijen. Ook herbergde het dorpje diverse jeneverstokerijen die kwalitatief redelijk en vooral betaalbaar bocht produceerden dat vervolgens naar België of Duitsland gesmokkeld werd.

De officiële douanepost op de grote weg van Luik naar Aken werd eenvoudig omzeild door gebruik te maken van een tunneltje onder diezelfde straat. Bovendien liepen zoals al eerder gememoreerd grens-

zen soms dwars door huizen en tuinen heen, hetgeen het smokkelaars niet al te moeilijk maakte.

Curieus

Het gezamenlijke bestuur van het neutrale gebied verdient zonder

het gebied. Officieel werden twee commissarissen benoemd namens de moederlanden, maar pas in de tweede helft van de negentiende eeuw kreeg Neutraal Moresnet een eigen burgemeester en een gemeenteraad waarin vooral hoge pieken van de zinkmijn zitting hadden.

Wat wetgeving betreft werd in alle wijsheid besloten om de situatie van voor 1815 maar even voort te laten duren. Dat betekende dus dat in Neutraal Moresnet de wetten van Napoleon van kracht bleven. Een inwoner van neutraal gebied kon honderd jaar lang veroordeeld of vrijgesproken worden op basis van wetten die uitgevaardigd waren door het niet meer bestaande Franse rijk. Door het in die wetten vastgelegde principe van vrijheid van handel moesten de autoriteiten tot twee keer toe bakzeil halen bij hun pogingen het aantal slijterijen in Kelmis in te dammen.

De bewoners van Neutraal Moresnet werden door hun voormalige landgenoten van over de grens vaak benijd om de voordelen die de onzijdige status hen bood. Zo moesten de neutralen wel braaf over Pruisen en België verdeelde rijksbelastingen betalen, maar na 1817 kwamen daar geen nieuwe soorten bij omdat een nieuwe tax-overeenkomst uitbleef. Neutraal Moresnet was toch al een belastingparadijsje, omdat bij de invoer van goederen gekozen mocht worden welk belastingstelsel erop losgelaten werd. Wie slim rekende, kon zo aanzienlijke belastingvoordelen in de wacht slepen.

Vrijstelling

Een ander lichtpuntje voor de neutralen was dat zij vrijgesteld werden van militaire dienst. De oor-

spronkelijke afspraak was om op te roepen militairen zelf te laten kiezen in welk leger ze wensten te dienen. Maar omdat de Pruisische dienstplicht aanzienlijk langer was dan die in het Belgische leger, vreesden de Duitsers niet ten onrechte dat zij niet zo veel soldaten uit Neutraal Moresnet zouden trekken. 'Dan maar allebei niet', dachten de Pruisen. De vrijstelling van dienst trok vele jongelingen uit Duitsland, België en Nederland die de leeftijd van kanonnenvoer hadden bereikt naar Neutraal Moresnet. Uiteindelijk werd daar een stokje voor gestoken toen eerst België en later ook Pruisen bepaalden dat de vrijstelling alleen voor echte neutralen en hun afstammelingen gold en dat immigranten dienst moesten blijven doen in hun geboorteland.

De bevolking van Neutraal Moresnet groeide flink. Niet alleen vanwege de voordelen van het onzijdig gebied, maar ook door de economische groei en bloei van de zinkindustrie, die menig arbeider naar het gebied lokte. In 1816 telde de bevolking slechts 256 zielen, in 1858 was ze vertienvoudigd. Meer dan de helft van de bevolking werkte halverwege de negentiende eeuw in de zinkmijn en de bijbehorende fabrieken van Vieille Montagne, waarvan de leiding dan ook een flinke vinger in de pap van bestuur en sociaal leven in Neutraal Moresnet had. In 1914 was de bevolking bijna twintig keer zo groot als in 1816. Zo'n tien procent was vlak voor de Eerste Wereldoorlog van echte neutrale afstamming, tien procent kwam uit Nederland. Van de resterende tachtig procent had de helft de Duitse, de andere helft de Belgische nationaliteit.

Hoewel de neutralen vooral profijt hadden van hun status aparte, zijn er weinig tekenen dat er serieus gedacht werd over algehele onafhankelijkheid of autonomie. In de jaren veertig van de vorige eeuw werd een eigen munt geslagen, maar die kwam niet in omloop. Hoewel officieel de Franse frank, het betaalmiddel uit de tijd van Napoleon van kracht was, werd over het algemeen gebruik gemaakt van de betaalmiddelen van de buurlanden. De cheffarts van de

● Een oude ansichtkaart van het Vierlandpunt in Vaals, dat in 1919 gedegeerd werd tot een Drielandenpunt.

zinkmijn, dr. Wilhelm Molly, stond aan de wieg van eigen postzegels, maar die werden al snel verboden. Op een brief naar België werd gewoon een Belgische postzegel geplakt, op een poststuk naar Pruisen een Pruisische.

Amikejo

De enige poging van formaat om van Neutraal Moresnet een onafhankelijk staatje te maken, kende vooral een idealistische en zeker geen politieke achtergrond. De uit het Franse Pyreneeëgebied afkomstige professor Gustave Roy, privé-leraar van de kinderen van een rijke industrieel in Aken, zag in Neutraal Moresnet de bakermat voor het eerste en enige esperantostaatje ter wereld. De wereldtaal zou prima kunnen gedijen in een neutraal gebied, op het kruispunt van drie taalgebieden. De naam van het staatje zou Amikejo worden: land van ware vrienden. Amikejo zou het centrum worden voor de esperantobeweging die in het begin van de twintigste eeuw in opmars was.

Roy, niet gehinderd door al te veel realiteitszin, wist enkele notabelen van Kelmis, onder wie de al eerder genoemde cheffarts Molly voor zijn idee te winnen. Terwijl in het dorpje onder leiding van de lokale boekhandelaar Charles Schriever volop esperantocursussen werden gegeven, wist Roy in 1908 op het vierde wereldcongres van de esperantisten in Dresden toestemming los te weken om zijn idee te verwezenlijken en kreeg hij de toezegging dat het administratieve bureau van de esperantobeweging in Kelmis gevestigd zou worden. Het gebouw stond al klaar, maar de belofte werd nooit ingelost. De fraaie brochure van Roy voor aanhangers van de beweging waarin hij zelfs meldde in welke horecagelegenheden kelners werkten die het esperanto machtig waren ten spijt.

De teleurgestelde Gustave Roy liet zich na het fiasco met het administratief bureau niet meer zien in Kelmis. Toen de plaatselijke animator Charles Schriever later koos voor een loopbaan als militair bewaker van een landgoed van de Belgische koning in China, was het helemaal gedaan met Amikejo.

Oorlog

Een wellicht schrale troost voor de esperantisten is de zekerheid dat zelfs een geslaagd Amikejo maar even had kunnen proeven van onafhankelijkheid. Het esperantostaatje zou zonder twijfel van de kaart zijn geveegd door de Eerste Wereldoorlog die ook een einde maakte aan de neutrale status van Moresnet. De Duitsers lifden het gebied in om vijf jaar later hun aanspraken noodgedwongen te laten varen. In het Verdragsverdrag van Versailles van 1919 werd Neutraal Moresnet Belgisch. En dat zou het blijven, met uitzondering van de Tweede Wereldoorlog.

Vooral voor de jonge nazaten van de echte neutralen waren de drui-ven van de Tweede Wereldoorlog extra zuur. Na eerst meegevochten te hebben in het Belgische leger werden ze later weer ingelijfd door de Duitse Armee. Het Duitsland van Hitler erkende de afspraken van Versailles niet en beschouwde hen gewoon als Duitsers.

Dit keer hadden de neutralen niets te kiezen.

STANDPLAATS:

Tel Aviv
Ad Bloemendaal

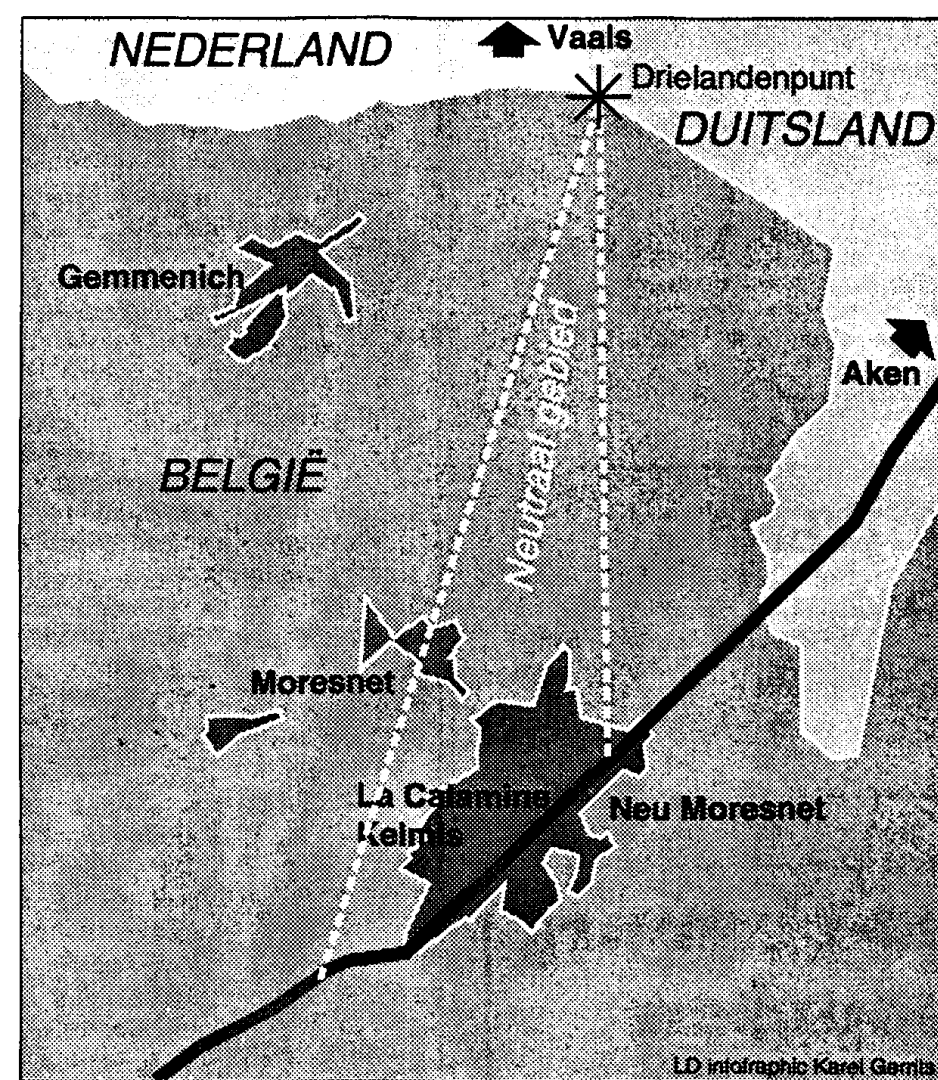
Memento mori

Als ik in Israël wil sterven kan ik rustig mijn gang gaan, maar er begraven worden is een problematische zaak. Het is iets van de laatste tijd. Vroeger was er voor de weinige niet-joden die hier de laatste adem uitbliezen altijd wel een plaatsje te vinden op een van de kleine christelijke begraafplaatsen. Maar met de komst van honderdduizenden Russische immigranten is dat radicaal veranderd. Bijna de helft van de nieuwkomers is niet-joods en mag daarom volgens de halacha - de joodse religieuze wet - niet op joodse begraafplaatsen worden begraven. De vraag naar christelijke begravenissen is nu zo groot geworden dat kerkbesturen neen moeten verkopen als de overledene geen lidmaat is van hun nominatie. In een volgens Westerse normen geregeerd land zou al een flink aantal algemene begraafplaatsen zijn aangelegd, maar in Israël bestaat geen strikte scheiding tussen godsdienst en staat. Als het gaat om het persoonlijk leven van de inwoners heeft het orthodoxe rabbinaat het laatste woord. En hoe niet-joden hun begrafenissen regelen zal de rabbijnen een zorg zijn.

Misschien ontdekt men in Israël op den duur nog eens een manier om niet-joden naast joden te begraven. Ook een soort vredesproces, zou je zeggen. Orthodoxe joden zijn trouwens altijd meesters geweest in het oplossen van hun zelf verzonden problemen. Door die inventiviteit kunnen ze op zaterdag in een sabbatslift stappen, een koel drankje uit een sabbatskoelkast halen en met de sabbats telefoon een sabbats-ambulance bellen. Het rabbinaat zou in deze kwestie eens te rade moeten gaan bij het ultra-orthodoxe Instituut voor Wetenschap en Halacha in Jeruzalem. Dat bedacht een jaar of vijf geleden een halachisch verantwoorde oplossing voor het nijpende probleem van het transport van stoffelijke overschotten door de lucht. De Israëlische luchtvaartmaatschappij El Al vervoert nogal eens overleden buitenlanders die in Jeruzalem begraven willen worden. Het was baliepersoneel opgevallen dat sommige orthodoxe joden hun vlucht afgelasten, zodra ze in de gaten kregen dat er in hetzelfde vliegtuig een lijk zou worden vervoerd. De verontruste passagiers waren cohanim, leden van de joodse priesterkaste, die geen contact mogen hebben met doden.

Omdat er nogal wat Cohens met El Al reizen besloot de maatschappij het Instituut voor Wetenschap en Halacha te consulteren. En met succes. El Al kan voortaan een stoffelijk overschot overvliegen zonder dat het klanten koft. De lijkst wordt in een door het Instituut ontworpen container geplaatst en die gaat in het bagageruim. Als er voldoende ruimte bestaat tussen de buitenkant van de kist en de binnenkant van de container, dan is er halachisch geen sprake van contact met de dood en hoeft meneer Cohen in de business class erboven zich dus geen zorgen te maken. Althans, zo heb ik het begrepen.

Nu een idee. Zou het begrafenisprobleem in Israël niet zijn op te lossen door dode niet-joden op joodse begraafplaatsen ter aarde te bestellen in El Al containers? Als dat halachisch en hygienisch verantwoord is, kunnen duizenden Russische immigranten er hun voordeel mee doen, om over de container-industrie nog maar te zwijgen. Eigenbelang is er niet mee gemoeid. Als het ogenblik daar is, laat ik mijn stoffelijke resten liever per KLM repatriëren. Ik ben al airmiles aan het sparen, dus voor de kosten hoeft ik het niet te laten.

De zinkertswinning in de buurt van de huidige Belgische gemeente Kelmis of La Calamine behoort nu al zo'n veertig jaar tot het verleden. De hoofdgroeve in de berg Ailenberg of Vieille Montagne, waar het erts kalamijn in dagbouw kon worden gewonnen, was al in 1885 uitgeput. Als dat nog eens 70 jaar eerder was gebeurd, had waarschijnlijk niemand zich druk gemaakt om een splinter van zo'n 350 hectare. Maar in 1815 gold de zinkertslaag van Moresnet nog als een van de rijkste van Europa. Een geweld extraatje voor zowel de Nederlanden als Pruisen die dan ook beiden hun zinnen op het gebied gezet hadden.

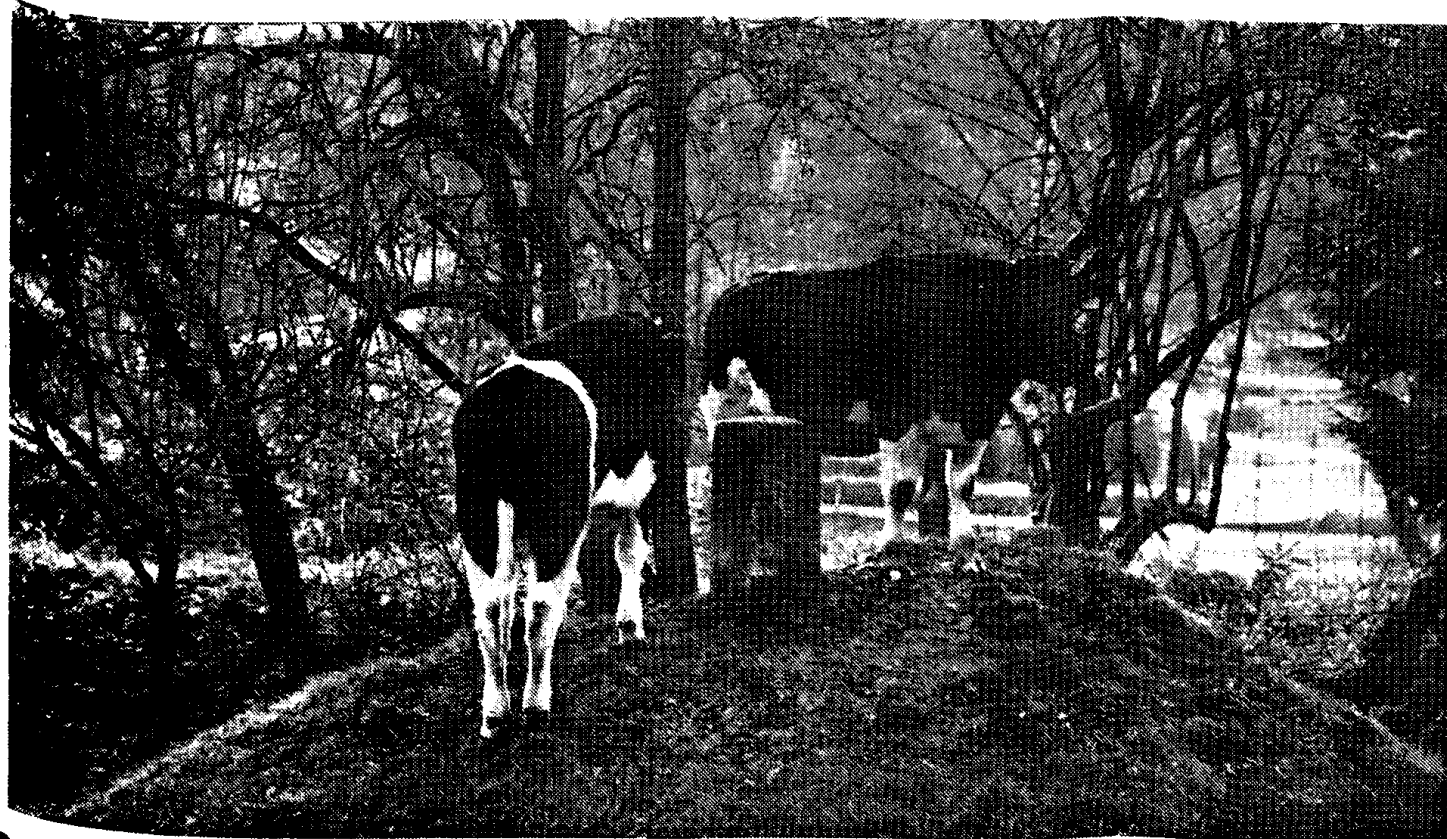
Tijdens het Congres van Wenen in 1815, waar de Europese landkaart na de ondergang van Napoleon werd hertekend, waren weliswaar grensafspraken gemaakt, maar Pruisen en het koninkrijk der Nederlanden lazen de kleine letters van die overeenkomst verschillend. Waar Pruisen de grens een stukje westelijker zag, legde de tegenpartij die juist een stukje oostelijker waardoor de zinkmijn net op Nederlands grondgebied zou komen te liggen.

Na veel heen-en-weer-gepraat en gesoebat kwamen beide kempanden in mei 1816 tot de briljante oplossing om Moresnet dan maar voorlopig in drieën te delen. Een Belgisch Moresnet, dat net als de rest van België tot 1830 onderdeel was van het koninkrijk der Nederlanden, een stukje Pruisisch en een partij onzijdig Moresnet. De betwiste zinkmijn kwam uiteraard in neutraal gebied terecht dat gezamenlijk bestuurd zou worden.

Wiskundig

De grenzen van Neutraal Moresnet waren puur wiskundig getrokken en hadden dan ook maling aan op het snijvlak gelegen huizen of tuinen. De top van de onzijdige driehoek lag op het huidige - echte - Drielandenpunt in Vaals. De westelijke poot liep schuin, de oostelijke recht naar de basis die gevormd werd door de wegverbinding tussen Luik en Aken.

Geen haat op het hoofd van de rechtlijnige staatslieden die eraan dacht dat Neutraal Moresnet een lang leven beschoren zou zijn. De opdeling was slechts tijdelijk, net als de grensafbakening. De stenen monumenten die nu her en der de enig overgebleven stille getuigen zijn van het in vergetelheid verzonden ministaatje werden pas na 1869 geplaatst toen bleek dat het gebruik van provisorische en al diverse malen vervangen houten grenspaaltes op al te groot optimisme gestoeld was. In die tijd werd ook maar besloten tot de aanleg van een pad langs de grenzen die voor het grootste gedeelte door bosgebied liepen. Stukken van het op andere plekken weer dichtgegroeide pad zijn nu opgenomen in een toeristische wandelroute, maar waren toen vooral

● Koeien bewaken een grenspaal van het voormalige Neutraal Moresnet Foto: JO BRONCKERS

mv

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

N.V. Nutsbedrijven Maastricht is een horizontaal geïntegreerd bedrijf voor de levering van elektriciteit, gas, water, stadsverwarming en CAI-signalen, alsmede de verhuur en het onderhoud van gasgeleiders en CV-ketels binnen de gemeente Maastricht. Bij ons bedrijf bestaan op dit moment twee vacatures.

Voor de afdeling Serviceverlening zoeken wij een:

projectleider (m/v)

voor 38 uur/week
(vacaturenummer: 46)

De kandidaat zal, in eerste instantie, worden benoemd in de functie van storingsmonteur om vertrouwd te raken met de werkzaamheden van de afdeling. Indien dit traject naar tevredenheid is doorlopen, wordt betrokkene, in eerste instantie op tijdelijke basis, benoemd in de functie van projectleider. Bij gebreken geschiktheid zal de kandidaat vast benoemd worden in de functie van projectleider.

Functie-informatie:
Als storingsmonteur worden o.a. de volgende werkzaamheden verricht:
- het behandelen van nagenoeg alle bij N.V. Nutsbedrijven gemelde storingen op E-G-W-gebied;
- het ondersteunen en uitvoeren van activiteiten t.b.v. de eigen afdeling en diverse andere afdelingen binnen de organisatie;
- het assisteren van de projectleider van de afdeling Serviceverlening.

In de functie van de projectleider wordt hij/zij belast met de volgende werkzaamheden:
- het zorgdragen voor en het controleren op de veiligheid, tijdige en efficiënte uitvoering van de werkzaamheden door de medewerkers van de afdeling Serviceverlening;
- het direct leidinggeven en aansturen van de medewerkers van de afdeling Serviceverlening (o.a. instructie en werkverdeling);
- het periodiek opstellen van kwalitatieve en kwantitatieve onderhoudegegevens;
- het zorgdragen voor een snelle en correcte afhandeling van alle tot zijn werk behorende administratieve werkzaamheden;
- het aandragen van voorstellen ter verbetering van werkmethodes en het uitvoeren en/of begeleiden van praktijkproeven.

Functie-eisen:
- HBO-werk- en denkniveau, bij voorkeur een afgeronde MTS-opleiding elektrotechniek;
- gas- en wateertechnisch installateur of gelijkwaardige opleiding;
- 3 jaar ervaring in de installatiebranche, bij voorkeur met aanleg en onderhoud van gas-, water- en verwarmingsinstallaties;
- klantgerichte en efficiënte werkwijze;
- leidinggevende capaciteiten;
- goede communicatieve vaardigheden;
- bereidheid om cursussen te volgen;
- verplichting tot het verrichten van wachtdiensten;
- rijbewijs BE;
- wonende in Maastricht of directe omgeving.

Inschrijvingen:
Nadere inschrijvingen kunnen worden ingewonnen bij de heer G. Aben, hoofd afdeling Serviceverlening, telefoon (043) 292632.

Bij de afdeling Economische en Financiële Zaken bestaat een vacature voor een:

medewerker economische en financiële zaken A (m/v)

voor 38 uur/week
(vacaturenummer: 47)

Functie-informatie:
- het verrichten van financieel-economische onderzoeken t.b.v. beleidsvoorbereiding en beleidsadvies;
- het verzamelen en verwerken van statistische informatie;
- het uitvoeren van werkzaamheden i.v.m. interne controle;
- medewerking verlenen aan het opstellen van begrotingen, meerjarenpunten, jaarverslagen e.d.;
- in verband met ontwikkelingen binnen de afdeling zijn aanpassingen van het takenpakket in de toekomst niet uitgesloten.

Functie-eisen:
- HEAO-opleiding, bedrijfs-economische richting, danwel, door opleiding en ervaring verkregen, gelijkwaardig niveau;
- ervaring met (een deel van) genoemde werkzaamheden;
- kennis van c.q. ervaring met automatisering;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid en goede contactuele vaardigheden.

Inschrijvingen:
Nadere inschrijvingen kunnen worden ingewonnen bij de heer Th. Verheijen, hoofd afdeling Economische en Financiële Zaken, telefoon (043) 292651.

Arbeidsvoorwaarden:
Afhankelijk van opleiding en ervaring zal het salaris nader worden overeengekomen. De ENB-CAO is van toepassing. Ziektekostenverzekering geschiedt via het IZA-Limburg, terwijl de pensioenvoorziening loopt via het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

Sollicitaties:
Belangstellenden die aan de gestelde eisen voldoen, worden verzocht hun sollicitatie, onder vermelding van het vacaturenummer 46 c.q. 47 op brief en enveloppe, uiterlijk binnen 14 dagen na het verschijnen van deze kennisgeving in te zenden aan de directie van N.V. Nutsbedrijven Maastricht, postbus 1042, 6201 MJ Maastricht. Een psychologisch onderzoek en medische keuring maken deel uit van de selectieprocedure.

NUTSBEDRIJVEN MAASTRICHT

elektriciteit gas water cai

**Bloedbank Zuid-Limburg
heeft nieuwe donoren
nodig! 043 - 8 7 7 7 7 8**

ADIA PERSONEELSDIENSTEN ZOEKT

TIJDELIJK PERSONEEL

MEDEWERKER PRODUKTVOORBEREIDING

Voor een van onze relaties, een producent en verkoper van vloeibare reinigingsmiddelen en cosmetische producten. In deze afwisselende baan ben je onder meer belast met het assisteren bij het in ontvangst nemen van binnenkomende goederen, het uitvoeren van ingangscontroles en het mede beheren van een optimale grondstoffenvoorraad. Verder maakt het aan de hand van recepten samenstellen en controleren van eindproducten deel uit van het takenpakket. Je zorgt voor een correcte administratieve verwerking van bovenstaande werkzaamheden. Tot slot zorg je mede voor een schone werkomgeving.

Wij zoeken een kandidaat met een al dan niet afgeronde opleiding MTS-Processentechniek of een LBO-opleiding aangevuld met cursussen op proces-technologisch gebied zoals Vapro A en B of werkervaring opgedaan in de chemische danwel procesindustrie.

Een meer dan accurate instelling en de bereidheid om, zonodig, in ploegendienst of over te werken zijn vereist. Je leeftijd schatten wij tussen de 20 en 25 jaar.
BIJ GEBLEKEN GESCHIKTHEID KAN DEZE BAAN LEIDEN TOT EEN VAST DIENSTVERBAND.

Interesse? Neem voor meer informatie zo spoedig mogelijk contact op met Marcel Roumen van onze vestiging in Heerlen, Dr. Poelstraat 16, 045 - 713120. Je kunt ook contact opnemen met de voor jou dichtstbijzijnde vestiging. Hoensbroek, Kouvenderstraat 81, 045 - 231680. Kerkrade, Hoofdstraat 39a, 045 - 463700. Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

ADIA
PERSONEELSDIENSTEN

Assurantie-medewerker binnendienst m/v

voor een assurantiëkantoor in de Oostelijke Mijnstreek. Door toename van de dienstverlenende activiteiten zijn er mogelijkheden voor een enthousiaste kandidaat.

De functie
In deze full-time functie hebt u dagelijks contact met relaties en verzekeringsmaatschappijen. U accepteert en behandelt schadeverzekeringen, verwerkt levensverzekeringen en ondersteunt daarnaast de buitendienst.

Het profiel
Voor een goede invulling zoeken wij een kandidaat:
• met HBO werk- en denkniveau;
• in het bezit van een Assurantie A-diploma en bij voorkeur het Assurantie A-diploma;
• met ruime relevante werkervaring;
• van circa 30 jaar.

Hebt u interesse in deze baan met vooruitzichten? Stuur dan uw curriculum vitae naar het onderstaande adres:
Informatie: 045 - 74 26 77, Adriane Keulen
6411 GD Heerlen, Op de Nobel 1

Kaderpersoneel is gespecialiseerd in het uitzenden, werven en selecteren van middelbaar en hoog opgeleid personeel in allerlei sectoren. Wij bieden aan professionals een individuele aanpak en afwisselende banen op maat met goede perspectieven.

tempo-team
uitzendbureau

BOUWONDERNEMING LAEVEN B.V.

Laeven B.V. is een zelfstandig opererend werkmaatschappij van de Koninklijke Volker Stevin N.V. Het bedrijf is operationeel in Nederland en in Duitsland op het gebied van utiliteits-, woning-, industriële en waterbouw. In Duitsland worden de activiteiten door Laeven Bau GmbH uitgevoerd.

Laeven kent een platte organisatiestructuur, korte communicatielijnen en een goede werksfeer. Centraal in het toekomstgericht denken staat integrale kwaliteitszorg. In de genoemde organisatie is, met name door toename van de orderportefeuille, een vacature ontstaan voor de functie van

ZELFSTANDIG CALCULATOR M/V

Als calculator rapporteert u direct aan het hoofd bouwbedrijf. U krijgt een breed en gevarieerd takenpakket:
• het zelfstandig vervaardigen van inschrijfbegrotingen;
• het opstellen van alternatieven;
• marktverkenning op het gebied van materialen en prijsontwikkelingen;
• noodzakelijke voorbereidingen treffen voor projecten in uitvoering;
• overleg met opdrachtgevers, adviseurs, architecten en leveranciers/onderaannemers.

Functie-eisen:
• MTS-opleiding bouwkunde of civiele techniek, danwel MTS-opleiding en door ervaring verkregen gelijkwaardig niveau;
• enige jaren ervaring in de calculatie, bij een middel of groot bouwbedrijf voor werken in Nederland en bij voorkeur ook in Duitsland;
• kennis en ervaring op het gebied van geautomatiseerde verwerking;
• goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid. Bij voorkeur ook in de Duitse taal.

Wij bieden een bij de functie passend salaris met goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen richten aan: LAEVEN B.V., Frederikstraat 5, postbus 14, 6430 AA Heerlen (Hoensbroek), t.a.v. de directie. Voor telefonisch overleg vooraf de heer J. Mewissen, bereikbaar op kantoor: tel. 045-236250 en privé: tel. 04498-57067.

Gemeente Heerlen

Stadsschouwburg Heerlen

De Stadsschouwburg Heerlen is ondanks haar 33 jaar nog steeds een modern en ruim gebouw. Met haar 3.225 podiumplaatsen en een groot aantal verhuuringen, samen goed voor zo'n 145.000 bezoekers per jaar, behoort zij tot de belangrijkste culturele instellingen van Zuid-Nederland.

Vanaf 1 januari 1995 wordt de Stadsschouwburg van een gemeentelijke dienst omgevormd tot een autonome en besprekers (publiek en kunstenaars) gerichte N.V. en zoekt zij een (bij voorkeur vrouwelijke) full-time

Energieke Bedrijfsleider m/v

De verantwoordelijkheid zal zijn voor een vernieuwde interne organisatie. Hieronder vallen zowel de administratieve als technische taken, alsmede de technische dienst (10 vaste medewerkers en een dertigtal oproepkrachten); een team van enthousiaste medewerkers die veel hart voor de zaak hebben.

Spin in het web

De ervaren bedrijfsleider (± 30-35 jaar) is als de spin in zijn web en optimaliseert de verhuur, de inzet van de organisatie, het gebouw, de schoonmaak, het onderhoud, de inkoop en catering binnen de daarvoor door hem opgestelde budgetten. Bovenal zorgt hij ervoor dat ons publiek en onze artiesten het uitstekend naar de zin hebben.

Sociaal en klantgericht

Affiniteit met theater en verhuur is natuurlijk belangrijk, goede contactuele eigenschappen zijn onontbeerlijk, aantoonbare leidinggevende en organisatorische eigenschappen vanzelfsprekend. Humor, creativiteit, flexibiliteit en een kritische en slagvaardige instelling kunnen we erg goed hebben in onze club. U weet van techniek, maar mede van de publiek. U heeft een relevante HBO opleiding.

Werkomgeving

Naast bovenstaande u en wilt u in Heerlen komen wonen, dan hebben wij goede -eigen- arbeidsvoorwaarden en een jaarsalaris tot ± f 75.000 afhankelijk van opleiding en ervaring.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de nieuwe directeur van onze Stadsschouwburg, de heer B.M. (Bas) Schoonderwoerd, ook kunt u een informatiepakket aanvragen bij zijn secretaresse mev. H.M. (Marleen) Joris (tel. 045-768520).

Uw sollicitatie kunt u tot 5 december sturen naar: Stadsschouwburg Heerlen N.V. (o.v.v. Vacature), Postbus 300, 6400 AH Heerlen.

pers- en pr buro sobczak bv

KEUKENMONTEURS OPGELET

Pers- en pr buro Sobczak bv voor een van twee functies:

1 SERVICE MONTEUR

Wegens het bereiken van een groot aantal klanten wordt er gezocht naar een ervaren en capabele opvolger. Tevens wordt er gezocht naar een kandidaat die de klachten (niet van elektrische aard) van de klanten kan oplossen. Onontbeerlijk voor de functie is een HBO-opleiding elektrotechniek en een rijbewijs BE.

2 ALL-ROUND KEUKENMONTEUR

die zelfstandig een keuken kan bouwen en/of repareren.

3

Ervaring is een vereiste voor alle functies.

Bovengenoemde functies worden tot 1 januari 1995 ingevuld. Gedesinteresseerden verzenden hun sollicitatie naar: Pers- en pr buro Sobczak bv, Postbus 100, 6400 AH Heerlen.

■ Onze opdrachtgevers zijn voornamelijk kleine en middelgrote bedrijven. Het is van belang dat u een goede kennis heeft van de Nederlandse taal en dat u een goede kennis heeft van de Nederlandse cultuur. Als u aan deze eisen voldoet, wordt u verzocht uw sollicitatie te sturen naar: Pers- en pr buro Sobczak bv, Postbus 100, 6400 AH Heerlen.

**Samenwerkende
Revalidatiecentra
Limburg**

De Stichting Samenwerkende Revalidatiecentra Limburg bestaat uit de Lucas-Stichting voor Revalidatie te Hoensbroek en het Kinderrevalidatiecentrum Franciscusoord te Houthem-Valkenburg.

Het instituut voor Arbeidsexploratie "Hoensbroek" heeft tot taak het bevorderen van de (re)integratie van gehandicapten en arbeidsongeschikten in het arbeidsproces. Kernactiviteiten zijn assessment en begeleiding, hetgeen wordt ingevuld door een multidisciplinair team. Als middelen staan ondermeer ter beschikking psychologisch onderzoek, revalidatiegeneeskundig onderzoek, onderwijskundig onderzoek en praktijkgerichte arbeidsevaluaties.

Een recente ontwikkeling binnen arbeidsexploratie is functionele assessment: het middelen gestandaardiseerde metingen en observaties in kaart te brengen van fysieke capaciteiten in relatie tot arbeid. Het instituut beschikt hiertoe over een geautomatiseerde meetopstelling.

Voor de uitvoering van de functionele assessment zoeken wij op korte termijn een:

ergotherapeut (m/v)

Het betreft in principe een voltijd functie, waarbij echter onder condities een part-time invulling eveneens bespreekbaar is.

Takenpakket:
- onderzoek van functionele en fysieke capaciteiten bij individuele cliënten;
- het opstellen van adviezen inzake arbeidsmogelijkheden in fysieke zin;
- vorm en inhoud geven aan communicatie met opdrachtgevers en cliënten over onderzoeksmethoden.

Gevraagd wordt:
- een afgeronde HBO-opleiding Ergotherapie of gelijkwaardig;
- enige jaren ervaring in onderzoek/adviesfunctie;
- het vermogen tot het samenstellen van multidisciplinair teamverband;
- contactuele eigenschappen en vaardigheden met het oog op het geven van voorlichting aan individuen en groepen en werkzaamheden binnen bedrijven;
- ervaring met functie-analyse in bedrijfscontext;
- affiniteit met bedrijfsmatige arbeidsaanpassing van personen met fysieke functiestoornissen;
- adequaat schriftelijk en mondeling uitdrukingsvermogen.

Wij bieden:
- salaris conform FNG-50, minimaal f3.103,- maximaal f5.052,- bruto per maand;
- arbeidsvoorwaarden conform CAO Ziekteblijfsverzekering.

Inschrijvingen over de inhoud van de functie kunt u inwinnen bij dr. P. Kueters, waarnemend hoofd, telefoon 045-239318.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturenummer 043500018 voor 10 december 1994 richten aan: Samenwerkende Revalidatiecentra Limburg, Dienst P&O, mevrouw L. van der Heide, persselectiecoördinator, Zandbergweg 111, 6432 CC Hoensbroek.

SCORPIO

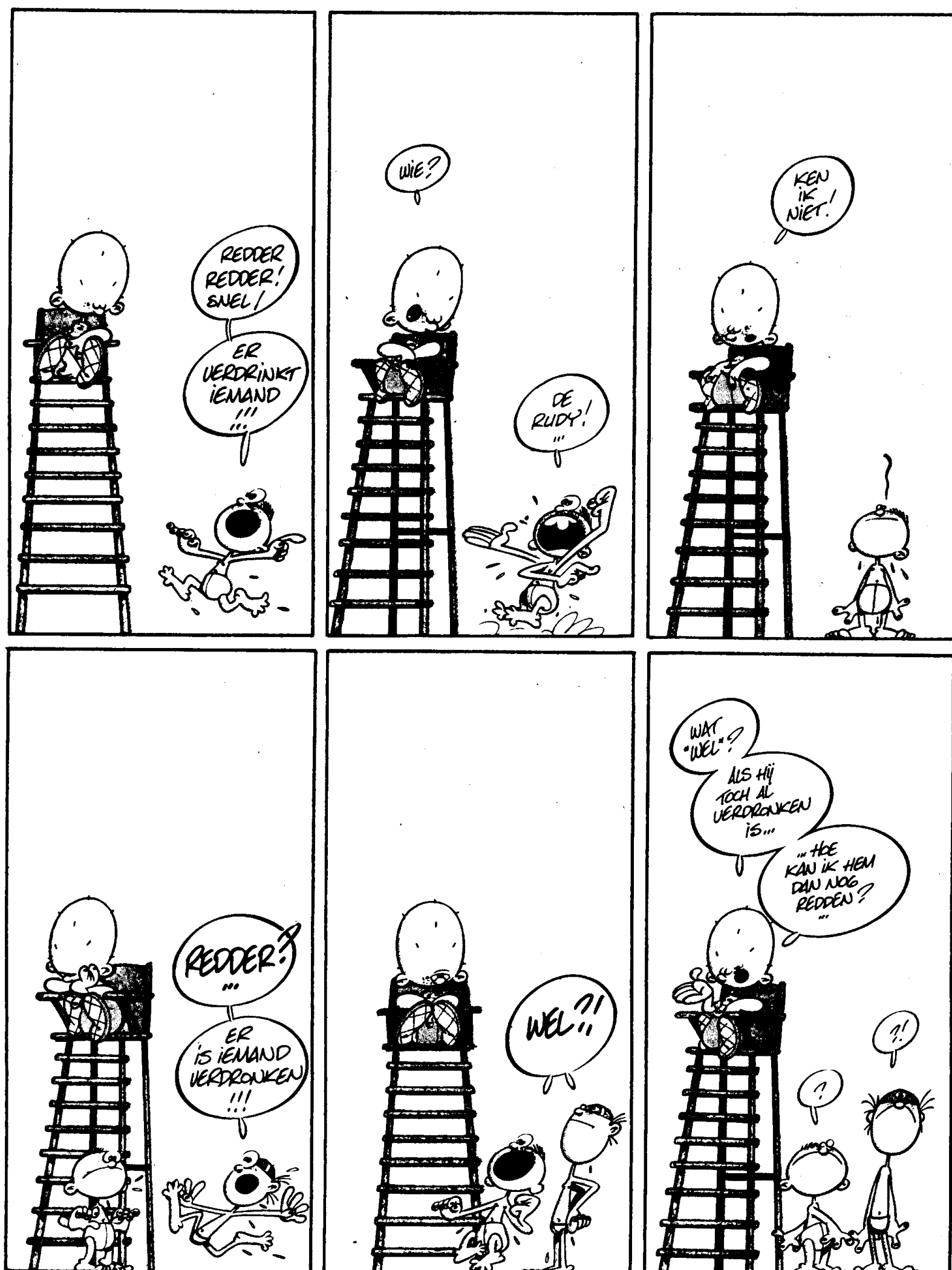
DE GEKKENLIJN

YAACK - ROBERT WUYTS

BIEBEL

IKKE

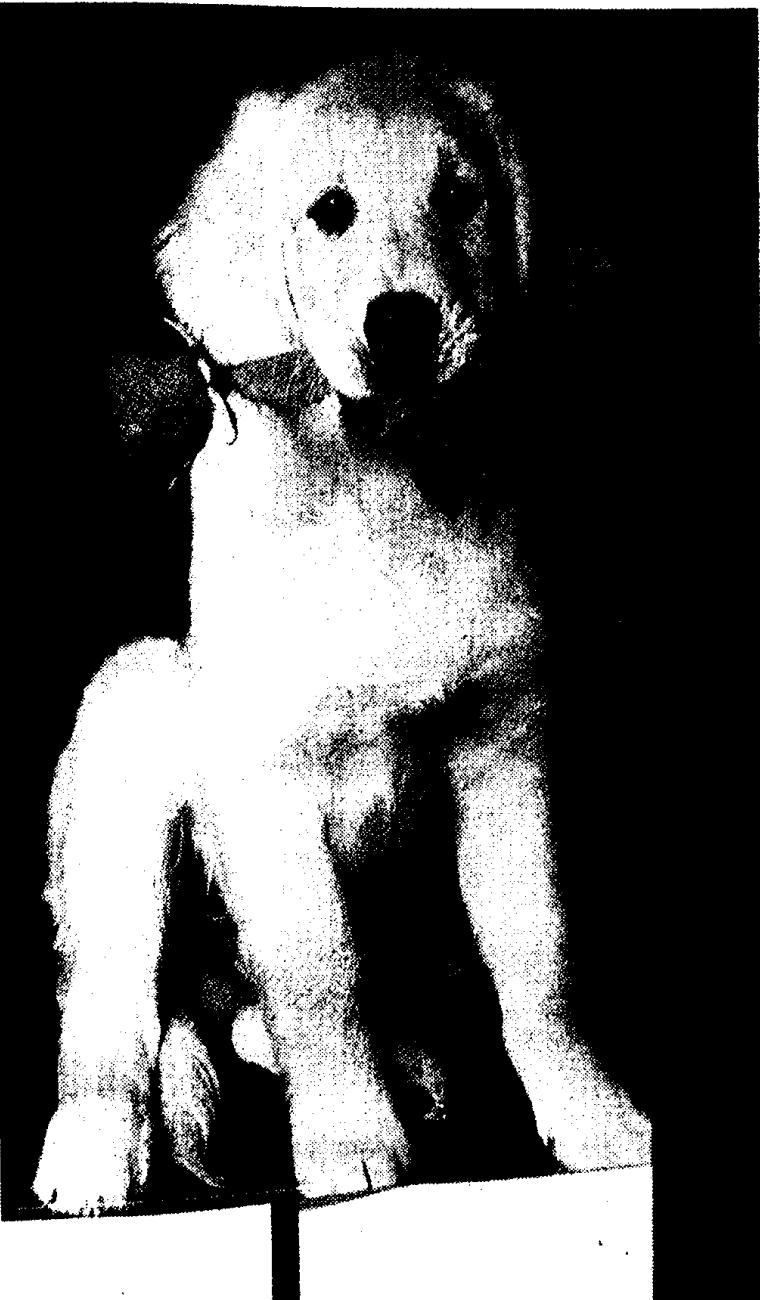
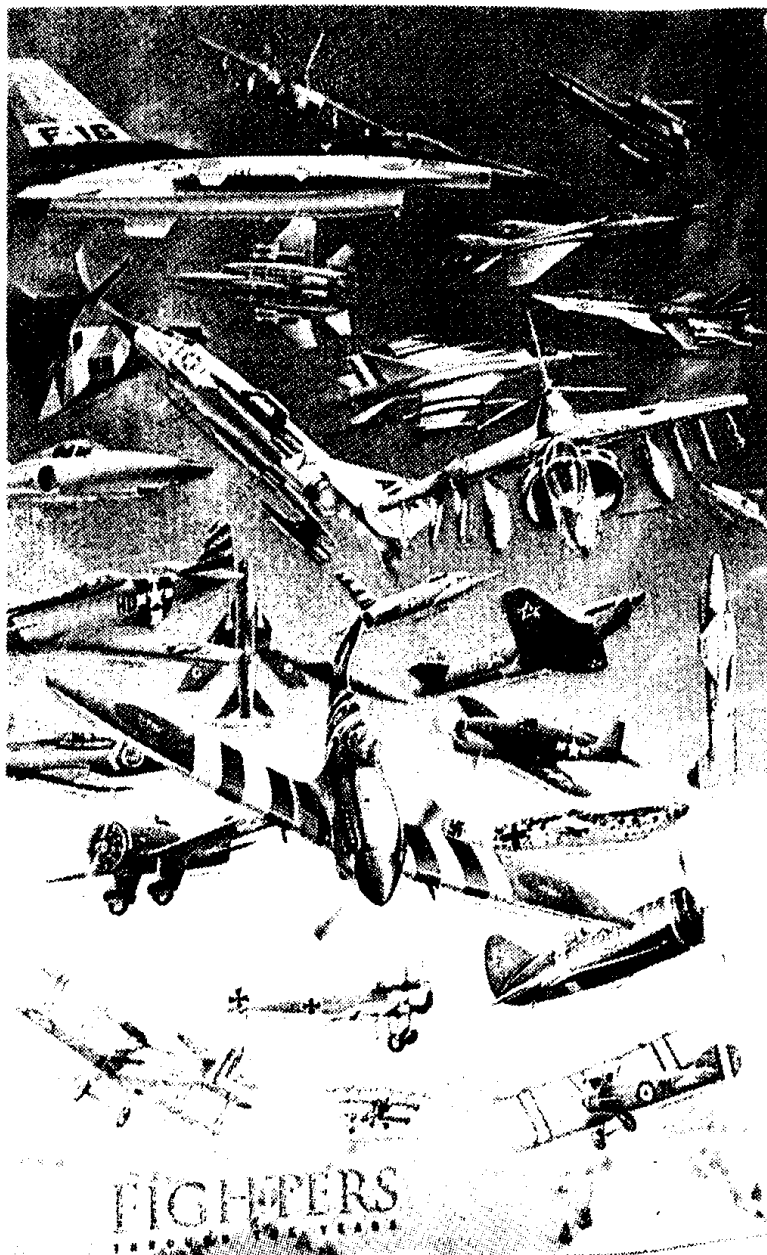

Posters veroveren Nederlandse muren

Levendend op de decoratie-
rang binnenshuis stijgt de
poster met stip. MTV, film
en milieu scoren het hoogst
bij studenten en twintigers.
TV-series, verzamel-items
en videohelden bij kinde-
ren. Voor de dertigers is de
plu poster weggelegd, voor-
dien van duurzaam papier
en ingewikkelder druktech-
nieken. In deze sector bloeit
de fine-art, een nieuwe be-
naming voor hits van oude
meesters in schilderkunst.
Daarnaast worden de
bloemboeketten op papier
gedrukt en spelen afbeel-
dingen van instrumenten
eerste viool.

DOOR DESIRÉE VAN OOOY

• Posters moeten de consument emotioneel raken.

jeugd romantische posters met een
ruig tintje middels woest haar of
gescheurd spijkergoed van de afge-
beelde geliefden. Romantiek in dat
kader wordt zwart/wit gezien met
een enkel gekleurd object.
Favoriete kleuren bij de overige tie-
nerposters zijn fel groen, roze en
paars, niet zelden in combinatie.
Met het bereiken van de twaalfjari-
ge leeftijd heeft een kind gemiddeld
vijf tot zes posters versleten. De
eerste werd in de babykamer ge-
hangen, de tweede kwam in de peu-
tertijd tot stand en vervolgens werden
gedurende kleuterschool en de
volgende basisjaren eigenhandig

nog een tot twee exemplaren uitge-
zocht.
Naast film-items en helden van vi-
deospellen als Sonic en Mario sco-
ren vooral hobbyposters. Al naar
gelang de belangstelling met vissen,
gitaren, vliegtuigen of bij voorbeeld
paarden.

Glitterdeeltjes

Steeds meer worden posters ook ge-
kocht door volwassenen. Omgeven
door een passende lijst wordt de
poster zo een betaalbaar kunststuk
aan de wand. Oude meesters her-
drukt, bloemen als stilleven, mu-

ziekinstrumenten en kinderen uit-
gedost in volwassen kledij zijn
favoriet. Toonaangevende tinten
zijn paars, zalm en roze-achtig.
In een wat luxere uitvoering zijn de
posters voorzien van speciale print-
technieken. Bestrooid met fijne glit-
terdeeltjes, voorzien van een flin-
terdun goudlaagje of, heel goed
passend bij de trend in textiel, pos-
ters met zichtbaar reliëf. In deze
sferen zijn etnische invloeden veel
gezien, met name Indiaanse motie-
ven en een dito kleurgebruik. Neo
Pop-Art, motieven van toen maar in
een wat warmer minder fel kleurge-
bruik dan in de jaren zestig. En,

heel apart, traditionele landschap-
pen, uitgevoerd in heel felle kleu-
ren.
Prijzen van posters variëren afhan-
kelijk van maat en uitvoering van
15 tot 180 gulden. Trends in afbeel-
dingen waaien vooral over vanuit
Amerika. Opvallend is dat globaal
bekeken posterkopers een soortge-
lijke smaak hebben, terwijl toch de
binnenhuissferen in de landen on-
derling fors variëren. Reden tot
aankoop voor elke poster, cadeau of
voor eigen gebruik is dat een poster
de koper emotioneel moet raken. En
kennelijk is dat raakvlak wereld-
wijd een gemeenschappelijke deler.

Foto: GPD

Paperbag, oud papier voor oud papier

DOOR MARIËTTE STUIJTS

Over posters gesproken. Om ou-
de reclameposters voor de pa-
pierversnipperaars te behoeden,
bedacht de Rotterdamse ontwer-
per Jos Vandermeulen een crea-
tieve oplossing. Hij geeft ze een
tweede kans, als 'paperbag'. Van
stevige buitenposters maakt hij
kleurige prullenmanden.
Wie een 'paperbag' koopt, gaat
met een plat papieren pakje naar
huis. Aardig detail: het pakje
wordt bijeen gehouden met een
stukje oude autoband. Milieu-
vriendelijker kan het niet.
Vandermeulen wil met zijn 'pa-
perbag' de saaiheid van kanto-
ren doorbreken. 'Vouw een Pa-
perbag met persoonlijkheid',
roept hij de kopers in een bijho-
rend foldertje op. Gewoon een

kwestie van de zak uitvouwen,
de bodem platduwen totdat hij
kan staan, de bovenrand enkele
malen omvrouwen en de zak 'uit-
deuken' tot hij een mooie, ronde
vorm heeft.
Natuurlijk zijn voor de 'paper-
bag' heel wat meer toepassingen
te bedenken dan die van papier-
bak. Daarom daagt de ontwerper
de gebruiker uit. Iedereen die
hem een foto stuurt die laat zien
welke functie de paperbag in
zijn huishouden vervult, krijgt
3,50 gulden terug van de aan-
koops prijs. Die bedraagt voor
voor de maat 'klein' 12,50 gul-
den, 'bureau' 17,50 gulden, 'clas-
sic' 25 gulden en 'large' 45 gul-
den. De 'paperbag' is in Maas-
tricht verkrijgbaar bij Oxigen,
Heggenstraat 10. Voor meer in-
formatie: 020-6385908.

• De paperbag.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Befaatde stedenbouwkundigen praten over groeistad Almere op zoek naar eigen identiteit

Almere groeit als kool. Maar wordt het ook wat. Op
zeven zondagochtenden tot volgend jaar juni komt
een reeks internationale stedenbouwkundigen van
naam daarover in de nieuwe stad discussiëren. De
bijeenkomsten zijn openbaar en de organisator hoopt
op vuurwerk.

DOOR CASPER VAN DEN BROEK

„Elke stad heeft z'n goede voet-
ballers en elke stad heeft ook z'n
culturele elite. Daar moeten we
niet moeilijk over doen. En wat
doen die mensen, bij voorbeeld
in Amsterdam? Die gaan zon-
dagochtend naar American
brunchen, naar het Stedelijk
Museum of een koffieconcert.
Almere heeft nu zijn kunstpavil-
joens, een prachtige entourage
om ook iets voor de zondagoch-
tend te organiseren.”

Gemeentelijk planoloog ('Urban
Planner' staat op zijn kaartje) H.
Spaans is als organisator van
'Almere op Zondagochtend' in
zijn enthousiasme niet te stuiten.
Nog te weinig mensen beseffen
dat Almere binnen tien jaar is
verdubbeld van 100.000 naar
200.000 inwoners, redeneert hij,
vandaar dat het nu verstandig is
om tussen het vele bouwen door
even pas op de plaats te maken.
„Het is nu tijd om na te denken
over het wezen van de stad.”
vertelt hij, „aan de ene kant hoor
je hoe moeilijk het is om het ho-
ge bouwtempo vol te houden,
maar aan de andere kant is er
gemor. Er heerst een stille onvre-
de over de identiteit van de stad.

Maar niemand is in staat de vin-
ger op de zere plek te leggen.”

Ingewikkeld

Spaans zit in het stadium van
het stellen van vragen. Als de ze-
ven zondagochtenden een een-
duidig antwoord opleveren, is
het experiment naar zijn mening
dan ook mislukt. De materie is
daar veel te ingewikkeld voor.
Op één vraag weet hij in ieder
geval wel een antwoord: het
moet maar eens afgelopen zijn
Almere te vergelijken met Am-
sterdam of andere traditionele
steden. Het is sowieso uit den
boze om de nieuwe groeisteden
(suburbs) te spiegelen aan de
traditionele steden. De vraag is
wat de stedelijkheid van zo'n
nieuwe stad dan wel moet in-
houden.

Bij suburbs moeten we volgens
Spaans niet meer denken aan tv-
ster Archie Bunker in een veilige
Amerikaanse buitenwijk. Er is
allang weer een stap verder ge-
zet. „Mensen denken en leven
tegenwoordig op een bredere
schaal,” aldus de topambtenaar.
„Een vriend van mij had het vo-
rige week over 'even een concer-
tie pakken in Brussel'. De mo-
derne mens beperkt zich niet
meer alleen tot zijn eigen stad.

En dan is het ook niet vreemd
dat er aparte gebieden ontstaan.
Een gezonde bedrijvenregio als
aan de zuidkant van Amsterdam
zou onmogelijk zijn geweest als
Almere zich niet op de woning-
bouw had gericht.”

„Mensen kiezen in deze tijd al-
lereerst voor het wonen,” gaat
hij door. „Vroeger gingen de
mensen de bedrijven en het werk
achterna, nu gaan de bedrijven
naar gebieden waar mensen wo-
nen. Ook winkeliers doen dat.
Vandaar dat niet alleen in Ame-
rika, maar ook in Nederland
winkelcentra overal uit de grond
schieten.”

Trots

Spaans is trots op zijn lijstje van
topnamen die hij voor 'Almere
op Zondagochtend' heeft weten
te strikken. Op 6 november ging
Len De Klerk van start, volgens
Spaans dé autoriteit op het ge-
bied van stedenbouw in Neder-
land. Hij stond aan de wieg van
de nieuwe ontwikkeling van
Rotterdam.

Daniël Liebeskind komt op 11
december. „Ik moet hem van
Schiphol halen, omdat hij de
avond daarvoor nog op de Duitse
tv verschijnt om zijn plannen
voor Berlijn uit te leggen,” aldus
Spaans.
Mark Wigley van de Princeton
University (op 15 januari) is in
Amerika verantwoordelijk voor
tv-programma's en boeken over
architectuur. Daarnaast heeft hij
exposities georganiseerd, onder
meer in het Museum of Modern
Art in New York. De volgende
gast is Noud de Vreeze (19 fe-
bruari), directeur van het Stimu-

• Gemeentelijk planoloog Spaans voor het kunstpaviljoen van Almere.

Foto: GPD

leringsfonds voor Architectuur.
Zijn boek (proefschrift) 'Wo-
ningbouw, inspiratie en ambities'; kwalitatieve grondslagen
van de sociale woningbouw in
Nederland' (1993) is het stan-
daardwerk over de geschiedenis
van de Nederlandse volkshuis-
vesting.
Op zondag 26 maart is het de
beurt aan professor G. Jansen
van de Universiteit van Utrecht,
die zich heeft beziggehouden
met het stedelijke leven. Een van
zijn bekendste boeken is 'De
eeuwige kroeg; hoofdstukken uit

de geschiedenis van het openba-
re lokaal'. Stockholm, Melbourn-
ne, Riyad en Toronto zijn enkele
van de steden waar Jan Geyl
projecten voor heeft uitgevoerd.
Zijn specialiteit is het gebruik
van openbare ruimten, waar hij
op 30 april over vertelt.

Goeroe

Maar dat Andres Duany naar
Nederland zou komen, daar had
Spaans nooit van durven drom-
men. „Dat is zo'n beetje de goe-
roe op het gebied van steden-

bouw.” Duany is een van de
gangmakers van het zogenaamde
New Urbanism, een stroming die
een compleet nieuwe opzet van
de Amerikaanse steden nastreeft
en onder meer de bekende roos-
terpatronen ter discussie stelt.
Hij komt op 11 juni naar Almere.
De gasten spreken over achter-
eenvolgens de betekenis van een
stedelijk verleden, kunst, archi-
tectuur, wonen, evenementen,
ruimte, en de betekenis van ste-
delijke vormgeving. Alle gasten
maken van tevoren kennis met
Almere en doen een workshop

met scholieren. Hun 'Zondag-
ochtenden' zullen dan ook een
duidelijke relatie hebben met
stedelijkheid van Almere en an-
dere Nederlandse steden.
De deuren voor het publiek gaan
om tien uur open. Alle bijeen-
komsten eindigen met een lunch
en een rondleiding door de stad,
die met het thema van die zon-
dagochtend te maken hebben.
De Paviljoens van Almere liggen
aan de Cinemadreef in Almere-
Stad, nabij station Almere CS.
Voor reservering telefoon
036-5399221.

BRUNSSUM f 275.000,- v.o.n.

HOENSBRDEK f 279.000,- k.k.

Grachtstraat: 4 gr. unieke souterrainwoning, gr. garage, berging, woonk. (45m²), gesloten keuken, tuin, 3 slaapk., badk., bergzolder ent. 4 slaapkamers. GROOT WOONHUIS. NOG SLECHTS 2 TE KOOP.

HOENSBRDEK f 239.000,- k.k.

1/2 vr.st. woonhuis met gesch. prof. kantoorruimte (± 50 m²), berging en tuin, ind. woonk., 1/2 open keuken, 2 (4) slaapkamers, badkamer, vaste trap zolder. KANT-RIJ: v.v. 2 spreek- en toilet.

SCHAESEBERG f 209.000,- k.k.

1/2 vr. woonhuis met garage, berging en tuin, o.a. v.v. kelder, woonk. met vloerverw., gesch. keuken, bijkeuken, 1e verd. 2 slaapk., compl. badk., 2e verd. vaste trap, 2 slaapk. bouwjr. ± 1935.

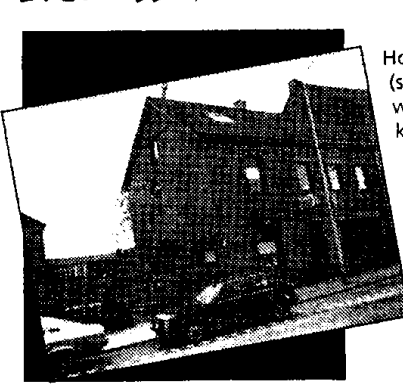
HEERLEN f 169.000,- k.k.

Drive-in woning met inpandige dubbele garage, tuin, ind. gr. woonkamer (± 40m²) v.v. parket, 3 slaapkamers ruime badkamer. Opp. vl. 152m², kindervriendelijk.

Een ander huis?

Ons aanbod zorgvuldig voor u geselecteerd!

BRUNSSUM f 169.000,- k.k.

Hoekhuis met garage (spouw). Ind. entr. riante woonk. v.v. parket, woonkeuken incl. instal., badk., 1e verd. 3 slaapk. 2e verd. 2 slaapk. Alg. nieuwe c.v., perfecte staat van onderhoud.

HOENSBRDEK f 171.200,- tim f 178.000,- v.o.n.

Centrum van Hoensbroek, moderne terras-woningen met tuin en garage, woonkamer en keuken (± 35m²), 3 slaapkamers, trap zolder, dakterras. Kwalitatief hoogwaardig huis. NOG SLECHTS 6 PANDEN TE KOOP!

AMSTENRADE f 159.000,- k.k.

Gerenovert hoekhuis met tuin, ind.: nieuwe woonkeuken, woonkamer, complete 'nieuwe' badkamer; 1e verd.: 2 grote slaapkamers; 2e verd.: riante zolder evt. 3e slaapk. Aanv. i.o.

LANDGRAAF f 189.000,- k.k.

(SCHAESEBERG) Woonhuis met tuin, ruime woonkamer, 3 slaapk., badk., bergzolder, fraaie omgeving, aanv. direct.

Steens/De la Haye/Wald/Dogge

MAKELAAR DRS. J.H.A. DE LA HAYE

hoofdstraat 86 hoensbroek
telefoon 045-223434

MAKELAARDIJ • ONROEREND GOED

Alleen achter een goede naam staat NVM.

COMFORTABEL WONEN IN EEN APPARTEMENT BIEDT UITSTEKENDE MOGELIJKHEDEN VOOR HET KLEINE GELUK

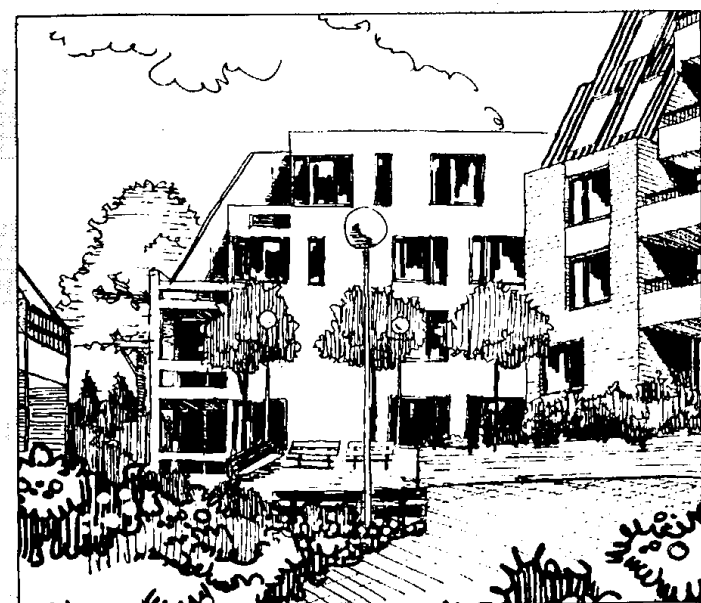
In het gezellige centrum van Brunssum is het sfeervolle appartementengebouw "Astoria" in aanbouw. Er zijn nog enkele 1- en 2-slaapkamerappartementen te koop met keuze uit ligging aan de Rumpenerstraat of aan de woonhof. De woonhof is bereikbaar via de Rumpenerstraat en de Hoefnagelhof.

Indeling 2-slaapkamerappartement: L-vormige woon- en eetkamer ca. 33 m², incl. open keuken. Vanuit de woonkamer is het terras bereikbaar. 2 Slaapkamers van ca. 11 en 6 m². Badkamer met douche en toilet.

Indeling 1-slaapkamerappartement: Woonkamer ca. 43 m², incl. open keuken. Vanuit de woonkamer is het terras bereikbaar. Slaapkamer ca. 11 m². Badkamer met douche en toilet.

Bergingen bevinden zich in het souterrain en parkeerplaatsen zijn apart te koop.

Prijzen vanaf f 149.000,- v.o.n. tot f 162.750,- v.o.n. 10094067

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen. Tel.: 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.

OOK KANTOREN IN MAASTRICHT EN AKEN

TE KOOP

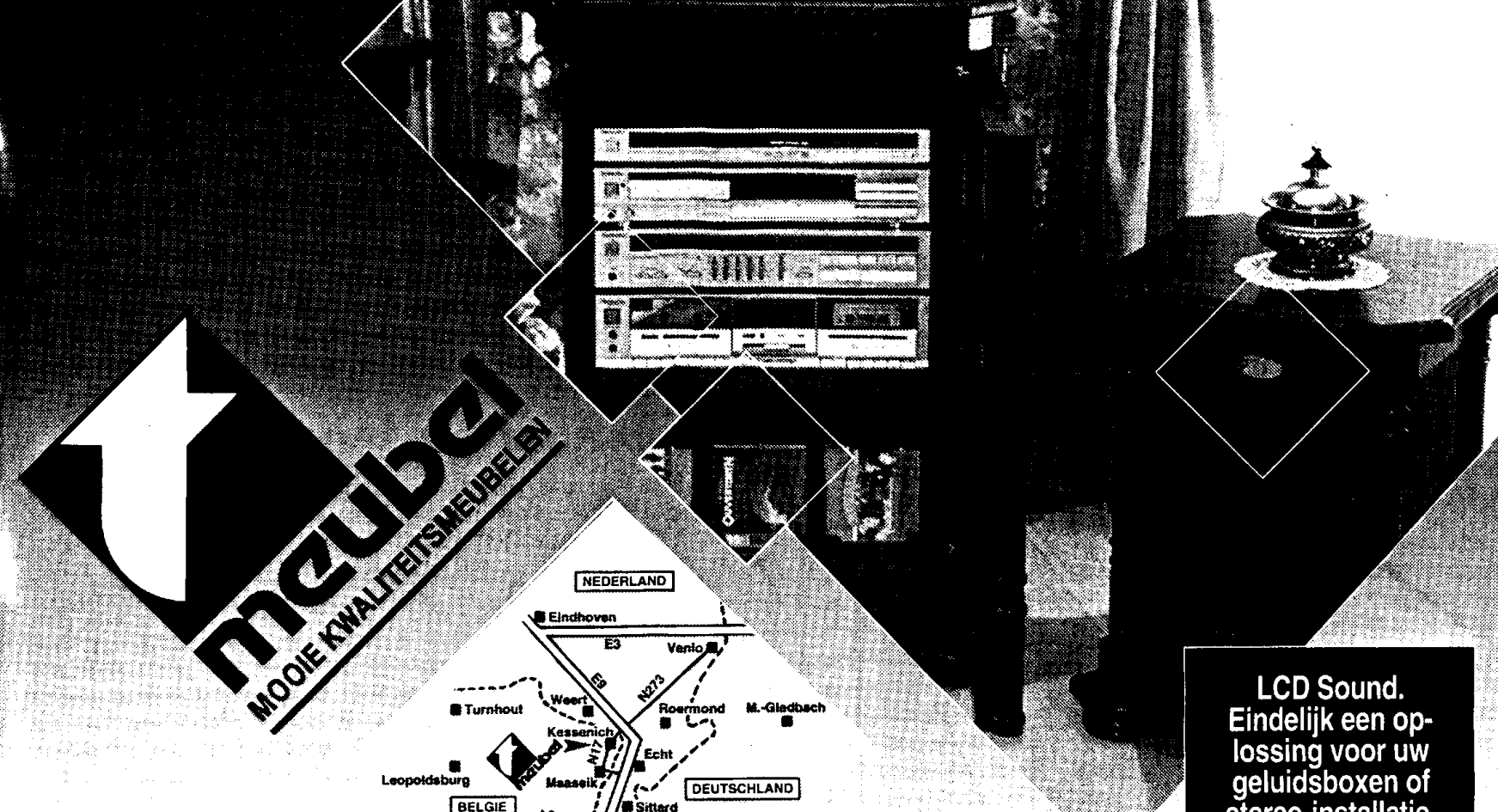
- BRUNSSUM Frans Halsstr. 6, halfvrijst. woonh. m. gar. en tuin ind. kelder gr. hal toilet woonk. keuken 33pk badk. m. ligb. en v.v. Vpr: f 269.000,- K.K.
- BRUNSSUM Clercstr. 6, zeer luxe afgew. tussenl. woonh. met gar. en tuin. Dit pand moet u gezien hebben. Vpr: f 210.000,- K.K.
- BRUNSSUM Het Ambacht 57 woonh. m. gar. ind. hal woonk. M. elk. parketvl. eiken aanbouw keuken terras tuin 3 slpk badk. zolder m. vast. tr. CV en Boiler Vpr: f 196.000,- K.K.
- BRUNSSUM Raadhuisstr. luxe app. op beg. grond (nieuwv.) Dit pand moet u gezien hebben! Vpr: f 187.000,- K.K.
- BRUNSSUM ABC str. 2a app. op beg. grond Bij 100 % financiering ± f 580,- netto p/m Vpr: f 109.000,- K.K.
- BRUNSSUM Rid. Bexstr. 17, vrijst. woonh. m. gar. ind. hal toilet woonk. keuken 3 slpk badk. zolder Vpr: f 210.000,- K.K.
- HEERLEN Uterweg 128, vrijst. woonh. met gar. ind. hal toilet woonk. keuken terras tuin 3 slpk badk. m. ligb. 2e toilet aansl. wa. zolder m. vaste tr. Vpr: f 249.000,- K.K.
- LANDGRAAF Neerbraak 13, halfvrijst. woonh. m. tuin en vijver ind. hal toilet. woonk. m. plav. keuk. berg. 3 slpk badk. m. douche en toilet berg. CV aansl. wa. alz. Install. Vpr: f 186.000,- K.K.

RENTES
vanaf
5,9 % !!
Instapartij spaarhypotheek
effectief 6,1 %

WIST U
Dat wij in Brunssum en omgeving de meeste bestaande woningen verkopen?
Derhalve
TE KOOP GEVRAAGD
voor onze cliënten, woningen in de regio.
GEEN VERKOOP • GEEN KOSTEN

Lindoplein 5, 6444 AT Brunssum • Telefoon 045-254543 • Telefax 045-257128

Bij T-MEUBEL hebben ze altijd wat nieuws!

T-MEUBEL
MOEIE KWALITEITSMEUBELN

GOEDE ADVIEZEN EN PERSOONLIJKE SERVICE:
AL 25 JAAR ZO KENMERKEND VOOR T-MEUBEL!

VENLOSESTEENWEG 375-377, B-3640 KINROOI-KESSENICH,
BELGIE, TELEFOON 0032-89-565237, FAX 0032-89-563444

Openingstijden: Van dinsdag t/m zaterdag: van 9.00-12.00 uur en van 13.00-18.00 uur. Op zondag van 10.00-18.00 uur. Maandag gesloten. Wie in alle rust wil rondkijken kan het best op zaterdag of door de week komen.

LCD Sound. Eindelijk een oplossing voor uw geluidsboxen of stereo-installatie. LCD Sound. Een prachtig decoratief opbergmeubel aangepast aan uw interieur. In 21 verschillende kleuren en 11 formaten. In klassiek, modern of antieke uitvoering. LCD Sound voegt een dimensie aan uw living toe. Overtuig u zelf en bezoek onze showroom.

HUIZEN GEZOCHT!

ALS SPECIALIST voor onroerende goederen in de streek rond Aken zijn wij in het Nederlandse grensgebied voortdurend op zoek naar geschikte objecten voor onze betaalkrachtige klanten.

UW PERSOONLIJK VOORDEEL zijn onze pluspunten voor u:
• competentie • vakkennis • langdurige internationale ervaring
want wij komen op voor u belangen ten opzichte van:
• een reële prijsstelling bij de verkoop van u onroerend goed
• een verkoop-afwikkeling zonder problemen
• een snelle verkoop van u huis

PROFITEERD U ervan, dat wij gewoon meer te bieden hebben dan anderen want een goede dienstverlening brengt u meer winst als kosten en spaart u ons voor meer informatie.

HAUSVERMITTLUNG & FINANZIERUNG APPEL
0049/241/27715 • 9.30-13.30

KUNSTSTOF "BRUNSSUM"

Kunststof- en aluminium kozijnen

Door eigen fabricage extra voordelig

Leasen is ook mogelijk

Ook renovatie-profielen

Brunssum Trichterweg 7, tel. 045-231045

Brunssum, De Hemelder biedt méér op woongebied

Op een sfeervolle locatie in het plan De Hemelder

te Brunssum worden een aantal halfvrijstaande en vrijstaande herenhuizen gerealiseerd, waarvan nog enkele halfvrijstaande te koop zijn. Deze herenhuizen kenmerken zich o.a. door een attractieve architectuur en royale kavels, bovendien zijn de woningen aan een plantsoen gelegen.

INDELING:

Overdekte entree. L-vormige woonkamer ca. 35 m². Incl. open keuken. Garage/berging ca. 22 m². Op de 1e verdieping bevinden zich 3 slaapkamers van resp. ca. 14, 6 en 6 m² alsmede een badkamer met ligbad en 2e toilet en een berging. Vlioztrap naar zolder.

TECHNISCHE DETAILS:

- spouw- dak- en vloerisolatie
- dubbele beglazing
- hardhouten kozijnen

Prijzen vanaf f 224.900,- v.o.n.
Netto maandlast vanaf ca. f. 1.220,-
bij 100 % financiering.*

10094047

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
Tel.: 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.

OOK KANTOREN IN MAASTRICHT EN AKEN

GAARNE VRIJBLIJVENDE VOLLEDIGE INFORMATIE OVER HERENHUIZEN IN DE HEMELDER TE BRUNSSUM 10094047

Naam: .....
Adres: .....
Postcode: .....
Plaats: .....
Telefoon: .....
In gesloten enveloppe zonder postzegel zenden aan Stienstra Makelaardij B.V. Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

Marco Borsato wil vooral emoties overbrengen

'Hits verzin je niet, ze ontstaan gewoon'

DOOR ELS SMIT

● Marco Borsato: „Ik heb het idee dat het publiek teksten met meer diepgang waardeert.”

Foto: DIJKSTRA

„Niet dat ik het Italiaans laat varen. Dat is nergens voor nodig. Nederlanders hebben iets met Italiaanse muziek. Je moet maar eens opletten: in Nederland zie je door de jaren heen een periodiek optredende hausse van Italiaanse muziek. In de jaren zestig, zeventig bijvoorbeeld was het bij Italiaanse muzikanten bekend dat in Nederland een potentieel grote markt lag.”

„Toen wemelde het ook van de Italiaanse groepen hier. Punt Cardinalis was een van die bands. Later, toen ze veel succes hadden, zijn ze zich Cardinal Point gaan noemen. Het was de tijd van de groepen van de glamourboys. Mijn vader heeft nog in zo'n groep gespeeld.”

Willy Alberti

„Natuurlijk heb je ook de populariteit van wijlen Willy Alberti gehad. Terecht dat hij nog zo populair is. Hij kon niet alleen geweldig zingen, hij beheerste als een van de weinige Nederlandse

zangers het Italiaans tot in de puntjes. Vooral de Napolitaanse liedjes die hij zong... Ik heb mensen uit in Italië gesproken die weg van hem waren. Helaas heb ik Willy Alberti nooit mogen ontmoeten. Ik zou graag met hem over die muziek hebben willen praten.”

„Ik zal ook zeker bij mijn optredens - en ik heb er veel - m'n oude repertoire zingen. Nu de cd blijkt aan te slaan, komt er zeker meer ruimte voor het Nederlandse werk. Het kan naadloos op elkaar aansluiten, denk ik. Dat heeft te maken met de muziek die we hebben gekozen voor m'n Nederlandstalige cd. Het zijn stuk voor stuk Italiaanse melodieën.”

„Wat we hebben gedaan, is het volgende: we hebben Nederlandse tekstdichters gevraagd nieuwe teksten, dus geen vertalingen, op de melodieën te maken. Bij de keuze van de auteurs zijn we zorgvuldig te werk gegaan. Ik heb grote bewondering voor mensen als Frank Boeijen, Rob de Nijs en Stef Bos, om er een

paar te noemen. Het zijn zangers die al of niet op teksten van zichzelf meer brengen dan 'Hou van jou, blijf je trouw'.”

„Ik heb ook het idee dat het publiek teksten met meer diepgang waardeert. Dat bleek me al ruim een jaar geleden toen ik voor het eerst een Nederlands liedje zong.

Dat was op het Holland Casino Festival, waar ik Nederland vertegenwoordigde. Ik zong toen 'Opa'. Ik merkte dat mensen de emotie herkenden. Han Kooreneef die met Leo Driessen samen dat liedje maakte, heb ik onmiddellijk gevraagd of ze aan de cd wilden meewerken. Zij hebben trouwens ook 'Dromen zijn bedrog' geschreven.”

Robert Long

„Verder hebben we Robert Long benaderd. Die was enthousiast. Ik was blij dat hij wilde meedoen. We hadden hem niet voor niets gevraagd natuurlijk. Hij woont een groot gedeelte van het jaar in Italië. Hij kent de sfeer en schrijft natuurlijk ontzettend

mooie liedjes die hij zelf ook zingt. Ik bedoel maar: hij kent het vak door en door.”

„Long weet dat tekst en muziek één moeten zijn, dat je teksten zodanig moet schrijven dat de klemtonen goed liggen. Liefde voor het vak: die vond ik ook bij Jan Texstra en natuurlijk bij John Ewbank, die de cd heeft geproduceerd. Hij heeft voor Gordon onder meer 'Kon ik maar even bij je zijn' geschreven. Ten eerste is hij niet als de anderen een persoonlijke vriend van me. Maar ten tweede: hij begrijpt hoe muziek, hoe teksten van nu moeten klinken. Eigenlijk is het één grote vriendenclub. Iedereen is ook bij de opnamen geweest.”

„Bang geweest dat ik me met deze cd op het terrein van andere Nederlandse artiesten begeef? Het is niet in mijn hoofd opgekomen. Bovendien: angst is de slechtste raadgever die je je kunt voorstellen. Ik wilde iets goeds afleveren en dat idee hadden we allemaal. We hadden zoiets van: oh, moet de Eifeltoren naar Nederland? Doen we.”

- Lenny Kuhr maakte een periode van diepe eenzaamheid en bezinning door.

Zangeres raakte stem kwijt door geheimzinnige ziekte

Lenny Kuhr terug met cd 'Altijd Heimwee'

EINDHOVEN - Na een ziekte van bijna een jaar is Lenny Kuhr terug met een schitterende diepspirituële cd die de titel 'Altijd Heimwee' meekreeg. „Het lange zwijgen is verbroken,” zegt de in Eindhoven woonachtige zangeres die in het voorjaar van 1993 werd overvallen door een geheimzinnige ziekte. Daardoor raakte ze van de ene dag op de andere haar stem kwijt. Ze kon niet meer praten en niet meer zingen. Haar concerten en andere optredens moesten allemaal worden afgezegd. Zij moest absolute rust houden.

„Ik werd helemaal teruggeworpen op mezelf,” zegt Lenny, „het was een periode van diepe eenzaamheid, maar ook van diepe bezinning.”

In de winter van 1993 begon zij weer voorzichtig en schaars te concineren. „Maar na verloop van tijd merkte ik dat m'n stem was veranderd. De volumineuze tijd van 'De Troubadour', waarmee ik voor ons land naar het Eurovisie Songfestival ging, was weg. Daarvoor in de plaats was een zekere verstilling gekomen, een hoge verfijning. Dat paste ook goed bij de muziek en de liederen die ontstaan waren in die afgelopen bezinningsperiode.”

Nadenken

Het resultaat is te horen op de cd 'Altijd Heimwee', geproduceerd door haar trouwe en virtuoze gitarist Freek Dicke. Muzikaal gezien komen daarop spirituels voor, die in de Nederlandse liedkunst waarschijnlijk nooit eerder zijn bereikt. Over liedjes als bijvoorbeeld De Doorn, Niemand houdt van mij en De wijze kun je lang, lang nadenken. Voor de Kuhr-kenners is het bovendien interessant om te weten dat twee vroegere, ook al spiritueel geladen stukken opnieuw werden opgenomen. Het betreft de nummers Over duizenden wegen en De droom.

made in

onder redactie van Harrie Cremers

GERMANY

Vicky Leandros: van zangeres tot barones

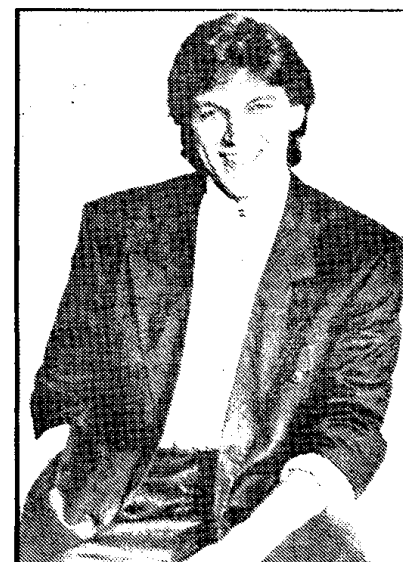
Vicky Leandros (42) mag zich sedert haar tweede huwelijk met Enno von Ruffin, in 1986, barones noemen. Met deze man (42), zoon Leo (14, uit het eerste huwelijk) en de dochtertjes Maximiliane (9) en Sandra (8) is ze de trotse eigenares van landgoed Basthorst. Dat ligt zo'n honderd kilometer ten noorden van Hamburg in de Noordduitse deelstaat Schleswig-Holstein. Het gaat Vicky - en dan heb ik het nadrukkelijk over de onmiddellijke nabijheid van de Noordzee bij haar woonplaats - dus voor de wind. Toch hebben we de laatste jaren, op een enkel cd-album na, bijna niets meer gehoord van deze als *Vasiliki Papathanassiou* op het Griekse eiland Korfu geboren zangeres. En dat voor een zangeres die ooit 22 miljoen platen aan de man of vrouw wist te brengen! Haar eerste hit had ze als kind van veertien, in 1964 met Messer, Gabel, Schere, Licht. Maar haar echte doorbraak kwam pas - mede gesteund door vader Leo (zanger, componist, tekstdichter en producer) - toen ze in 1972 het Eurovisie Songfestival won met *Après Toi*. Op het muzikale front lijkt de stilte van de afgelopen jaren nu dan toch voor barones Vicky Leandros voorbij. Daarvoor zorgde producer Jack White, schrijver van honderden kaskrakers voor Jürgen Marcus, Tony Marshall, Lena Valaitis en noem maar op. Hij nam voor Vicky de produktie van Du bist mein schönster Gedanke voor zijn rekening. Meteen goed op dit moment voor een notering in de hoogste regionen van de Duitse hitparade. En...er is nog een aardig nieuwtje. Vicky Leandros gaat in de periode van 14 januari tot en met 18 februari op tournee. Samen met een andere bekende ster, Tony Christie (juist ja, die van die hit *Is this The Way to Amarillo*). Daarbij doen beide sterren dertig Duitse steden aan. Enkele attente lezers van Made in Germany willen nu weten waar ze zo'n concert, in de buurt van de grenzen van de Benelux, kunnen meemaken. Hiervoor kun je terecht - neem je agenda er even bij - in o.a. Koblenz (21/01 Rhein-Mosel-Park), Limburg an der Lahn (2201 Stadthalle), Frankfurt (0302 Jahrhunderthalle), Bonn (1502 Beethovenhalle) en Bochum (1602 Ruhrlanthehalle).

● Vicky Leandros & Tony Christie

Jürgen Renfordt als presentator

Jürgen Renfordt (39) herinneren we ons nog goed van zijn succes *Zu verkaufen*: een sneeuwweiss Brautkleid. Dat was in 1989. Hoewel Jürgen, afkomstig uit Wetter in het Roergebied, al sedert 1982 actief is (toen met het schlagertje *Ich bin bei dir* en weer later met *No amigo no*), heeft hij eigenlijk de laatste jaren pas écht succes. Zijn recente single *Für immer* deed het heel goed. Naast zijn professionele job als zanger gaat Jürgen Renfordt zich in de komende maanden nu ook begeven in het circuit van de radiopresentatoren. WDR 4-radio in Keulen heeft hem gevraagd om van 9 tot en met 13 janua-

● Jürgen Renfordt

ri en van 3 tot en met 7 april het programma *Der Musikpavillon* (op werkdagen van 09.05 tot 12.00 uur) te presenteren. Heidy van Lit, Goudstein 42, 5653 NV in Eindhoven (040-523458) laat ons weten dat zij de belangen van de fanclub van Jürgen Renfordt behartigt. Je weet nu dus waar je terecht kunt.

Carnaval in aantocht

De kerstdagen moeten nog komen, maar voor de Duitse muziekindustrie is dat geen belemmering om alvast weer op volle toeren nieuwe carnavals-cd's te persen. Prompt een week na de officiële opening van het nieuwe carnavalseizoen (de elfde van de elfde) verschenen deze week vijf nieuwe albums. Als een variant op het lied *Trink doch eine met (van De Black Fööss)* is er de cd-serie *Sing doch eine met*. Het tweede album in deze reeks bevat twintig (vooral Keulse) liedjes, variërend van *Echte Fründe (De Höhner)*, *Buuredanz (De Black Fööss)*, *Heut' brennt mein Iglu (Paveier)*, *Einmal om Johr (Marie-Luise Nikuta)* tot 'Ne Besuch im Zoo (Lotti Kregel). Successen uit de oude doos dus. En dat geldt ook voor twintig successen van de in 1991 op 90-jarige leeftijd overleden bekende Keulse zanger *Jupp Schmitz*. Onder het motto 'Wer soll das bezahlen' - zijn welhaast bekendste liedje dat dateert uit 1949 - staan die op een cd, die wordt volgezongen door *Willy Millowitsch, Renate Fuchs, Eilemann-Trio, Paveier* en vele anderen. De meeste van die carnavalsliedjes zijn ook in Limburg bekend: Es war im Zillertal, Em Winter dann schneit es, Es ist noch Suppe da, Am Aschermittwoch ist alles vorbei, enzovoort. *Lotti Kregel* heeft via het derde Duitse tv-net een oproep gedaan om nieuwe carnavalschlagers voor het seizoen 1994/95 zo snel mogelijk naar de WDR in Keulen te sturen, maar inmiddels zijn er al een aantal tekstdichters actief geweest. De oogst van deze inspanningen staat op het vierde, zojuist verschenen cd-album, *Karnevalitis 4*. Daartoe behoren 't *Baggerleed (Renate Fuchs)*, *Jeck op Karneval (De Paraplus)*, *Einer passt noch rein (Die Kolibris)*, *Do es da Bar loss (Bass & Bässe)*, *Fluch ming Duv noh Kölle (Karl-Heinz Marx)* en *Och ene Cowboy muss ens dusche (Dröppcher)*. Net zoals de nieuwe albums van de *Kölsche Mösche* (Rheinische Lieder) en *Die Kolibris* (Mi Hätz schlät Kölsch) zijn alle cd's verschenen bij Carlton (Muziekuitgeverij Papagayo).

Flippers op herhaling

De *Flippers*, die met hun recente hit *Sayonara* blijven scoren, vierden eerder dit jaar hun zilveren jubileum met een tv-uitzending, die door het ZDF op 26 mei werd uitgezonden. De opnamen hiervoor vonden plaats op Mallorca en ook veel Limburgers waren daarvan - tijdens hun vakantie - getuige. Goed nieuws is er voor alle fans van het trio *Bernd Hengst, Olaf Molalepski* en *Manfred Durban*. Het ZDF herhaalt 25 Jahre - Die Flippers (Ein Glücksfall für den Deutschen Schlager - destijds al goed bekeken - een week vóór Kerstmis, zondagnamiddag 18 december van 16.40 tot 17.25 uur.

Made in Germany met Harrie Cremers tref je volgende week zaterdag opnieuw op deze pagina aan. Hou je haaks, prettig weekeinde en tot dan!

Morgana blijkt toch een 'fata'

SILVERSUM - Het is de nieuwe jongerenomroep Morgana niet gelukt om voldoende leden te vinden om in aanmerking te komen voor zendtijd. Volgens campagneleider André Feiner zal Morgana op 1 december tussen de 30.000 en 35.000 leden hebben. Morgana had tot die datum de tijd gekregen van het Commissariaat voor de Media om minimaal 60.000 leden te vinden. Dat is volgens de huidige Mediawet, die nog tot eind dit jaar van kracht is, een criterium om aspirant omroep te kunnen worden.

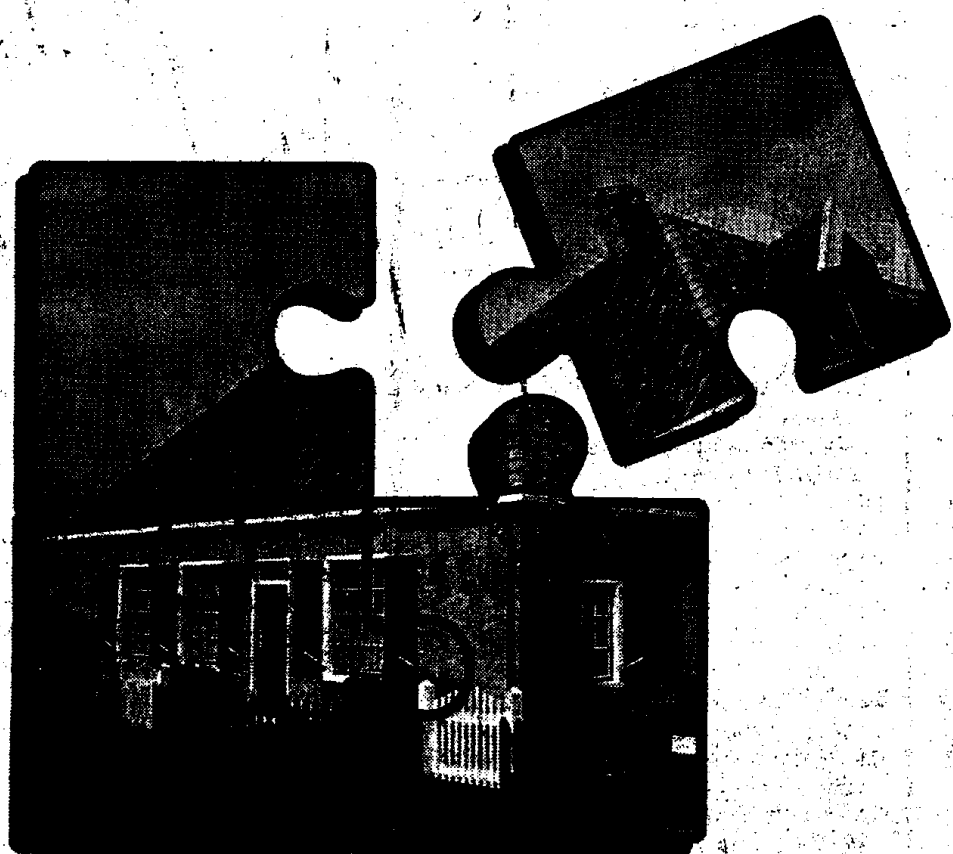
Morgana presenteerde zich enkele maanden geleden als de opvolger van Veronica dat commercieel gaat.

Eigen platenlabel Omroep Limburg

MAASTRICHT - Omroep Limburg heeft een eigen platenlabel opgericht. Op de eerste cd, *Limburg Express Live*, staan opnamen van zes groepen die eerder het gelijknamige programma zijn uitgezonden.

Na de Maasvloed van vorig jaar bracht de regionale zender al een cd uit, maar de bedoeling is dat het uitbrengen van cd's met de oprichting van een eigen label een meer structureel karakter krijgt. Volgens Fons Geraets van Omroep Limburg - die de afgelopen dagen persoonlijk de meeste Limburgse platenzaken van exemplaren verzorg - zijn er al plannen voor een tweede cd. Op de cd staan opnamen van Marshmellow Steamhammer uit Sitjard, Chill Out (Roermond), The Cranks (Maastricht), All of a Kindah Roermond/Heythuysen), Rud a Dub Dub (Maastricht) en Picked Wonderland (Heerlen). Volgens de Express-redactie gaat het om de meest opwindende Limburgse live-bands van dit moment'. Omroep Limburg heeft 500 exemplaren laten maken, die per stuk in winkels f 17,50 kosten. „Dat betekent dat we er iets op moeten toevoegen,” bekend Geraets. „Maar als de cd aanslaat, kunnen we de oplage verhogen naar duizenden en dan maken we al winst. Beter vooruit beginnen en alles uitverkopen, dan te optimistisch zijn en met duizenden onverkochte cd's blijven zitten.”

Voor een echte maathypotheek kunt u beter persoonlijk met ons komen praten.

Onze adviseurs beschikken namelijk over alle financiële bouwstenen om een hypotheek 'samen te stellen' die u als gegoten zit. Zo'n bouwsteen zou de Netto-Lasten Hypotheek kunnen zijn. Een hypotheek waarbij de maandlasten altijd hetzelfde blijven, ook al gaat de hypotheekrente omhoog. Erg interessant als u wilt profiteren van de maximale fiscale aftrek.

Maar er zijn natuurlijk nog meer hypotheekvormen die onderling gecombineerd zo'n maatfinanciering vormen. Een ding hebben al onze hypotheekadviseurs overigens gemeen. De offertes komen, bij steeds meer kantoren, uit de computer waar u bij zit. Dan weet u direct waar u aan toe bent.

Aarzel dus niet om langs te komen of de bon in een ongefrankeerde envelop in te sturen. U kunt ook tijdens kantooruren 06-0222464 bellen voor meer informatie.

SNS bank Limburg

Graag uw keuze aangeven.

☐ Suur mij meer informatie over uw hypotheekvormen.

☐ Maak met mij een afspraak voor een vrijblijvend gesprek.

Naam: _____ M/V

Adres: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Telefoon: _____

☐ Ik ben reeds klant bij SNS bank.

☐ Ik ben reeds klant bij andere bank.

(Graag adres invullen)

Indrukken naar SNS bank Limburg, afd. Marketing Services
Antwoordnummer 1234, 6200 VB MAASTRICHT

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoop dan elders

Groeneykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v.
09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Wij spuiten, logen, stralen en repareren uw oude MEUBELS als nieuw in de kleur die u wenst. Wij maken ook meubels op maat. Wessels Meubels, Handelsstr. 9, Sittard, tel. 046-512981.

Vele antieke MEUBELS in diverse stijlen en houtsoorten. Klassieke verlichting en decoratieve artikelen. Alpha Valkenburg, Wilhelminalaan 58, 04408-13874. Iedere dag, maar ook op zondag open.

In- en verkoop 2e hands MEUBELS en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskullenweg 91, Heerlen. Tel. 045-714708.

KEUKENRENOVATIE werkblad, spoelbakken, inb.app. etc. m. garantie. Eigen montage. Vossen Keukens, Eikendeweg 77, 045-714708.

SHOWROOMKEUKENS met 50-60% korting. Vossen Keukens, Glaspaleis Kerkplein en Eikendeweg 77, Heerlen. Tel. 045-714708.

BLOKKEUKENS 270 cm. incl. app. Kunststof f. 3.490,-. Vossen Keukens, Glaspaleis en Eikendeweg 77, Heerlen. Tel. 045-714708.

TAPJUTEN PUYAN Galerie. Verlostevenweg 23. Klinker/Ophoven-België. Exkl. Perzische tapijten. Dir. import, gunstige prijzen o.a. Keshan 2.00x3.00 f.1.500,- en Nepal 2.40x1.70 f.700,-. Open zaterdag en zondag van 10.00-17.00 uur.

In- en verk. MEUBELS en antiek. Kouwendastr. 208, HBroek. Tel. 045-725595.

Wonen Totals

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, f.225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Komo-keur gelmpregreerde TUINPLANKEN, palen. Tuinhuisjes, vlinderplanken. Houthandel Jos Kuipers, Holstraat 43, Margraten. Tel. 04458-1982.

Aktiel BLOKHUT 28 mm afm. 300x360 cm. incl. luifel f.2.285,-. Voor al uw tuinhout op maat! Baz. in de Cramer 18, Hrt. 045-717733.

Te koop vol-eiken KLOOSTERKAST met tafel en 6 stoelen. Tel. 045-818381.

Te koop wit essenhouten HANG/LEGKAST, afm. h. 1,85m, br. 1m, diepte 60 cm. V.p.p. f.150,-. 045-457633.

LUIK te huur benedenverdieping voor commerciële doeleinden 170 m² en souterrain 110 m², eigen ingang, voorzien van rolluiken, direct te aanv. R. Gullmans, 100 m van toek. RGV-station. 00-32-41257473, M. Schyns.

Winkel/kantoor, ca. 45 m² met keuken, berg. toilet, gel. aan de HEERLEBAAN. Hrt. Huur f.750,- p.mnd. incl. water. Incl. 045-700750 tot 12.00 uur; na 13.00 uur 045-412359.

HEINBERG: Industriepark Bioruma van 50 bis. 520 qm. 3e verd. 200 m² met kantoor, 2e verd. 200 m² met kantoor, 1e verd. 200 m² met kantoor. 045-727711.

Te k. BEDRIJFSRUIMTE plm. 500 m² overdekt en voortrein plm. 300m². V.p.p. f.155.000,-. Selzerbeek-laan Vaals. Incl. 04450-1254.

Te h. 2 app. en enkele kamers nabij station HEERLEN. 045-728936 na 14 u.

Te huur KAMERS te Heerlen met gez. van gez. badk., keuken, opf. fietsenberging incl. Kabel-TV, intercom, telefoonaansl., centr. sleutelstels. en aut. deurpaner. Kamers te HOENSBROEK-Heisterberg, va. f.350,- incl. incl. 043-216509, Lokaal Beheer O.G.

Te koop KANTELOORT 235 mtr. br. en 220 mtr. hoog, f.250,-. 045-313947.

Kachels/Verwarming Rek. KACHELSPECIAL-zaak. Ook uw adres voor dubbelwandige RVS-rookkanalen. Kluis 28, Geleen, telefoon 046-740785.

GASKACHELS/houtkachels. Goedkoop! Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te koop KANTELOORT 235 mtr. br. en 220 mtr. hoog, f.250,-. 045-313947.

Kamers te huur in HEERLEN, met gez. gebruik van douche en w.c., incl. kabel-aansluiting. 045-216346.

Gemeub. KAMERS te h. met gez. v. keukens, douche te Kerkrade-W. 045-422837.

Te huur in GELEEN kamers voor v. w.k. water, eigen douche + toilet en medegebr. keukens, RTV + film. + tel. aansl. Tel. 046-742015.

Kamer Centrum HEERLEN met dakterras, f.375,- all in. Tel. 045-708471.

Te huur voor weekend persoon NIEUW gestoffeerde en gemeubelde kamer f.525,- per mnd. all in. Tel. 045-427711 b.g.g. 219666.

GEMEUB. zit/slaapkamer te huur, liefst alleenst. dame/meisje. Tel. 045-223970.

Per 1 dec. mooie kamer te huur met balkon in studentenhuis te HEERLEN, f.385,- p.mnd. 04704-1522.

Te h. 2 app. en enkele kamers nabij station HEERLEN. 045-728936 na 14 u.

Op industrieterrein 'De Koumen' bedrijfsruimte met kantoren. Perceel vlakke ca. 2000 m². Bedrijfsruimte, kantoren 150 m². Reserveterrein. Uitbreikbaar. Object verkeert in goede staat van onderhoud. Vraagprijs: f.545.000,- k.k.

ruber
Makelaar en taxateur o.g. BV
Tel. 04498-51900

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN in Limburg VIJGEN VRAGEN

St. Franciscusweg 16, / Olfemolenstraat 5, Heerlen, tel. 045-711617

Roermondsestrasse 21 in Aken, tel. 0049-241873

Wilt u verkopen? Wilt u kopen? Het niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven. Zie ook onze etalage St. Franciscusweg 16, Olfemolenstr. 5 te Heerlen en Roermondsestrasse 21 in Aken.

ONROERENDE ZAKEN

BEEK:

ORANJESINGEL 40. Geheel gerenoveerd ruim appartement gelegen nabij centrum. Incl.: woonk. ± 37 m² met balkon, gesl. vloer, keuken, 2 sk., badkamer met douche. Nieuwe combi-was en kunststof kozijnen. Vrp. f.125.000,- k.k.

BINGELRADE:

BOEPSTR. 153. Goed onderh. rustig geleg. vrijst. woonhuis met garage en tuin. Parc. 447 m², b.j. 74. Incl.: living 45 m² met open haard, gesl. aanb. keukens 3 sk., 12,5/12,5 en 15 m², badk., ligbad, douche, v.w. en toilet. Gedesl. dub. glas en rolluiken. Vrp. f.240.000,- k.k.

BOCHOLTZ:

BOELENWEG 7. Perfecte vrijstaande bungalow op 635 m² grond. B.j. 75. Incl.: geheel onderkelderd, 4-vling 48 m² met parketvloer, serre 15 m², half open-ekiden aanb. keukens 12 m², badkamer, garage 52 m², 3 sk., 10/15 en 16 m², badk., ligbad, douche, v.w. en toilet. Dubbel glas en rolluiken. Zeer veel eiken. Prijs op aanvraag.

BRUNSSUM:

BOERSTR. 79. Vrijst. woonhuis op 579 m² grond. Gedesl. dub. glas, 100 m² incl.: living 60 m², open haard, v.w. keukens, garage 46 m², balkon, 3 sk., 6/10 en 25 m², badk., ligbad, douche en 2 v.w. Vrp. f.220.000,- k.k.

MADEWALPSTR. 112. Tussengeleg. woonhuis. B.j. 38. Parc. 157 m². Incl.: living 20 m², 4-vling 20 m², half open-ekiden aanb. keukens, tuin op z/w, 3 sk., 10 en 16 m², badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Dubbel glas en rolluiken. Vrp. f.144.000,- k.k.

ROELTHUISSTR. 36. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Parc. 510 m², percont. 383 m². Incl.: kelder, living 31 m², open haard en parketvloer, serre 50 m², half open-ekiden aanb. keukens, 12 m², 3 sk., 10/15 en 16 m², badk., ligbad, douche, v.w. en toilet. Dubbel glas en rolluiken. Voorzien van rolluiken en dubbel glas. Vrp. f.240.000,- k.k.

TRIEVENWEG 136. Goed onderh. vrijst. woonhuis op 601 m² grond. Incl.: kelder 18 m², 4-vling 36 m², open haard, keukens 14 m², douche en v.w., garage, tuin op z/w, 2 sk., 12 en 14 m², meerkamer, nieuwe badk. Moderne daken, kunststoffen kozijnen en dubbel glas. Vrp. f.220.000,- k.k.

ELSLOO:

Landhuis met woonhuis met v.v. op 1410 m² grond. Geheel gerenoveerd. 4-vling 36 m² met open haard, gesl. vloer, keuken met app. 36 m², garage 43 m², kantoor 19 m², badkamer 6 m². 1e verd.: 3 sk., 14 en 18 m², nieuwe badk. met ligbad, douche en 2e toilet. Zolder 18 m², 3 sk., 20 m², kelder 30 m², dub. trap, tuin op z/w.

De pand moet u bezichtigen met een bezichtigingskaart.

GREVENBICHT:

ROELENWEG 10. Goed onderh. vrijstaand woonhuis op 300 m² grond. B.j. 34. Incl.: kelder 18 m², 4-vling 45 m² met open haard, gesl. vloer, keuken met app. 36 m², garage 43 m², kantoor 19 m², badkamer 6 m². 1e verd.: 3 sk., 14 en 18 m², nieuwe badk. met ligbad, douche en 2e toilet. Zolder 18 m², 3 sk., 20 m², kelder 30 m², dub. trap, tuin op z/w.

HEERLEN:

BOERSTR. 79. Vrijst. woonhuis op 579 m² grond. Gedesl. dub. glas, 100 m² incl.: living 60 m², open haard, v.w. keukens, garage 46 m², balkon, 3 sk., 6/10 en 25 m², badk., ligbad, douche en 2 v.w. Vrp. f.220.000,- k.k.

BUYS BALLOTSTR. 1. Halfvrijst. woonhuis met garage op 195 m² grond. 4-vling 30 m² met open haard, gesl. vloer, keuken, 2 sk., badkamer met douche. Nieuwe combi-was en kunststof kozijnen. Vrp. f.174.000,- k.k.

DAUTZENBERGSTR. 20. K.k. cont. van Heerlen goed gel. appartement op 4e verd. Incl.: ruime woonk., open aanb. keukens, 2 sk., 6 en 14 m², badk., ligbad, douche en v.w. Dub. glas. Vrp. f.193.000,- k.k.

BOERSTR. 153. Goed onderh. tussengeleg. woonhuis met garage en tuin op z/w. Incl.: living 32 m², gesl. vloer, 3 sk., badk., douche, v.w. en 2e toilet, zolder te bereiken via vliestrap. Vrp. f.180.000,- k.k.

GANZEWEI 64B. Ruim appartement met grote woonk. en grote keukens, 2 sk., badk. Vrp. f.139.500,- k.k.

GELEENSTR. 67. Goed onderh. appartement in centrum van Heerlen met garage. Incl.: living 45 m² met Noorse lei, open eiken aanb. keukens, 16 m², badk. met ligbad en douche, balkon. Rolluiken. Mogelijkheid voor 2e sk. Vrp. f.125.000,- k.k.

HEERENWEG 79. Tussengeleg. woonhuis. Incl.: living met parketvloer, gesl. keukens, grote tuin met berging, 2 sk., 10 en 14 m², badk. met douche, vliering. Voorzien van kunststoffen kozijnen en gedesl. dub. glas. Vrp. f.195.000,- k.k.

ROELENWEG 136. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis. B.j. 70. Parc. 510 m², percont. 383 m². Incl.: kelder, living 31 m², open haard, gesl. vloer, serre 50 m², half open-ekiden aanb. keukens, 12 m², 3 sk., 10/15 en 16 m², badk., ligbad, douche, v.w. en toilet. Dubbel glas en rolluiken. Voorzien van rolluiken en dubbel glas. Vrp. f.240.000,- k.k.

UNOLAN 35. Perfect onderh. vrijst. bungalow. B.j. 72. Parc. 770 m². Incl.: Spulhobbyruimte 22 m², sk., 22 m². Part.: 1-vling 50 m², gesl. vloer, open haard, keukens, 16 m², badk., ligbad, douche, v.w. en toilet. Dubbel glas en rolluiken. Voorzien van rolluiken en dubbel glas. Vrp. f.142.000,- k.k.

UTERWEG 100. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis. Parc. 357 m², b.j. 74. Vrijst. en wijkkelder, living 45 m², o.h., schuifdeuren, ligbad, garage, tuin op z/w, 3 sk., 7/11 en 14 m², badk. met douche, zolder 20 m², vliestrap. Vrp. f.220.000,- k.k.

VRIJHEERENBERG 53. Tussengeleg. goed onderh. woonhuis. Kelder 30 m², living 36 m², gesl. vloer, open haard, keukens, tuin op z/w, 3 sk., 10 en 20 m², badk. met ligbad en 2e toilet, zolder 2 sk., 8 en 15 m². Gedesl. kunststoffen kozijnen en dubbel glas. Vrp. f.220.000,- k.k.

HOENSBROEK: KOUWENDESTR. 36B. Inhoudt van Hoensbroek gelegen appartement. Incl.: living 24 m², gesl. vloer, open haard, keukens, 10 m², douche en v.w., kunststoffen kozijnen en dubbel glas. Vrp. f.120.000,- k.k.

ILLUTHEN KONGELAAR 55. Halfvrijst. woonhuis op 475 m² grond. B.j. 71. Incl.: living 34 m², o.h., gesl. vloer, open haard, keukens, tuin op z/w, 3 sk., 10 en 20 m², badk. met ligbad en 2e toilet, zolder 2 sk., 8 en 15 m². Gedesl. kunststoffen kozijnen en dubbel glas. Vrp. f.220.000,- k.k.

LANDGRAAF: BERKENPAD 3. Zeer goed onderh. semi-bungalow in bosrijke omgeving. Parc. 1500 m², b.j. 68. Incl.: sout. 18 m², part. living 60 m² met open veld, parketvloer, open haard, gesl. vloer, keukens 12 m², garage, tuin op z/w met terras en vijver, 3 ruime sk., luxe bad met nieuw sanitair. Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

BERKENPAD 3. Zeer goed onderh. semi-bungalow in bosrijke omgeving. Parc. 1500 m², b.j. 68. Incl.: sout. 18 m², part. living 60 m² met open veld, parketvloer, open haard, gesl. vloer, keukens 12 m², garage, tuin op z/w met terras en vijver, 3 ruime sk., luxe bad met nieuw sanitair. Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

KAMPSTR. 38. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis. B.j. 1918. Parc. 290 m². Incl.: kelder 45 m², 2-vling 36 m², gesl. kunststoffen aanb. keukens 14 m², bijkeukens 9 m², tuin op z/w, bergingen, 2 sk., 14 en 16 m², badk., ligbad, douche, 2 v.w. en 2e toilet. Mogelijkheid voor garage. Zolder 16 m². Gedesl. dub. glas en rolluiken. Vrp. f.220.000,- k.k.

NACHTORCHIS 3. Goed geleg. halfvrijst. woonhuis. B.j. 78. Parc. 289 m². Incl.: living 40 m², half open-ekiden aanb. keukens, 16 m², badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet, zolder met vaste trap, sk. 16 m². Vrp. f.247.000,- k.k.

SERINGENSTR. 10. Rustig gelegen halfvrijst. woonhuis. Parc. 184 m², b.j. 75. Incl.: living 32 m², half open haard, keukens 8 m², garage, tuin op z/w, 3 sk., 9/12 en 12 m², badk., ligbad, douche en v.w., zolder met vliestrap 20 m². Dakisolatie. Vrp. f.204.000,- k.k.

LANDGRAAF:

BERKENPAD 3. Zeer goed onderh. semi-bungalow in bosrijke omgeving. Parc. 1500 m², b.j. 68. Incl.: sout. 18 m², part. living 60 m² met open veld, parketvloer, open haard, gesl. vloer, keukens 12 m², garage, tuin op z/w met terras en vijver, 3 ruime sk., luxe bad met nieuw sanitair. Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

BERKENPAD 3. Zeer goed onderh. semi-bungalow in bosrijke omgeving. Parc. 1500 m², b.j. 68. Incl.: sout. 18 m², part. living 60 m² met open veld, parketvloer, open haard, gesl. vloer, keukens 12 m², garage, tuin op z/w met terras en vijver, 3 ruime sk., luxe bad met nieuw sanitair. Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

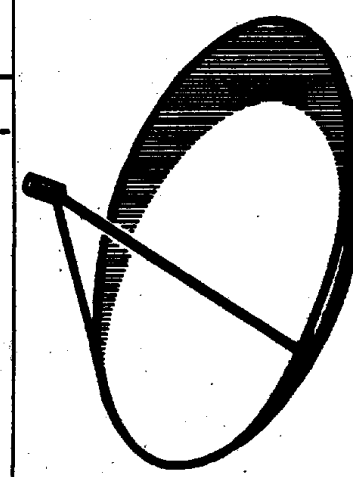
ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app. 16 m², bijkeukens 6 m², inwendige garage voor 2 auto's, rondom tuin en tuinhuisje, 4 ruime sk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e badk. douche en toilet. Praktijkruimte met aparte ingang 70 m². Prijs op aanvraag.

ROSLAAN 3. Perfect onderh. vrijst. bungalow met praktijkruimte in bosrijke omgeving. B.j. 67. Parc. 1845 m². Incl.: ruime entree, 2-vling 58 m² met o.h. en schuifpui naar overdekt terras, gesl. witte Silexkeuken, keukens met app.

Nederland 1

06.00 Avro/Ncrv
07.00 Tekst-tv.
08.00 Wereldtaal.
09.00 (TT) Sterrenkunde.
10.00 Goed bekeken.
11.00 (TT) Nieuws uit de natuur.
12.00 Dieren onder dak.
13.00 (TT) Schooltv-Weekjournaal.
14.00 Actualiteitenrubriek.
15.00 Frans voor bedrijf en beroep.
16.00 L'Entreprise.
17.00 Financieel management.
18.00 Resultatenverbetering op korte termijn.
19.00 12 en verder. Kinderen in de bioscoop. Af. 4.
20.00 Nieuws voor doven.
21.00 Doris Day-cyclus: The thrill of it all. Amerikaanse komedie uit 1963. Met Doris Day e.a.
22.00 Kijk de bijbel. Verhalen uit de bijbel, voorgelezen door Martine van Os. Af. 8. Ruth.
23.00 Studio op stellen. Herh.
24.00 Dag Sinterklaas. Sinterklaasprogramma. Af. 3. Stoute kinderen.
25.00 De conflictclub presenteert: Kinderprogramma, met Captain Cockpit. Programma met sketches, tekeningen etc. Aansl.: De Droomshow. Spelprogramma.
26.00 Topscore met Ted de Braak. Hoofdspeel.
27.00 (TT) De legende van de bokkewijzers. 13-delige jeugdsérie. De bokkewijzers overhalen de hove van Kreners en Martien wordt op proef gesteld. Af. 6: In het licht van een kaars.
28.00 (TT) Waku Waku. Dierenquiz.
29.00 (TT) Journaal.
30.00 NOS-Weeroverzicht.
31.00 Wie-o-wie. Programma over de verrassende wereld achter de kleine inventie.
32.00 Brandpunt. Actualiteiten.
33.00 (TT) Paradijsvogels. Serie portretten van unieke en kleurrijke vogels. Vandaag: Als God en de duivel elkaar omarmen.
34.00 Karel. Talkshow.
35.00 The untouchables. Amerikaanse serie. Af.: Pretty boy Tommy Irish.
36.00-00.05 Journaal.

Nederland 2

EO/Tros
07.00 Alles kits. Kindermagazine.
07.25 Professor Popenagie. Af. 11.
07.52 Captain Cockpit. Aansl.: De droomshow. Spelprogramma.
08.44 Woef. Jeugdsérie. Herh.
09.09 Cartoon club. Tekeningen.
09.36 Topscore met Ted de Braak.
10.01 Prettig weekend. Herh.
10.26 Filmspot. Filmrubriek. Herh.
10.54 Onwijs. Jongerenprogr. Herh.
11.22 Het elfde uur. Talkshow. Herh.
12.12 Galg en rad. Workshop. Herh.
12.52 Peter. Korte sketch.
13.00 Journaal.
13.07 Van gewest tot gewest. Herh.
13.32 Fitariek. Magazine. Herh.
14.02 Fifty fifty. Serie. Herh.
14.47 (TT) Vrouw-zijn. Herh.
15.07 Ik weet het beter. Herh.
15.32 (TT) Het zevende venster.
16.00 (TT) Journaal.
16.09 Little girl on the farm. Af. 5.
16.30 (TT) Het zevende venster.
17.00 Danger Bay. Jeugdsérie.
17.26 Onwijs. Af. 9: Rijk.
17.58 (TT) 2 Vandaag.
18.00 (TT) Journaal.
18.15 (TT) Actualiteiten.
18.40 (TT) Sportjournaal. Met WK hockey heren en WK tennis dubbel en handbal Nederland-Italië.
18.48 Wekelijkse lotterekking.
18.51 (TT) Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.
18.58 Little house on the prairie. Amer. familieserie. Af.: Vaarwel (2).
19.50 De witte velden van Nepal. Over de positie van de vrouw in het overwegend Hindoeïstische Nepal.
20.19 De laatste carissés.
20.56 (TT) Een tas vol verrassingen.
21.00 (TT) De plattelandsdokter. Af. 12/slot.
21.27 Galg en rad. Af. 9: Omgaan met conflicten.
22.11 Tijdsein. Actualiteitenrubriek.
22.48 Morgen gebeurt het. Af. 11.
23.12 Een groter wonder. Portret van Jenny Rees Larcombe, die acht jaar verlamd was.
23.37 Lied.
23.42 Journaal.
23.47-23.52 Nieuws voor doven.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.30 Eucharistieviering. Eucharistieviering en wijding van Mgr. Marinus Muskens tot bisschop van het bisdom Breda.
Commentaar: Bart Verreijt.
12.45-12.52 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.00 Tennis. Beelden van het Wereldkampioenschap, halve finale heren dubbelspel vanuit Jakarta.
16.10 Kinderen voor Kinderen. Muziekprogramma voor en door kinderen. Af. 15: Verhuizen. Herh.
16.55 De ronde van Witteman. Thema: Veranderen mensen door opname in een TBS-kliniek?
17.40 De kleine wijzer. Kinderquiz.
18.10 De Fabeltjeskrant. Poppenserie.
18.15 Sesamstraat. Kleuterprogramma. Af.: Lekker eten.
18.30 (TT) Journaal.
18.45 (TT) ZaterdagavondLINGO. Woordspel.
19.15 (TT) Oppassen!!!! Nederlandse comedyserie.
Af.: Pizza Sophia Loren.
19.45 (TT) Twaalf steden, dertien ongelukken. Serie gedramatiseerde verhalen naar waar gebeurde ongelukken. Af.: Een verstoord droom (Hoofddorp).
20.15 De schreeuw van de Leeuw. Show met Paul de Leeuw.
21.07 Sonja op zaterdag. Talkshow. Presentatie: Sonja Barend.
21.54 Trekking dagelijks lotto.
22.00 (TT) Journaal.
22.16 (TT) Studio sport. Aandacht voor b staald voetbal. Verder NK Judo (dames), Jumping in MECO Maastricht (paardensport) en WK tennis dubbel.
23.01 (TT) Nova. Actualiteiten.
23.31 (TT) De wereld van Boudewijn Basissch. Vandaag: Uithoeken van Amerika: Jekyl Island.
00.01-00.08 Museumschatten. Prof. Henk van Os, directeur Rijksmuseum, geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea.

RTL4

06.30 Het eiei kuck eiei. Luxemburgs programma.
07.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Now or never. Gevarieerd programma.
13.00 Soundmixshow. Showprogramma. Herh.
14.25 La grande nouba. Franse speelfilm uit 1973 van Christian Caza. Met Jacques Dufrilio e.a. Een vice-admiraal en zijn vrouw krijgen op weg naar het verlovingsfeest van hun dochter te maken met een ernstig opontd. Ze beleven ongeloflijke avonturen en uiteindelijk lukt het hen toch nog om het diner bij te wonen.
16.05 Jenny Jones. Amerikaanse talkshow.
17.00 Disney Festival. Jeugdprogramma.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Eigen huis & tuin. Informatief programma.
19.00 Denktank. Quiz.
19.30 Half acht nieuws.
19.50 Weer.
20.00 Geef nooit op! Programma waarin hartwensers van kinderen in vervulling gaan.
21.00 Arachnophobia. Amerikaanse speelfilm uit 1990 van Frank Marshall. Met Jeff Daniels, Harley Jane Kozak, John Goodman e.a. Canaima, Californië, lijkt de ideale plek voor Ross Jennings en zijn vrouw Molly om hun twee kinderen op te voeden. Dit pittoreske dorpje, ver van de gevaren en bedreigingen van de grote stad, straalt rust en vriendelijkheid uit. De Jennings ontdekken echter al snel dat zij niet de enige nieuwkomers zijn in Canaima. Een onverwachte gast heeft zich in hun schuur genesteld. In de daaropvolgende dagen komen de bewoners oog in oog te staan met hun bijzonder afschrikwekkende buien.
23.00 Inside out. Erotisch magazine.
23.30 Nieuws en weer.
23.45 The pit the pendulum. Amerikaanse film uit 1961.
01.15 Nachtprogramma.

RTL5

17.15 De gouden koets. Herh.
17.45 Beavis & Butt-head. Amerikaanse cartoon. Twee korte tekenfilms.
18.16 Sport: Duits voetbal.
18.40 De Rabbat top 40. Overzicht van de veertig best verkochte singles.
19.20 Passengers. Amerikaanse programma's.
20.15 Desperado. 5-delige, Amerikaanse westernserie.
21.55 Twilight zone. Amerikaanse dramaserie.
22.20 Nieuwsflits. Kort nieuws.
22.25 Jonathan Ross presents. Engelse talkshow.
22.55 Playboy late night. Erotisch magazine.
23.25 Four sided triangle. Amerikaanse thriller uit 1953.
00.55 Het eiei kuck eiei aktuell. Luxemburgs programma.
01.25 Nachtprogramma.

Tim Immers (Goede Tijden, Slechte Tijden), presentator van het muziekprogramma 'Top 40'. (RTL5 - 18.40 uur).

RTBF/La Une

10.30 Emission politique: F.D.F. 11.00 Cursussen Engels en Duits. 12.00 Vivre à Bruxelles. 12.25 Object Europe. Vandaag het Noorse referendum. 13.00 Nieuws. 13.15 Bon week-end. 13.50 The fugitive kind. Amer. speelfilm uit 1960. 15.45 J'me la télé. Af. 9. 16.25 Coup de film 16.55 The fresh prince of Bel Air. Af. 31. 17.20 Luna park. 17.50 Beverly Hills. 90210. Af. 12. 18.45 Génies in herbe. 19.30 Nieuws. 20.15 Le jardin extraordinaire. 20.55 Perry Mason: The case of the fatal fashion! Amer. misdaadfilm. 22.30 Contacts 22.40 Match 1. 23.40-23.50 Laatste nuws.

SPORTS 21

15.46 Wallons nous. 17.32 Rflets. Images d'ailleurs Tropique Nid. Documentaire. 18.26 Sindbad. 1.57 Iki Bla-Bla. 19.27 Paardenkoers. 19.30 Zie RTBF/La Une. 20.02 Tale walia. Af. 6/slot. 20.56 Cheval assion. 21.24 Boides. 22.00 Laatste nieuws. 22.24 Paardenkoers. Herh. 22.43-23.39 Zie RTBF/La Une.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 12.00 Nieuwsflits. 12.05 Quelle histoire. 12.30 Correspondance. 12.40 Intern. weerbericht. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.00 Horizons. 13.45 7 jours en Afrique 14.00 Tropique nord. Film. 15.00 Spits Africa. 16.00 Nieuws. 16.10 Gées en herbe. 16.45 Les débrouillards 17.15 Francophonies. 17.45 Question pour un champion. 18.15 Visions Amériques. 18.30 Nieuws. 19.00 Côté tout Coffé. 19.25 La météo des cinq continents. 19.30 Zwitsers nieuws. 20.00 Les grands procès. Af. 8. 2.55 La météo des cinq continents. 21.00 Nieuws. 21.40 Eclats de rire. 23.10 Chénies j'ai un truc à te dire. 00.05 Nieuws. 00.30 Bon week-end. 01.00 Le monde est à vous. Herh. 02.30 Francophonies. Herh. 03.00 Hizons. 03.30 L'enjeu international. 04.00 Les rendez-vous de l'entreprenariat. Herh. 04.15 A bon entendre. Herh. 04.35 Décryptages. 05.10 Objectif Europe. Herh. 05.40 Autant savoir. Herh.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 13.30 Nieuws. 14.00 Linea blu. 15.15 Panorama rubriek. 15.45 Agenda. 16.10 Il re leone. 16.30 en 18.15 Zechin d'oro. 18.00 Nieuws. 19.15 Parola vita. 20.00 Nieuws en sport. 20.45 Commettiano che? 23.05 Nieuws. 23.15 Special TG1. 00.05 Nieuws. 00.20 Rosa Luxemburg. Speelfilm uit 1986. 02.10 Sottovoce. 02.20 Bcanto. 03.30 Nieuws. 03.35 i grandi dia lirica: Mario del Monaco. 04.1 Una sera un libro. 04.45 Doc Mus Club. 05.15 Diplomi universitari a distiza.

BBC 1

08.00 Lassie. Serie. 08.25 buws. 08.30 Pingu. 08.35 Happy hday. 08.45 Mariene Marlowe investigates. 09.05 Albert the 5th Musketeer. 09.30 The new adventures of Superman. 10.15 Live and kicking. 11.15 Sportprogr. met om: 13.20 een voetbal op de vandaag te spelen wedstrijd in de FA Carling Premiership. 13.50 Nieuws. 14.20 en 14.50 Paardenkoers. 14.05 Nieuws. 14.10, 15.10 en 17.7. Rugby: vooruitblik en rechtstreeks uitzending. 17.40 Voetbaluitslagen. 18.15 euws. 18.25 Reg. nieuws. 18.30 Tefilm. 18.40 Dad's army. 19.10 Bru Forsyth's generation game. 20.10 Noel's house party. 21.00 The Nation Lottery live. 21.15 Girl Friday. 21.30 Nieuws en sport. 22.15 The National Lottery live. 22.45 Aplane!

Amer. komedie uit 1980. 00.10 Match of the day. Met samenvattingen van de vandaag gespeelde wedstrijden in de FA Cup waaronder Arsenal - Manchester United. 01.15 The Danny Baker Show. Met o.a. Elvis Costello en Eric Sykes. 02.00 Snooker. Verslag halve finale van Engelse kamp..

BBC 2

09.00 Open University. 12.50 Film 94 with Barry Norman. 13.20 The Amelio affair. Amer. speelfilm uit 1947. 14.45 The Phil Silvers show. Comedyserie. 15.10 Horizon. De Partulaski wordt met uitsterven bedreigd. 16.00 Four faces West. Amer. speelfilm uit 1948. 17.30 Snooker. Samenvatting. 19.00 Saturday week: TOTP2. Muziekprogr. met o.a. Elton John en Phil Collins. 19.45 Saturday week: What the papers say. 20.00 Nieuws en sport. 20.15 Assignment. Achtergrondreportages. Af.: The germ genie. 21.00 Later with Jools Holland. Muziekmagazine. 22.00 Have I got news for you. 22.30 Performances: A Summer day's dream. Tv-spel. 00.15 Last word. Discussieprogr. voor vrouwen. 01.15 One moonlight night. Tv-film. 02.50-03.25 Uncut. Serie videofilms.

Eurosport

08.30 Ochtendgym. 09.00 Golf. Heineken Australian Open. 10.00 Skien. Wereldbeker. 11.30 Worstelen. 12.30 Skien. Wereldbeker. 13.30 RAC-Rally. 14.30 Tennis. WTA-toern. van Cap d'Agde. Halve finales. 17.00 Nations Cup vanuit Gelsenkirchen. 18.00 en 19.15 Skien. Wereldbeker. 20.00 en 21.40 Nations Cup vanuit Gelsenkirchen. 21.00 Skien. Wereldbeker. 23.00 Boksen. 00.00 Intern. motorsports. 01.00-02.00 RAC-Rally.

NBC

05.30 en 06.30 NBC News. 06.00 Business insiders. 07.00 The McLaughlin Group. 07.30 Hello Austria. hello Vienna. 08.00 ITN World news. 08.30 Europa journal. 09.00 Videofashion! 09.30 Entertainment X-press. 10.00 The best of Rionda. 11.00 Super shop. 12.00 NBC News magazine. 13.00 Today. 14.00 Go intern. motorsports. 15.00 1994 Holiday festival of ice. 17.00 Ski perfect. 17.30 Pro super bikes. 18.00 Today. 19.00 ITN World news. 19.30 Disaster chronicles: MGM Grand fire. Reportage. 20.00 American Football: Bayou Classic. Rechtstreeks. 00.00 The tonight show. 01.00 Talkin' Jazz. 01.30 The Saturday night movie: Shadowplay. Amer. speelfilm uit 1986. 03.30 The best of Rivera live. 04.30 Detellene.

MTV

08.00 The 1994 MTV Eur. Music Awards winners weekend. 10.00 The best of most wanted. 10.30 The zig & zag show. 11.00 The big picture. 11.30 Hit list UK. 13.30 First look. 14.00 The 1994 MTV Eur. Music Awards pre-gamesshow. 14.30 The 1994 MTV Eur. Music Awards winners weekend. 17.00 Dancin'. 18.00 The big picture. 18.30 News: weekend edition. 19.00 Eur. top 20 countdown. 21.00 Unplugged with Aerosmith. 22.00 The soul of MTV. 23.00 First look. 23.30 The zig & zag show. 00.00 The 1994 MTV Eur. Music Awards pre-gamesshow. 00.30 The 1994 MTV Eur. Music Awards. 03.00 Chill out zone. 04.00-08.00 Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws. 06.30 Diplomatic licence. 07.30 World business this week. 08.30 Earth matters. 09.30 Style. 10.30 Science and technology. 11.30 Travel guide. 12.30 Healthnews. 13.30 Money week. 14.30 Pinnacle. 15.00 Larry King live. Herh. 16.30 Global view. 17.00 Earth matters. 17.30 Your money. 18.00 Evans and Novak. 19.30 Newsmaker Saturday. 20.00 World business. 20.30 Science and technology. 21.30 Style. 22.30 Futurwatch. 23.00 Inside business. 23.30 Showbiz. 00.00 The world today. 00.30 Diplomatic licence. 01.00 Pinnacle. 01.30 Travel guide. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King Weekend. 05.00 Both sides... with Jesse Jackson. 05.30 Capital gang.

Duitsland 1

06.00 Babar. Tekenfilmserie.
07.00 Floris Zapp. Magazine.
08.00 Prinz Eisenherz. Tekenfilm.
09.00 Donkey. Tekenfilmserie.
10.00 heute.
11.00 Käpt'n Blaubär Club. Kinderfilm. Af. 61: Das Kutterkünstlerfest.
12.00 ARD-Sport extra. Wereldbeker tennis: Reuzenslam voor heren, 1e ronde vanuit Sestriere.
13.00 heute.
14.00 Ehekrieg (Adam's rib). Amerikaanse speelfilm uit 1949. Herh.
15.00 Umsechau.
16.00 ARD-Sport extra. Wereldbeker tennis: Reuzenslam voor heren, 2e ronde vanuit Sestriere.
17.00 Europamagazin.
18.00 Europäische Königshäuser: Koningen aus dem spanischen Köntigshaus. Af. 2: Juan Carlos, der König aller Spanier. Herh.
19.00 Kinderquatsch mit Michael.
20.00 Weltreisen. Reisereportages. Af.: Der Zauber der Matsuri.
21.00 Tagesschau.
22.00 Disney Club. Kindermagazine.
23.00 Sportschau. Sportprogramma.
24.00 Heute Abend im Ersten.
25.00 Tagesschau-Telegramm.
26.00 ARD-Wetterchau.
27.00 ARD vor acht.
28.00 Met om: 18.10 Air Albatros, serie. Af.: Geheimrezept; 19.04 Tagesschau-Telegramm; 19.10 Sportschau, sportprogramma met Bundesligasport.
29.00 Ziehung der Lottozahlen.
30.00 (TT) Tagesschau.
31.00 Verstehen Sie Spaß?
32.00 Tagesthemn.
33.00 (TT) Das Wort zum Sonntag. Verdenking door Werner Thissen.
34.00 Happy Birthday, Bavaria! Gedenkprogramma ter ere van het 75-jarig bestaan van Bavaria-Film. Gasten: o.a. Michael York, Hanna Schygulla en Hildegard Knef.
35.00 Line of duty. Amer. speelfilm uit 1986 van Christian I. Nyby II.
36.00 Chronik der Wende. Documentaire. Af.: 27. November '89.
37.00 Tagesschau.
38.00 The file of the golden goose. Engelse speelfilm uit 1968.
39.00-03.25 Z.E.N. Zwischen den Zeiten. Af.: Storkau.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa.
09.00 heute.
09.03 Nachbarn. Magazine. Herh.
09.45 Tele-Gym. Yoga.
10.00 heute.
10.03 Ich seh oft mehr als andere. Portret van een blinde rechter uit Halle. Herh.
10.35 ARD-Ratgeber: Unterwegs. Das Reisemagazin. Tips. Vandaag o.a. clubvakanties en skipassen.
11.00 heute.
11.03 Quertopf. Quiz voor kinderen.
11.30 Die Jagd nach der Amphore. 6-delige Zweedse jeugdsérie.
12.00 De legende van de bokkewijzers. Nederlandse jeugdsérie. Herh.
12.25 Tao-Tao. Tekenfilmserie.
12.30 Fingertje. Poppenserie.
12.55 Presseschau.
13.00 heute.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht.
13.20 Das Gesetz der Wüste. Ital. speelfilm uit 1991. Met Omar Sharif.
14.50 Teletext. Verkeersmagazine.
15.20 Dr. Mag. Jongerenmagazine.
15.40 X-Base. Live-jongerenmagazine.
16.10 Tabaluga & Lilli. 2-delige muzikaal sprookjespektakel waarin het verhaal van het drakenkind Tabaluga vertolkt wordt door dansers en popmuzikanten, zoals Peter Maffay, Nino de Angelo en Rufus Beck. Af. 1.
17.10 heute.
17.15 Länderspiegel. Regionaal magazine.
17.50 moment mal. ZDF-magazine.
17.55 (TT) Die Schwarzwaldklinik. Duitse dokterserie.
Af.: Der Kunstfehler.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Zwei alte Hasen. Duitse serie. Af.: Aller Anfang ist schwer.
20.15 Um jeden Preis. Duitse tv-film uit 1994 van Kai Wessel.
21.50 heute-journal.
22.05 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine.
23.25 Die MondSchein-Show. Late night show. Met om 00.25 de MondSchein-Show special: portret van Stevie Wonder.
01.15 heute.
01.20-02.45 Dynamik in grüner Seide. Duits-Ital. speelfilm uit 1967.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. 09.30 FernUniversität im Dritten. 10.00 Russisch bitte. 10.30 Cursus Engels voor gevorderden. 11.00 Království za kytaru. Tsjechische jeugdfilm uit 1989. 12.00 Aus meiner Sicht: Erkenntnisse eines Blinden. Portret. 13.15 Cursus Duits en wiskunde. 14.15 Chronik der Wende. Af.: 26. November 1989. 14.30 (TT) Venezuela: Wasserbübel, Regenwald und Palmenstrände. 15.00 Sport extra. 17.00 Konto. 17.15 Sport im Westen. 17.30 Rückblende. Af.: Tiergeschichte(n): Die Ziege. 17.45 Sechs Richtige. Af. 4. 18.15 (TT) Klasse als Kanzel. Discussieprogramma. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.15 Hier und Heute. unterwegs. 19.45 Künstlerische Riffe. Af. 2. 20.15 Domroschen. Ballet op muziek van Tsjajkovski. 21.45 WDR aktuell. 21.55 Die grossen Rätsel. Nederlandse documentaire. Af. 3. 22.40 Nachtschicht. 23.40-01.15 Nachtprogrammierung.

Duitsland 3 SWF

10.00 en 10.30 Eisenbahnromantik. 11.00 Spanien: Sprache, Land und Leute. Af. 8: Extremadura und Salamanca. 11.30 Sehen statt Hören. 12.00 Cursus Engels voor gevorderden. 12.30 Cursussen Duits, wiskunde en Engels. 14.00 Na und Jongerenmagazine. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Telejournal. 17.50 Träume unter dem Hammer. 18.50 Die Kinder von Himmelsstadt. Documentaire. 19.20 Landesschau Kultur. 19.50 Landesschau aktuell. 20.00 Tagesschau. 20.15 Sterns Stunde. Serie documentaires. 21.00 Amut ein Ausweg. Documentaire over Burkina Faso. Herh. 21.55 Südwest aktuell. 21.50 Satire-Schnitt. Sketches. 22.00 Death Valley: Müllplatz Gottes. Documentaire. 23.15 Das erste Literatur-Magazin. 00.00 Die lange Monty-Python-Filmnacht. Met om: 00.00 Monty Python and the Holy Grail. Engelse speelfilm uit 1974. 01.30 Jabberwocky. Engelse speelfilm uit 1981. Met John Cleese en Sean Connery. e.a.

RTL Television

05.15 Tekenfilmserie. 07.35 Conix. 08.00 Tekenfilmserie. 08.30 Toby Terrier. 09.00 X-Men. 09.30 Power Rangers. 09.55 Disney & Co. Amusementssprogr. Met om: 10.05 Wunderwelt. Aansl.: The little mermaid. 10.35 Reportages over Disney en muziekhits. 10.50 Bio-Top. Aansl.: Gooly and Max. 11.25 Gewinnspiel. 11.30 Eerie. Indiana. Comedyserie. 11.55 Alle lieben Julia. Aansl.: DTV. 12.30 Who's the boss? Aansl.: DTV. 13.10 The fresh prince of Bel-Air. Aansl.: DTV. 13.40 Full House. Aansl.: DTV. 14.15 Step by step. Aansl.: DTV. 14.50 Knight Rider. Aansl.: DTV. 15.50 The A-team. Herh. 16.45 Beverly Hills, 90210. 17.45 Melrose Place. 18.45 RTL aktuell. 19.10 Aber Hallo! 20.15 Die 100.000 Mark Show. 22.00 Wie bitte? 23.00 Bonux extra. Voorbeschouwing en rechtstreeks verslag van het cruiseschipgevecht. Torsten May-Jason Waller. 00.15 Gottschalk. Late night-show. 01.15 RTL Samstag Nacht. 02.15 Extreme Justice. Amer. actiefilm uit 1992. Herh. 03.45 Vanishing son: Dragon Head. Amer. actiefilm uit 1993. Herh. 05.20 Tekenfilm.

SAT 1

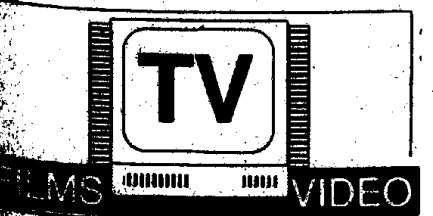
05.55 DROPS! 06.20 Tekenfilmserie. 06.45 Games World. 10.15 jump ran - Basketball. Hoogtepunten uit de Amer. NBA-League. 11.00 Regarding Henry. Amer. drama uit 1991. 13.00 The mighty Peking man. Japanse horrorfilm uit 1977. 14.40 Everybody's all-American. Amer. drama uit 1988. Gansel Spelprogr. 17.45 Sat. 1. News-magazin. 17.55 Das Millionenpiel. SKI-trekking. 18.00 ran - Fussball. Met Bundesliga-voetbal. 19.30 Glücksrad. Spelshow. 20.15 Heintje. Duitse heimatfilm uit 1958. Aansl.: TOP NEWS. 22.00 Mann-o-Mann. Aansl.: TOP NEWS. 23.00 Midnight woman. Amer. erotische speelfilm uit 1990. 00.25 Lou Reed: Magic & Lasse. 01.30 Passengers. 02.25 ran. Voetbalmagazine. Herh. 03.45 Heintje. Duitse heimatfilm. Herh. 05.25 Tarzan. Herh.

België/TV 1

09.00 Eddy en Freddy's filmspaghetti. Met om: 09.05 om 'n film. Animatie. 09.05 en 09.15 Kleutermagazine. 09.20 The animals of Farming Wood. Tekenfilmserie. 09.55 Eddy en Freddy. Animatie. 10.00 Het stime kanaal. Met om: 10.00 KMO-partner. Af. 3. 10.25 Bienvenue en France. Af. 13. 10.55 Doe-het-zelf. Af. 3. 11.15 Veiligheid wonen. 11.25 Personal Upgrade 2.1. Af. 14. 12.00 Affiche. Actueel kunstmag. 12.25-12.55 Regionale televisie. 13.00 Schooltelevisie. Met om: 13.00 Family album, USA. Af. 21. 13.30 Politieke instellingen: De knikkers en het spel. Af. 5. 14.00 Atomium. Wereldoriëntatie. 14.30-14.53 Mijn leven als Biologie. 17.30 The Good life. Af. 13. 18.00 Journaal. 18.10 1000 seconden. Kookmag. 18.40 Vlaanderen vakantieland. 19.25 Paardenkoers. 19.30 Journaal en sport. 20.00 Mind the baby. Mr. Bean. 20.30 Ik wil een kind! Live-show. 22.10 Verrassende vertellingen. 22.40 Journaal. 23.00 Sport op zaterdag. 23.15-00.56 Weekendfilm: Deadly. Australische politiefilm uit 1990.

België/TV 2

17.50 Dag Sinterklaas. Af. 1: Waar woont Sinterklaas? 18.00 Tik Tak. Af. 330. 18.05 Musti. Af.: De worm. 18.10 Stellet. Actualiteitenmagazine. 18.35 Magic, magic, Goocheshow. 18.45 Vlaanderen vakantieland. 19.30 Journaal en sport. 20.00 Affiche. Kunstmagazine. 20.25 Passage. Praatprogramma. 21.15 Vuurvogel. Met om: 21.15 Symfonie nr. 5 in Bes van Schubert. 22.15 Liedjes voor slapelozen. 22.40 il giardino armonica. Orgelconcert van Händel. 22.15-00.24 Frühlingssymphonie. Biografie van Schumann.

Duitsland 1
03.00 uur - Adam's Rib - (1949-USA) Komische verwickelingen in een rechtszaak waarin advocatenrechtspaar Spencer Tracy en Katharine Hepburn tegenover elkaar komen te staan. Regie: George Cukor.

Duitsland 1
03.53 uur - The Thrill of it All - (1973-F) Doris Day krijgt van een zeepfabrikant het aanbod in een reclamespot op te treden. Maar man krijgt het moeilijk met de roem. Amusante komedie van Norman Jewison.

● Het gaat er niet altijd even fris aan toe in de Franse klucht 'La Grande Noubba'. (RTL4 - 14.25 uur).

Duitsland 2
20.15 uur - Um Jeden Preis - (1994-USA) Chemicus Christian Kohlund vraagt zijn vriend Henry Hübchen documenten te vervoeren, zonder dat deze op de hoogte is van het criminele gehele ervan. Drama van Kai Wessel.

RTL4
20.10 uur - Arachnophobia - (1990-USA) Geslaagde combinatie van humor en horror in deze film van Frank Marshall over spinnenvrees. Jeff Daniels is de huissits die tot zijn afgrijzen de enige blijkt te zijn die de spinnen aan kan.

België/TV2
22.15 uur - Frühlingssymphonie - (1983-D) Historische biografie van Peter Schumann over het leven van Robert Schumann, een romantische componist. Met: Nastassja Kinski en Rolf Hoppe.

België/TV1
23.15 uur - Deadly - (1991-AUS) De Australische politiemann (Jerome Ehlers) wil bewijzen dat hij niet zo 'triggerhappy' is als men denkt. Thriller van Esben Storm die zich afspeelt in een door apartheid verscheurd Aboriginal-dorp.

RTL4
23.45 uur - The Pit and the Pendulum - (1961-USA) Goede horror van Richard Coman naar het bekende griezelverhaal van Edgar Allan Poe, dat zich afspeelt direct na de Spaanse inquisitie. Met: Vincent Price en John Kerr.

RTL Television
01.15 uur - Extreme Justice - (1993-USA) Uiterst geweldadige actiefilm over een agent, Scott Glenn, die het recht in eigen hand neemt. Het verhaal is wat voorspelbaar. Regie: Mark L. Lester.

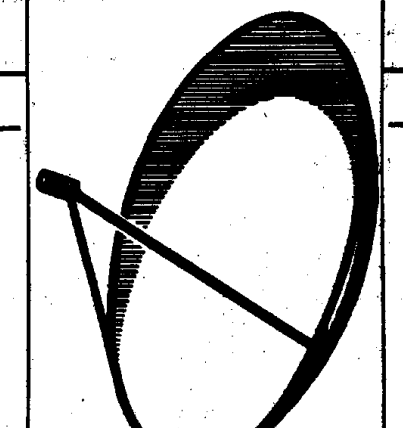
Duitsland 2
01.20 uur - Dynamite in grüner Seide - (1967-D) George Nader infiltriert in een misdaadbande. Hij denkt dat ze een kunststof voorbereiden, maar komt bedrogen uit. Misdaadfilm van Harald Reinert.

Duitsland 1
01.35 uur - The File of the Golden Goose - (1969-GB) Clichématige misdaadfilm, regiedebuut van Sam Wanamaker. Yul Brynner speelt een agent die valse munten op het spoor is. Mooie toeristische plaatjes van Londen.

Nederland 1

06.00 Avro/Nrcv
07.00 Tekst-tv.
08.00 (TT) Eucharistieviering.
09.00 Moring t.g.v. de 1ste zondag van
advent vanuit de Abdijkerk van
Norbertijnerabdij te Grimbergen,
België.
10.00 Tekst-tv.
11.00 Moring t.g.v. de 1ste zondag van
advent vanuit de Abdijkerk van
Norbertijnerabdij te Grimbergen,
België.
12.00 Portret Grewelkoalle.
13.00 Nieuws voor doven.
14.00 Tennis. Beelden van de finale
van het WK dubbelspel voor heren
in Jakarta.
15.00 Nieuws voor doven.
16.00 (TT) Kerkdienst. Vanuit de
reformeerde Kerk (vrijgemaakt)
het Morgenlicht te Hardenberg.
17.00 Wilde ganzen.
18.00 De geschiedenis van de muziek.
Muziekprogramma met hoogte-
punten uit bekende musicals, uitge-
zend door de gevestigde vrienden:
Pieter van Vollenhoven, Louis
van Dijk en Pim Jacobs. Af. 1.
19.00 Miniatuur.
20.00 Hap. Een panel test een pro-
duct uit de schappen van de super-
markt.
21.00 Kookboek. Culinaire magazine.
22.00 Socutera. Uitzending van de
Socutera Fonds.
23.00 (TT) Studio Sport.
24.00 (TT) Journaal.
25.00 Ook dat nog. Satirisch
humorantenmagazine.
26.00 Brandpunt. Actualiteiten.
27.00 (TT) Toen was geluk heel
verre. 12-delige Nederlandse co-
dyserie. Af. 1: De baas in huis.
28.00 Arena. Serie debatten over
maatschappelijke en levensbeschou-
welijke vraagstukken.
29.00 KRO detectives: Prime sus-
pect III. 4-delige Engelse detective-
serie. Af. 3.
30.00 Nachtgedachten: Ontmoeting
in het Verre. Verhalen voor de advent,
gebaseerd op sprookjes van God-
dard Bommans. Vandaag: De rijke
menigklukkers.
31.00.08 Journaal.

Nederland 2

Veronica/Nos
11.00 (TT) Dromen. Af. 1: Bijzondere
soorten dromen.
12.00 Journaal.
13.00 TV Sport. Sportmagazine.
14.00 Journaal.
15.00 TV Sport. Vervolg.
16.00 Veronica Sunday music pre-
sents. Muziekdocumentaire.
Af. 1: The history of boogie woogie.
17.00 Veronica Sunday music pre-
sents. Muziekdocumentaire. Opna-
me van een live concert tijdens het
muziekfestival Klaviersommer 1989
in München. Af. 2: The Jacques Lou-
sier Trio plays Bach.
18.00 (TT) Journaal.
19.00 Aquarellen. Af. 1: Landschap.
20.00 Kook tv. Culinaire magazine.
21.00 Peter Stuyvesant Aloha clas-
sic 1994. Verslag van de wereldbe-
strijding surfen vanaf het eiland Maui.
22.00 (TT) Knoop in je zakdoek.
Af. 1: Family.
23.00 (TT) Journaal.
24.00 Sportblessures buitenspel.
Informatie.
25.00 12 en verder ... Kinderen in
de basisschool.
26.00 Amerikaans-Engels voor be-
ginners: Family album. Af. 4.
27.00 (TT) Houden van huisdieren.
Af. 1: Uitwendige verzorging en op-
voeding.
28.00 1943 in de wetenschap.
Af. 1: Turbosloot.
29.00 Golden Earring: Face it.
Muziekprogramma over de totstand-
koming van de nieuwe cd van de
Golden Earring.
30.00 Smullen in Azië. Culinaire pro-
gramma over de Aziatische keuken.
Af. 1: Koh Samui, Thailand.
31.00 (TT) De geld maak gelukkig
show. Amusementsprogramma rond
de Postcode-loterij.
22.15 (TT) Studio sport. Samenvat-
tingen inter Milan-Parma, Lazio
Roma-AS Roma, Barcelona-Sevilla
en Real Madrid-Tenerife.
23.04 Nederlandse kunst vanaf
1900. Af. 1: Doorbraak van de Moder-
nen (1911).
23.54 Journaal.
23.59-00.04 Nieuws voor doven.

Nederland 3

Vpro/NOS
08.53 Nieuws voor doven.
09.00 Villa Achterwerk. Met: Ot en
Billette. Kleuterprogramma.
09.25 Madelief - Met de poppen
goelen. Jeugdserie. Af. 9: Slak.
09.35 Purno de Purno. Af. 4.
09.50 Doldwazen en drulloriet.
Zweeds serie. Af. 3: Herh.
10.15 Op naar de top ...? Af. 3.
10.40 Rembo in Rembo. Jeugd-
programma.
11.00 Reiziger in muziek.
12.00 Journaal.
12.05 Het Capitool. Discussie over
de machteloosheid van het westen
een einde te maken aan de oorlog
in Bosnië.
12.50 Binnenland. Multicultureel ma-
gazine met een reportage met ver-
bijsterende geschiedenissen van
allochtone vrouwen in 'Blijf van m'n
Lijfhuizen'.
13.30 Telelens. Serie portretten. Van-
daag: Theo Ling. Een brug tussen
Nederland en China.
14.15 De grote verandering. Docu-
mentaire over de veranderingen die
in Zuid-Afrika de afgelopen vier jaar
hebben plaatsgevonden.
15.00 Opera-matinee: La Traviata.
Opera van Verdi, uitgevoerd door
het Nederl. Filharmonisch Orkest.
17.00 De plantage. Interviews en dis-
cussies over kunst en cultuur.
17.55 Open deur tv.
Programma waarin de kijker zich kan
laten bekijken.
18.15 Sesamstraat. Kleuterprogra-
ma. Af. 1: Verstoppen.
18.30 Duckman. Animatieserie.
18.58 Noorderlicht. Wetenschappe-
lijk.
19.29 Loladamusica. Wekelijks pop-
programma. Vanavond: Punk.
20.00 (TT) Journaal.
20.15 Lopende zaken. Actuele
reportage.
20.47 Absoluutly fabulous. Engelse
comedyserie.
21.17-00.18 Thema: Artificial life/
Artificial Intelligence. Thema-avond
over vormen van niet-biologisch le-
ven en kunstmatige intelligentie.

RTL4

06.30 Het eleele kuck eleele. Luxemburgs
programma.
07.00 Telekids cartoon express.
Kinderprogramma.
11.00 Teleleens. Jeugdprogramma.
14.30 Mark Twain and me. Ameri-
kaanse Disney-classic.
Tijdens een cruise tussen Londen
en New York ontmoeten Mark Twain
en Dorothy Quick elkaar.
16.05 Jenny Jones. Amer. talkshow.
17.00 Gezond & wel. Gezondheids-
magazine.
17.30 Koken met sterren. Talkshow.
18.00 Zes uur nieuws & weer.
18.10 Film & videonieuws.
18.40 Hotel. Amerikaanse serie.
19.30 Half acht nieuws.
19.45 Full house. Amer. comedy.
20.15 Baywatch. Amerikaanse serie.
21.10 Liefde op het eerste gezicht.
Spelprogramma.
21.50 U bent aan de beurt. Nieuwe
talkshow van Peter Jan Rens.
22.45 Diagnosis murder. Amerikaan-
se detectiveserie.
23.30 Nieuws en weer.
23.45 Tropical heat. Amerikaanse
serie.
00.40 The Oprah Winfrey show.
Amerikaanse talkshow. Herh.
01.25 Nachtprogramma.

RTL5

16.25 Love Boat. Af. 'Girl of the
Midnight Sun, part one'.
17.15 Beavis & Butt-head.
Amerikaanse cartoon.
Twee korte tekenfilms.
17.40 De gouden koets.
Autoprogramma.
18.10 Sport: Engels voetbal.
Arsenal krijgt bezoek van Man-
chester United; terwijl Leeds United
het opneemt tegen Nottingham For-
rest, met Bryan Roy.
18.40 McCloud: Lady on the run.
Amerikaanse tv-filmcyclus.
20.15 Sisters. Amer. dramaserie.
21.05 Hearts afire. Amerikaanse
romantische comedyserie.
21.30 Rector vs Clinton: The killer
and the candidate. Engelse docu-
mentaire over de Amerikaanse presi-
dent Bill Clinton.
22.30 Nieuwsflits. Kort nieuws.
22.35 I.S.C.H.A. Talkshow.
23.35 Dream on. Amerikaanse
comedy voor volwassenen.
00.05 As the world turns. Ameri-
kaanse soapserie. Herh.
00.50 Het eleele, kuck eleele aktuell.
Luxemburgs programma.
01.20 Nachtprogramma.

BBC 2

08.30 Animal world. 08.40 Blinky Bill.
09.05 Wishing. 09.15 Playdays. 09.35
Moomin. 10.00 The busy world of
Richard Scarry. 10.20 Bitsa. 10.40
Stone protectors. Jeugdserie. 11.00
TimeBusters. 11.25 Grange Hill. 11.50
The Boot Street band. 12.15 Artrage-
ous. Vandaag o.a. het verschil
tussen echt en namaak. 12.45 The
O-zone. 13.00 Quantum leap. 13.45
Snowy River - The McGregor saga.
14.30 Regionale progr's. 15.00
Snooker. Rechtstreeks Engelse kam-
piensschip, finale. 18.10 Rugby special:
samenleving van de testwedstrijd
Wales - Zuid-Afrika. 19.10 The natural
world. 20.00 The money programme.
Vandaag: De banken hebben in de
jaren '80 gretig hypotheken verstrekt.
20.40 Snooker. Finale. 21.10 From A
to B - Tales of modern motoring.
Magazine over auto's en autobezit-
ters. 22.00 Snooker. Rechtstreeks.
22.50 Timewatch. Af. 1: Age of the
Sphinx. 23.40 Snooker. Finale.
00.30-02.25 The homecoming. Amer.
speelfilm uit 1973.

BBC 1

08.30 Step aerobics. 09.00 Golf. Hei-
neken Australian Open. 11.00 Skiën.
Wereldbeker. 13.00 Nations Cup van
uit Gelsenkirchen. 14.30 Tennis.
WTA-toernooi: Finale. 16.00 Kunstrijden
op de schaats. WK Junioren. 18.00
Skiën. Wereldbeker vanuit Park City
(VS) en vanuit Sestriere. 22.00 Braz-
iliens competitievoetbal. 00.00 Zellen.
Magazine. 01.00-01.30 Tennis. Over-
zicht ATP-finale. Herh.

Duitsland 1

06.00 Maxi und Mini. Kinderprogram.
07.00 Sesamstrasse. Kinderprogram.
08.00 Disney Club. Kindermagazine.
09.00 Künstler für EINE WELT. Van-
dag: Magdalena Abakanowicz.
10.00 Festliche Adventsmusik.
11.00 Tagesschau.
12.00 Sonntagsmagazin. Cultureel.
13.00 (TT) Die Sendung mit der
Musik. Educatief kinderprogramma.
14.00 Presseclub.
15.00 Tagesschau.
16.00 Blinky Bill. Af. 12.
17.00 Mosquito - nichts sticht bes-
ser. Thema: Sexualität.
18.00 Kopfbal. Kindermagazine.
19.00 Tagesschau.
20.00 ARD-Sport extra. Met: ARD-
stars-Gala standaard- en Latijns-
amerikaanse dansen voor amateurs.
Voor Essen; Wereldbeker rodel en
uit Iglis; WK gewichtheffen.
21.00 ARD-Ratgeber: Geld. Tips.
22.00 Gandhis Erben. Documentaire
over het project Chetana Vikas, een
project voor boeren en arbeiders in
armste gedeelte van India, opge-
voerd door de geest van Mahatma Gandhi.
23.00 Tagesschau.
24.00 O Heiland, reiss die Himmel
an. Adventsliederen.
25.00 Sportschau.
26.00 (TT) Lindenstraße. Af. 469.
27.00 Die Goldene 1. Bekendmaking.
28.00 Wettspeil. Reportages.
29.00 Sportschau-Telegramm.
30.00 Heute abend im Ersten.
31.00 (TT) Tagesschau.
32.00 (TT) Gefährliche Spiele. Tv-
van Adolf Winkelmann. Af. 2.
33.00 Tagesthemens-Telegramm.
34.00 Titel, Thesen, Temperamente.
35.00 Sonderreportages.
36.00 Tagesthemens.
37.00 ZAK. Weekoverzicht.
38.00 Tatort. Documentaire
over het toenemende geweld op
plein tussen scholieren, onderling
de moeders van de daders.
39.00 Chronik der Woche. Documen-
taires. Af. 28: November '89.
40.00 Tagesschau.
41.00 (TT) Die Heilmittelmaschine (The
cure machine). Amer. spe-
lief uit 1961. Met Steve McQueen.
42.00-01.55 Z.N. Zwischen den
en. Af. 1: Dretzel.

Duitsland 2

07.00 Die Fraggles. Poppenserie.
07.25 Kuschelebar. Poppenserie.
07.50 Ein Fall für TKKG. Jeugdserie.
08.00 Guck mal, wie ich wasche.
08.25 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.15 Zur Zeit. Religieuze magazine.
09.30 Katholischer Gottesdienst.
10.15 Neue Abenteuer mit Black
Beauty. Jeugdserie.
10.35 Achtenbahn. Kinderserie.
11.00 11 Stebenh. Poppenserie.
11.30 hallo 12. Talkshow.
12.00 ZDF-Wintergarten. Gev. live-
magazine met informatie en muziek.
13.00 heute.
13.32 blickpunkt. Magazine met ac-
tualiteiten uit de nieuwe deelstaten.
14.00 Damals. Serie.
14.15 Treffpunkt Natur. Over ijsberen
in Noordpoolgebied.
14.45 Die besten Jahre kommen
noch. Duitse serie. Herh.
15.45 Von Drachen, Feuer, Eis und
Liebe. Reportage.
16.10 Tabaluga & Lilli. Af. 2.
17.10 mach mit. Balans van Aktion
Sorgenkind. Aansl.: Prämiengeld.
17.15 Adventslieder aus Finnland.
17.25 heute.
17.30 Die Sport-Reportage.
18.15 ML Mona Lisa. Magazine.
18.57 Guten Abend.
19.00 heute.
19.10 Bonn direkt. Politieke
actualiteiten.
19.30 (TT) Wilder Westen. 5-delige
documentaire over het westen
van de USA. Af. 5: Der Pfad der
Gesetzlosen.
20.15 Lustige Musikanten. Muziek-
programma. Met o.a. Astrid Harz-
becker, Inge und Maria en Patrizius.
21.45 heute.
21.55 Sport am Sonntag. Met o.a.
MSV Duisburg - Eintracht Frankfurt.
22.05 Top-Splone. 6-delige documen-
taire over spionagezaken die
internationaal veel stof hebben doen
opwerpen. Af. 4: Der Überläufer.
23.00 Ustinov trifft Pavlov. Inter-
view van acteur Peter Ustinov met
de Italiaanse tenor Luciano Pavarotti.
23.50 heute.
23.55 L'homme blessé. Franse
speelfilm uit 1983.
01.40-03.15 Walkabout. Australische
speelfilm uit 1971.

Duitsland 3 West

08.15 Cursussen economie en maat-
schappijleer. 09.15 Cursusinformatie.
09.45 Cursus Engels. 10.15 Gezond-
heidsmagazine. 11.00 Babylon
spricht viele Sprachen. 12.00 Ratge-
ber Essen und Trinken. 12.30 Streifz-
ge. 12.45 Sonntagsgespräch. 13.00
Europa-Platz. 13.30 Portret van de
filosoof Karl Raimund Popper. 14.15
Chronik der Woche. Af. 27: Novem-
ber 1989. 14.30 Das war's - diese
Woche. 15.00 Mit dem Hausboot durch
Hollands Kanäle. 15.30 Desire.
Amer. speelfilm uit 1936. 17.00 Die
Schlagerparade der Volksmusik. 17.45
Dinosaurs. 18.15 Künstliche Riffe. Af.
2. 18.45 WDR aktuell. 18.50 Sport im
Westen. 19.10 Aktuelle Stunde. 19.45
(TT) Klein-Holland in der Kalibik. 20.15
Baek to the future. Amer. speelfilm
uit 1985. 22.07 WDR aktuell. 22.15
Sport aus dem Rheinland und Westfa-
len. 22.25 Documentaire over de
Duitstalige gemeenschap in België.
23.25 Bij nader inzien. Nederl. tv-film.
Af. 5: Hans. 00.25 Nachrichten.
00.30-08.15 Nachtprogrammering.

RTL Television

05.30 en 06.45 Tekenfilms. 06.20
Winspector. 07.35 Hanna Barbara
Party. 08.00 Li-La-Launebar. 08.30
Tekenfilms. 09.50 Guten Morgen
Sonntag. 09.55 Team Disney. Met om:
10.25 Geniestreife. Aansl.: The se-
cret of Lost Creek. 10.40 Spatterdo-
me. 10.55 Bubbles. Magazine. Aansl.:
Tekenfilms. 11.25 Quiz. 11.30
Quantum leap. 12.30 Tropical Heat.
13.25 en 13.50 Major Dad. 14.15 Das
Tenniswunder Phenom. 14.45 Disney-
Reportage. Aansl.: Disney-Filmparade.
Trenchcoat. Amer. misdaadcomedy
uit 1993. 17.00 Piedone l'Africano.
Duits-ital. komedie uit 1977. 18.45
RTL aktuell. 19.10 Drei zum Verlie-
ben. Serie. 20.15 Manta. Manta. Duit-
se komedie uit 1991. Herh. 21.55
Spiegel TV. 22.45 Prime time - Spä-
tausgabe. 23.05 Playboy Late Night.
Herh. 00.05 Donner's Tag bei Kanal
4. 00.40 Kojak. 01.40 Murder, she
wrote. 02.40 Ilona Christen. Herh.
03.40 Hans Meiser. Herh. 05.00 Ex-
plosiv - Das Magazin. Magazine. Herh.

België/TV 1

09.00 Samson. Met tekenfilms.
10.00 Eucharistieviering.
11.00 De zevende dag. Nieuwsmag.
12.30 Sportmiddag.
13.00 Cat City. Hongaarse tekenfilm.
13.30 Ira blijft slapen (Ira sleeps
over). Amerikaanse jeugdfilm.
14.50 Paving en Ko. Tekenfilm.
15.00 Survival. Vandaag pver de gro-
te grize uit in N-Amerika. Af. 13.
15.30 De weg. Af. 9.
16.30 De paradijsvogels. Af. 28.
17.15 1 voor iedereen! Familiepro-
gramma.
18.00 Journaal.
18.10 1 voor iedereen. Vervolg.
18.30 Niveau 4: Cordon Bleu. Culi-
naire magazine. Vandaag: Chocolade.
18.55 Het Park. Serie. Af. 57.
19.29 Paardenkoersen.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Gisteren gekke?.
20.45 Ruth Rendell Misteries.
Engelse misdaadserie.
21.45 N.V. De wereld. Magazine.
Vandaag: Dood op verzoek, reporta-
ge over actieve euthanasie.
22.30 Sportweekend.
23.00-23.20 Vandaag.

België/TV 2

17.50 Dag Sinterklaas. Af. 2: De
attributen van Sinterklaas.
18.00 Tik tak. Af. 33.
18.05 Robbedoes. 2-delige Franse
tekenfilmserie.
Af. 12: Wraak van de olifanten.
18.30 Sleutel. Actualiteitsmagazine.
18.55 Viaje al Español. Af. 6 en 7.
19.30 Journaal, spot en
weerbericht.
20.00 De keuze van DeKeyser: The
good wife of Tokyo. Portret van
de Japanse Kazuki Hohl, die na
een 15-jarig verblijf in Engeland als
cabaretier op tournee door haar
geboorteland gaat.
21.00 Programma van de Protes-
tante Omroep. Vandaag: Vrouwen
in de Bijbel.
21.20 Programma van de Israëli-
sche godsdienst uitzendingen.
21.50-22.20 Couleur locale. Multicul-
tureel magazine met reportages.

BBC 1

08.25 The man from UNCLE. Amer.
spionageserie. 09.15 Breakfast with
Frost. 10.15 Great expectations. Af.
Worship for Advent. 11.00 See hear
Vandaag o.a. limbo-dansende Zweeds
leeraar. 11.30 French experience.
11.45 Easy money. 12.00 The 11th
hour. Vrijtijds magazine. 13.00 Coun-
tryfile. 13.25 Weekoverzicht. 13.30
Nieuws. Aansl.: On the record. 14.30
Barney bear. 14.45 The young Indiana
Jones chronicles. 15.30 EastEnders.
16.50 Martin Chuzzlewit. Serie. 17.50
The bookworm. 18.20 The clothes
show. 18.45 Just William. Serie. 19.15
Nieuws. 19.35 Songs of praise. 20.10
Loveloy. Misdaadserie. 21.00 Vintage
last of the summer wine. 21.30 Birds
of a feather. 22.00 Seashore. 22.50
Nieuws en weerbericht. 23.05 The
full. Wk. Amusementsprogr. 23.35
Everyman. Reportageserie. 00.25 Co-
mes a horseman. Amer. western uit
1978. 02.20-02.25 Weerbericht.

TV

MS VIDEO
Television
15 uur - Trenchcoat.
18.30-USA) Disney-productie
arin Margot Kidder een detec-
tiefster speelt die research
op een eiland en achter-
wordt door een moorde-
r.
19.00 Detective-komedie van
Michael Tuchner.
Duitsland 3 West
20.00 uur - Desire - (1936-USA)
o-ontwerper Gary Cooper
moet tijdens zijn vakantie in
de charmeante juwelende-
de Marlene Dietrich, en zij
worden verliefd. Leuke romanti-
sche komedie van Frank Borza-
go.
RTL Television
20.55 uur - Piedone l'Africano -
(1978-FD) Avonturenfilm van
Stefano Vanzina waarin Bud
Spencer opnieuw de Napolitaan-
se inspecteur Rizzo speelt. Hij
ontdekt een grootscheepse dia-
mantensmokkel.

RTL Television

20.15 uur - Manta, Manta -
(1991-D) Til Schweiger is de tro-
se bezitter van een Opel Manta,
de Porsche van het proletariaat.
Hij daagt de bezitter van een
opgevoerde Mercedes uit. Flau-
we klucht van Wolfgang Büld.
Duitsland 3 West
20.15 uur - Back to the Future -
(1985-USA) Originele komedie
van Robert Zemeckis waarin
Michael J. Fox schijnbaar moei-
teloos de rol speelt van een
jongen die, met behulp van een
maffe professor, terug reist in
de tijd.
TV 5
21.40 uur - Dust - (1985-B/F)
Beklemmend noodlotsdrama van
Marion Hänsel, gebaseerd op
de roman van J.M. Coetzee.
Vader en dochter (Jane Birkin)
leven in leegte in de Zuidafri-
kaanse woestijn, tot pa zich aan
een vrouw vergript.
Duitsland 2
23.55 uur - L'Homme Blessé -
(1983-FD) Indrukwekkend debuut
van Patrice Chéreau over een
homosexuele tiener (Jean-
Hugues Anglade) die verliefd
wordt op een oudere man die
hem aan het lijntje houdt en op
het slechte pad brengt.

RTL Television

23.55 uur - Piedone l'Africano -
(1978-FD) Avonturenfilm van
Stefano Vanzina waarin Bud
Spencer opnieuw de Napolitaan-
se inspecteur Rizzo speelt. Hij
ontdekt een grootscheepse dia-
mantensmokkel.
Duitsland 3 West
20.00 uur - Desire - (1936-USA)
o-ontwerper Gary Cooper
moet tijdens zijn vakantie in
de charmeante juwelende-
de Marlene Dietrich, en zij
worden verliefd. Leuke romanti-
sche komedie van Frank Borza-
go.
RTL Television
20.55 uur - Piedone l'Africano -
(1978-FD) Avonturenfilm van
Stefano Vanzina waarin Bud
Spencer opnieuw de Napolitaan-
se inspecteur Rizzo speelt. Hij
ontdekt een grootscheepse dia-
mantensmokkel.

RTL Television

23.55 uur - Piedone l'Africano -
(1978-FD) Avonturenfilm van
Stefano Vanzina waarin Bud
Spencer opnieuw de Napolitaan-
se inspecteur Rizzo speelt. Hij
ontdekt een grootscheepse dia-
mantensmokkel.
Duitsland 3 West
20.00 uur - Desire - (1936-USA)
o-ontwerper Gary Cooper
moet tijdens zijn vakantie in
de charmeante juwelende-
de Marlene Dietrich, en zij
worden verliefd. Leuke romanti-
sche komedie van Frank Borza-
go.
RTL Television
20.55 uur - Piedone l'Africano -
(1978-FD) Avonturenfilm van
Stefano Vanzina waarin Bud
Spencer opnieuw de Napolitaan-
se inspecteur Rizzo speelt. Hij
ontdekt een grootscheepse dia-
mantensmokkel.

Radio 1

Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 21.04 30, drie generaties
in debat. 22.04 Het lijf van de
darm. 23.07 Het lijf van de mor-
gen. 0.04 Volgsport. 1.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.
Radio 2
Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 21.04 30, drie generaties
in debat. 22.04 Het lijf van de
darm. 23.07 Het lijf van de mor-
gen. 0.04 Volgsport. 1.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.
Radio 3
Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 21.04 30, drie generaties
in debat. 22.04 Het lijf van de
darm. 23.07 Het lijf van de mor-
gen. 0.04 Volgsport. 1.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.
Radio 4
Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 21.04 30, drie generaties
in debat. 22.04 Het lijf van de
darm. 23.07 Het lijf van de mor-
gen. 0.04 Volgsport. 1.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.
Radio 5
Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 21.04 30, drie generaties
in debat. 22.04 Het lijf van de
darm. 23.07 Het lijf van de mor-
gen. 0.04 Volgsport. 1.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.
Radio 6
Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 21.04 30, drie generaties
in debat. 22.04 Het lijf van de
darm. 23.07 Het lijf van de mor-
gen. 0.04 Volgsport. 1.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.

Radio 1

Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 21.04 30, drie generaties
in debat. 22.04 Het lijf van de
darm. 23.07 Het lijf van de mor-
gen. 0.04 Volgsport. 1.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.
Radio 2
Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 21.04 30, drie generaties
in debat. 22.04 Het lijf van de
darm. 23.07 Het lijf van de mor-
gen. 0.04 Volgsport. 1.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.
Radio 3
Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 21.04 30, drie generaties
in debat. 22.04 Het lijf van de
darm. 23.07 Het lijf van de mor-
gen. 0.04 Volgsport. 1.02-7.00
Tussen gisteren en morgen.
Radio 4
Elk heel uur om 7.00, 8.30, 9.30,
12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30
Nieuws. IKON: 7.07 in andere
wereld van zondagochtend. 8.10
Vroegvogels. 10.05 C.T. 12.07
AVRO Radiojournaal. 15.05 Langs
de lijn, sport en muziek. 18.10
Aktuele zaken. 19.04 Ouder wo-
orden: 06-30078. 20.04 Appels en
peren. 2

BRUNSSUM - VRIJSTAAND WOONHUIS

op goede locatie. Ind. sout. kelder. Beg. gr. hal. toilet. woonkamer 760 x 385. 2e living 685 x 305. gesloten keuken. terras en tuin. 1e verd. 3 slaapk. en badkamer. 2e verd. zolderruimte. Aanvaarding direct. Prijs f. 345.000,- k.k.

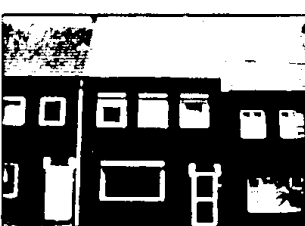
HEERLEN - WOONHUIS

Ind. sout. kelder. Beg. grond. hal. woonkamer 830 x 420. 400 gesloten keuken met eiken inbouwkeuken inclusief app. bijkeuken. badkamer. tuin ± 30 m diep en berging. 1e verd. 3 slaapkamers. 2e verd. zolder te bereiken via vlioztrap.

Prijs f. 160.000,- k.k.

HEERLEN - STADSWONING NABIJ CENTRUM

Stadswoning met diepe tuin. Ind. sout. kelder. Beg. gr. hal. toilet. woonkamer 810 x 425. 370 gesloten keuken. terras en tuin (met achterom). 1e verd. 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd. te bereiken via vaste trap. Alwaar 1 kamer en zolder.

beruimte. Aanvaarding in overleg. Prijs f. 137.500,- k.k.

HOENSBROEK - HALFVRIJSTAAND WOONHUIS

met mogelijkheid voor garage. Ind. sout. kelder. Beg. gr. hal. toilet. woonkamer met open keuken 620 x 585. 345 terras en tuin. berging. 1e verd. 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd. zolder te bereiken via vlioztrap. Aanvaarding direct.

Prijs f. 139.000,- k.k.

SCHINVELD - VRIJSTAAND WOONHUIS

Grondopp. 877 m². Ind. hal. toilet. woonkamer 620 x 350. living 670 x 325. open kunststof keuken. garage. berging en tuin. 1e verd. 4 slaapkamers en badkamer. Aanvaarding in overleg.

Prijs f. 249.000,- k.k.

KOMT U UIT DE
HYPOTHEKEN-DOOLHOF?
HYPOTHEEK-ADVIES

Welke hypotheek moet ik kiezen? Lineair, annuïteit of spaarhypotheek? En er zijn nog meer mogelijkheden.

Moet ik mijn huidige hypotheek omzetten?

Makelaardij Ernens heeft het antwoord!

Kom vrijblijvend bij ons binnen.

Iedere maandag van 16.00 tot 18.30 uur

nouden wij HYPOTHEEK SPREEKUR.

Een afspraak maken kan natuurlijk ook.

Specialist in • woningen
bedrijfsobjecten • taxaties
hypotheeken • verzekeringen

makelaardij
ERNENS

Hooistraat 42 Voerendaal
Tel.: 045-752142

NVM
Alleen achter een
goede naam staat NVM

HORECA BUREAU
EUROPE BV

KERKRADE

Te huur
Snackbar/snackbar
Geen overname
Café/bar
Geen overname
Beide Allocatie

MAASTRICHT

Te huur
Brasserie/eetcafé A1-locatie
Overname hogere prijsklasse
info: kantoor

VALKENBURG

Te koop
Hotelcafé/restaurant
met kegelbanen en
privé-woning
Eigen inhuur/parking
20 kamers
Goede ligging
info: kantoor

OMG. GRONSVELD

Te koop
Hotelcafé met zaal
en privé-woning
Eigen terras
Parking
info: kantoor

HOENSBROEK

Te huur
A1-locatie
Markt Hoensbroek
Café met terras
vrijbet. geheel aan
huurder

BELGIE BELGIE BELGIE BELGIEBELGIE

MAASEIK
Te huur
Brasserie/lunchroom/
restaurant
Zeer geschikt als
taaijns restaurant
A1-locatie. Bosstraat
info: kantoor

BIJ GEEN VERKOOP/VERHUUR KANTOOR KOSTEN!

UW ADVISEUR IN HORECA-EXPLOITATIE

Voor informatie: Winkelen 1, 6467 JD Kerkrade
Tel. 045-427777, Fax 045-413521

MAKELAARDIJ

COMMERCIEEL
VASTGOED

TAXATIES

HYPOTHEKEN
VERZEKERINGEN

BEHEER

RUIJTERS
VASTGOED

MAKELAARDIJ

TE KOOP

REGIO SITTARD

BERG AAN DE MAAS, Bernhardstraat

S
Leuk gerenoveerd halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, zolder, garage en tuin. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., luxe keuken met app., bijkeuken met aansl. w.a. 3 slaapkrs., badkr. met 2e toilet. Aanv.: i.o.

Vraagprijs: f. 215.000,- k.k.

GELEEN, Rembrandtlaan

S
Op uitst. loc. gel. goed onderh. vrijst. woonh. met c.v., kelder, garage, en leuke besl. tuin. Perc. opp.: 436 m². Ind. o.a.: woonkr. met open haard, roy. keuken, bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr. en zolder. Aanv.: n.o.t.k.

Koopprijs: f. 329.000,- k.k.

PUTH, Einder Coolhoff

S
Prachtig en rustig gel. landhuis met dubb. garage. Ind.: o.a. ruim souterrain, ruime L-vorm. woonkr., luxe keuk., 4 slaapkrs., luxe badkr., div. bergzolders, hoog afw. niveau en mooi uitzicht aan de achterzijde. Aanv.: i.o.

Vraagprijs: f. 595.000,- k.k.

SITTARD, Henric van Veldekestraat

S
Tussengelegen woonhuis met kelder, buitenberging en grote tuin met achterom. Perc. opp.: 285 m². Ind. o.a.: woonkr., keuken, 3 slaapkrs. en badkr. Aanv.: i.o.

Vraagprijs: f. 145.000,- k.k.

SUSTEREN, Heidestraat

S
uitst. onderh. benedenwoning met c.v., kelder, garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., luxe keuken met app., 2 slaapkrs., badkr. met douche. Aanv.: n.o.t.k.

Koopprijs: f. 174.000,- k.k.

THORN, Baarstraat

S
land. gel. zeer groot vrijst. landh. met c.v., souterrain, inp. garage, zwembad, tuin met veel privacy, perc. opp. ± 2600 m². Ind. o.a.: U-vorm. living (± 64 m²) met mogeljk. voor open haard, keuk., 2 badkrs., 7 slaapkrs., grote zolderruimte. Het pand is voor vele doeleinden geschikt zoals praktijk, kantoor. Aanv.: n.o.t.k.

Koopprijs: f. 595.000,- k.k.

REGIO HEERLEN

BRUNSSUM, Bijvoet

H
Goed gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: Beg. gr., entree, toilet, bergkast, keuken, woonkr. 1e verd.: overloop, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet en v.w. 2e verd.: vlioztrap naar bergzolder. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 225.000,- k.k.

BRUNSSUM, F. Bolstraat

H
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp. ± 318 m²). Ind.: ruime hal, toilet, woonkr., keuken met app. 1e verd.: 4 slaapkrs., doucheruimte met douche en v.w. 2e verd.: zolder. Aanv.: medio 1995.

Prijs: f. 225.000,-

BRUNSSUM, Trichterweg

H
Goed gel. halfv. woonh. met c.v., chalet en tuin. Perc. opp.: 566 m². Ind.: souterrain: hobbyruimte met douche, 3 kelders. Beg. gr.: hal, woonkr. met parketvl., half open keuken met app. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. Ind. Chalet: Beg. gr.: woonkr. met kitchennette (± 25 m²). verd.: 2 slaapkrs., natte ruimte. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 285.000,- k.k.

GULPEN, Dorpstraat

H
Centr. gel. tussenw. met kelder, tevens geschikt voor div. comm. doeleinden. Ind. o.a.: Beg. gr.: 1 woonkr., keuk., 1 slaapk., 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. vaste trap naar 2e verd.: 3 kamers. Aanv.: spoedig.

Prijs: f. 159.000,- k.k.

HEERLEN, Rijnstraat

H
Centr. gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, Z-woonkr. met muurkast, keuken met app., garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vaste trap naar grote zolder. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o.

Prijs: n.o.t.k.

HEERLEN, Schandelerstraat

H
Goed gel. woonh. met c.v., loods en dakterras. Ind.: entree, loods met koelcel. 1e verd.: woonkr. met open luxe keuk., bijkeuken, toilet, dakterras. 2e verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb. v.w. 3e verd.: vliering. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 280.000,- k.k.

HEERLEN, Vergiliusstraat

H
Prima gelegen woonh. met c.v., garage en binnenplaats. Ind.: hal, toilet, hobby/werkkr., berging. 1e verd.: woonkr. met balkon, keuken. 2e verd.: overloop, badkr., toilet, 3 slaapkrs. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 228.000,- k.k.

HOENSBROEK, Akerstraat Noord

H
Goed gel. woonh. met c.v., zij-ingang en tuin. Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., keuk., berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. Vaste trap naar grote zolder. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 179.000,- k.k.

HOENSBROEK, St. Josephstraat

H
Goed gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, T-woonkr. met parketvl. en o.h., keuk. met app., -berging en garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar mansardekr. grote hobbyzolder. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 238.000,- k.k.

LANDGRAAF, Groenstraat

H
Goed onderhouden halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., mod. keuk. met app., serre met ged. overdekt terras. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., 2e toilet en bidet. 2e verd.: vaste trap naar 4e slaapk. Het pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 315.000,- k.k.

LANDGRAAF, Hereweg

H
Goed gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, woonkr., keuk., garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet. Aanv.: direct.

Prijs: f. 175.000,- k.k.

LANDGRAAF, Kakertsweg

H
Uitstekend gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp.: 1000 m²). Ind.: provisiekelder, c.v.-kelder. Beg. gr.: ruime hal, living, keuk., bijkeuken, garage. 1e verd.: 4 slaapkrs., badkr. met o.a. ligb., dubb. v.w. 2e verd.: vliering. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Verdere inf. op aanvraag.

Prijs: f. 465.000,- k.k.

OIRSBEK, Prov. weg zuid

H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. (perc. opp.: 730 m²). Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: ruime hal, woonkr., keuk., garage, berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: ruime zolder. Aanv.: i.o.

Prijs: op aanvraag.

OIRSBEK, Raadhuisstraat

H
Prima gel. woonh. met c.v., grote garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: hal, toilet, woonkr. met kachel, half open keuk., bijkeuken, waskeuken. 1e verd.: overloop, 3 ruime slaapk., luxe badkr., 2e verd.: vaste trap naar grote zolder. Het pand is nagenoeg geheel gerenoveerd. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 245.000,- k.k.

VOERENDAAL-KUNRADE, Lambrechtstraat

H
Prima gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., keuk., 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar 4e slaapk., c.v.-ruimte en bergruimte. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 275.000,- k.k.

WIJNANDSRADE, Mascherelstraat

H
Goed gel. halfv. split-level semi-bungalow met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, L-woonkr. met parketvloer, balkon, badkr. met ligb., 2 slaapkrs., keuk. met app., tuinkr., berging, hobbykr. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o.

Prijs: f. 289.000,- k.k.

TE HUUR

SUSTEREN, Salvatorstraat

S
goed onderh. halfvrijst. woonh. met kelder, garage en tuin. Ind. o.a.: living, keuk., 3 slaapkrs., badkr. en vaste trap naar zolder. Aanv.: direct.

Huurprijs op aanvraag.

NIEUWBOUW

BUNGALOWS TE SITTARD

S
In het bestemmingsplan Beekdal te Sittard worden ruime via garages geschakelde bungalows gerealiseerd. De woningen hebben een royale living met open keuk., 3 slaapkamers, badkamer en toilet. Kaveloppervlaktes vanaf ± 300 m².

Prijzen vanaf f. 250.500,- v.o.n.

PLAN "BEEKDAL"

MARSSTRAAT SITTARD

S
Ruijters Makelaardij B.V. is gestart met de verkoop van 2 prachtige VS-woningen, type 2 onder 1 kap. Deze degelijk gebouwde en goed afgewerkte woningen hebben o.a. een L-vormige woonkamer, open keuk., 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en 2e toilet, een vlioztrap naar de zolder en een garage.

Koopprijs: f. 239.500,- v.o.n.

SITTARD, Putstraat

S
Nabij Markt, aan voetgangerspassage gelegen winkelruimte ± 150 m² met achtergelegen magazijn, opp. ± 100 m². Aanv. direct.

Huurprijs f. 3.500,-/mnd. excl. B.T.W.

SITTARD, Stationsplein 9

S
T.o. station, op zichtlocatie gelegen winkelruimte ± 350 m² met showroom in sout. Aanv. i.o.

Huurprijs f. 5.000,-/mnd. excl. B.T.W.

ECHT, Bovenstestraat/Gelrestraat

S
Op A-stand gelegen goed afgewerkte nw. bouw winkelruimten. Opp. v.a. 90 m².

Huurprijs, plattegrond etc. op aanv.

KANTOORPANDEN

GELEEN, Mijweg 3

S
Modern kantoorgebouw met nog 2980 m² BVO beschikbare ruimte verdeeld over beg. grond, 1e en 2e verd. (ged). Huur in units v.a. 475 m² bespreekbaar! Hoogwaardig opleveringsniveau, groenvoorz. rondom.

Huurprijs f. 160,-/m²/jr. excl. B.T.W. en serv. kosten.

HEERLEN, Centrum

H
Kantoor/praktijkruimte 126 m², gelegen op de parterre aan een doorgaande weg. Deze flexibel in te delen ruimte is uitstekend bereikbaar, er zijn voldoende parkeerfaciliteiten.

Huurprijs f. 2.500,-/maand excl. BTW.

Heerlen, Homerusplein 11K

H
Te huur: circa 600 m² opslagruimte.

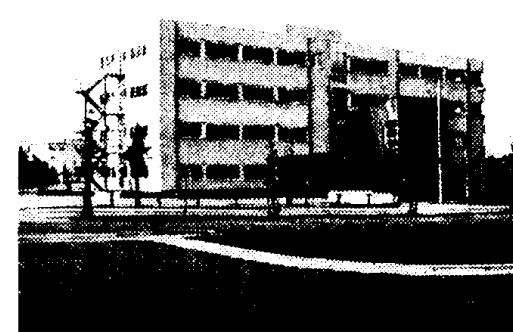
Huurprijs op aanvraag.

SITTARD, Gruizenstraat 18.

S
In centrum gelegen KANTOOR-/PRAKTIJKRUIMTE (1e verd.) met toilet en kitchenette.

Huurprijs f. 33.000,-/jr. excl. B.T.W.

SITTARD, Poststraat/Kantorenpark

In kantorenpark gelegen uiterst representatieve nieuw bouw kantoorruimte. Te huur in units van 473 m² en 736 m². Aanv. spoedig.

Uitv. gegevens op aanv.

SITTARD, Wilhelmijnstraat 30a

S
Op uitst. stand, nabij station gelegen sfeervol kantoor/praktijkpand, opp. 100 m² BVO. Aanv. direct.

Huurprijs f. 17.500,-/jr. excl. B.T.W.

S = Ruijters Commercieel Vastgoed Sittard B.V.

Rijksweg Zuid 35
6131 AL Sittard
Tel.: 046-595151, Fax: 046-521384

Ruijters Makelaardij B.V.

Wycker Brugstraat 62
6221 ED Maastricht
Tel.: 043-218941, Fax: 043-250317

H = Ruijters Makelaardij B.V.

Geerstraat 11
6411 NM Heerlen
Tel.: 045-731111, Fax: 045-715760

COMMERCIEEL
VASTGOED

TE HUUR/TE KOOP

BEDRIJFSPANDEN

BEEK, DSM-straat 1

S
Te huur: bedrijfscomplex best. uit 225 m² hal/werkpl., 350 m² kant. op beg. gr. en verd., uin en omliggend terrein. Perceel 4300 m².

Huurpr. f. 80.000,-/jr. excl. BTW.

BEEK, Wethouder Sangersstraat 23A

S
Op industrieterrein nabij autoweg te koop of te huur opslagruimte totaal 1900 m² BVO met kantoor en verhard voorterrein, vrije hoogte 5m.

Uitv. geg. op aanv.

HEERLEN, Hoensbroek

H
Te koop: Perceel industrieterrein, groot ca. 5.200 m², gelegen op het bedrijventerrein De Kijmen. Het terrein heeft een uitstekende zichtlocatie en een snelle aansluiting op het autowegennet. Bebouwings- en bestemmingsmogelijkheden zijn op aanvraag verkrijgbaar.

LANDGRAAF

H
Te huur: Nieuwbouw bedrijfshal in units van 200 tot 1.200 m². De hal is uitstekend geïsoleerd en compleet geoutilleerd en voorzien van kantoorruimte en parkeerplaatsen. Onze informatiemap vindt u op aanvraag toegezonden.

KERKRADE, Kaalheidersteenweg

H
Te koop: op zichtlocatie gelegen bedrijfspand met showroom 500 m² en werkplaats/magazijn 650 m², kantoorruimte en verhard buitenterrein. Perceels grootte 2.000 m², thans in gebruik als garagebedrijf.

Vraagprijs f. 700.000,- k.k.

ULESTRATEN, Bamfordweg 1

S
Nabij vliegveld en autoweg gelegen bedrijfscomplex best. uit kantoorgebouw, opp. 960 m², werkplaats/magazijn, opp. 1600 m², ruime P-voorziening en omliggend terrein. Perceels grootte 1,4 ha.

Prijs etc. op aanvraag.

WINKELPANDEN

BORN, Kerkstraat

S
In hartje centrum te huur winkelruimte, opp. 96 m² met kelder, nw. put etc. A-1 winkelstand.

Huurprijs f. 2.800,-/mnd excl. B.T.W. Tek. e.d. op aanv.

GELEEN, Groenstraat 4A

VSB

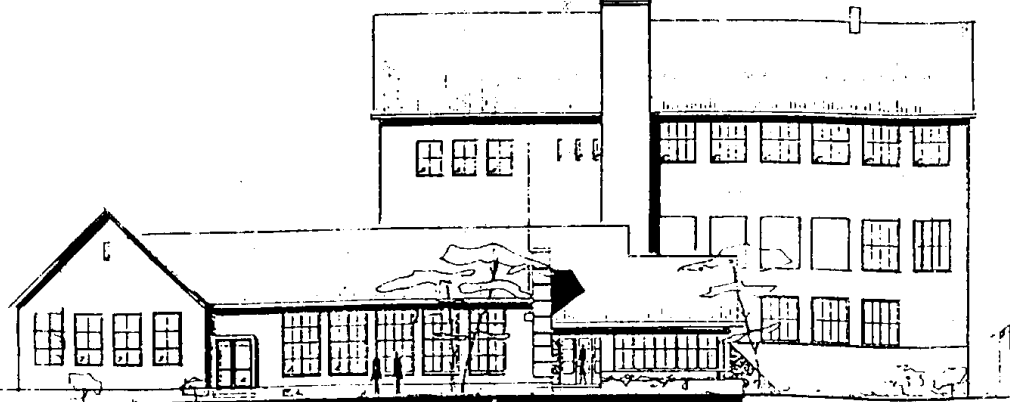
- Projektontwikkeling
- Bemiddeling onroerend goed
- Financieringen
- Verzekeringen

Akerstraat 57 - 6466 HB Kerkrade - Tel./Fax (0031)045/424790
Kantooruren/Bürozeiten: ma-vr./Mo.-Fr. 9.00-18.00, za./Sam. 9.00-14.00

In Treebeek, gemeente Brunssum, starten wij binnenkort met de realisering van een complex van

16 koopappartementen

in het voormalige schoolgebouw aan de Maanstraat.

Deze appartementen zijn uitermate geschikt voor oudere mensen, omdat de woningen grotendeels op straatniveau zijn gesitueerd. Op de verdieping worden grotere appartementen gepland.

De appartementen kenmerken zich door een afwisselende en speelse indeling, waardoor zij de ruimte hebben van een gezinswoning en geschikt zijn voor diverse creatieve doeleinden. Om tegemoet te komen aan individuele wensen voor inrichting zijn 8 verschillende indelingsvarianten ontwikkeld.

Kooprijzen vanaf f 125.000,- v.o.n.
Bij volledige financiering betekent dit een maandlast van ca. f 940,-.

Gaarne ontvang ik gratis informatie over het plan Maanstraat.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____ Plaats: _____

Bon uitknippen en opsturen naar VSB projectburo, Akerstraat 57, 6466 HB Kerkrade.
Of bellen onder tel.nr. 045-424790.

Wij zoeken in bemiddeling:
bungalows en landhuizen
in prijsklassen van
f 250.000,- en veel hoger.
Ligging: geheel Zuid-Limburg, o.a.:
klassiek herenhuis te Heerlen (centrum)
vrijstaand landhuis in (gemeente) Voerendaal
pand met vrij uitzicht in Mergelland
(semi-)bungalow in Landgraaf
modern huis in Heerlen-Zuid

Maak eens een afspraak met ons voor
kosteloos en vrijblijvend advies over de
verkoopmogelijkheden van uw pand.

**Troost Onroerend
Goed, Heerlen**
TELEFOON 045-717976

HEERLEN, Hofstraat 22

In rustige woonomgeving gelegen goed onderhouden halfvrijst. woonhuis, met garage en tuin.

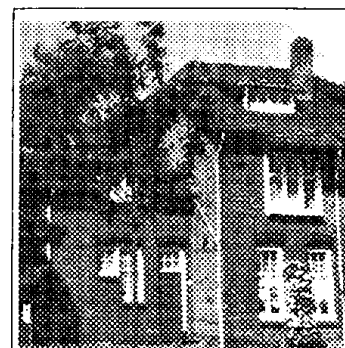
Bouwjaar 1974. Ind. beg. grond: hal, toilet, bergruimte en garderobe; woonkamer (doorzon) met kurkvloer, semi open keuken met aanbouw met app.; 1e verd.: overloop, 3 slaapkamers (deels parket en laminaatvloeren), nieuwe badkamer; 2e verd.: via vaste trap naar zolder met c.v.-inr., aparte hobbykamer/slaapkamer met ruime dakkapel; dakisolatie, rondom rolluiken, terras, royale tuin, garage; ideale ligging nabij park en Brunssummerheide.
Vraagprijs f 221.000,- k.k.

H. Augustus

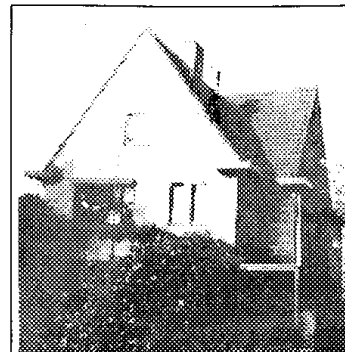
vastgoed bv

Verkopen - aankopen - hypotheek - taxaties
Rennemingsstraat 20, Heerlerheide
tel. 045 - 233038

Pickée, van huis uit actief!

BRUNSSUM: Gr. Halfvrijst. herenhuis m. gaskachels, gar. berging en grote tuin. Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Ind. o.a.: Prov. kelder, woonk., eetkeuken met keukeninval., bijkeuken.
1e Verd.: 3 grote slaapk., doucheruimte. Vaste trap naar 2e verd., zolderkamer. Aanv. direct.
Prijs: f 259.000,- k.k.

BRUNSSUM: Vrijst. villa m. c.v.-gas, en grote tuin (ca. 3500 m²). Uitsl. gel. a.d. rand v.h. centrum. Ged. dub. begl. Goed onderh. Ind. o.a.: Royale hal, woonk. en tuink. (tot ca. 85 m²), eetkeuken, 4 slaapk., badk. en zolder.
Prijs: f 525.000,- k.k.

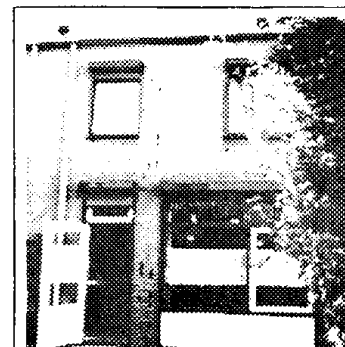
BRUNSSUM: Rustig en uitsl. gel. vrijst. woonh. m. c.v.-gas, kantoortr. dubb. gar. en grote tuin (ca. 1470 m²). Roll. Dak geis. Ind. o.a.: Prov. kelder, woonk. m. open haard, tuink., keuken. 1e Verd.: 3 slaapk., bet. badk. m. o.a. ligbad en douche. 2e Verd.: Vaste trap, zolderberging.
Prijs: f 459.000,- k.k.

HEERLEN - WELTEN: Geschakeld herenhuis m. c.v.-gas, en tuin. Rustig gel. Optim. geis. Uitsl. onderh. Ind. o.a.: Ruime L-vorm. woonk. keuken m. compl. keukeninval. m. app. 1e Verd.: 3 slaapk., grote bergruimte, badk. 2e Verd.: Vaste trap, grote hobbyruimte (mogelijkh. 4e slpk). Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Prijs: f 289.000,- k.k.

HEERLEN: Vrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. en tuin. Rustig en blijvend goed gel. Muren en dak geis. dub. begl. Roll. Ind. o.a.: woonk., keuken m. keukeninval., m. app. 1e Verd.: 3 slaapk., grote bergruimte, badk. m. o.a. ligb., douche en toilet. 2e Verd.: 2 slaapk. Berging.
Prijs: f 377.000,- k.k.

HEERLEN: Goed onderh. woonh. m. c.v.-gas, berging, gar. en tuin. Ged. dub. begl. Roll. Ind. o.a.: woonk., keuken m. keukeninval. 1e Verd.: 3 slaapk., badk. m. o.a. douche en 2e toilet. 2e Verd.: vlieztrap, zolderruimte.
Prijs: f 149.000,- k.k.

HEERLEN - ZUID: Uitsl. gel. halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. en tuin (tot. 670 m²). Ind. o.a.: Prov. en waskelder. Ruime L-vorm. woonk. ca. 40 m² m. parket en openhaard, keuken met keukeninval. m. app. 4 slaapk., badk. en zolder.
Prijs: f 370.000,- k.k.

HOENSBROEK: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, ruime inp. gar. en tuin, op het zuiden gelegen (tot ca. 440 m²). Ind. o.a.: royale hal, Ind. o.a.: sout. Prov. kelder, berg en wasruimte, gar. Ruime L-vorm woonk. m. parket, keuken (dicht), 4 slaapk., badk. m. o.a. ligb. en toilet. Ruime zolder.
Prijs: f 249.000,- k.k.

HOENSBROEK: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. en mooie tuin. Blijvend rustig gel. aan de buitenr. v.h. centrum. Dak geis. Roll. Goed onderh. Ind. o.a.: Ruime woonk. (ca. 38 m²), openhaard, leistenen vloer. Keukeninval. m. app. 4 slaapk., badk. Zolder (vaste trap).
Prijs: f 229.000,- k.k.

KERKRADE - CENTRUM: Ruim modern appartement m. c.v.-gas, berging en beveiligde parkeerpl. Deg. en luxe afwerking. Opt. isol. Ind. o.a.: royale hal, ruime woonk. (ca. 50 m²), keuken m. moderne keukeninval. en app., bijkeuken. Ouderslaapk. (ca. 25 m²), logeerk., geh. bet. badk. m. ligb., douche en 2 v.w.
Prijs 'op aanvraag.

LANDGAAFF - NIEUWENHAGEN: Ouder woonhuis m. grote inpandige gar., div. bergingen/werkplaatsen en tuin. Ged. kunststof kozijnen met dubb. begl. Ind. o.a.: 1e Verd.: woonk., keuken, werkkamer, slaap/logeerkamer, doucheruimte. 2e Verd.: 3 slaapk., zolderberging. Ged. gerenov. in '93.
Prijs: f 189.000,- k.k.

LANDGAAFF - NIEUWENHAGEN: Goed gel. type vrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar., berging en grote tuin. Ind. o.a.: prov. kelder, woonk., keuken. 1e Verd.: 3 slaapk., badk. 2e Verd.: vaste trap, 2 slaapk. en bergingruimte.
Prijs: f 247.000,- k.k.

Een pand dat u beslist van binnen moet zien.

LANDGAAFF - NIEUWENHAGEN: Vrijst. bungalow met c.v.-gas, gar., en rondom tuin. Ind. o.a.: Royale hal, L-vormige woonk., openhaard, keuken m. keukeninval., 3 slaapk. en badkamer.
Prijs: f 349.000,- k.k.

Onze 35 jarige ervaring zorgt voor een snelle verkoop!
Daarom zijn wij steeds op zoek naar panden in alle prijsklassen. Belt u eens voor een vrijblijvende afspraak.

LANDGAAFF - SCHAESBERG: Goed onderhouden souterainwoning c.v.-gas, inp. gar. en tuin. Muren en dak geis. Geh. voorz. v. roll. Ged. dub. begl. Ind. o.a.: L-vorm. woonk. m. direct tucontact, keuken m. compl. keuken instal. 1e Verd.: 2 slaapk., m. mogel. 3e slpk. Bet. badk. ligb. en v.w. 2e Verd.: Vlieztrap, zolderberging. Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Prijs: f 189.000,- k.k.

LANDGAAFF - SCHAESBERG: Nabij draf- en renbaan. Rustig gel. halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, tuin en gar. Ged. dub. begl. Muren en dak geis. Roll. Ind. o.a.: woonk., keuken 3 slaapk., bet. badk. zolderberging.
Prijs: f 199.500,- k.k.

LANDGAAFF - UBACH OVER WORMS: Goed onderh. halfvrijst. semi-bungalow met c.v.-gas, ruime g. (2 auto's) en fraaie tuin (meer dan 50 m. diep). Tot opp. ca. 1.170 m². Ged. dub. begl. Ind. o.a.: Souter., 2 slpk. bet. badk. m. ligb. en 2e toilet. Parterre: Royale hal, woonk. tegelv., ruime woonk., bijkeuken en 1 slpk. Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Prijs: f 359.000,- k.k.

LANDGAAFF - UBACH OVER WORMS: Goed onderh. halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, gar. (m. zolder) en tu. Roll. Ged. dub. begl. Muren en dak geis. Ind. o.a.: L-vorm. woonk., keuken m. keukeninval. 1e Verd.: 3 slaapk., bet. badk. met douche. 2e Verd.: Vaste trap, zolderberging.
Prijs: f 197.500,- k.k.

UBACHSBERG: Goed onderh. halfvrijst. woonh., aartc achterzijde uitgebreid en verbouwd. m. c.v.-gas, gar. en tuin. Blijvend goed gel. Dak geis. Dubb. begl. Ind. o.a.: sout. Geh. onderkelder. Part.: Ruime woonk. (ca. 50 m²) parketv., openhaard. Woonkeuken m. compl. keukeninval. 1e Verd.: 3 slaapk., bet. badk. m. douche. 2e Verd.: vaste trap. 2 Zolderkamers. Een pand dat u beslist van binnen moet zien.
Prijs: f 279.000,- k.k.

ZUID - OOST - LIMBURG: Uniek gel. prachtig landhuis met weilanden, paardestallen en zwembad, aan de rand van de stad in een landelijke rustige omgeving.
Prijs: f 1.300.000,- k.k.

BEDRIJFSPANDEN TE HUUR

HEERLEN-HOENSBROEK - DE KOUMEN: TE HUUR: magazijn, ca. 940 m².
Huurprijs: f 3.000,- per mnd.

HEERLEN - LITSCHERVELD: TE HUUR: werk- en/of magazijnruimte. Beg. gr.: 370 m². 1e Verd.: ca. 365 m². C.v.-gas, kunstst. ramen m. dub. begl.
Huurprijs: f 2.500,- p. mnd.

KERKRADE - WEST: TE HUUR: magazijnruimte. Goed uitgevoerd. Tot ca. 195 m².
Huurprijs: f 1.250,- p. mnd.

WINKELPANDEN

HEERLEN: Winkelpand m. bovenw. c.v.-gas en gar. Ge in goede woonwijk. Ind. o.a.: Winkel ca. 60 m²). Bovenwoning: Woonk., keuken, 3 slaapk., doucheruimte Ged. dub. begl.
Prijs: f 229.000,- k.k.

HEERLEN - WELTEN - CENTRUM: TE HUUR: Winkel/ kantoor ca. 40 m² met magazijn ca. 11 m². Sout: Magazijn Bovenwoning: Ruime L-vormige woonk. Luxe moderne keuk instal. met app. Gr. dakters ca. 23 m². 3 Slaapk., luxe badk. Huurprijs: f 2.200,- p. mnd.

KERKRADE - TE HUUR: Kantoor-, praktijk, of winkelruimte. Goed bereikbaar. Ruim voldoende parkeergr. Tot opp. ca. 80 m². Goed uitvoeringsniveau.
Huurprijs: f 1.100,- per mnd.

NIEUWBOUW

KERKRADE WEST - TERWINSLEEN: Dit nieuwe plan ligt in de wijk Terwinsle. Deze wijk grenst aan de gemeente Landgraaf en Heerlen, gelegen in een rustige omgeving en vele recreatie faciliteiten. In de directe omgeving is een basisschool. Prima verbindingen. In dit plan worden 35 vrije sektor woningen gerealiseerd. 34 halfvrijstaande en één vrijst. woning. De woningen zijn prima afgewerkt en uitstekend geïsoleerd en geven u met hun comfort een blijvend woongenot. Ind: Entree hal, toilet, roy. woonk., open keuken, garage. 1e Verd.: overloop, 3 slaapk., badk. 2e Verd.: zolderruimte bereikbaar via vaste trap. Deze woningen worden gebouwd door Aann.bedr. Jongen BV uit Landgraaf. Met de bouwwerkzaamheden is gestart. Nog slechte enkele woningen te koop. Prijzen vanaf f. 230.000,- v.o.n.

Uitnodiging

Opendeurweekend

Residentie Windmolenberg (Genk-België)

Ligg.: Hoek Molenstraat- Paardskuil

Zondag 4 december 1994
tussen 14 en 18 uur

villa-appartementen 160-228 m²

Realisatie van:
Immo Hermans Groep Hermans
Centrumlaan 46
B-3600 Genk
Tel.: +32-89-35.19.71
Fax: +32-89-35.19.79

SANNEN

Heerlen, Hamerstraat

Zeer ruim vrijstaand herenhuis met inp. garage, woning omringd door tuin, op loopafstand van centrum Heerlen.
Ind.: souterrain: inp. garage, hobbykmr./berging, prov.kldr., cv-ruimte. Beg. gr.: entree, L-vorm. woonkmr., woonkeuken. 1e verd.: 5 slpkms., badkmr. v.v. ligbad, toilet, v. wast., mog. v. douche, bergkast. Bwjr. 1959. Opp. 527 m². Kooppr. op aanvraag.
Inl. Makelaarskantoor Sannen BV, 077-827788.

DECORA HOUKES PARKET B.V.

SUPERAANBIEDING
Rustiek A massief eiken stroken, 22 mm, kant en klaar gelegd en geborsteld

f 145,- p. m²
Voerendaal, Hoolstraat 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157
Maastricht, Scharnerweg 147b
tel. 043-636273

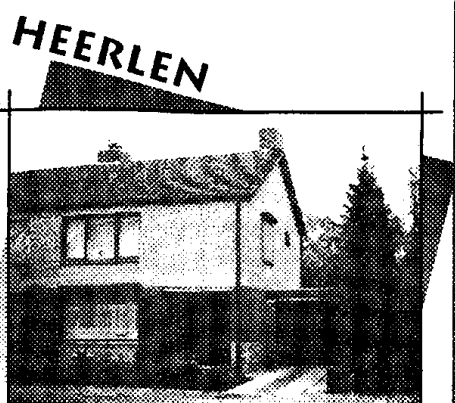
UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA!

HEERLEN
HEDEN 26-11
OPEN HUIS
VAN 13.30-14.30 UUR

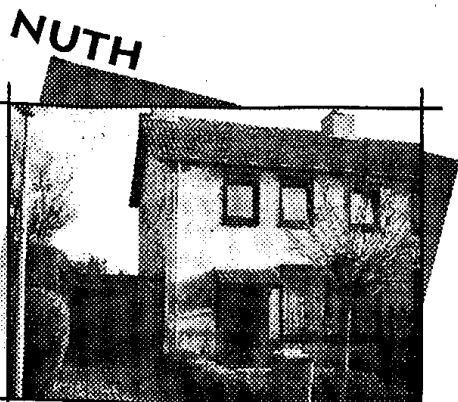
STANLEYSTRAAT 30 HEERLERHEIDE
Souterainwoning met c.v. Ind. hal, garage/berging, c.v. ruimte, achtertuin. 1e Verd.: overloop, toilet, L-woonkamer, keuken. 2e Verd.: 3 slaapk., badkamer. Bwjr. ca 1972. De woning dient opgeknapt te worden! Aanv. direct.
Prijs f. 129.000,- k.k.

PELIKAANSTRAAT 22
Ruim, rustig gel. woonhuis met c.v. Ind.: 3 kelders, entree, hal, toilet, woonk met lametvloer, keuken met tegelvloer, buitenberging, tuin met 2 terrassen (achterom bereikb.). 1e Verd.: 2 slaapk., badk met zitb., toilet en v.w. 2e Verd.: 3 kamers. Bwjr. ca 1944. Aanv in overleg.
Prijs f. 155.000,- k.k.

HEERENWEG 344
Halfvrijst. woonhuis met c.v., garage en tuin grenzend aan Brunssummerheide. Ind: beg.gr.: hal met toilet, woonkamer, open keuken. 1e verd.: 4 slaapk., badkamer met douche, toilet en v.w. 2e verd.: ruime bergzolder, bereikbaar via vlieztrap. Deels rolluiken. Aanv. medio mei 1995.
Prijs f. 235.000,- k.k.

CHOPINLAAN 9
Goed onderh. halfvrijst woonh met c.v., garage en kleine tuin. Ind o.a.: hal m toilet en bergkast, woonk m boerenparketvloer, keuken m inrichting, bijkeuken, garage. 1e Verd.: 3 slaapk. en badk m douche, v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: via schuiftrap bereikb. zolder. Geh. aluminium ramen, kozijnen, dubb. begl., deels rolluiken, c.v. ketel 1992. Bwjr. ca 1970. Aanv jan '95.
Prijs f. 209.000,- k.k.

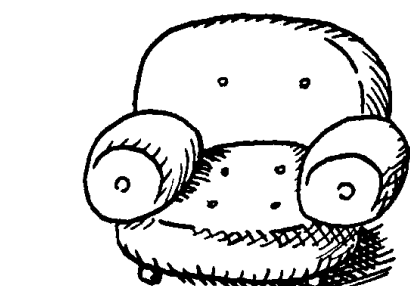

SECR. FLEISCHVERSTRAAT 8
Halfvrijst woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind o.a.: hal, toilet, L-vorm woonk (33 m²), keuken. 1e Verd.: 3 slaapk (grootste ca 18 m²) en badk m douche, v.w. en toilet. 2e Verd.: via vaste trap: ruime hobbyzolder (met mogelijkh voor slaapk) en aparte c.v. ruimte. Goede isolatievoorz., grotendeels rolluiken. Beg. grondvloer grotendeels parket. Bwjr. 1987. Aanv. in overleg.
Prijs f. 229.000,- k.k.

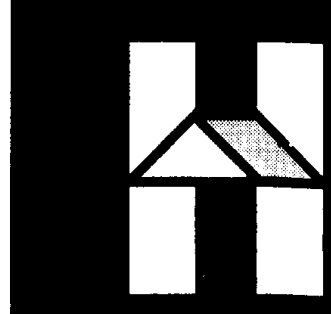

MAKELAARDIJ O.G., TAXATIES, HYPOTHEEK-ADVIESCENTRUM L. AQUINA EN E. WEERTS
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
Ook zaterdags van 10.00 tot 13.00 uur.
045-715566

Alleen achter een goede naam staat NVM.

MONUMENT OF MAISONNETTE.

De Hypotheker

Samen met u kiest hij uit het aanbod van vrijwel alle financiële instellingen de hypotheek die het beste bij uw persoonlijke situatie past. En die sluit hij natuurlijk ook voor u af.

VOOR EEN HYPOTHEEK GA JE NAAR DE HYPOTHEKER.

Heerlen, Bongerd 22, 045 - 741454.
Maastricht, Markt 28, 043 - 255252.
Sittard, Linde 18, 046 - 525252.

Taxaties, makelaardij o.g.,
NVM Hypotheekshop

Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf

045 - 326767

Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur,
's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur.
(Verder volgens afspraak)

Pickée

makelaardij bv

SITTARD

Notaris mr. Wim Nelissen te Sittard

Op woensdag 30 november 1994, 's middags om 3 uur in ORANJE HOTEL SITTARD, Rijksweg Zuid 23 te Sittard, op grond van rechterlijk vonnis, het openbaar

BIJ OPBOD EN AFSLAG IN EEN ZITTING VERKOPEN

Verrekenkomst van de Algemene Verkoopvoorwaarden voor Executieveilingen 1993;

het appartementsrecht bestaande uit de woning met de eerste verdieping ingang op de begane grond en kelder in het adreinaal, met verder toebehoren, gelegen aan de Bernhardslaan 1, te Sittard, kadastraal bekend als gemeente Sittard, sectie C nummer 3793 A 4, uitmakende een eendelige gedeelte in de gemeenschap, ten tijde van de splitsing genummerd C 3771, geheel groot 4 m² 29 centiare.

Verdeling onder voorbehoud: entree, keuken, grote woonkamer, grote slaapkamer, kelder 5 bij 10 mtr. souterrain.

Betaling van de kosten om tot veiling te geraken, verdrachtsbelasting, het notarieel honorarium, kadastrale rechten, buitengerechtigde incassokosten ad f 2.000,- en BTW uiterlijk 8 december 1994. Betaling van de waarborgsom of stellen bankgarantie van bedragen van 10% van de koopprijs op verzoek van verkoper uiterlijk de vijfde dag nadat daarom is verzocht. Betaling koopprijs, royalementen en verrekking beten en lasten uiterlijk op 31 januari 1995.

Verdere informatie ten kantore van notaris mr. Wim Nelissen, Wilhelmijnestraat 53 te Sittard, tel. 046-517373.

TE KOOP

NIEUWENHAGEN:

Goed onderhouden halfvrijstaande woning, geheel voorzien van rolluiken. Indeling: hal, woonkamer, keuken, toilet. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. 2e verd. te bereiken via vlieztrap. Aanvaarding: in overleg. Vraagprijs: f 184.000,- k.k.

NIEUWSTADT:

Goed onderhouden eindwoning in woonerf met garage. Indeling: hal, woonkamer, keuken, toilet. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. 2e verdieping te bereiken via vlieztrap. Aanvaarding: in overleg. Vraagprijs: f 169.000,- k.k.

Bel voor informatie of een vrijblijvende bezichtiging:

GELRE GULICK VASTGOED BV

Kerkveldweg West 29-A

6101 HP Echt

Tel. 04754-85999

Geopend: maandag 1/2 vrijdag 8.30-17.30

uur. Zaterdag 9.00-12.00 uur.

PAUL SIMONS
MAKELAARDIJ BV
ASSURANTIE-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIEREN

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Kerkrade:

Goed gel. vrijstaand woonhuis met garage, stalling en tuin. Ind.: entree, ruime L-woonk., portaal, gr. keuk. met stand. install., toilet, badkamer, 3 slaapk., ruime zolder (vaste trap). Vraagprijs f 238.000,- k.k.

Ubach over Worms:

Ruim halfvrijstaand woonhuis met gr. tuin (50 m.). Ind.: kelder, hal, ruime woonk. (parkeert.), aangeb. gr. keuk. met install., gr. badk. met ligbad. Verd.: 3 ruime slaapk., badk. met douche, toilet, gr. zolder (vaste trap), nieuw dak (geïsoleerd). Vraagprijs f 198.000,- k.k.

Ubach over Worms:

Op goede locatie gel. modern halfvrijst. woonh. met gar. en tuin. Ind.: hal, ruime woonk. met kachel, open keuk. met mod. aanbouwinstall., badk. met ligbad, 3 slaapk. Ged. rolluik. en dubb. glas. Vraagprijs f 225.000,- k.k.

Kerkrade-Terwijn:

In goede buurt gel. halfvrijst. woonh. met gr. tuin, ruime garage en berging. Ind.: hal, toilet, woonk., keuk., 3 slaapk., badk., kelder en zolder (vaste trap). Vraagprijs f 179.000,- k.k.

Ubach over Worms:

Met gar. geschak. jong vrijst. modern woonh. met gar. en diepe tuin. Ind.: hal, ruime woonk. (48 m²), open keuk., 2 slaapk., badk. met ligbad. Pand is in zeer goede staat. Vraagprijs f 248.000,- k.k.

Ubach over Worms:

Rustig en goed gel. halfvrijst. woonhuis met zeer grote garage en ruime tuin. Ind.: entree, L-woonk. met schuifdeur naar terras, open keuk. met luxe elken install., 3 slaapk., badk., zolder (vlieztrap). De woning is geheel onderkelderd. Vraagprijs f 238.000,- k.k.

Eygelshoven:

Rustig gel. zeer goed onth. halfvrij. woonh. met gar. en grote tuin. Ind.: L-woonk. met open haard, gr. uitgeb. setkeuk. met install., 3 slaapk., luxe douchebad, kelder en zolder (vlieztrap). Vraagprijs f 219.000,- k.k.

Hoensbroek:

Nabij winkelcentrum gel. woonh. met kelder, berg. en tuin. Ind.: dubb. hal, doorzonwoonk. (parkeert.), uitgeb. keuk. met aanbouwblok, ruime badk., 3 slaapk., gr. zolder (vaste trap). Pand is keurig verbouwd. Prijs n.o.t.k.

Op zaterdag is ons kantoor geopend van 10.00 tot 13.00 uur.

045-318182

NEDU

MAKELAARDIJ

"De makelaar in tevredenheid"

BEHEER/VERHUUR O.G. MAKELAARDIJ
TAXATIES - HYPOTHEKEN - ASSURANTIE

TE KOOP

HOENSBRÖEK:

"Uitstekend gelegen, kwalitatief hoogwaardig vrijstaand herenhuis met garage!"
Ind. hal, woonk. keuken, 3 slaapk., ruime badk. m. ligb. douche v.w. en 2e toilet, 2e verd. bereikb. via vaste trap m. mogelikh. voor 4e slpk. Optimaal geïsoleerd, voll. dubb. begl. Alle ramen/kozijnen hardh. Bwjr. 1989. Aanv. direct. Vraagpr. f. 235.000,- k.k.

HOENSBRÖEK:

"Dubbel woonhuis met 2 garages!"
Ind. Woning 1: kelder, L-vormige woonk., woon/eetk. m. app., wasruimte, 2 slaapk. badk. m. ligb. douche en v.w., buitenberging; Woning 2: hal, woonk. keuken, 2 slaapk., douche, zolder. 2 aparte ingangen. Interessant object voor belegger. Aanv. desgewenst direct. Prijs f 225.000,- k.k.

HULSBERG:

"Uitstekend gelegen halfvrijstaand woonhuis!"
Ind. hal, woonk., dichte keuken m. app. hobbykamer (5,70 x 3,00) gar. 3 slaapk., badk. zolder. Ged. kunststof ramen/kozijnen m. dubb. begl. en roll. Perc. opp. 314 m². Perfekt onderhouden! Geen bebouwing a.d. voorzijde. Aanv. in overl. Vraagpr. f 235.000,- k.k.

HEERLEN:

"Perfekt verzorgd woonhuis met flinke achtertuin!"
Ind. kelder, L-vormige woonk., open keuken, berging, 3 slaapk., badk. v.w. en aan- en afv. w.a., zolder. Momenteel niet bereikbaar. Vrijwel alle ramen/kozijnen kunststof m. dubb. begl. en voorz. v. roll. Aanv. in overl. Vraagpr. f 125.000,- k.k.

HUIS VERKOPEN?

BEL RUSTIG EENS VOOR EEN GEHEEL VRIJBlijvend GESPREK. 25 JAAR ERVARING STAAN BORG VOOR EEN DESKUNDIGE EN GEDEGEN AANPAK!

VALKENBURG/CENTRUM:

Op A-1 locatie gel. dagwink. (260 m²) m. 3 kelders. Zeer geschikt voor div. branches o.a. reformhuis, schoenbedrijfs, juwelier e.d. Aanv. direct. Huurpr f 18.000,- p. jaar

TE HUUR

HOENSBRÖEK:

Ged. vrijst. pand m. gar., 3 slaapk. grote badk. en vaste trap naar zolder. Bwjr 1989 Geïsoleerd. Voll. dubb. begl. Aanv. direct. Huurpr. f 1.110,- p. mnd.

BEKKERWEG 29, HEERLEN

TEL. 045-719509

Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur. Kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

LAAT CARA PATIENTEN NIET STIKKEN

Astma 2 Fonds
Giro 55055

Peters. Partners

Makelaars/taxateurs O.Z.
A. Printhegestraat 36, Geleen

Bruesum, Maastrichterstraat

Halfvrijst. woonh. m. garage/berging, gas-c.v. (H. combi) en tuin op het zuiden. Ind. o.a.: 2 kelder woonk. ca. 40 m² m. open haard, gr. inger. w.o. eekruiken en bijkruiken. 1e verd.: 2 slpk., gr. l. badk. m. ligb., douche en 2e toilet, vaste trap. 2e verd. alw. 3 slpk., pand is gel. voorz. kunstst. koz. dubb. begl. Koopprijs f 218.000,- k.k.

Born-Holtum, Eugenielhof

Woonh. m. carport, leuke tuin en berging. Ind. o. woonk. m. open keuken ca. 42 m² m. bet. vl., t. en luxe aanb. keukens, portaal m. toilet, overdekt terras. 1e verd.: 3 slpk., badk. m. ligb. en toilet, semi vaste trap n. zolder en hobbykamer. Koopprijs f 162.500,- k.k.

Born-Holtum, Houtumermarkt

Geschiedel. woonh. m. n.a.s. garage en t. Ind. o.a.: gr. woonk. m. ligb., zolder via v. zotrap. Koopprijs f 169.000,- k.k.

Geleen, Augustinusstraat

Nabij centrum gel. halfvrijst. woonh. m. gas-c. garage en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonk. m. tuinderen, gesl. woon-eetkeuken, bijkruiken. 1e verd.: 3 slpk., douche. 2e verd.: bergzolder (vlieztrap). Koopprijs f 195.000,- k.k.

Geleen, Henri Hermanslaan 340

Appartement 2e woonlaag, met eigen c.v. en kelder. Ind.: woonk., keuken, 2 slpk., badk., balkon. Koopprijs f 99.000,- k.k.

Geleen, Henri Hermanslaan 356

Appartement op de 3e woonlaag met eigen c. kelder/berging. Ind.: 3 slpk., gesl. keuk. en, douche v. toilet. Dir. te aanv. Kooppr. f 99.000,- k.k.

Landgraaf, Ringoven

Roy. middenst. woning (tussenwoning) m. gas-c. gr. garage m. zolder en gr. tuin (ca. 20 m diep). Bwjr. 1981. Ind. o.a.: roy. woonk., open keuk. m. elken aanbouw, 3 slpk., bet. badk. m. ligb. en 2e toilet, bergzolder. Pand is ge. voorz. v. dubb. begl. Koopprijs f 179.000,- k.k.

Munstergeleen, Geldakkerstraat

Halfvrijst. woonh. m. aanbouw, gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonk. (11x3,90) m. bet. v. gesl. keukens. 1e verd.: 3 slpk., badk. m. ligb. bergzolder. Deels dubbele beglazing en HR-keuk. Vraagprijs f 215.000,- k.k.

Sittard (centrum), Stationsstraat

Luxe appartement met lift, L-woonkamer, inger. keukens incl. vaatwasser, koelkast, magnetron, wasemkap, ruim dakterras, 3 slpk., badk. m. f. bad en 2e toilet. Eigen parkeerplaats. Kooppr. f 198.000,- k.k.

Stein, Smeetsstraat

Goed onth. vrijst. woonhuis m. gas-c.v., garage, aanbouw en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonk. m. open haard, tuinkamer, elken aanb., gr. bijkruiken. 1e verd.: 3 slpk., badk. m. ligb. en 2e toilet. Koopprijs f 268.000,- k.k.

Stein, Tongerenstraat

Vrijst. bungalow met garage, gas-c.v. en t. Bwjr. 1972. Ind.: woonk. (8x5,20x3,50), tuinkamer, gesl. keukens, 3 slpk., badk., berging. Kooppr. f 325.000,- k.k.

Op zaterdag geopend van 10.00 - 12.30 uur

MET SPOED

WOONHUIZEN GEVRAAGD

Geen verkoop - Geen kosten

046-750000

UW HUIS, ONZE ZORG

OPEN HUIS

Open dag leden 18 - 17.00 uur

VALKENBURG, Ringoven 37
Perfect afgew. tussenw. '90, op mooie landv. lkt. met leuke tuin en berging, woonk. m. terras, vloer, nieuwe keuk., 3 slpk., grote badk., zolder. Zien is kopen. W.p.r. f. 179.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Calverweg 68
In halfv. geschiedel. woonh. met gar. en aanbouw, tuin. Ind. o.a. woonkeuk. 48 m², 3 slaapk., 3 ruime slk., badk. m. ligbad en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

KANTOREN TE GEELEN EN KERKRADE

HOENSBRÖEK, Terwijn 15
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Brongebroek 88
In een karakteristiek halfv. woning met tuin en rooget. tot gar. Ind. o.a. kelder, 2-dalige woonk., gesl. keuk., 3 slk., badk. m. ligbad, badk. met vaste trap. W.p.r. f. 248.000,- k.k.

GRONINGEN, Gahr 2
Goed onth. halfv. woonh. 1984 met gar., carport en tuin op zuid. Ind. o.a. woonk. m. p.l.v.v. en openh., 3 slk., luxe badk., m. ligb., douche en 2e toilet. W.p.r.

GEEL, Kerkveldweg 23
In een karakteristiek halfv. woning met gar. tot gar. Ind. o.a. kelder, 2-dalige woonk., gesl. keuk., 3 slk., badk. m. ligbad, badk. met vaste trap. W.p.r. f. 248.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

HOENSBRÖEK, Pals
Woning met 3 slaapk., badk., m. ligb. en 2e toilet, v.w. n. zolder. Keurig pand. W.p.r. f 199.000,- k.k.

GRATIS ADVERTEREN, ook in Duitsland

SITTARD, Gelliksestraat 24
Perfect gerenov. tussenw. huis met tuin, berg. en achterom. Ind. o.a. woonk. 30 m², nieuwe keuk., bijkruik., 3 ruime slk., luxe badk. Nieuwe HR-combi. W.p.r. f. 169.000,- k.k.

GEEL, Portonellastraat/Past. Schoonsmeestersstraat
In een roy. woning met gar. en tuin. Ind. o.a. woonk. m. halloopen keuk. 33 m², 3 slk. (15, 14, 10 m²), badk. m. ligb. en 2e toilet, wasr., hobbyzolder. Perf. afgew. met kunstst. koz. en dubbelgl. Prijs: want f. 182.000,- vrij op naam. (er vergoeding: dit is f. 165.000,- inclusief koper)

LANDHUIZEN

KERKRADE, Veldhouderstraat 65
Niet landhuis 1990 met dubb. gar. en tuin (perc. 650 m²). Ind. o.a. belegd sout. 80 m², tel met antieke trap, woonk. m. openh., luxe badk. en keuk. W.p.r. f. 449.000,- k.k.

HEERLEN, Olemolenstraat 38
In een goede omgev. gel. perf. onth. woonh. met gar. op perc. van 1045 m². Ind. o.a. woonk. (42 m²) m. parket en openh. gesl. keuk., bijkruik., 6 slk., badk. m. ligbad. W.p.r. f. 439.000,- k.k.

TEVENS BEEDIGDE TAXATIES

OFFERMANS BORGER & PARTNERS

VASTGOED

Het kantoor met inzet

Rijksweg Zuid 170-B, Geleen

Inlichtingen: 046-740505 b.g.g. 046-752193

HOMA

dampelpompen

* een universele dampelpomp voor het verpompen van schoon en licht verontreinigd water

* de pomp is uitgevoerd met een open water en mechanisch seal

* type W zonder / WA met open schakelaar

Type Max. cap. Netto-prijs

225 W 4 m³/uur 238,35

225 WA 4 m³/uur 265,45

Gedetailleerde prijzen zijn oec. BTW.

Franco v.a. f 300,- excl. BTW.

Bel voor gratis catalogus

Line Willem

KUNSTSTOF-INDUSTRIE

BERGHE (L) 0478-7226

LUTTEN (L) 0448-270

(hoofdkantoor) 0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

0448-270

DE DEALER

DEMO-AUTO'S
DUIZENDEN GULDENS VOORDEEL
RIJKLAAR PRIJZEN

FIAT
Uno Hobby zwart met. nul kmll
van f 22.785,- voor f 19.950,-
Tempra 1.6 S nul kmll
van f 33.690,- voor f 29.950,-
Punto 6.0 S 3 drs. rood met. 3.000 km
van f 24.885,- voor f 21.900,-
Punto 7.5 EL 3 drs. rood met. nul kmll
van f 28.235,- voor f 25.900,-
Tipo 1.4 IES 3 drs. zw. stuurbrk. 5.000 km
van f 28.235,- voor f 25.900,-
Tio 1.4 IES 3 drs. rood stuurbrk. nul kmll
van f 28.335,- voor f 25.500,-
Tipo 1.4 IE 'Liberty' 3 drs. nul kmll
van f 29.485,- voor f 27.485,-
Tipo 1.4 IE 'Liberty' 5 drs. nul kmll
van f 30.265,- voor f 27.900,-

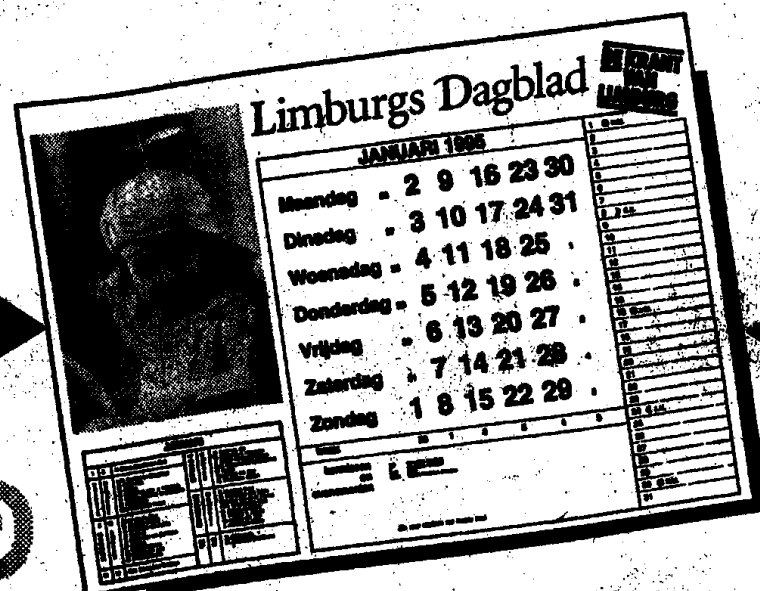
LANCIA
- Dedra 1.8 IE zwart met. 1.500 km
- Dedra 1.8 IE LS stationcar
groen met. 400 kmll

INRUIL-AUTO'S
Audi 80 automaat nieuwstaat '84 f 6.750,-
Alfa 164 TS + LPG groen met. '90 18.900,-
Citroën AX 1.1 TGE wit '92 15.750,-
Ford Scorpio diesel do. blauw '86 6.900,-
Lancia Y10 Fiat zwart '88 8.900,-
Lancia Prisma 1.3 beige met. '88 6.900,-
Mazda 323 GLX do. grijs '88 10.900,-
Opel Corsa 1.2 S TR wit nov. '87 8.900,-
Opel Kadett 1.8 LS wit '88 11.750,-
Peugeot 205 junior do. blauw '88 7.900,-
Peugeot 205 GTI wit '88 16.900,-
Peugeot 405 GL do. grijs met. '89 8.900,-
Volvo 340 automaat wit '83 6.900,-
Volvo 360 2.0 inj. wit '87 22.750,-
Volvo 740 GL LPG grijs met. '89 22.750,-
VW Golf cabrio 1.8 GLS grijs met. '86 47.900,-
VW Jetta 1.6 wit 6.900,-
7 x Fiat Panda '87 tot '92 vanaf 6.900,-
2 x Fiat Panda automaat 13.900,-
12 x Fiat Uno '88 tot '93 vanaf 6.900,-
Fiat Tipo 1.4 DGT stuurbrk. bl. '90 16.900,-
Fiat Tipo 2.0 GT wit '91 20.998,-
Fiat Tipo turbo diesel groen. '91 19.900,-
Fiat Tempra 1.9 diesel grijs '91 19.900,-
Fiat Croma 2.0 IE rood met. '89 16.900,-
TOT 2 JAAR BOVAG-GARANTIE

Creusen Heerlen
Parallelweg 34 - tel. 045-74 21 21

Bloedbank Zuid-Limburg
heeft nieuwe donoren
nodig! 043-877778

De nieuwe kalender 1995 is uit!

De handige, vertrouwde Limburgs Dagblad-kalender is er weer. Ook in 1995 weet u markten, kermissen, feestdagen en naamfeesten precies te vinden, terwijl de kalender bovendien de nodige ruimte biedt voor aantekeningen. Verkrijgbaar bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de meeste zaken waar u losse nummers kunt kopen.

DE KRANT VAN LIMBURG
De prijs **f5,75**
Limburgs Dagblad

Première bij Wooncultuur

Exclusieve Engelse stijlmeubelen in 100 % massief mahonie

Wooncultuur gaat Engelen en doet u niet alleen een plezier programma om u ook zelf te laten inspireren door Engelse stijlmeubelen in warme mahonie en eiken. Vrijneukasten, secretaires, dressoirs, nachtafstands, salons, lampen en decoratie. Een verademing in het hedendaagse meubilair. Ook deze stijlmeubelen zijn vervaardigd in Engeland. Alle meubelen zijn vervaardigd in Engeland. We'd love to meet you at Wooncultuur.

Iedere
zondag
open
van
10 uur
tot 18 uur.

wooncultuur

Postbus 251, 6200 ZH Zundert. Tel. 0161-251111.
Telefoon voor Nederland: 00 3061 61 11 11.
Iedere zondag van 10 tot 18 uur weer vaag gisteren.

Levering gratis aan huis zonder aankoop.

BLOED MOET LOEIEN

IN HET ONDERZOEK
NAAR TROMBOSE
RO 30 20 30

Verzekering Nederland

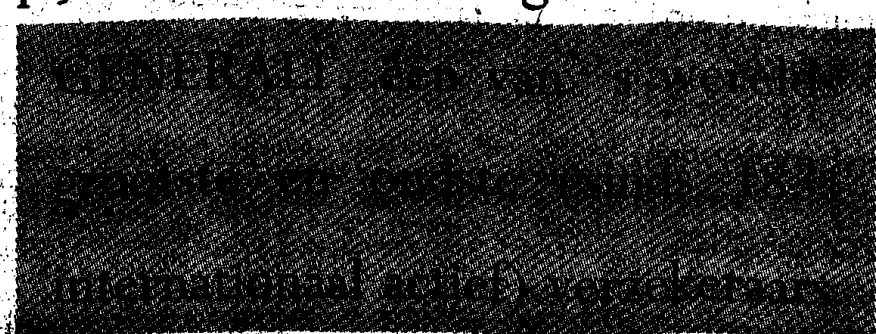
Sparen voor later, voor pensioen,
hypotheek of VUT bijvoorbeeld?

Prima, natuurlijk. Maar tussen
nu en straks kunnen onvoorspelbare

ER IS EEN KRANT DIE U AAN EEN GROOT VERMOGEN HELPT.

dingen gebeuren.

Er is een verzekeringsmaatschap-
pij die daar rekening mee houdt:

Met het ToekomstPlan van
GENERALI bouwt u flexibel ver-
mogen op. U bepaalt namelijk zelf
hoeveel u wilt storten, hoe vaak en
hoe lang. Ook kunt u betalingen
overslaan of geld opnemen. En
bovendien biedt het aantrekkelijke
fiscale voordelen.

LEES ALLES OVER HET GENERALI TOEKOMSTPLAN IN DE KRANT VOOR MORGEN.

DE KRANT

SPECIALE UITGAVE VOOR IEDEREEN DIE AAN DE TOEKOMST

VANDAAG

Generali ToekomstPlan
flexibel vermogen
hypotheek
"Neem een flexibel
vermogen op"
"Hogere rente"
"Het kind"

"Belangen in een huize van
lange termijn" 2
"100 jaar een betrouwbare
maatschappij" 2
"Dubbel financieel voordeel voor
werkzaamheden mogelijk" 2
"Van VUT naar flexibel
pensioensparen" 3
"Wetgeving arbeidsom-
standigheden sterk veranderd" 4

Elk werkdag voor morgen
geen wijziging aan de hand

Flexibel Pensioen heeft de toekomst

De pensioensituatie, die in
de afgelopen decennia sterk ver-
anderd. Toch moeten ik een kon-
stante bijstand toe was het op het
pensioensysteem in Nederland
steeds meer nodig. Het kan ook, omdat de maats-
chappij heel overzichtelijk was
ingeteld. Voor veel mensen de
toekomst zorgt voor het
behoud van de kinderen.

Generali met fa Toeko

Nieuws dat wel in de krant mag.
Sterker nog: omdat het ToekomstPlan
u aan een groot vermogen helpt, heb-
ben wij er een hele krant aan gewijd.

Stuur nu de bon op en u ontvangt
De Krant voor Morgen.

Of bel gratis 06 03 99.

(Qok op zaterdag tot 15.00 uur)

☒ Ja, stuur mij gratis De Krant voor Morgen.

Want ik wil graag alles weten over flexibel vermogen
opbouwen met het GENERALI ToekomstPlan.

Naam: _____ m/v

Adres: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Tel. (overdag) _____

Tel. ('s avonds) _____

Mijn assurantie-adviseur is: _____

Plaats: _____

Knip uit en stuur naar:
GENERALI verzekeringsgroep nv,
Antwoordnummer 1124, 1110 VB Diemen.
Een postzegel is niet nodig.

GENERALI VERZEKERT U GENEREÛS.

DE KNPSTE VAN DE KLASSE.

De Laguna heeft sinds zijn introductie al nog maar groeien. De Baccara heeft de nodige bewondering geogst. Met de uiteraard dezelfde fraaie, ovale Laguna-komst van de Baccara, een naam die alleen de meest lijnen die een impressie geven van beheerste kracht. Dit luxueuze Renaults verdienen, kan die bewondering alleen lijnenspel zet zich voort in het zeer luxe en comfortabele interieur. De fauteuils zijn uitgevoerd in een combinatie van leer en stof. De voorstoelen zijn elektrisch verstelbaar. Die van de bestuurder heeft bovendien een geheugen voor drie posities. De airco en de ver-

BACCARA

RENAULT
EEN EIGEN MANIER
VAN LEVEN

DE RENAULT LAGUNA BACCARA.

Huw./Kennism.
Iedere zondag vanaf 19.00 uur contact/dansavond voor ALLEENSTAANDEN. 31 december Sylvesterparty. S.v.p. vooraf aanmelden. Catezaal Noben, Rijksweg 132 te Berg en Terblijt. Telef. 04406-40611.
Nette man. 51 jr. goed karakter zkt. een nette VROUW voor vaste relatie. Br.o.n.r. B-06279, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.
Man. 71 jr. i.b.v. auto zkt. VRIENDIN. Br.o.n.r. B-06275, L.D. Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.
LISA, ak ontmoet je graag. Jos. Br.o.n.r. B-06277, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Huwelijksbureaus
Maak vrijbl. een afspraak
Ik vertel U graag, ook bij U thuis, hoe U via MENS EN RELATIE een partner kunt vinden.
Meer dan 75% succes.
Bel voor meer info ook 's avonds en in het weekend HEERLEN E.O. 045-726539, mevr. Luchtman ROERMOND E.O. 04750-15534, mevr. Nabarro MAASTRICHT E.O. 043-210126, mevr. Tuin GRATIS BROCHURE. Pb. 5050, 6401 GB Heerlen, Pb. 525, 6040 AM Roermond, Pb. 2909, 6201 NA Maastricht
Mens en Relatie
Erkend AVR, een branchevereniging met vertrouwen van het Ministerie van VWS!

Opleidingen
Waarom er goed uitzien als het fantastisch kan.
4 WEEKSE CURSUS IN HUIDVERZORGING, KLEURANALYSE, DAG-AVONDMAKE-UP.
Tevens het adres voor bruidsmake-up. Laat event. nog voor de kerst een individuele kleuranalyse doen (ook kado-bonnen verkrijgbaar). Bel v. info. C. Kunkels 046-754046.
ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCH-MANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 640, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rijopleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.
Binnenkort start de opleiding tot EXAMINATOR beroeps- en verkeersopleidingen. Aan deze exclusieve opleiding kan slechts een selectief be-kerkt aantal cursisten deel-nemen. Voor informatie en studie-gids kunt u bellen naar De Kaderschool: 04998-39425 of 043-259550.
Docent WISKUNDE geeft bijles. Tel. 045-720707 b.g.g. 045-326513.

Rijles
ANWB Autorijleskampen
De ANWB organiseert een unieke rij-opleiding. Afhankelijk van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen. Meer weten bel nu de ANWB. 06-8991161.

Huwelijksbureaus
Partner Consult
Adviesbureau voor partner-keuze in Zuid-Nederland, voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.
U hebt het druk, vrienden en hobby's, maar mist die ene partner. Gebaseerd op uw wensen en mijn ervaring, mijn intuïtie en kennis over mijn cliënten, houd ik een persoonlijke zoektocht, namens u, naar een passende partner.
Informatie: 043-255448, Postbus 272, 6200 AG Maastricht Erkend Alg. Ver. Relatiebureaus.
Bel de Vakman
NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreining, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.
Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen f 50,- per stuk, met garantie. Telefoon 043-435761 b.g.g. 646919.
Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.
INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Tel. 046-743252.
Ideeën nodig om uw interieur te verbouwen? DESIGN Architecture adviseert en ontwerpt voor U (incl. verbouwingsaanv.). Bel v. vrijbl. gesprek 043-250668.
STUCADOOR kan nog werkzaamheden aannemen. 045-460805.
Uw SCHOORSTEEN vegen, per kanaal f 75,- incl. BTW. Telef. 045-325783.
Voor al uw oprit-terras en SIERBESTRATING. Telefoon 045-320274.
Voor SIERBESTRATING, terras enz. Stratenmakers-bedr. Nico Gerards. Vrijbl. prijsopg./advies 045-313956.
SCHILDER kan nog binnen- of buitenwerk aannemen. Telefoon 045-351851.

Bel de Vakman
NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreining, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.
Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen f 50,- per stuk, met garantie. Telefoon 043-435761 b.g.g. 646919.
Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.
INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Tel. 046-743252.
Ideeën nodig om uw interieur te verbouwen? DESIGN Architecture adviseert en ontwerpt voor U (incl. verbouwingsaanv.). Bel v. vrijbl. gesprek 043-250668.
STUCADOOR kan nog werkzaamheden aannemen. 045-460805.
Uw SCHOORSTEEN vegen, per kanaal f 75,- incl. BTW. Telef. 045-325783.
Voor al uw oprit-terras en SIERBESTRATING. Telefoon 045-320274.
Voor SIERBESTRATING, terras enz. Stratenmakers-bedr. Nico Gerards. Vrijbl. prijsopg./advies 045-313956.
SCHILDER kan nog binnen- of buitenwerk aannemen. Telefoon 045-351851.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN, Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.
Gevr. v.a. 1990 KLEUREN TV's; video's; stereotoren; ladendiepvries, snorbrommer. 04406-12875.

Huishoudelijke artikelen
Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten. In de Witte Hal
Met volledige garantie en service!
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleurenTV-video's etc. waar nieuwe, licht-beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst....
60% korting
OP = OP. Slechts enkele stuks!
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:
INDESIT KOELKAST
R 2260, 260 ltr. inh., 3 sterren vriesvak, autom. ontdooing. GEEN f 1.199,- OF f 1.399,- MAAR:
f 399,-
AEG WASAUTOMAAT
LAV 625, 1000 toeren, 1/2 wastoets, energie-spaarprogramma, RVS trommel, aparte temperatuurkiezer. GEEN f 1.799,- OF f 1.399,- MAAR:
f 1.199,-
ETNA GAS-ELEKTRO FORNUIS
1610, gas koken, elektr-oven, diverse oven functies, grill-element, klok. GEEN f 1.145,- OF f 799,- MAAR:
f 599,-
WHIRLPOOL MAGNETRON
AVM 602, 900 Watt vermogen, digitale timerklok, 20 liter inhoud, 10 vermogensstanden. GEEN f 699,- OF f 599,- MAAR:
f 299,-
ARISTONA KLEURENTELEVISIE
51 TA 1410, 51 cm. beeldformaat, afstandsbediening, teletext, 60 voorkeuzezenders, 99 kanalen, stilstand beeld. GEEN f 1.199,- OF f 799,- MAAR:
f 599,-
PHILIPS VIDEORECORDER
VR 722, stereo video, 2 scart aansluitingen, afstandsbediening, 99 kanalen, stilstand beeld. GEEN f 1.799,- OF f 1.299,- MAAR:
f 999,-
JVC MIDSET
W45, digitale tuner met voorkeuzezenders, dubbel cassette-deck met autoreverse, programmeerbare CD-speler, 2x 35 Watt. GEEN f 999,- OF f 899,- MAAR:
f 599,-
JAMO BOX
N50, 50 Watt belastb., regelb. vermogen op luidsprekerbox. GEEN f 178,- OF f 99,- MAAR:
f 59,-
WITTE HAL

INBOUWAPPARATEN
Najaars-aktie
Gaskookplaat met vonk v.a. f 299,-.
Keram. kookpl. v.a. f 895,-
Inb. koelkasten v.a. f 595,-
Geïntegr. vaatwasmachines v.a. f 1.095,-
Electro-ovens v.a. f 575,-
Radio/TV FRANK BV, Bok str. 33 H'heide. 045-213432.
Inductie-Kookplaten f 1.995,-
etc.etc.
AEG-BAUKNECHT-ETNA-MIELE-SIEMENS-SCHOLTES-WHIRLPOOL.
Vossen Keukens
Eikenderweg 77 en Gaspa-leis Kerkplein, Heerlen. Tel. 045-717555.
Wegens over compleet te koop WASMACHINE Whirlpool, prijs f 400,-. Tel. 045-215950.
Kunst en Antiek
Historische bouwmaterialen w.o. betaalbare marmeren schouwen, deuren, vloerdelen en tuindecoraties. Ruime keuze in lampen, spiegels, klokken e.d. vindt u bij
Antiquiteiten en Antieke bouwmaterialen Dohmen
Klimmenderstr. 65, Klimmen.
a.s. zondag tot Kerstmis iedere zondag open van 10-17 uur.
Kom een kijkje nemen in onze sfeervol ingerichte binnenruimtes. 04405-2337.
Carnaval
Te koop aangeboden kleurrijke polyester CARNAVALSFIGUREN in vele modellen en formaten. BBIS, W. Alexanderweg 2, Maastricht. Tel. 043-684444 (tijdens kantooruren).
Computers
PC SALE PC SALE PC SALE
2e BENELUX COMPUTERBEURS MAASTRICHT met fantastische beursaanbiedingen op zaterdag 3- en zondag 4 december van 10 tot 17 uur in het MECC te Maastricht. Meer dan 90 stands met computers, printers, programma's, supplies, CD-Roms, onderdelen, lektuur, videogames, enz. Vaak honderden guldens voordeel en vertrouwd, dus kom, kijk, koop! Infolijn 055-336666.
Te koop AMIGA 600 met toebehoren, f 450,-. Telefoon 045-420389.
486 SX 25, 4 Mb intern, 2x 40 HD, kl.monitor en software, f 1.650,-. 045-221545.
CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkr. 61. Tel. 045-351588.
Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

TV/Video
KLEUREN TV grote sortering vanaf f 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlenheide. 045-213879.
Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. f 60,- met afst.bed. v.a. f 125,- met txt v.a. f 250,- o.a. Philips / Blaupunkt. Radio/TV FRANK BV, Bok str. 33 H'heide. 045-213432.
Goede KLEUREN-TV's met garantie, grote sort. v.a. f 95,-. TV-occasionencentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.
Muziek
Een fijne hobby voor de lange wintermaanden: speel U alleen bij: WIJSHOFF KEYBOARD of elektronisch orgel. Lessen gegeven door gediplomeerd leraar. Inl. 045-322813.
Trio zkt. ZANGER(ES) liefst met bij-instr. Tel. 045-452283.
Piano's in alle prijsklassen. Te koop en te huur. PIANO-HANDEL J. Somers & Zn. Akerstr. 82, Heerlen. Telefoon 045-713751.
Te koop gevr. HAMMOND toonwielorgel. Tel. 045-723713.
Te k. GITAAR Gibson Flying V, zwart, met koffer, vr.pr. f 1.500,-. Tel. 045-721623.
Te koop Casio CT 670 KEYBOARD met standaard en toebehoren, vr.pr. f 650,-. Telef. 045-711482 zat. tussen 8.00-18.00 uur.
Te koop digitale PIANO Technics, 88 toetsen + geheugenkaart/rimebox en aanslagvoeling, in nieuwstaat. f 2.750,-. 045-723142, Kissel 46a, Heerlen.
Te k. ELVIS platen (L.P.'s). Tel. 045-352131.
Te koop bruine Engelse STUDIEPIANO, i.g.st., pr.n. o.t.k. Tel. 045-211606.
Te k. professionele LICHT-INSTALLATIE, tev. port. keyboard. Inl. 04406-12721.
Te koop oud HARMONIUM, in goede staat. Tel. 045-315503.
Verzamelingen
Te koop Nederland POSTFRIS, 40/heden, 50% waarde. 045-741491.
Braderieën/Markten
Te huur DRAAIMOLEN met m. toezicht, concur. prijs. Mevr. A. Gillissen-Vieugues. Tel. 045-315378.
Te huur "KINDERTELEFON" Uniek ogend treintje op rails. Bert Gillissen 045-318734.
Diversen
Verwijderen van Tatoeages
zonder littekens. Lasercentrum Heerlen. Op de Nobel 9 (tijdelijk Nobelstr. 25). Telef. 045-741997.
Te koop TV-KAST met drie eiken, h. 1.53 mtr, br. 1 mtr, diepte 60 cm., bamfries, g.a.nw. 045-419182.
Te k. JUJEX-BOX eind 60er jaren, veel licht. Parallelstr. 37, Amstenrade.
Mooi KERSTKADO, kristallen te koop. Telef. 045-217022.
Te k. 14-Kar. wit-goud RING met 1 turmalijn, diam., f 275,-. Ajwa Wolkman f 325,-. 045-750587.
Te koop wegens omst. v. Vaals, WASMACHINE, en videorec. Viergrenzweg 126, Vaals.
Te k. BETONMOLEN, v.a. den 4 mtr. l.; videorecorder. 045-726387, na 17.00 uur.
Te koop VOETBALTAPEL, n.w.st. f 2.200,-; Mountainbike "Ragazzi" z.g.a.nw. f 300,-; Sega spelc. type 79 f 900,-; stoeptegels 0,20; syst.b. garage computer, dubb. hout poort en koz. f 550,-. Telef.: 04405-1649.

Verzamelingen
Te koop Nederland POSTFRIS, 40/heden, 50% waarde. 045-741491.
Braderieën/Markten
Te huur DRAAIMOLEN met m. toezicht, concur. prijs. Mevr. A. Gillissen-Vieugues. Tel. 045-315378.
Te huur "KINDERTELEFON" Uniek ogend treintje op rails. Bert Gillissen 045-318734.
Diversen
Verwijderen van Tatoeages
zonder littekens. Lasercentrum Heerlen. Op de Nobel 9 (tijdelijk Nobelstr. 25). Telef. 045-741997.
Te koop TV-KAST met drie eiken, h. 1.53 mtr, br. 1 mtr, diepte 60 cm., bamfries, g.a.nw. 045-419182.
Te k. JUJEX-BOX eind 60er jaren, veel licht. Parallelstr. 37, Amstenrade.
Mooi KERSTKADO, kristallen te koop. Telef. 045-217022.
Te k. 14-Kar. wit-goud RING met 1 turmalijn, diam., f 275,-. Ajwa Wolkman f 325,-. 045-750587.
Te koop wegens omst. v. Vaals, WASMACHINE, en videorec. Viergrenzweg 126, Vaals.
Te k. BETONMOLEN, v.a. den 4 mtr. l.; videorecorder. 045-726387, na 17.00 uur.
Te koop VOETBALTAPEL, n.w.st. f 2.200,-; Mountainbike "Ragazzi" z.g.a.nw. f 300,-; Sega spelc. type 79 f 900,-; stoeptegels 0,20; syst.b. garage computer, dubb. hout poort en koz. f 550,-. Telef.: 04405-1649.

LACH HUIL MAAR
Raaaaaas maar
PRAAT MAAR
DE KINDERTELEFOON
Elke dag van 2 tot 8 uur
BEL 06-0432

***Als u baat heeft bij acupunctuur,
zal dat ons een zorg zijn.***

In Limburg is er maar één krant die BANEN VIZIER brengt

Bel nú De Krant van Limburg 06-0229911 (gratis)
en ontvang 6 weken lang het Limburgs Dagblad voor maar f26,80.

Of vul deze bon in en stuur 'm vandaag nog op.

- ☐ Ik neem een proefabonnement op het Limburgs Dagblad en ontvang De Krant van Limburg 6 weken voor f 26,80. (THX 08)
☐ Ik neem een vast abonnement op het Limburgs Dagblad en ontvang De Krant van Limburg de eerste 2 weken gratis. (VHX 47)

Daarna betaal ik: AUTOMATISCH VIA ACCEPTGIRO
☐ f29,00 per maand ☐ f30,50 per maand
☐ f86,90 per kwartaal ☐ f88,40 per kwartaal

Naam _____
 Adres _____
 Postcode _____ Plaats _____
 Telefoon _____
(i.v.m. controle bezorging)

Mijn bank/girnummer voor automatische betaling
 van het vaste abonnement is:

Handtekening: _____

Ik kies voor een vast abonnement met automatische betaling. Daarom ontvang ik graag het volgende geschenk:
☐ Een pocketcalculator. ☐ Een reiswekkertje. ☐ Een Parker pen. ☐ Een handdoek.

Stuur de bon in een ongefrankeerde envelop naar: Limburgs Dagblad, Antwoordnr. 46, 6400 VB Heerlen.

DE KRANT VAN LIMBURG

1e jaargang nr. 6

Zaterdag 26 november 1994

Het 'Banen Informatie Centrum' in Roermond presenteert honderd functies

De Koninklijke Landmacht zoekt zesduizend jongelui

● Het 'Banen Informatie Centrum' in Roermond geeft een impressie van de Landmacht, die 6000 beroepsmilitairen nodig heeft in de leeftijd van 17 tot 27 jaar
 Foto: GERARD BOERSEN

ROERMOND - Zesduizend vacatures! Geen enkel ander 'bedrijf' in Nederland biedt op dit moment zoveel banen aan als de Koninklijke Landmacht. Die vacatures zijn het gevolg van de afschaffing van de opkomstplicht voor militaire dienst. In 1998 bestaat de Koninklijke Landmacht geheel uit beroepsmilitairen.

Om die duizenden nieuwe personeelsleden te werven, heeft de Landmacht onlangs in Roermond (het enige in onze provincie) een 'Banen Informatie Centrum' geopend.

Daar vertellen beroepsvoorlichters welke jongens en meisjes (tussen 17 en 27 jaar) de Landmacht zoekt. Er zijn ruim honderd militaire functies beschikbaar voor jongeren met Basisonderwijs, VBO, VBO-C, MAVO, MBO, HAVO, VWO of HBO.

Sergeant-majoor J. Peeters,

beroepsvoorlichter bij het 'militaire arbeidsbureau' in Roermond: 'Ik zeg het er maar even bij: bij ons zijn ook vrouwen en alloctonen welkom. Iedereen die aan de eisen voldoet, kan solliciteren - ongeacht sexe, huidskleur, land van herkomst, religie en niveau van vooropleiding.'

Het 'Banen Informatie Centrum' in Roermond (Marktstraat 6, tel. 04750-32322) is de hele week geopend, ook op zaterdag en tijdens de koopavond op donderdag.

MEER INFORMATIE OP PAGINA 3

JA, IK WIL MEER INFORMATIE!

Ik wens de advertentie(s) van vacature nr(s) (max. 2 per bon) te ontvangen.
 Een gefrankeerde (postzegel van 80 cent) en geadresseerde retour-envelop (met daarop mijn adres) is bijgesloten.

Naam: _____

Straat: _____

Postcode en woonplaats: _____

Telefoon: _____

Ik ben wel/geen abonnee van het Limburgs Dagblad (doorhalen wat niet van toepassing is).
 Stuur deze bon - in een voldoende gefrankeerde envelop - vóór 1 december naar:

Limburgs Dagblad
 BANENVIZIER, Postbus 2810, 6401 DH Heerlen

limburgs agblad

BANEN VIZIER

Vacatures in
Limburg & Midden-Nederland

Limburg & Midden-Nederland
Banenvizier

Limburg & Midden-Nederland
Banenvizier

Limburg & Midden-Nederland
Banenvizier

Limburg & Midden-Nederland
Banenvizier

Vsies op de
arbeidsmarkt

Limburg & Midden-Nederland
Banenvizier

Limburg & Midden-Nederland
Banenvizier

VACATURES BANENVIZIER LIMBURG

Limburg & Midden-Nederland, vakanties, diverse functies

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
administratief medewerker	Via uitzendbureau	Kerkrade	12.46
boekhouder	Via uitzendbureau	Venlo	12.61

Management

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
administratief medewerker	Via uitzendbureau	Kerkrade	12.46
boekhouder	Via uitzendbureau	Venlo	12.61

Gezondheidszorg, welzijn, maatschappelijk werk

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
groepsleider	Opvangtehuis	Heerlen	11.04
medisch secretaresse	Gezondheidszorg	Heerlen	11.07
senior personeelsfunctionaris	Verzorgingstehuis	Heerlen	12.35
ziekenhuispsychiater	Psychiatrisch centrum	Heerlen	15.89
hoofdassistent schoonmaakdienst	Ziekenhuis	Maastricht	12.22
klinisch perfusionist	Ziekenhuis	Maastricht	15.02
laborant non-invasieve hartfunctie	Ziekenhuis	Maastricht	12.32
preventiewerker	Geestelijke gezondheidszorg	Sittard	13.10
b-verpleegkundige	Via uitzendbureau	Venlo	13.27

Utiliteits- en woningbouw, weg- en waterbouw, onderhoud

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
loodgieter	Via uitzendbureau	Echt	12.44
timmerman	Via uitzendbureau	Geleen	12.53
hulpuitvoerder	Bouwbedrijf	Heerlen	11.01
uitvoerder	Bouwbedrijf	Heerlen	11.02
bedrijfsleider	Betonreparatiebedrijf	Heythuysen	12.04
all-round werkplaats-timmerman	Aannemersbedrijf	Landgraaf	11.09
werkplaats timmerman	Aannemersbedrijf	Landgraaf	11.08
projectleider	Bouwmaatschappij	Limburg	12.19
projectvoorbereider	Bouwmaatschappij	Limburg	12.20
uitvoerder	Bouwmaatschappij	Limburg	20.21
metselaars	Aannemersbedrijf	Limburg en Duitsland	11.24
bestuurder	Ingénieursbureau	Maastricht	13.12
technische tekenaar	Ingénieursbureau	Maastricht	12.18
buitendienstmedewerker	Via uitzendbureau	Maastricht	12.02
monteur	Via uitzendbureau	Maastricht	12.01
chauffeur	Ruimteservicebedrijf	Heerlen	12.06
bouwkundig calculator	Bouwbedrijf	Venlo	13.01
calculator tekenaar/voorbereider	Constructie- en installatiebedrijf	Venray	13.21
monteur/voorbereider/loodgieter	Constructie- en installatiebedrijf	Venray	13.22
bedrijfsleider woningbouw	Bouwbedrijf	Wierden	13.29

Onderwijs, onderzoek

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
onderwijs	Vereniging	Wierden	13.23
onderwijs	Vereniging	Wierden	13.24

Limburg & Midden-Nederland

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
commercieel medewerker	Verhuur- en transportbedrijf	Rossum	11.03

Honderden vacatures, elke laatste zaterdag van de maand!

Wilt u adverteren in BANENVIZIER ? Bel 045-739380

A high-contrast, black and white photograph of a protest. In the foreground, a person is holding a sign that reads: "THEY SAY MARTIN LUTHER KING, JR. WAS A COMMUNIST. LET'S GO TO THE CONGRESS AND TELL THEM." The background is dark and filled with a crowd of people, suggesting a large gathering or demonstration. The image has a grainy, high-contrast quality, typical of older newspaper prints.

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vacanties
ontbijtsedertje	Reizigersbureau	Barrio	1
taxi-chauffeur	Taxibedrijf	Brussum	1.19
freelance consulent	Schoolfoto-bedrijf	Deelen	12.76
horeca-medewerker/ster	Restaurant	Haarlem	11.23
horeca-adviseur	Leverancier kantoorbenodigdheden	Haarlem	11.21
verkoper-adviseur	Via uitzendbureau	Haarlem	11.12
verkoopmedewerker	Drogisterij	Harvoort	12.45
gediplomeerde drugiste	Slagerij	Karlsruhe	11.28
verkoopster viswaren	Slagerij	Karlsruhe	12.78
vertegenwoordiger	Boeken-verkooporganisatie	Leipzig en Bamberg	20.23
vertegenwoordiger of agent	Groothandel in woningtextiel	Leipzig, Chemnitz en Zwickau	12.12
algemeen medewerker	Via uitzendbureau	Münster	12.17
horeca-chauffeur	Groothandel voor horeca	Münster	2.17
cateringmedewerker	Via uitzendbureau	Nieuw- en Midden-Elbing	12.28
kamerschoonmaak	Via uitzendbureau	Oldenburg	12.24
oproepkrachten kamerschoonmaak	Hotel	Oldenburg	12.25
plaatsvervangend filiaalbeheerder	Kledingketen	Oldenburg	12.24
plaatsnotar horeca en plaatsmedewerker	Promotiebureau	Oldenburg	12.24
bedrijfsvoorman/chauffeur/werkzaamheids	Via uitzendbureau	Oldenburg	12.24
constructeurs	Ingenieursbureau	Oldenburg	12.24
dip-er	Via uitzendbureau	Oldenburg	12.24
hoofdconstructeurs	Ingenieursbureau	Oldenburg	12.24
projectleiders	Ingenieursbureau	Oldenburg	12.24
verkoopster part-time	Slagerij	Oldenburg	12.24
administratief medewerker	Via uitzendbureau	Oldenburg	12.24
verkoopkracht	Via uitzendbureau	Oldenburg	12.24
commercial medewerker	Groothandel in studeerboeken	Oldenburg	12.24
oproepkracht	Kledingketen	Oldenburg	12.24
secretaresse/receptioniste	Via uitzendbureau	Oldenburg	12.24
technisch comm. medewerker binnendienst	Elektronische groothandel	Oldenburg	12.24
techn. comm. medewerker binnendienst	Elektronische groothandel	Oldenburg	12.24
verkoper/magnaatmedewerker	Via uitzendbureau	Oldenburg	12.24
vertegenwoordiger	Via uitzendbureau	Oldenburg	12.24
automatenverzorger	Via uitzendbureau	Oldenburg	12.24
filiaalbeheerder	Computer detailhandel	Oldenburg	12.24

Functie	Type bedrijf	Plaats	Vac.nr.
local product planner	Auto-industrie	Bort	14.136
manager car transport planner	Auto-industrie	Bort	14.138
verpakkingdeskundige	Auto-industrie	Bort	14.139
stortingsmonteur	Boards-producent	Edin	12.15
gevoerde assistent accountant	Industrieel concern	Heerten	23.6
machinebediende	Via uitzendbureau	Heerten	12.47
productiemedewerker	Via uitzendbureau	Heerten	12.48
personeelschef	Voedingsproducent	Heerten	12.49
directie-secretaresse	Bread- en koekfabrikant	Heerten	12.50
productiemedewerker	Textielfabrikant	Heerten	12.51
hoofd-verkoop binnendienst	Papier- en verpakkingsconcern	Heerten	12.52
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.53
pretes-operators	Via uitzendbureau	Heerten	12.54
productiemedewerker	Via uitzendbureau	Heerten	12.55
transportleider	Productie concern en betonmortel	Heerten	12.56
natuursteubewerker	Natuurverproductent	Heerten	12.57
montagemedewerker	Via uitzendbureau	Heerten	12.58
hefftruckchauffeur	Via uitzendbureau	Heerten	12.59
industriële spetter afdeling	Via uitzendbureau	Heerten	12.60
metaalbewerker	Via uitzendbureau	Heerten	12.61
operators	Via uitzendbureau	Heerten	12.62
plaatwerker	Via uitzendbureau	Heerten	12.63
productiemedewerker	Via uitzendbureau	Heerten	12.64
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.65
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.66
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.67
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.68
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.69
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.70
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.71
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.72
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.73
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.74
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.75
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.76
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.77
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.78
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.79
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.80
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.81
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.82
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.83
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.84
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.85
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.86
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.87
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.88
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.89
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.90
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.91
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.92
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.93
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.94
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.95
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.96
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.97
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.98
operator	Via uitzendbureau	Heerten	12.99
operator	Via uitzendbureau	Heerten	13.00

Bij de bank van de provincie is de medelidingsdrift te grote de meeste wettelijke bepalingen niet te wijken. Het is niet mogelijk om te hopen op een andere toelating van de bank van de provincie. Het is niet mogelijk om te hopen op een andere toelating van de bank van de provincie. Het is niet mogelijk om te hopen op een andere toelating van de bank van de provincie.

Tijdens de laatste jaren van de Tweede Wereldoorlog werd de Amerikaanse vooroorlogse productie van auto's bijna volledig opgevoerd om de oorlog in te zetten. De Amerikaanse auto-industrie werd hiervoor gecompenseerd door de Amerikaanse regering. Het was de Amerikaanse regering die de Amerikaanse auto-industrie in Europa mocht verkopen. De Amerikaanse auto-industrie was de enige Amerikaanse auto-industrie die in Europa mocht verkopen. De Amerikaanse auto-industrie was de enige Amerikaanse auto-industrie die in Europa mocht verkopen.

1945

'Exis Klix' zit dertig jaar in het au pair-werk

Ervaringen opdoen bij een gastgezin in het buitenland

Voor meer informatie: Exu
Klix, Postbus 15344, 1001
MH Amsterdam. Telefoon:
020-4203238,
fax: 020-4201362.

045 -
739380

[illegible]

Cabaretier
Vincent Bijlo:

‘Önterechte
vooroordelen...’

‘Al pratende heb ik als blinde mijn eigen baan geschapen. Het overkwam me en in die zin heb ik nooit zo zeer over werken in relatie tot mijn handicap nagedacht. In 1988 won ik de tweede prijs op het Leids Cabaretfestival. Het ging me zo voor de wind dat ik besloot te stoppen met mijn studie Nederlands. Nu sta ik regelmatig op de planken van kleine en grotere theaters.

Mijn eerste theaterprogramma’s bevatten veel botte en harde grappen over blind zijn. Door de jaren heen ben ik daar van afgestapt. Ik heb er wat meer afstand van genomen. Dat gaat eigenlijk een beetje vanzelf. Je groeit naar iets anders toe. Bovendien voel ik me een ‘gewoon’ mens en verkeer ik ook helemaal niet in een gehandicaptenwereldje. Uit gesprekken weet ik wel dat het voor mensen met een handicap moeilijk is zich een weg te banen op de arbeidsmarkt. Er zijn verschrikkelijk veel vooroordelen die ik heel onterecht vind.

Er kwam mij eens een verhaal ter ore van een jongen die in een rolstoel zat en in zijn sollicitatiebrief geen melding maakte van zijn handicap. Een dag van te voren belde hij op om te informeren of het bedrijf toegankelijk was voor rolstoelen, waarop de personeelschef meldde dat ze geen behoefte hadden aan een gehandicapte. Ze hadden namelijk al een langdurig werkloze allochtoon in dienst.

Ik ben van mening dat gehandicapten veel betere begeleiding moeten krijgen. Wat dat betreft is er nog veel werk aan de winkel voor de arbeidsbureaus en Gemeenschappelijke Medische Diensten én ook, zij het in mindere mate, voor uitzendbureaus.

Da’ gehandicapten het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt ligt aan twee zaken: de werkgever en de wetgeving. Werkgevers moeten meer openstaan voor mensen met een handicap. Daarnaast zou de Nederlandse wetgeving meer bindend moeten zijn. Regelingen als de VAGW zijn allemaal prachtig, maar zolang er geen bonussen en malussen tegenover staan, wordt er de hand mee gelicht. De gehandicapte zelf adviseer ik bovendien zich vooral niet als de in een hoekje gedrukte werkzoekende te profileren. Ik geloof trouwens niet in positieve discriminatie. Een gehandicapte werknemer zal, net zoals ieder ander, zichzelf in de praktijk moeten waarmaken.

In een steeds krappere arbeidsmarkt zullen gehandicapten het moeilijker krijgen, dat is een vaststaand feit. Hoe meer er geautomatiseerd wordt, hoe minder simpele gehandicaptenbaantjes er zullen zijn. Door zelfdenkende telefooncentrales wordt de blinde telefonist overbodig, om maar eens een voorbeeld te noemen. Wat ik in mijn omgeving zie, is een steeds grotere behoefte aan specialisten op de arbeidsmarkt. Ook gehandicapten zullen daarom moeten proberen een zo hoog mogelijk scholingsniveau te bereiken...

Utiliteits- en woningbouw, weg- en waterbouw, onderhoud

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
regio-administrateur	Bouwfonds	Haarlem en Amersfoort	14.130
hoofd technische dienst	Bouwvereniging	Hengelo	25.16
techn. medew. emissiebeleid waterbeh.	Watervoorzieningsmaatschappij	Lelystad	25.31
ontwerper zuiveringsinrichtingen	Architectenbureau	Nijmegen	25.89
projectcoördinator	Bouwbedrijf	Pernis	25.73
ervaren waterbehandelingstechnoloog	Milieu-adviesbureau	Randstad	25.98
ervaren uitvoerder	Bouwbedrijf	Rijkevoort	20.02
assistent-accountant	Bouwbedrijf	Rijswijk	19.06
financieel-econ. planbegeleider	Ontwerpbureau	Rotterdam	25.83
hbo'er comm. binnendienst	Leverancier bouwmaterialen	Rotterdam	16.07
hoofd logistiek en administratie	Installatiebedrijf klimaatregelingsappar.	Rotterdam	25.44
bauingenieure oder -techniker	Betonfabrikant	Stolberg (D)	21.12
zelfstandig inkoper	Leverancier deuren en kasten	Varseveld	25.48
elektrotechnisch adviseur	Werktuigbouwkundig bedrijf	Westerhoven	20.13
verkoper bouwwereld	Bouwbedrijf	Zuidoost-Nederland	14.64

Onderwijs, onderzoek

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
aio bestuurlijke informatiekunde	Universiteit	Amsterdam	15.40
aio econometrie	Universiteit	Amsterdam	15.41
aio organisatie/leiding bedrijfskunde	Universiteit	Amsterdam	15.39
aio (basisarts)	Universiteit	Amsterdam	15.53
onderzoeker (post-doc)	Universiteit	Amsterdam	15.34
research analist	Universiteit	Amsterdam	15.33
histopathologisch analist	Onderzoeksinstituut	Amsterdam-Zuidoost	15.76
docent nederlands	Scholengemeenschap	Arnhem	15.43
projectmedew. aquatische ecologie	Rijksinstituut voor volksgezondheid	Bilthoven	15.68
assistent in opleiding	Universiteit	Brabant	15.23
hoogleraar milieu-management	Universiteit	Brabant	15.74
universitair docent	Universiteit	Brabant	15.72
univ. docent milieu-economie	Universiteit	Brabant	15.75
univ. docent organisatie	Universiteit	Brabant	15.73
(univ.) docent privaatrecht	Universiteit	Brabant	15.71
onderwijskracht	Scholingsinstituut	Bussum	15.101
universitair docent ethiek	Universiteit	Groningen	15.30
universit. docent of docent journal.	Universiteit	Groningen	15.29
docent aardrijkskunde	College	Harderwijk	15.03
leraar installatietechniek	Scholengemeenschap	Holten	17.01
technisch onderwijsassistent	College	Koog a/d Zaan	15.16
expeditie-medewerkers	Expeditiebedrijf	Maasmechelen (B)	23.01
aio microbioloog	Universiteit	Nijmegen	15.56
aio moleculair bioloog	Universiteit	Nijmegen	15.58
aio moleculair (cel)bioloog	Universiteit	Nijmegen	15.55
aio molec. bioloog/biochemicus	Universiteit	Nijmegen	15.54
aio molec. bioloog/biochemicus	Universiteit	Nijmegen	15.60
aio (moleculair) bioloog	Universiteit	Nijmegen	15.57
aio (molec./medisch) bioloog	Universiteit	Nijmegen	15.59
bioloog/biochem./gezondheidswetensch.	Universiteit	Nijmegen	15.62
biomedical engineer/klinisch fysicus	Universiteit	Nijmegen	15.61
docent levensbeschouwing	College	Nijmegen	15.17
hoogleraar moraaltheologie	Universiteit	Nijmegen	15.24
junior docent mediterrane studies	Universiteit	Nijmegen	15.22
universitair docent psychogerontologie	Universiteit	Nijmegen	15.21
(med.) bloog/biochemicus/arts	Universiteit	Nijmegen	15.63
schoolbegeleider	Schoolbegeleidingsdienst	Nunspeet	17.02
docent biologie 23 uur	College	Ridderkerk	17.03
docent duits 16 uur	College	Ridderkerk	17.06
docent huishoudkunde 2 uur	College	Ridderkerk	17.05
docent verzorging 5 uur	College	Ridderkerk	17.04
culinair medewerker	Culinair centrum	Rijswijk	20.66
aio medisch bioloog of arts	Universiteit	Rotterdam	15.70
docent handvaardigheid 12 uur	College	Rotterdam	17.08
docent nederlands 6 uur	College	Rotterdam	17.10
docent techniek 7 uur	College	Rotterdam	17.07
docent tekenen 8 uur	College	Rotterdam	17.09
aio voorlichtingscampagnes	Universiteit	Twente	15.35
universitair hoofddocent	Universiteit	Twente	15.26
assistent in opleiding	Landbouwniversiteit	Wageningen	25.103
systeemontwikkelaar	Research-instituut	Wageningen	25.93
universitair docent	Landbouwniversiteit	Wageningen	25.102

Uitgeverijen, radio, TV

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
produktiebegeleider	Uitgeverij	Baarn	15.32
nieuwslezer redacteur	Persbureau	Den Haag	15.20
sachbearbeiter/in	Uitgeverij van kranten	Düsseldorf	26.50
1e violist-tutti	Kamerorkest	Hilversum	15.66
2e aanvoerder 2e violen	Kamerorkest	Hilversum	15.67

Bij onze oosterburen moeten toekomstige managers in alles uitblinken
Duitsland recruteert topstudenten

AKEN/BONN - De toekomstige managers moeten niet alleen de slimste jongetjes en meisjes van de klas zijn, maar ook uitblinken in sociale vaardigheden en maatschappelijk betrokken zijn. Onze oosterburen grazen daarom universiteiten en hogescholen af, om zo vroeg mogelijk talent te ‘spotten’.

● Bernhard Jagoda, president van de ‘Bundesanstalt für Arbeit’, bezocht verleden week het arbeidsbureau in Aken (foto). De loopbaan van Jagoda, baas van 100.000 medewerkers, verliep volgens het ‘boekje’. Eerder was hij al staatssecretaris

De Bondsrepubliek Duitsland heeft te veel prominenten en te weinig elite, zo luidt de kritiek van drie vooraanstaande Duitse auteurs in het boek ‘Die planlosen Eliten’. Volgens het drietal, bestaande uit twee volksvertegenwoordigers en een diplomaat, hangt vooruitgang in complexe samenlevingen meer en meer af van kleine minderheden. Het hebben van een elite is dan ook een ‘must’ voor een geïntegreerde, competitieve maatschappij. Het boek verscheen in 1992, op een moment dat de Bondsrepubliek in de greep was van rechts-extremisme, politieke lusteloosheid en doemdenken. De boodschap is blijven hangen: over een breed front is de lokroep naar de elites hoorbaar, net zoals dat in Nederland in toenemende mate het geval is.

Dwars liggen mag

Van de toekomstige managers van het Duitse bedrijfsleven wordt naast uitstekende studieprestaties maatschappelijk engagement gevraagd. Ook moeten ze zelfbewust zijn, initiatieven nemen en bereid zijn dwars te liggen als dat nodig zou zijn, zegt Hans-Jürgen Brackmann. Hij is bestuurslid van de ‘Stiftung der Deutschen Wirtschaft für Qualifizierung und Begabung’. Van de toekomstige managers van het Duitse bedrijfsleven wordt naast uitstekende studieprestaties maatschappelijk engagement gevraagd. Ook moeten ze zelfbewust zijn, initiatieven nemen en bereid zijn dwars te liggen als dat nodig zou zijn, zegt Hans-Jürgen Brackmann. Hij is bestuurslid van de ‘Stiftung der Deutschen Wirtschaft für Qualifizierung und Begabung’.

op een grootse toekomst.

Tweede semester

De hoogbegaafde studenten, die zich al vanaf het tweede semester kunnen aanmelden, kunnen hun hele studie op financiële en ideële begeleiding rekenen. Het initiatief moet van hen uitgaan, want de stichting komt pas in actie op het moment dat de toppers zich bekend hebben gemaakt. Via bemiddeling van de stichting komen de geselecteerden in contact met topondernemers en krijgen ze stages aangeboden bij Duitse ondernemingen in binnen- en buitenland. Ook zullen ze in de zomer kunnen meedoen aan seminars, waarin onderwerpen als ‘massa en macht’ en ‘economie en internationaal kapitaal’ aan de orde komen. Op dit moment vindt de recrutering plaats van tachtig studenten. Uiteindelijk zullen vier- tot vijfhonderd begaafde studenten jaarlijks in het eliteklasje van de werkgevers worden opgenomen. Bedoeling is dat op termijn ook buitenlanders kunnen meedingen naar een beurs, zegt Brackmann.

De ‘strijd om de elites’ wordt door de werkgevers ingezet, omdat men erkent dat er in het Duitse bedrijfsleven te weinig mensen zijn die meer zijn dan onderne-

mer. Bestuursvoorzitter Edzard Reuter van het Daimler-Benz-concern is een uitzondering op de regel.

Fingerspitzengefühl

De Duitse werkgevers zijn niet de enigen in Duitsland die zoeken naar de elite van morgen. Behalve het bedrijfsleven hebben inmiddels alle politieke partijen, kerken en vakbonden stichtingen die beurzen verlenen aan hoogbegaafde studenten. De eisen zijn doorgaans bij alle stichtingen dezelfde. Wie slechts belangstelling heeft voor het halen van superieure studieresultaten en het maatschappelijke engagement veronachtzaamt, heeft geen kans op toegang tot de ‘Begabtenförderung’. Borghard Hanecke van de Hans Seidel-stichting, die gelieerd is aan de Beierse christen-democratische CSU en die al sinds 1982 bestaat, erkent dat de selectie doorgaans onnavolgbaar verloopt. Van de gegadigden kan slechts tien procent op een beurs rekenen. ‘Van geval tot geval is achteraf vaak moeilijk te bepalen, waarom die wel en die niet geselecteerd is. Het heeft veel met “Fingerspitzengefühl” te maken’, oordeelt Hanecke, die ooit als student van de stichting een beurs heeft gekregen. Waarom dat zo

was, weet hij niet precies. De stichting speelt naar gegadigden die zich niet laten leiden door egoïsme of het individuele belang.

Goede inschatting

De Hans Seidel-stichting maakt, bij de recrutering, weinig verkeerde inschattingen. Van de 370 ex-stipendiaten heeft de overgrote meerderheid topposities in de maatschappij. Het veld reikt van advocaten, ondernemers, politici tot aan ministers. Bij de vakbond zijn ze wat minder zuinig op hun elite, geeft directeur Uwe Steppuhn van de Hans Böckler-stichting toe. Pogen om een old-boys-netwerk op te zetten, zoals werkgevers en politieke partijen dat doen, komen niet van de grond. Oorzaak is geldgebrek, erkent Steppuhn die de beurzen namens de Duitse vakbonden verstrekt. Dat de contacten slecht onderhouden worden, zit hem hoog. Uit een onderzoek van het Max Planck-instituut in München blijkt dat de meeste stipendiaten van de Hans Böckler-stichting eveneens topfuncties hebben. Net als bij de werkgevers het geval is, staan de vakbonden geselecteerde studenten tijdens hun studie bij; niet alleen met een beurs van om en nabij de acht-

honderd D-mark (die men niet hoeft terug te betalen) maar ook met seminars en taalcursussen. Ook zijn stages bij vakbonden mogelijk en krijgen de studenten sollicitatietraining.

Uitwassen

Voor zowel werkgevers, vakbonden als politieke partijen is de recrutering van hoogbegaafde studenten inmiddels geen taboe meer. ‘Het thema wordt minder verkrampt behandeld als een paar jaar geleden’, zegt Hanecke van de Hans Seidel-stichting. ‘Toen kon je het woord elite nauwelijks nog in de mond nemen.’ Volgens hem neemt in Duitsland over een breed front het inzicht toe dat de modernisering van de maatschappij zo snel gaat, dat elites onmisbaar zijn geworden. Dat hangt ook sterk samen met het inzicht dat de revolutie van 1968, met zijn onbegrensde recht op individuele vrijheid en zelfverwerkelijking, tot uitwassen en desintegratie heeft geleid. Bestuurslid Brackmann van de werkgeversorganisatie BDA is het daarmee eens. Volgens hem is sprake van een groeiende overtuiging dat de ‘elites het cement zijn in een samenleving die steeds verder individualiseert’.

Cees van Lotringen/Intermediair

B. de Groot, directeur
Stichting Kunstwerk:

**'Meer aandacht
voor podiumkunsten'**

'Productie en marketing op de arbeidsmarkt van de podiumkunsten zijn weinig voorspelbaar, onder meer door de ontwikkeling van het aanbod en een voortdurende verandering van smaak en uitgangspatronen van het publiek. Misschien maakt dat mijn vak juist zo spannend. Op vragen als 'Wordt het een succes?', en 'Gaaf het lopen?' herhaal ik dan ook stevast de woorden van Herman van Luik, oud-directeur van het Circus Theater in Scheveningen, die altijd zei: "Al organiseer je het Heilig Avondmaal..., op kerstavond..., in originele bezetting..., je weet het nóóit!!!"

Op het gebied van opera is er momenteel een grote publieksvraag waar de Nederlandse gesubsidieerde gezelschappen niet of nauwelijks aan kunnen voldoen. Resultaat? Een groeiende import van buitenlandse vaak Oost-europese producties en orkesten in combinatie met een uittocht van publiek naar de ons omringende landen. De musicalmarkt vertoonde in de jaren '75-'86 hetzelfde beeld. Vanaf 1987 - het eerste Cats-jaar - mag deze markt zich thans in een groot en nog immer sterk groeiend publiek verheugen.

Dit fenomeen is overigens overal ter wereld opgetreden. Dat is een tijdsbeeld en stimuleert vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor podiumkunstenaars in niet geringe mate. Ondanks dit ben ik in het algemeen toch somber over kansen op arbeidsparticipatie voor uitvoerende kunstenaars, zolang de jaarlijkse uitstroom van afstuderenden van kunstopleidingen kwantitatief volstrekt disharmonieert met de vraag naar deze vaak langdurig en voor veel geld geschoolde beroeps-groepen.

Ook bij de kwaliteit van veel opleidingen worden al geruime tijd vraagtekens geplaatst. In veel gerenommeerde Nederlandse orkesten, opera- en dans-gezelschappen, professionele koren en dergelijke worden veel en veelvuldig musici en overige uitvoerende kunstenaars uit het buitenland gecontracteerd. Niet omdat het aanbod van nationaal 'talent' in kwantitatieve zin onvoldoende is, maar simpelweg om kwaliteitsredenen.

Zolang er derhalve geen structurele, kwantitatieve en meerjarige afstemming is tussen aanbod van de vraag naar arbeidskrachten in deze sector, en zolang de kwaliteit van het aanbod door het onderwijs onvoldoende serieus wordt genomen, kan de vaak langdurige en de welhaast per definitie structurele werkloosheid onder podiumkunstenaars nimmer verminderen, laat staan verdwijnen. Als hier niets aan wordt gedaan zal de werkloosheid eerder nog toenemen...

ZOEKT U OPVANG VOOR UW KIND?

S T I C H T I N G
kinderopvang ...
H U M A N I T A S

biedt diverse mogelijkheden voor kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar, in een kinderdagverblijf of in een gastgezin.

INSCHRIJFBUREAU KINDERDAGVERBLIJVEN/GASTOUDERCENTRALES
Brunssum: Heerten e.o.: Landgraaf:
M. Lemmens K. Voncken, 045-727909 R. Palmen
045-275967 M. Gerrickens, 045-725556 045-327961

Het maakt ze niet uit als de regen met bakken uit de hemel komt. Of dat ze door dikke mist maar weinig zicht hebben. Welnee, dagbladbezorger doet gewoon hun werk. Zodat u zes keer per week de krant in de bus vindt. En als 't een keerje tegenzit! Ach, daar halen ze hun schouders

over op. Want er zijn wel ergere dingen. Kijk, die houding maakt van al die duizenden jongens en meisjes jonge helden. Ze hebben gewoon net iets meer in hun mars. U mag daar best 'ns aan denken, als u de krant in de bus vindt. Want zonder dagbladbezorger is uw krant nergens.

ZONDER NIEUWE HELDEN IS DE KRANT NERGENS.

Bel voor info 045 - 739881

Journalist
Anil Ramdas:

**'Geld moet
verdiend
worden...'**

'Mijn huidskleur heeft geen rol gespeeld, maar ik zou het geen bezwaar vinden als het voor De Groene Amsterdammer wel een reden was geweest om mij als redacteur in dienst te nemen. Een weekbladredactie moet er immers naar streven een weerspiegeling te zijn van de samenleving. Voor deze baan brak ik mijn promotie-onderzoek naar het vluchtelingenbeleid in Nederland af. Met de resultaten kon ik echter toch niets doen, omdat mijn proefschrift verboden zou worden verklaard. Zonde, maar aan de andere kant stelde het academische leven zulke strange en schoolse eisen, die pasten niet bij mij. Evenmin als het schrijven van droge rapporten. Die toon en stijl liggen mij niet. Dat ik bij de 'Groene' kon schrijven zoals ik wilde, losjes en informeel, daarna heb ik ook mijn contact bij NRC Handelsblad te danken.

Ik zie de arbeidsmarkt als terrein waar een mens aan zijn zekerheden komt. Deelname aan de arbeidsmarkt is de manier om zelfstandig en op eigen kracht door het leven te komen. In mijn visie participeren mensen met een uitkering dus niet in de arbeidsmarkt. Mensen moeten het gevoel hebben hun geld echt te verdienen door werkzaam te zijn. Daarentegen heb ik er grote problemen mee dat mensen die, bijvoorbeeld in de bejaardenzorg, bijzonder belangrijk vrijwilligerswerk verrichten, door de maatschappij in de steek worden gelaten. Zij behoren daarvoor betaald te worden.

In mijn directe omgeving ken ik veel jongeren, van wie een bepaalde leeftijdscategorie absoluut niet de ambitie koestert om aan de slag te komen. Ze zitten thuis te wachten op de gouden kans, maar willen daar niks voor doen. En als ze al een opleiding volgen, maken ze die meestal niet af. Ik keur dat af. Daarentegen zijn er Surinamers en Antillianen, met name degenen die op jonge leeftijd naar Nederland zijn gekomen, die graag werken en het vertikken om een uitkering aan te vragen. Tevens zijn er veel ouders allochtonen, voor wie het stichten van een eigen bedrijfje een droom is. Maar die komt nooit uit, want daar worden veel te hoge eisen aan gesteld.

Toen ex-minister Andriessen voorstelde die eisen te versoepelen, dwongen nota bene de werkgevers de minister om de eisen te handhaven. Terwijl zij altijd zeggen dat de staat zich niet met het ondernemerschap moet bemoeien. Uit vrees voor oneerlijke concurrentie willen zij echter beschermd blijven en dat is hun geluk. Daar schrijf ik over en dat doe ik ook over de jongeren die niet willen werken, al heb ik niet de illusie dat door mijn verhalen iets aan de situatie zal veranderen.

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
opticien/contactlensspecialist	Optiek	Aalsmeer	14.09
diplom-sportlehrer(in)	Ziekenhuis	Aken	21.10
krankengymnast(in)/physiotherapeut(in)	Ziekenhuis	Aken	21.09
verpleegkundige	Revalidatiecentrum	Aken	11.13
hoofd sector technische zaken	Ziekenhuis	Amsterdam	25.80
hoofdverpleegkundige	Ziekenhuis	Amsterdam	15.84
medewerker operating systeembeheer	Ziekenhuis	Amsterdam	18.01
onderzoeker	Ziekenhuis	Amsterdam	15.37
senior-onderzoeker/stafmedewerker	Ziekenhuis	Amsterdam	15.36
tandarts	Polikliniek	Amsterdam	15.102
ic-verpleegkundigen	Ziekenhuis	Boxmeer	13.30
maatschappelijk werker	Maatschappelijke dienstverlening	Brielle	15.13
unithoofd	Maatschappelijke dienstverlening	Brielle	15.12
hoofd praktijkopleiding	Verpleeghuis	Culemborg	15.50
sociaal-economisch beleidsmedewerker	Gezinsraad	Den Haag	15.15
sociaal-psychiatrisch verpleegkundige	Geestelijke gezondheidszorg	Den Haag	15.47
ervaren psycholoog	Verpleeghuis	Droom	15.46
fysiotherapeut	Fysiotherapeutische praktijk	Duitsland	11.27
arztshreibkraft	Ziekenhuis	Düsseldorf	26.88
hygienefachkraft	Ziekenhuis	Düsseldorf	26.87
krankenschwester/-pfleger	Ziekenhuis	Düsseldorf	26.86
kunststofftechniker/in	Tandartsenkliniek	Düsseldorf	26.69
unithoofd	Verpleeghuis	Eindhoven	20.34
aigo keel-, neus- en oorheelkunde	Ziekenhuis	Groningen	15.69
hoofd verzorgingsdienst	Verpleeghuis	Groningen	15.10
onderzoeker bij mta-bureau	Ziekenhuis	Groningen	15.93
hoofd afdeling financiën	Kinderopvanginstelling	Leeuwarden	15.83
technisch medewerker	Ziekenhuis	Leiden	19.03
hoofd laborant	Ziekenhuis	Leidschendam	15.85
arzhelferin/eeg-assistentin	Ziekenhuis	Mönchengladbach (D)	26.77
krankenschwester/krankenpfleger	Ziekenhuis	Mönchengladbach (D)	26.76
scribkraft/sachbearbeiterin	Ziekenhuis	Mönchengladbach (D)	26.78
te fysiotherapeut	Ziekenhuis	Noorwegen	15.07
ergotherapeut	Ziekenhuis	Noorwegen	15.08
hoofdverpleegkundige	Ambulancedienst	Oegstgeest	15.11
kraamverzorgster/ster	Thuisverpleging	Oosterhout	20.16
verpleegkundige	Thuisverpleging	Oosterhout	20.14
ziekenverzorgster/ster	Thuisverpleging	Opsterhout	20.15
hoofd restaurant	Ziekenhuis	Rotterdam	16.09
research analist	Kliniek	Rotterdam	15.44
stafmedewerker individ. werkbegele.	Psychiatrisch centrum	Rotterdam	15.14
stafmedewerker zorg	Thuiszorgorganisatie	Rotterdam	15.80
stafmedew. individuele werkbegeleiding	Geestelijke gezondheidszorg	Rotterdam	17.14
systeemtherapeut	Geestelijke gezondheidszorg	Rotterdam	15.42
aerobic instructeurs	Sportclub	Spijkensse	16.10
receptioniste/telefoniste	Sportclub	Spijkensse	16.11
arts (medisch-/paramedische zorg)	Gezondheidszorg	Tilburg	15.09
bedrijfsarts	Bedrijfsgezondheidszorg	Utrecht	15.06
waarnemend psychiater	Militair hospitaal	Utrecht	15.04
teamleider	Bejaardencentrum	Waalre	20.42
hoofd inkoop en logistiek	Verpleeghuis	Zaansmeer	15.90
fysiotherapeuten	Therapiecentrum	Zwitzerland	15.49

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
holztechniker(in)/schreinermeister(in)	Stambouwer/beurzen	Aken	21.18
sekretärin der geschäftsleitung	Planologisch instituut (Verkeer)	Aken	21.04
veiligheidsdeskundige	Industrieel reinigingsbedrijf	Amersfoort	14.05
arkes-ansos tekenaar bouwkunde	Via uitzendbureau	Amsterdam	14.24
autocad of microstation tekenaar a/i	Via uitzendbureau	Amsterdam	14.26
autocad tekenaar piping	Via uitzendbureau	Amsterdam	14.27
autocad tekenaar weg- en waterbouw	Via uitzendbureau	Amsterdam	14.22
bedrijfsleider	Schilderbedrijf	Amsterdam	14.77
boekhouding calculator/werkvoorbereider	Via uitzendbureau	Amsterdam	14.25
facility manager	Via uitzendbureau	Amsterdam	14.28
hoofd woondiensten	Woningstichtingsorganisatie	Amsterdam	25.20
w&w-calculator/werkvoorbereider	Via uitzendbureau	Amsterdam	14.23
bedrijfs econoom/medewerker	Waterleidingbedrijf	Bloemendaal	25.99
algemeen verkoopleider	Schapmaakbedrijf	Breda	19.09
projectleider geohydrologie	Ingenieursbureau	Breda	25.92
erv. beleidsmedew. fisc.-jurid. zaken	Watersvoorzieningsmaatschappij	Den Haag	25.34
adviseur infrastructuur	Ingenieursbureau	Deventer	25.62
boekhouding tekenaar	Via uitzendbureau	Eindhoven	20.101
montagemedewerker ramen en deuren	Via uitzendbureau	Eindhoven	20.46
werkvoorbereider	Via uitzendbureau	Eindhoven	20.99
werkvoorbereider/calculator	Via uitzendbureau	Eindhoven	20.45